

PLAN DJELOVANJA CIVILNE ZAŠTITE

ZA PRIMORSKO-GORANSKU ŽUPANIJU

Rijeka, travanj 2022.

SADRŽAJ

1. UVOD	9
2. ZAKONSKE ODREDBE	10
3. OPĆI DIO	11
3.1. OPIS PODRUČJA ODGOVORNOSTI NOSITELJA PLANA IZRADE	11
3.1.1. Područje odgovornosti nositelja planiranja	11
3.1.1.1. Ukupna površina područja	12
3.1.1.2. Rijeke, jezera i dužina obale mora	12
3.1.1.3. Otoci	15
3.1.1.4. Planinski masivi	15
3.1.1.5. Ostale geografsko-klimatološke karakteristike	15
3.1.1.5.1 Gorski kotar	16
3.1.1.5.2 Priobalje	17
3.1.1.5.3 Otoci	18
3.1.1.6. Površina obuhvaćena klizištima	19
3.1.1.7. Karta potresnih područja	20
3.1.2. Stanovništvo	21
3.1.2.1. Broj stanovnika/zaposlenih/nezaposlenih/umirovljenika	22
3.1.2.2. Broj i kategorije osoba s invaliditetom i posebnim potrebama (ranjive skupine)	22
3.1.2.3. Pokazatelji u odnosu na kategorije stanovništva planiranih za evakuiranje.....	22
3.1.2.4. Gustoća naseljenosti.....	23
3.1.3. Materijalna, kulturna i prirodna dobra te okoliš.....	23
3.1.3.1. Kulturna dobra	23
3.1.3.2. Zaštićena područja prirode i šumske površine	30
3.1.3.3. Vodoopskrbni objekti	32
3.1.3.3.1 Priobalje	33
3.1.3.3.2 Otoci	33
3.1.3.3.3 Gorski kotar	34
3.1.3.4. Poljoprivredne površine	34
3.1.3.5. Industrijski i drugi gospodarski objekti, operateri i područja postrojenja s opasnim tvarima te njihove tehnološke karakteristike i smještaj i posebnosti u odnosu na naselja... ..	34
3.1.3.6. Stambeni, poslovni, sportski, vjerski i kulturni objekti u kojima boravi i može biti ugrožen velik broj ljudi.....	37
3.1.3.7. Kapaciteti i drugi objekti za sklanjanje	37
3.1.3.8. Kapaciteti za zbrinjavanje (smještajni, sanitarni uvjeti i kapaciteti za pripremu hrane)	38
3.1.3.9. Zdravstveni kapaciteti (javni i privatni)	38
3.1.4. Prometno tehnološka infrastruktura	39
3.1.4.1. Cestovna infrastruktura	40
3.1.4.2. Željeznička infrastruktura	44
3.1.4.3. Pomorski promet	45
3.1.4.1. Zračni promet	45
3.1.4.2. Dalekovodi i transformatorske stanice	45

3.1.4.3. Telekomunikacijski sustavi	47
3.1.4.4. Plinovodi i naftovodi	47
3.1.4.5. Naftovodi	48
3.2. UPOZORAVANJE.....	49
3.3. PRIPRAVNOST	55
3.4. MOBILIZACIJA (AKTIVIRANJE) I NARASTANJE OPERATIVNIH SNAGA I DRUGIH SUDIONIKA CIVILNE ZAŠTITE.....	58
3.4.1. Organizacija popune operativnih snaga civilne zaštite obveznicima i osobnim i skupnim materijalno-tehničkim sredstvima	63
3.4.2. Troškovi angažiranih pravnih osoba i redovnih službi aktiviranja snaga civilne zaštite	63
4. GRAFIČKI DIO.....	64
5. POSEBNI DIO	65
5.1. MJERE CIVILNE ZAŠTITE OD POTRESA	65
5.1.1. Organizacija spašavanja i raščišćavanja, zadaće sudionika i operativnih snaga civilne zaštite koje raspolažu kapacitetima za spašavanje iz ruševina	65
5.1.2. Organizacija zaštite objekata kritične infrastrukture i suradnja s pravnim osobama s ciljem osiguravanja kontinuiteta njihovog djelovanja.....	72
.....	72
5.1.3. Organizacija gašenja požara (nositelji, zadaće, nadležnosti i usklađivanje).....	73
5.1.4. Organizacija reguliranja prometa i osiguranja tijekom intervencija (pregled prioritetnih korisnika – u suradnji s policijom)	73
5.1.5. Organizacija pružanja medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja.....	74
5.1.6. Organizacija pružanja veterinarske pomoći.....	75
5.1.7. Organizacija provođenja evakuacije (pregled pravaca za evakuaciju građana i kretanje prioritetnih službi spašavanja kao i površina za prihvat stanovništva i postavljanje šatorskih naselja)	76
5.1.7.1. Organizacija provođenja evakuacije	78
5.1.7.2. Pregled pravaca za evakuaciju građana i kretanje prioritetnih službi spašavanja	79
5.1.7.3. Lokacije za prihvat stanovništva i postavljanje šatorskih naselja	79
5.1.7.3.1 Lokacije za prikupljanje stanovništva	79
5.1.7.3.2 Lokacije za podizanje šatorskih naselja	79
5.1.7.4. Organizacija spašavanja i evakuacije osoba s invaliditetom i ostalih ranjivih skupina	79
5.1.8. Organizacija provođenja zbrinjavanja	80
5.1.9. Organizacija humane asanacije i identifikacija poginulih	82
5.1.10. Organizacija higijensko-epidemiološke zaštite	82
5.1.11. Organizacija osiguravanja hrane i vode za piće	83
5.1.12. Organizacija središta za informiranje stanovništva.....	83
5.1.13. Organizacija prihvata pomoći (u ljudstvu i materijalnim sredstvima)	84
5.1.14. Organizacija pružanja psihološke pomoći.....	84
5.1.15. Zadaće Stožera civilne zaštite kada uskladjuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite u potresu	84
5.2. MJERE CIVILNE ZAŠTITE OD EPIDEMIJA I PANDEMIJA	86
5.2.1. Organizacija preventivnih mjera za slučajeve epidemija i pandemija	86

5.2.2. Organizacija provođenja kurativnih mjera u slučaju epidemija	87
5.2.3. Organizacija sudjelovanja-uključivanja dodatnih operativnih snaga i nositelja u provođenju mjera naloženih od strane nadležnih službi	88
5.2.4. Organizacija provođenja asanacije s pregledom pravnih osoba koje mogu osigurati snage i sredstva za asanaciju	89
5.3. MJERE CIVILNE ZAŠTITE OD EKSTREMNIH TEMPERATURA.....	90
5.3.1. Organizacija obavještavanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji sa Centrom 112)	90
5.3.2. Organizacija provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica izvanrednih događaja iz ove kategorije ugroza	91
5.3.3. Pregled raspoloživih operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica ekstremno visokih temperatura s utvrđenim zadaćama	92
5.3.4. Organizacija i mogućnost pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja	93
5.4. MJERE CIVILNE ZAŠTITE OD SNIJEGA I LEDA, VJETRA.....	94
5.4.1. Organizacija obavještavanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji sa komunikacijskim centrom 112)	94
5.4.2. Aktiviranje snaga, preventivne mjere i postupci	95
5.4.3. Organizacija provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica izvanrednih događaja iz ove kategorije ugroza	96
5.4.4. Pregled raspoloživih operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica jakog vjetra/ snijega i leda s utvrđenim zadaćama	98
5.4.5. Organizacija provođenja asanacije terena.....	99
5.4.6. Organizacija pružanja medicinske i veterinarske pomoći	99
5.4.7. Financiranje provedbe aktivnosti	100
5.5. MJERE CIVILNE ZAŠTITE OD POŽARA OTVORENOG PROSTORA.....	101
5.5.1. Broj, veličina, smještaj i ustroj profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi	101
5.5.2. Obavješćivanje	104
5.5.3. Sustav uključivanja vatrogasnih postrojbi i JLS u slučaju požara otvorenog prostora	105
5.5.3.1. Način zamjene vatrogasnih postrojbi sa novim postrojbama na gašenju požara ..	108
5.5.4. Sustav motrenja otvorenih prostora	108
5.5.5. Način pozivanja i uključivanja stručnih službi u akciju gašenja požara	109
5.5.5.1. Postrojbe civilne zaštite	109
5.5.5.2. Hrvatska vojska	109
5.5.5.3. Distributeri energenata.....	109
5.5.5.4. Komunalne tvrtke	110
5.5.5.5. Pružanje hitne medicinske pomoći	110
5.5.5.6. Pravne osobe koje raspolažu s potrebnom opremom i mehanizacijom koja bi se mogla koristiti u većim požarima	111
5.5.6. Uvjeti u kojima se županijski čelnici upoznaju s nastankom požara	113
5.6. MJERE CIVILNE ZAŠTITE OD INDUSTRIJSKIH NESREĆA.....	114
5.6.1. Identifikacija zadaća operativnih snaga civilne zaštite koje su nepokrivene operativnim planovima pravnih i fizičkih osoba u kojima se obavlja proizvodnja, skladištenje, prerada, rukovanje, prijevoz, skupljanje i druge radnje s opasnim tvarima	114

5.6.2. Identifikacija lokalnih resursa za pokrivanje nepokrivenih zadaća	114
5.6.2.1. Požar	115
5.6.2.2. Eksplozija	116
5.6.2.3. Ispuštanje opasne tvari	116
5.6.2.4. Evakuacija	117
5.6.3. Obveze pravne osobe u kojoj je došlo do nesreće, pregled sposobnosti	117
5.6.4. Pregled pravnih osoba, redovnih službi i drugih potrebnih kapaciteta za provođenje aktivnosti na zaštiti od rizika i opasnosti ove vrste, s posebno utvrđenim zadaćama za svaku od operativnih snaga i sudionika sustava civilne zaštite	118
5.6.5. Gašenje požara	120
5.6.6. Reguliranje prometa i osiguranja za vrijeme intervencija	120
5.6.7. Organizacija i mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći	121
5.6.8. Organizacija humane asanacije	121
5.6.9. Organizacija veterinarske pomoći i animalne asanacije	122
5.6.10. Organizacija sklanjanja, evakuacije i zbrinjavanja ugroženog stanovništva	122
5.6.11. Pregled prometnica po kojima je dozvoljen prijevoz opasnih tvari	123
5.6.12. Popis morskih luka i luka na unutarnjim vodama u kojima se obavlja ukrcaj ili iskrcaj opasnih tvari	124
5.6.13. Organizacija spašavanja materijalnih dobara i sastavnica okoliša, obveze drugih operativnih snaga i sudionika sustava civilne zaštite, kao i provođenje mjera osobne i uzajamne zaštite te djelovanje operativnih snaga u provođenju mjera civilne zaštite	124
5.6.14. Analiza postojećih operativnih planova pravnih i fizičkih osoba u kojima se obavlja proizvodnja, skladištenje, prerada, rukovanje, prijevoz, skupljanje i druge radnje s opasnim tvarima	125
5.6.15. Ustrojavanje operativnog dežurstva, prijema i prijenosa informacija, pozivanja osoba obavješćivanja i uzbunjivanja za potrebe provođenja Plana	126
5.6.16. Upoznavanje stanovništva s postupcima u slučaju primjene dijela plana kojim je uređeno djelovanje u slučaju tehničko-tehnološke nesreće s opasnim tvarima u područjima postrojenja u kojima se obavlja proizvodnja, skladištenje, prerada, rukovanje, prijevoz, skupljanje i druge radnje s opasnim tvarima i u prometu	128
5.6.17. Izvješćivanje javnosti o nastanku izvanrednog događaja i poduzetim mjerama	128
5.6.18. Financiranje provedbe aktivnosti	128
5.7. MJERE CIVILNE ZAŠTITE OD POPLAVA	129
5.7.1. Organizacija provođenja obveza iz Državnog plana obrane od poplava (način suradnje s kapacitetima Hrvatskih voda) i Provedbenog plana obrane od poplava	129
5.7.2. Organizacija i pregled obveza sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite koji se trebaju uključiti u obranu od poplava	132
5.7.3. Načela za zaštitu ugroženih objekata kritične infrastrukture i obveze vlasnika kritične infrastrukture	134
5.7.4. Organizacija pružanja drugih mjera civilne zaštite tijekom reagiranja sustava civilne zaštite u poplavama (uključujući evakuaciju i zbrinjavanje)	135
5.7.4.1. Pružanje prve medicinske pomoći unesrećenima	135
5.7.4.2. Organizacija pružanja veterinarske pomoći	136
5.7.4.3. Upotreba raspoloživih materijalno-tehničkih sredstava za zaštitu od poplava	136
5.7.4.4. Organizacija provođenja asanacije	136

5.7.4.5. Organizacija provođenja evakuacije	136
5.7.4.6. Organizacija zbrinjavanja stanovništva	137
5.7.5. Reguliranje prometa i osiguranja za vrijeme intervencija	138
5.7.6. Zadaće Stožera civilne zaštite kada usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite u poplavama.....	138
5.7.7. Podmirivanje troškova angažiranih operativnih snaga sustava civilne zaštite.....	139
5.8. OSIGURAVANJE SPECIFIČNIH POTREBA OSOBA S INVALIDITETOM	140
5.8.1. Informiranje	140
5.8.2. Uzbunjivanje.....	141
5.8.2.1. Standardni način uzbunjivanja	141
5.8.2.2. Dopunski načini uzbunjivanja.....	141
5.8.3. Evakuacija, hitan prijevoz, utočište i rehabilitacija	142
5.8.3.1. Evakuacija	142
5.8.3.2. Hitam prijevoz.....	143
5.8.3.3. utočište.....	143
5.8.3.4. Rehabilitacija.....	143
5.8.4. Mjere i aktivnosti spašavanja osoba s invaliditetom u velikoj nesreći i katastrofi s nositeljima obaveza	144
5.9. NAČIN ZAHTJEVANJA I PRUŽANJA POMOĆI IZMEĐU RAZLIČITIH HIJERARHIJSKIH RAZINA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE U VELIKOJ NESREĆI I KATASTROFI	153

POPIS TABLICA

TABLICA 1. POPIS VODOTOKA I BUJICA NA PODRUČJU PGŽ SA STATUSOM VODA I. REDA.....	13
TABLICA 2. POPIS VODOTOKA I BUJICA NA PODRUČJU PGŽ SA STATUSOM VODA II. REDA.....	13
TABLICA 3. BROJ STANOVNIKA NA PODRUČJU PGŽ	21
TABLICA 4. STANOVNIŠTVO S TEŠKOĆAMA U OBavljanju svakodnevnih aktivnosti	22
TABLICA 5. KATEGORIJE STANOVNIŠTVA PLANIRANIH ZA EVAKUACIJU	22
TABLICA 6. KULTURNA DOBRA UPISANA U REGISTAR KULTURE RH.....	23
TABLICA 7. ZAŠTIĆENI DIJELOVI PRIRODE NA PODRUČJU PGŽ.....	30
TABLICA 8. JAVNI ISPORUČITELJI VODNE USLUGE I POSTOTAK PRIKLJUČENOSTI NA VODOOPSKRBNU MREŽU	32
TABLICA 9. POPIS PRAVNIH SUBJEKATA I/ILI OBJEKATA KOJI SKLADIŠTE, PRERAĐUJU, PROMETUJU ILI U TEHNOLOŠKOM PROCESU RABE ZAPALJIVE I PLINOVITE TVARI PREMA KATEGORIJI UGROŽENOSTI OD POŽARA.....	36
TABLICA 10. PREGLED PROMETNE MREŽE AUTOCESTA NA PODRUČJU PGŽ	40
TABLICA 11. PREGLED PROMETNE MREŽE DRŽAVNIH CESTA NA PODRUČJU PGŽ	40
TABLICA 12. PREGLED PROMETNE MREŽE ŽUPANIJSKIH CESTA NA PODRUČJU PGŽ	40
TABLICA 13. PREGLED PROMETNE MREŽE LOKALNIH CESTA NA PODRUČJU PGŽ	42
TABLICA 14. PRIKAZ ŽELJEZNIČKIH PRUGA NA PODRUČJU PGŽ	44
TABLICA 15. MAGISTRALNI PLINOVODI NA PODRUČJU PGŽ.....	48
TABLICA 16. PRIKAZ IZVORA UPOZORAVANJA, SADRŽAJA, KORISNIKA UPOZORAVANJA, MJERA, SNAGA I SREDSTAVA PO POJEDINOJ UGROZI	50
TABLICA 17. OSNOVNI PODACI O MOBILIZACIJI OPERATIVNIH SNAGA CIVILNE ZAŠTITE PGŽ	60
TABLICA 18. BROJ ZATRPAÑIH, RANJENIH I POGINULIH, BROJ ZGRADA POJEDINOG STUPNJA OŠTEĆENJA ZA SVAKU JLS U PGŽ	66
TABLICA 19. ZADAĆE SUDIONIKA I OPERATIVNIH SNAGA CIVILNE ZAŠTITE NA PODRUČJU PGŽ KOJE SUDJELUJU U SPAŠAVANJU I RAŠČIŠAVANJU RUŠEVINA.....	70
TABLICA 20. ZADAĆE SNAGA CIVILNE ZAŠTITE KOJE NISU U NADLEŽNOSTI PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE, A KOJE SUDJELUJU U SPAŠAVANJU I RAŠČIŠAVANJU RUŠEVINA.....	71
TABLICA 21. ZADAĆE SUDIONIKA I OPERATIVNIH SNAGA CIVILNE ZAŠTITE NA PODRUČJU PGŽ KOJE SUDJELUJU U GAŠENJU POŽARA	73
TABLICA 22. ZADAĆE SUDIONIKA I OPERATIVNIH SNAGA CIVILNE ZAŠTITE NA PODRUČJU PGŽ KOJE SUDJELUJU U ORGANIZACIJI REGULIRANJA PROMETA I OSIGURANJA TIJEKOM INTERVENCIJA.....	74
TABLICA 23. ZADAĆE SUDIONIKA I OPERATIVNIH SNAGA CIVILNE ZAŠTITE NA PODRUČJU PGŽ KOJE SUDJELUJU PRUŽANJU MEDICINSKE POMOĆI I MEDICINSKOM ZBRINJAVANJU	75
TABLICA 24. ZADAĆE SUDIONIKA I OPERATIVNIH SNAGA CIVILNE ZAŠTITE NA PODRUČJU PGŽ KOJE SUDJELUJU PRUŽANJU VETERINARSKE POMOĆI.....	76
TABLICA 25. ZADAĆE SUDIONIKA I OPERATIVNIH SNAGA CIVILNE ZAŠTITE NA PODRUČJU PGŽ KOJE SUDJELUJU U ORGANIZIRANOM PROVOĐENJU EVAKUACIJE.....	77
TABLICA 26. ZADAĆE SUDIONIKA I OPERATIVNIH SNAGA CIVILNE ZAŠTITE NA PODRUČJU PGŽ KOJE SUDJELUJU U ZBRINJAVANJU STANOVNIKA	81
TABLICA 27. ZADAĆE SUDIONIKA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE U PROVOĐENJU ASANACIJE	89
TABLICA 28. ZADAĆE SUDIONIKA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE U OTKLANJANJU POSLJEDICA EKSTREMNO VISOKIH TEMPERATURA.....	93
TABLICA 29. ZADAĆE SUDIONIKA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE U OTKLANJANJU POSLJEDICA VJETRA/SNIJEGA I LEDA.....	98
TABLICA 30. POPIS PRAVNIH OSOBA S TEŠKOM MEHANIZACIJOM NA PODRUČJU PGŽ KOJA BI SE MOGLA KORISTITI U VEĆIM POŽARIMA	112

TABLICA 31. ZADAĆE SUDIONIKA I OPERATIVNIH SNAGA CIVILNE ZAŠTITE NA PODRUČJU PGŽ KOJE SUDJELUJU U SLUČAJU INDUSTRIJSKE NESREĆE.....	118
TABLICA 32. ZADAĆE SUDIONIKA I OPERATIVNIH SNAGA CIVILNE ZAŠTITE NA PODRUČJU PGŽ KOJE SUDJELUJU U ORGANIZIRANOM PROVOĐENJU EVAKUACIJE U SLUČAJU INDUSTRIJSKE NESREĆE	123
TABLICA 33. ZADAĆE SUDIONIKA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE U ORGANIZACIJI SPAŠAVANJA MATERIJALNIH DOBARA I SASTAVNICA OKOLIŠA I UZAJAMNE ZAŠTITE	125
TABLICA 34. ZADAĆE SUDIONIKA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE U PROVEDBI OBRANE OD POPLAVA	133
TABLICA 35. ZADAĆE VLASNIKA KRITIČNE INFRASTRUKTURE U PROVEDBI OBRANE OD POPLAVA.....	135

POPIS SLIKA

SLIKA 1. ADMINISTRATIVNO-TERITORIJALNI USTROJ PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE	11
SLIKA 2. KARTA POTRESNIH PODRUČJA RH, ZA POV RATNO RAZDOBLJE 95 GODINA	20
SLIKA 3. KARTA POTRESNIH PODRUČJA RH, ZA POV RATNO RAZDOBLJE 475 GODINA.....	20
SLIKA 4. SHEMATSKI PRIKAZ POSTUPKA PRIMANJA I PRENOŠENJA RANOG UPOZORAVANJA I NEPOSREDNE OPASNOSTI	49
SLIKA 5. ZNAKOVI ZA UZBUNJVANJE STANOVNIŠTVA, VATROGASNIH I DRUGIH POSTROJBI CIVILNE ZAŠTITE	54
SLIKA 6. NARASTANJE OPERATIVNIH SNAGA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE.....	62
SLIKA 7. PRIKAZ KOMUNIKACIJSKOG POSTUPANJA PRILIKOM KORIŠTENJA VREMENSKIH PROGNOZA DHMZ-A	91
SLIKA 8. OPĆA SHEMA DJELOVANJA I PROTOKA INFORMACIJA KOD IZVANREDNOG DOGAĐAJA (INDUSTRIJSKA NESREĆA)	127
SLIKA 9. DIJAGRAM TIJEKA INFORMACIJA PRIPREME I SLANJA ZAHTJEVA KOJIM SE TRAŽI POMOĆ.....	154

1. UVOD

Plan djelovanja civilne zaštite Primorsko-goranske županije (u dalnjem tekstu: *Plan*) je operativni dokument prvenstveno namijenjen za potrebe djelovanja Stožera civilne zaštite Primorsko-goranske županije kao stručnog, operativnog i koordinativnog tijela za provođenjem mjera i aktivnosti civilne zaštite u velikim nesrećama. Osim toga, *Plan* obuhvaća način djelovanja operativnih snaga sustava civilne zaštite.

Osnova za izradu *Plana* je Procjena rizika od velikih nesreća na području Primorsko-goranske županije (KLASA: 021-04/18-01/8, URBROJ: 2170/1-01-01/4-18-24, od dana 15. studenog 2018. godine).

Plan se sastoji od općeg i posebnih dijelova.

Opći dio *Plana* sadrži sljedeće elemente:

- opis područja odgovornosti nositelja izrade *Plana*,
- upozoravanje,
- pripravnost,
- mobilizacija (aktiviranje) i narastanj operativnih snaga sustava civilne zaštite,
- grafički dio,
- prilozi.

Posebni dio *Plana* sadrži razradu operativnog djelovanja sustava civilne zaštite tijekom reagiranja u velikim nesrećama i katastrofama.

Sastavni dio *Plana* su prilozi u kojima se nalaze kontakt podaci o odgovornim osobama i pravnim osobama koje su od interesa za sustav civilne zaštite Primorsko-goranske županije (u dalnjem tekstu: Županija) te koje je potrebno redovito ažurirati.

2. ZAKONSKE ODREDBE

Obveza izrade *Plana* proizlazi iz odredbe članka 17. stavak 3. Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, broj 82/15, 118/18, 31/20, 20/21), a izrađuje se sukladno odredbama Pravilnika o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja („Narodne novine“, broj 66/21).

Plan donosi izvršno tijelo jedinice regionalne samouprave.

Nastavno navedeni su zakonski i podzakonski akti temeljem kojih je izrađen *Plan*.

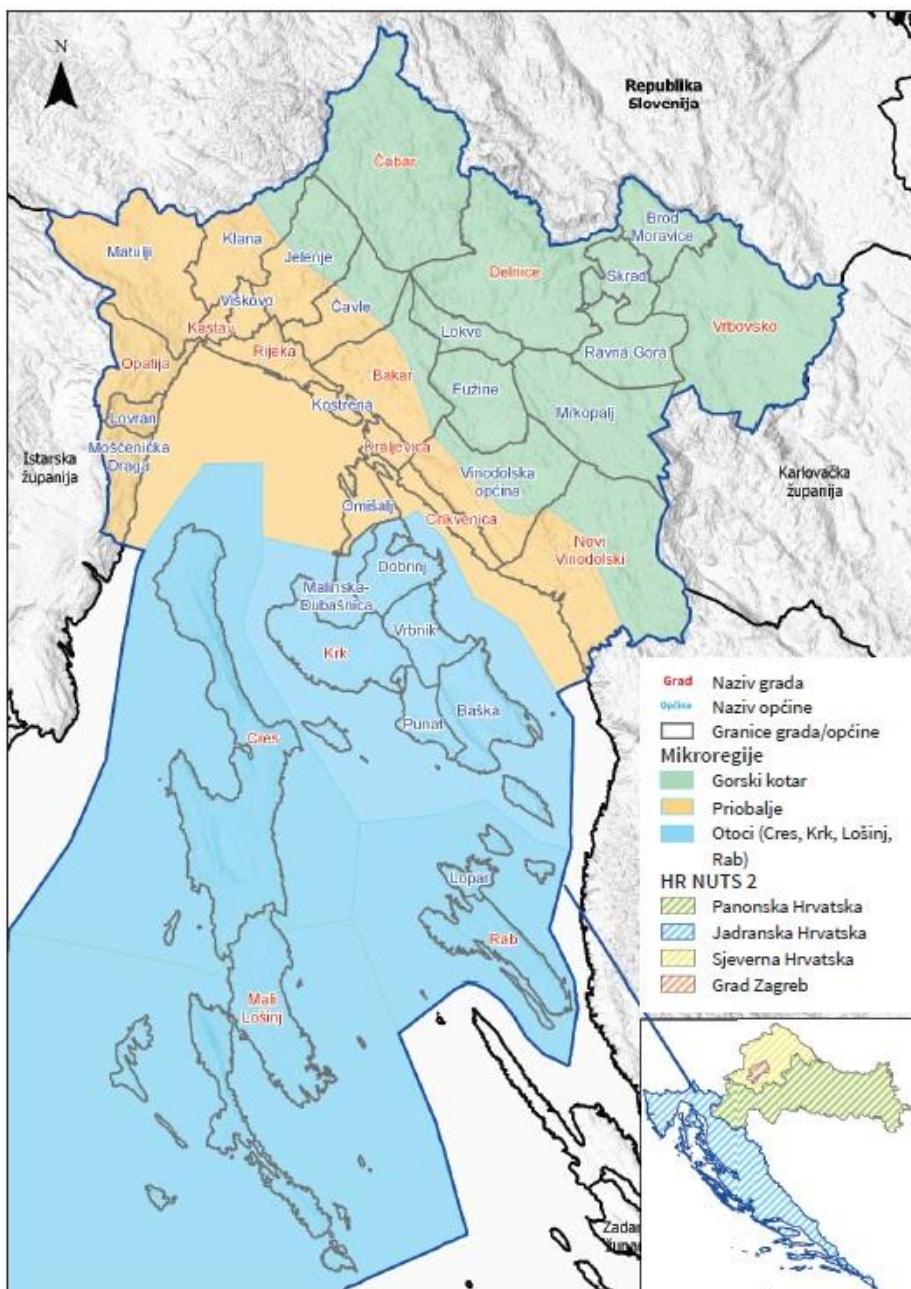
- Zakon o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, broj 82/15, 118/18, 31/20, 20/21)(u dalnjem tekstu: *Zakon*),
- Pravilnik o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja („Narodne novine“, broj 66/21),
- Pravilnik o mobilizaciji, uvjetima i načinu rada operativnih snaga sustava civilne zaštite („Narodne novine“, broj 69/16),
- Pravilnik o postupku uzbunjivanja stanovništva („Narodne novine“, broj 69/16),
- Pravilnik o standardnim operativnim postupcima za pružanje pomoći nižoj hijerarhijskoj razini od strane više razine sustava civilne zaštite u velikoj nesreći i katastrofi („Narodne novine“, broj 37/16),
- Pravilnik o postupku primanja i prenošenja obavijesti ranog upozoravanja, neposredne opasnosti te davanju uputa stanovništvu („Narodne novine“, broj 67/17),
- Pravilnik o kriterijima zdravstvenih sposobnosti koje moraju ispunjavati pripadnici postrojbi civilne zaštite, kriterijima za raspoređivanje i uvjetima za imenovanje povjerenika civilne zaštite i njegovog zamjenika („Narodne novine“ broj 98/16, 67/17).
- Uredba o sastavu i strukturi postrojbi civilne zaštite („Narodne novine“, broj 27/17),
- Uredba o načinu i uvjetima za ostvarivanje materijalnih prava mobiliziranih pripadnika postrojbi civilne zaštite za vrijeme sudjelovanja u aktivnostima u sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, broj 33/17),
- Uredba o načinu utvrđivanja naknade za privremeno oduzete pokretnine radi provedbe mjera zaštite i spašavanja („Narodne novine“, broj 85/06).

3. OPĆI DIO

3.1. OPIS PODRUČJA ODGOVORNOSTI NOSITELJA PLANA IZRADE

3.1.1. Područje odgovornosti nositelja planiranja

Područje Primorsko-goranske županije smješteno je na zapadnom djelu Republike Hrvatske te obuhvaća područje grada Rijeke, sjeveroistočni dio Istarskog poluotoka, Kvarnerske otoke, Hrvatsko primorje i Gorski kotar.

Slika 1. Administrativno-teritorijalni ustroj Primorsko-goranske županije

Izvor: Izvješće o stanju u prostoru Primorsko-goranske županije za razdoblje od 2017. do 2020. godine

Primorsko-goranska županija na sjeveru graniči s Republikom Slovenijom, na zapadu s Istarskom županijom, na istoku s Karlovačkom i Ličko-senjskom županijom, a na jugoistoku u Kvarnerskim vratima ima morskou granicu sa Zadarskom županijom. Županiji pripada i dio obalnog mora s državnom granicom udaljenom 22 km jugozapadno od otoka Suska.

Područje Primorsko-goranske županije obuhvaća 14 gradova i 22 općine.

Gradovi: Bakar, Cres, Crikvenica, Čabar, Delnice, Kastav, Kraljevica, Krk, Mali Lošinj, Novi Vinodolski, Opatija, Rab.

Općine: Baška, Brod Moravice, Čavle, Dobrinj, Fužine, Jelenje, Klana, Kostrena, Lokve, Lopar, Lovran, Malinska – Dubašnica, Matulji, Mošćenička Draga, Mrkopalj, Omišalj, Punat, Ravna Gora, Skrad, Vinodolska općina, Viškovo, Vrbnik.

3.1.1.1. Ukupna površina područja

Kopneni dio površine Primorsko-goranske županije obuhvaća 3.589 km², dok pripadajući akvatorij iznosi 4.344 km². Površina akvatorija obuhvaća unutarnje morske vode koje se protežu od obalne linije do granice teritorijalnog mora koje se prostire 12 nautičkih milja (22,2 km) jugozapadno od otoka Suska.

3.1.1.2. Rijeke, jezera i dužina obale mora

Na području Županije velik dio područja ima razvijenu hidrografsku mrežu površinskih vodnih tokova. Vodni režim formiranih tih vodotoka je pod značajnim utjecajem izraženih krških obilježja njihovih slivova. Što se tiče površinskih i podzemnih voda one su vrlo često u aktivnom kontaktu, u situacijama kada se površinskim vodotocima vrši prihranjivanje podzemnih krških vodonosnika i pri obrnutim situacijama kada podzemne vode prihranjuju, a vrlo često čak i formiraju površinske vodotoke i jezera. Na dijelovima područja s naglašenijim procesima okršavanja čak i nema izražene površinske hidrografske mreže, već se otjecanje odvija podzemnim putovima.

Županijom prolazi i granica Jadranskog i Crnomorskog porječja, gdje se na jednom djelu javlja i umjetna bifurkacija (prevođenje dijela vodne bilance) Lokvarke u sustav HE Tribalj, odnosno u sliv Jadranskog mora. Bit vodotoka za Županiju vidi se i u okolnosti da vodotoci Čabranka i Kupa čine najveći dio međudržavne granice Županije sa susjednom Slovenijom. Zbog povoljnoga visinskog rasporeda nekoliko slivova visokoga goranskog krša koji su inače završavali u ponorskim zonama vodotoka zatvorenih krških polja Lokvarke i Ličanke, na analiziranom je području izgrađen sustav HE Vinodol koji sa svojim sustavom akumulacija i drugih hidrotehničkih objekata ima velik utjecaj i na promjenu režima površinskog i podzemnog otjecanja na analiziranom prostoru. U manjoj mjeri to ima i HE Rijeka izgrađena za korištenje vodnog potencijala Rječine.

Osim izgrađene akumulacije, površinske vodne pojave na prostoru Županije čine i prirodna jezera — svjetski značajan prirodan fenomen Vransko jezero na otoku Cresu te Jezero kod Njivica na otoku Krku. Na Krku je izgrađena i akumulacija Ponikve u cilju osiguranja zahvaćanja dodatnih količina vode za vodoopskrbu tijekom ljetne sezone.

Prostor Županije podijeljen je u nekoliko mikroregija čije se granice uglavnom ne podudaraju s granicama slivova formiranih vodotoka na prostorima tih mikroregija. No, s druge strane, unutar tih mikroregija sami vodotoci čine prirodne cjeline. Glavnina vodotoka formirana je u mikroregiji Gorskog kotara, a dijelom i na mikroregiji Priobalju. Na teritoriju Županije izdvojene su i 4 otočne mikroregije sa središnjim otocima Krkom (izuzev njegovog najsjevernijeg dijela koji pripada mikroregiji Priobalju), Rabom te Cresom i Lošinjom.

Tablica 1. Popis vodotoka i bujica na području PGŽ sa statusom voda I. reda

VODOTOK	PODRUČJE	DULJINA DIONICE
Čabranka	Čabranka od izvora do ušća u Kupu	13,4 km
Kupa	Kupa od granice PGŽ do izvora	62,61 km
Gornja Dobra	Od granice PGŽ do ceste Vrbovsko – Mrkopalj	12 km
Rječina	Rječina od ušća do izvora	18,3 km

Tablica 2. Popis vodotoka i bujica na području PGŽ sa statusom voda II. reda

R.BR.	VODOTOK	PODRUČJE	DULJINA DIONICE
PODRUČJE GORSKOG KOTARA – SLIV KUPE I VISOKOG GORANSKOG KRŠA			
1.	Sušica Gorači	Sliv Čabranke	
2.	Paklenksi jarak		1,5 km
3.	Mandli		4,6 km
4.	Kamenski potok		3,25 km
5.	Pleški potok		
6.	Trbuhotovica		3,00 km
7.	Gerovčica I.		3,125 km
8.	Kramarski potok		3,375 km
9.	Sokoliča		3,00 km
10.	Bresni potok		2,625 km
11.	Tršćanka		1,05 km
12.	Gerovčica II		2,50 km
13.	Krašićevica	Neposredni sliv Kupe	4,50 km
14.	Sušica (izvor Kupe)		4,35 km
15.	Potok Kupari (Hrib)		2,25 km
16.	Turke		
17.	Velika Belica		4,75 km
18.	Mala Belica		1,875 km
19.	Veliki potok (Golik)		
20.	Potok Belo		
21.	Čedanj		3,75 km
22.	Kupica		4,25 km
23.	Pećinski potok	Sliv Gornje Dobre	
24.	Velika Sušica		4,125 km
25.	Mala Sušica		1,85 km
26.	Veliki jarak		2,90 km
27.	Delnički potok		5,95 km

Plan djelovanja civilne zaštite Primorsko-goransku županiju

R.BR.	VODOTOK	PODRUČJE	DULJINA DIONICE
28.	Curak		4,50 km
29.	Zeleni vir		3,75 km
30.	Jasle		
31.	Skradska Dobra		3,75 km
32.	Bukovačka Dobra		6,375 km
33.	Dobra		16,75 km
34.	Sušički jarak		9,75 km
35.	Čogrljin potok	Sliv Gornje Dobre	1,52 km
36.	Kamačnik		3,1 km
37.	Ribnjak		0,95 km
38.	Blatnik		2,95 km
39.	Tičevo		2,35 km
40.	Ličanka		7,50 km
41.	Kostanjevica		4,50 km
42.	Lepenica	lokalne vode sliva Ličanke	5,25 km
43.	Potok Podgrobљe		
44.	Benkovac		
45.	Vratarka		2,07 km
46.	Lokvarka		4,14 km
47.	Mrzlica	Lokalne vode sliva Lokvarke i Crnog Luga	3,75 km
48.	Križ poto		6,75 km
49.	Bela voda		2,10 km
50.	Velika voda		3,00 km

PRIOBALNO PODRUČJE PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE

51.	Mošćenička Draga		6,05 km
52.	Medveja		4,085 km
53.	Školarovo	Slivno područje istočne strane Učke	0,870 km
54.	Banina		2,5 km
55.	Ičići		2,3 km
56.	Slatina		2,7 km
57.	Klanska Ričina	Sliv klanske Ričine	5,8 km
58.	Jažinovac		
59.	Golubovka		7,5 km
60.	Sušica		
61.	Lužac	Sliv Rječine i Grobničkog polja	
62.	Zoretići		
63.	Juršinski jarak		1,8 km
64.	Duboki jarak		2,8 km
65.	Potok Škurinje		
66.	Potok Mlaka	Slivovi područja grada Rijeke i okolice	
67.	Javorpotok		0,558 km
68.	Bakarski potok		0,774 km
69.	Bakarački rov		3,2 km
70.	Dubračina		12,72 km
71.	Kričina – Malencica		1,0 km
72.	Mala Dubračina	Slivno područje Vinodolske doline	1,72 km
73.	Slani potok		1,5 km
74.	Novaljska ričina		7,0 km
75.	Ovodni sustav Pavlomir		

OTOK KRK

76.	Suha ričina baćanska		1,1 km
77.	Vretenica – Vrbnik		4,5 km
78.	Valbiska		

R.BR.	VODOTOK	PODRUČJE	DULJINA DIONICE
79.	Potok Čijići		
80.	Dobrinjski potok		2,5 km
81.	Ovodni sustav njivičkog jezera		0,43 km
CRESKO LOŠINJSKO OTOČJE			
82.	Bujica Meli	Slivno područje otoka Cresa i Suska	2,2 km
83.	Bujica Merag		0,387 km
84.	Bujica Martinčica		
85.	Bujica Porozina		
86.	Bujica otoka Suska		
OTOK RAB			
87.	Veli potok banjolski	Slivno područje otoka Cresa i Suska	
88.	Veli potok supetarski		5,02 km
89.	Veli potok loparski		2,5 km
90.	Bujica Viskoći		

Vodne površine dijele se na mora te jezera i vodotoke u kopnenom dijelu. More zauzima oko 434.122,5 ha, dok jezera na području Županije zauzimaju 1.466 ha. Vodotoci su ostale kopnene vodne površine poput većih potoka, bujica i rijeka, i rasprostranjeni su na oko 165,7 ha površine. U kopnenom dijelu, najveći udio vodnih površina ima Općina Lokve (6,1%), dok prema ukupnoj površini vodotoka i jezera na prvom mjestu je Grad Cres s 574 ha ukupne vodne površine.

Dužina obalne linije Županije iznosi 1.235 km, od čega je 168 km obalni dio kopna, a 1.067 km obalni dio otoka.

3.1.1.3. Otocí

Postoje 2 niza kvarnerskih otoka na području Županije: zapadni s Cresom i Lošinjom i nekoliko manjih otoka, te istočni s Krkom i Rabom i nekim manjim otocima između njih koji nisu naseljeni. Najveći otoci su Krk i Cres – površina svakog je po $405,8 \text{ km}^2$, za razliku od Krka koji je dvostruko širi, Cres je dvostruko duži. Površina otoka Malog Lošinja iznosi $74,36 \text{ km}^2$, a površina otoka Raba $90,8 \text{ km}^2$, također naseljeni otoci su i Unije, Ilovik i Susak.

3.1.1.4. Planinski masivi

Najviši vrh zapadnog područja Gorskog kotara su vrhovi Risnjak – 1.528 m i Snježnik – 1.506 m, a u jugoistočnom području Bjelolasica – 1.534 m i Viševica 1.428 m, Učke – 1.396 m, na zapadu i rubnih planina gorskog kotara Obruč – 1.376 m, Tuhobić – 1.109 m i dr.

3.1.1.5. Ostale geografsko-klimatološke karakteristike

Prema fizionomskoj regionalizaciji, područje Županije može se podijeliti u 3 mikroregije:

- Gorski kotar,
- Kvarnersko primorje (priobalno područje) – Priobalje te

- Kvarnerski otoci (otočno područje) – Otoći.

3.1.1.5.1 Gorski kotar

Gorski kotar smješten je u sjevernom i sjeveroistočnom dijelu Županije i obuhvaća 35,5% njezine ukupne površine.

Geomorfološki oblici koji karakteriziraju prostor Gorskog kotara jesu: visoravni, gorski masivi te dolinske zone. Većina prostora ima nadmorsku visinu između 700 i 900 m što ukazuje na malu dinamiku reljefa tog prostora. U sjeverozapadnom dijelu izdiže se nekoliko planinskih masiva koji se svojim planinskim vrhovima izdvajaju iz gorske visoravni, kao što su Snježnik (1.506 m), Risnjak (1.528 m) i drugi.

Prostor Gorskog kotara unutar Županije može se prostorno raščlaniti na 2 osnovne cjeline: dolinski prostor Čabranke i Kupe te uži (središnji) Gorski kotar. S obzirom na to da fiziomska cjelina Gorski kotar ne prati administrativno-teritorijalne granice Županije, važno je napomenuti da krajnji sjeveroistočni dio Županije fiziomski pripada sjevernom krškom Pokuplju, dok manji dio jugoistočnog dijela Županije pripada prijelaznom prostoru Drežnice prema širem ličkom prostoru.

Dolinski prostor Čabranke i Kupe obuhvaća uski sjeveroistočni dio Gorskog kotara te predstavlja razmjerno široku dolinu koja jedino na području dolomita ima obilježja kanjona. Na predjelu užega Gorskog kotara prostiru se središnje visoravni iz kojih se na sjeverozapadu izdiže Risnjak, a u jugoistočnom dijelu gorski masiv Velike Kapele. Na području Velike Kapele smješteno je ujedno i najviše stalno nastanjeno naselje u Hrvatskoj, Begovo Razdolje (1.060 m n.v.). Najzastupljenije stijene su mezozojske (trijaske, jurski i kredni dolomiti i vapnenci) te u nešto manjem dijelu paleozojske (karbonske). Na dodiru vapnenačkih te karbonskih stijena izražena je pojavnost krških polja (npr. Lič polje) te zaravni u kršu.

Krški reljef uvjetovao je siromašno površinsko otjecanje, zbog čega su rijeke na području Gorskog kotara kraćeg toka i završavaju ponorima. Najveća i najznačajnija rijeka Gorskog kotara je Kupa, dok rijeka Dobra predstavlja najveću ponornicu. Osim rijeka, na području užeg Gorskog kotara nalaze se dva značajna akumulacijska jezera: Lokvarsко jezero i Bajer.

Prostором Gorskog kotara prevladava umjereni toplo vlažna klima s toplim ljetima (Cfb), dok u višim predjelima Risnjaka, Snježnika i Velike Kapele zastupljena snježno-šumska ili vlažna borealna klima sa svježim ljetom (Dfc). U nižim prostorima Gorskog kotara srednje srpanjske temperature su niže od 20 °C, a srednje siječanske oko 0 °C ili niže, dok su u višim predjelima srednje srpanjske i siječanske temperature niže za oko 2 – 3 °C u odnosu na niže predjele. Gorski kotar obilježava jaka naoblaka, relativna vlaga i magla, a na uskom potezu od Snježnika i Risnjaka u smjeru južnog Velebita zabilježeno je najviše godišnjih dana s oborinama u Hrvatskoj. Srednja godišnja količina oborina iznosi više od 2.000 mm, dok

područje Risnjaka bilježi čak do 3.700 mm oborina godišnje, zbog čega se ovaj prostor često uvrštava u jedan od najkišovitijih dijelova Europe.

Najrašireniji tip tala na prostoru Gorskog kotara jesu smeđa tla na vapnencima i dolomitima te smeđa kisela tla koja su uglavnom neplodna. Fitogeografski, mogu se izdvojiti tri tipa vegetacijskih zona: zona šume bukve i jele prekriva najveći dio Gorskog kotara; zona kontinentalnih bukovih šuma u nižem sjeveroistočnom dijelu; te zona klekovine i planinskog bora u najvišim dijelovima Risnjaka i Velike Kapele.

3.1.1.5.2 *Priobalje*

Priobalje zauzima 36,4 % površine Županije te obuhvaća priobalni pojas koji se proteže polukružno uz Riječki zaljev i Vinodolski kanal, od Brseča na istoku do Sibinja Krmpotskog na zapadu, te neposredni zagorsko-planinski prostor Kvarnera.

Priobalni pojas može se podijeliti na riječki urbanizirani primorski prostor, opatijsko primorje, vinodolsko priobalje te kvarnersku velebitsku primorsku padinu, dok zagorsko-planinski prostor uključuje osojni prostor Učke i Čićarije, Kastavštinu i Grobništinu s Klanom, vinodolsko flišno zaobalje te višu kvarnersku zonu velebitske padine do glavnog grebena.

Dominantno rasprostranjene stijene su karbonati kredne starosti što ukazuje na prisutnost krškog tipa reljefa, s iznimkom pojasa Klan – Vinodol gdje je zastupljena flišna zona s nepropusnim stijenama (pješčenjaci, lapori i konglomerati).

Riječki urbanizirani prsten je produženi dio Vinodola kojemu je i pripadao prije nego što se preoblikovao u zaseban urbani sustav. Reljefno se ističu primorski hrbat i flišna udolina kojom teku manji vodotoci poprečno presijecajući primorsko bilo strmo usječenim dolinama. Bakarski potok je primjer jednoga takvog vodotoka gdje je potapanjem donjeg dijela doline nastao Bakarski zaljev. Značajan vodotok za riječko područje je rijeka Rječina koja prolazi kroz grad Rijeku te opskrbljuje vodom obalne gradove i naselja. Područjem Vinodola prolazi rijeka Dubračina koja je površinski nastavak ponornice Ličanke.

Zona opatijskog primorja nalazi se u mrtvom kutu Kvarnera s ekspozicijom prema istoku zbog čega je ovdje utjecaj bure najslabiji na Kvarneru. Osim toga, opatijsko primorje je i područje poslijepodnevnog zasjenjenja s obzirom da Učka prelazi 1.000 m n.v. Znatno manje isparavanje zbog manje poslijepodnevne količine sunca uzrokovalo je izrazitiju vlažnost zemljišta i time specifičan biljni pokrov koji karakterizira pojava kestena i lovora.

Kvarnersko-velebitska primorska padina pojas je najintenzivnijeg djelovanja bure, što se odrazilo i na krajobrazu koji je većinom ogoljeli krški kamenjar. Hidrološki gledano to je izrazito bezvodno područje, no zahvaljujući izgradnji vodovoda ovaj predio danas vodom opskrbljuje otoke Rab, Krk i Pag.

Zagorsko-planinski prostor je oštro odvojen od unutrašnjosti planinskim okvirom Učke, goransko-primorskog bila te Velebita. Najviši dijelovi pripadaju području Učke (Vojak 1.394 m) koja je zaštićena kao istoimeni park prirode.

Priobalni pojas Kvarnera karakterizira umjereno topla vlažna klima s vrućim ljetima (Cfa), dok u zagorsko-planinskom prostoru prevladava umjereno topla vlažna klima s toplim ljetima (Cfb), a na najvišim dijelovima Učke snježno-šumska klima (Df). Priobalni pojas ima srednje srpanjske temperature veće od 22 °C, srednje siječanske oko 0 – 4 °C, dok prosječni godišnji hod oborina za priobalni pojas iznosi u prosjeku od 1.000 do 1.500 mm. Međutim, oborine nisu ravnomjerno raspoređene tijekom godine nego većina padne u hladnom dijelu godine. Zagorsko-planinski prostor ima nešto niže srednje srpanjske (20 – 22 °C) i siječanske temperature (-2 – 0 °C), ali povećani prosječni godišnji hod oborina (1.500 – 2.000 mm).

Na prostoru Priobalja, kao i većini Županije, prevladavaju smeđa tla na vapnencima i dolomitima, a od vegetacije najrasprostranjenija je šuma i šikara hrasta medunca i bijelog graba te primorska bukova šuma.

3.1.1.5.3 Otoći

Kvarnerski otoci dijele se u 2 niza otoka: cresko-lošinjsku skupinu te otoke Krk i Rab s pripadajućim manjim otocima. Cresko-lošinjska skupina je najveća geografska skupina otoka, a otoci Cres i Krk su površinom najveći otoci u hrvatskom akvatoriju.

Cresko-lošinjska otočna cjelina obuhvaća 7 naseljenih otoka: Cres, Lošinj, Unije, Ilovik, Susak, Male Srakane i Vele Srakane. Otoći Cres i Lošinj odvojeni su umjetno prokopanom prevlakom između Osorskog zaljeva i Lošinskog kanala preko kojeg je sagrađen pokretni most. Geomorfološki gledano, cresko-lošinjska otočna cjelina, izuzev južnoga lošinskog dijela, dio je istočnoga brdskog područja Učke i Čićarije. Iz tih razloga na ovom su prostoru najzastupljenije stijene vapnenci i dolomiti. Prostorom dominira krajobraz degradiranoga vapnenačkog kamenjara, osim na krajnjem sjevernom i južnom dijelu Lošinja. Unije i Susak se po geomorfološkim karakteristikama izdvajaju od ostatka skupine jer su karbonatne naslage prekrivene eolskim naslagama lesa. Prostor karakterizira nedostatak stalnih tokova, što je posljedica nepostojanja nepropusnih flišnih naslaga. Na prostoru se ističu dvije reljefne udoline nastale na dolomitima: Vransko jezero i potopljena Valunska draga. Nepropusni dolomiti Vranskog jezera omogućavaju zadržavanje podzemne vode i kišnice do razine vapnenca, zahvaljujući čemu Vransko jezero služi za vodoopskrbu Cresa i Lošinja.

Otok Krk ima nešto raznovrsniju prirodnu osnovu u odnosu na cresko-lošinjsku skupinu te se može podijeliti na 2 reljefne cjeline: nisku vapnenačku zaravan na sjeveru, te visoku vapnenačku zaravan na jugu koju presijeca flišna udolina Baške. Izražena raznolikost sjevernog i južnog dijela Krka prisutna je i u vegetaciji, pa tako na sjeveru prevladava kultivirana šuma hrasta medunca i graba, dok na jugu prevladavaju kamenjarski pašnjaci.

Na prostoru sjeverne krške zaravni nalaze se 2 akumulacijska jezera, Ponikve i Jezero. Krku pripadaju i manji otoci Plavnik i Prvić, koji se nalaze u neposrednoj blizini Krka, od kojih su pojedini služili stanovništvu za obradu zemlje i ispašu stoke.

Na otoku Rabu prevladavaju flišne i vapnenačke zone. Flišno područje zaštićeno je vapnenačkim Kamenjakom od bure, što je pogodovalo razvoju agrarnih djelatnosti. Na dodiru fliša i karbonatnih stijena izvire oko 300 vrela, što Rab ujedno čini otokom s najviše izvora na području hrvatskog akvatorija.

Na prostoru većine kvarnerskih otoka prevladava umjereno topla vlažna klima s vrućim ljetima (Cfa) gdje je srednja srpanjska temperatura viša od 24 °C, a srednja siječanska iznosi od 2 do 6 °C. U južnim dijelovima kvarnerskih otoka javlja se sredozemna klima s vrućim ljetima (Csa) gdje su i srednja srpanjska i srednja siječanska temperatura nešto više nego kod Cfa klimatskog tipa. Srednja godišnja količina oborina za Kvarnersko otočje iznosi od 1.000 do 1.500 mm, dok samo uski zapadni pojas Cresa i Lošinja ima srednju godišnju količinu oborina nižu od 1.000 mm.

Kako klimatski, tako i fitogeografski, sjeverni dijelovi otoka Cresa, Krka i Raba imaju obilježja submediteranskog podneblja, dok Lošinj te južni dijelovi Krka i Raba pripadaju mediteranskom prostoru. U skladu s time, najzastupljenije biljne zajednice na sjevernim dijelovima Cresa, Krka i Raba jesu zajednice hrasta medunca, bijelog graba i crnog graba, dok je na Lošinju te južnim dijelovima Krka, Cresa i Raba rasprostranjena makija hrasta crnike.

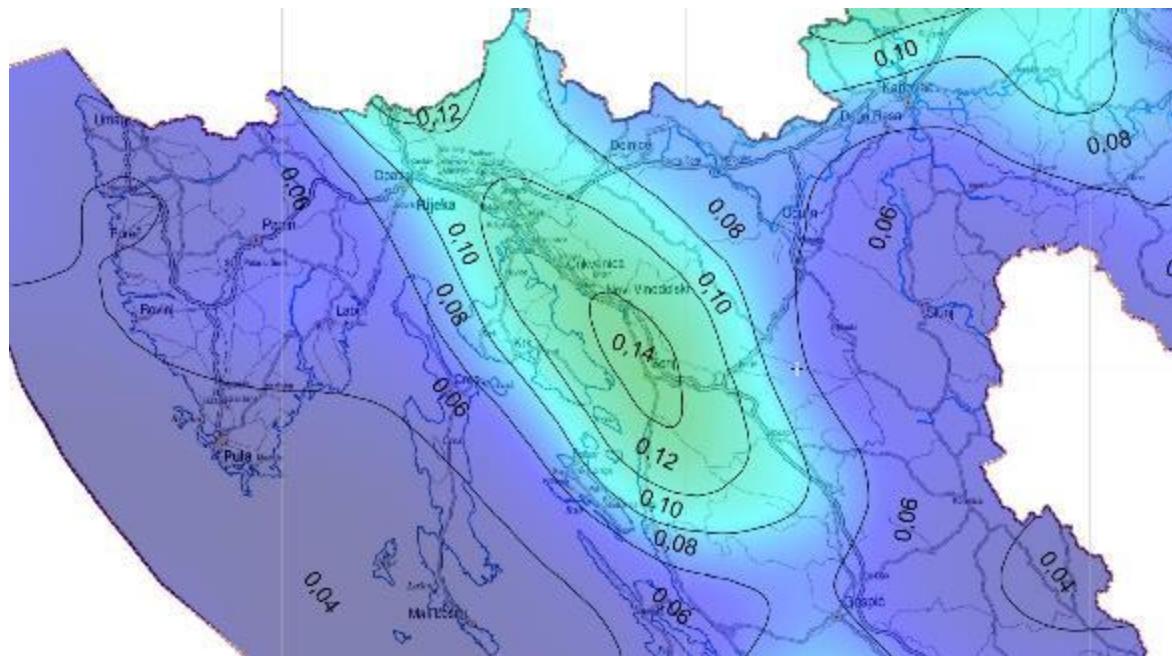
3.1.1.6. Površina obuhvaćena klizištim

Značajna klizišta na području Županije su:

- klizište Grohovo kod brane Valići i naselja Pašac (višestruko retrogresivno klizište i konsekventno translacijsko klizište; klizište s 13 različitih kliznih tijela),
- ŽC 5062 Bribir – Lič (Ugrini) (višestruko retrogresivno i translacijsko klizište),
- lokalna cesta Brod na Kupi – Donja Dobra (Zahrt) (retrogresivno klizište, konveksno translacijsko klizište),
- Bakar uz Pomorsku školu (višestruko retrogresivno i translacijsko klizište),
- Čokovo – raskrižje ŽC 5064 i ŽC 5062, odnosno raskrižje cesta Bribir – Grižane i Bribir – Selce (višestruko retrogresivno i translacijsko klizište),
- Zalesina,
- Smrečje – DC 32, dionica Delnice – Čabar, kraj mjesta Smrečje,
- Slani potok i Mala Dubračina,
- klizište Draga na DC 8 (rotacijsko klizište),
- klizište na čvoru Orehovica na DC 8 (višestruko retrogresivno klizište),
- kompleksno klizište (sastavljeno od nekoliko zasebnih kliznih tijela) u dolini Čabranke (retrogresivno klizište).

3.1.1.7. Karta potresnih područja

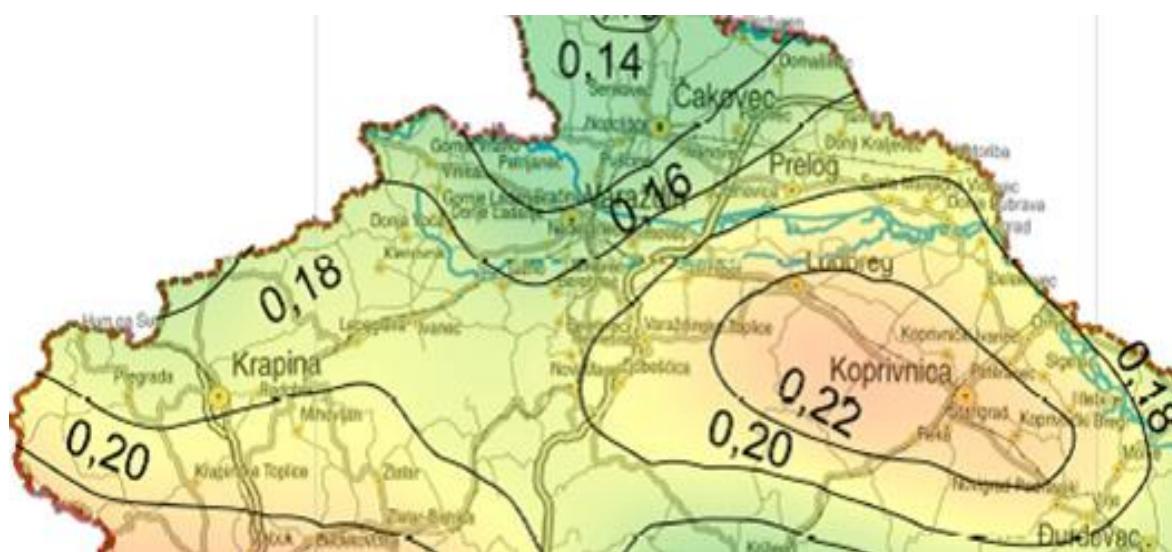
Intenziteti potresa za odabrani scenarij usklađeni su s razine mogućih seizmičkih opasnosti koja je prihvaćena sukladno popisima za projektiranje potresne otpornosti te je vjerojatnost događaja određena odgovarajućim povratnim razdobljem.

Slika 2. Karta potresnih područja RH, za povratno razdoblje 95 godina

Izvor: Karte potresnih područja RH, PMF Zagreb

Prema Karti potresnih područja Republike Hrvatske za povratni period od 95 godina, područje Županije spada u područje s vršnim ubrzanjem od 0,06 – 0,14 g, gdje je g ubrzanje polja sile teže i iznosi $9,81 \text{ m/s}^2$. Ovo ubrzanje odgovara potresu V – VI° MCS ljestvice.

Slika 3. Karta potresnih područja RH, za povratno razdoblje 475 godina

Izvor: Karte potresnih područja RH, PMF Zagreb

Prema Karti potresnih područja Republike Hrvatske za povratni period od 475 godina, područje Županije spada u područje s vršnim ubrzanjem od 0,06 – 0,26 g, gdje je g ubrzanje polja sile teže i iznosi $9,81 \text{ m/s}^2$. Ovo ubrzanje odgovara potresu VI – VIII° MCS ljestvice.

3.1.2. Stanovništvo

Prema prvim rezultatima Popisa stanovništva iz 2021. godine, na području Županije živi ukupno 266.503 stanovnika i s udjelom od 6,85 % četvrta je po veličini u Republici Hrvatskoj iza Grada Zagreba, Splitsko-dalmatinske i Zagrebačke županije.

Tablica 3. Broj stanovnika na području PGŽ

JLS	NAZIV	BROJ STANOVNIKA	UKUPNO
Gradovi	Bakar	7.581	192.137
	Cres	2.738	
	Crikvenica	10.004	
	Čabar	3.239	
	Delnice	5.158	
	Kastav	10.265	
	Kraljevica	4.073	
	Krk	6.846	
	Mali Lošinj	7.565	
	Novi Vinodolski	4.345	
	Opatija	10.661	
	Rab	7.168	
	Rijeka	108.622	
	Vrbovsko	3.872	
Općine	Baška	1.673	74.366
	Brod Moravice	667	
	Čavle	7.081	
	Dobrinj	2.153	
	Fužine	1.404	
	Jelenje	5.077	
	Općina Klana	1.856	
	Kostrena	4.438	
	Lokve	859	
	Lopar	1.097	
	Lovran	3.544	
	Malinska – Dubašnica	3.235	
	Matulji	10.788	
	Mošćenička Draga	1.292	
	Mrkopalj	934	
	Omišalj	3.020	
	Punat	1.908	
	Ravna Gora	2.039	
	Skrad	860	
	Vinodolska općina	3.242	
	Vlškovo	16.015	
	Vrbnik	1.184	
UKUPNO			266.503

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011. godina

U gradovima na području Županije živi 192.137 stanovnika ili 72,10%, a u općinama 74.366 ili 27,90%. Grad Rijeka – sjedište Županije sa 108.622 stanovnika treći je grad po veličini u Republici Hrvatskoj iza Grada Zagreba i Grada Splita. Najmanji grad na području Županije po ukupnom broju stanovnika je Grad Cres s 2.738 stanovnika, a najmanja općina je Općina Brod Moravice s 667 stanovnika.

3.1.2.1. Broj stanovnika/zaposlenih/nezaposlenih/umirovljenika

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, ukupan broj zaposlenih u 2021. godini na području Županije iznosi je 106.403, dok je nezaposlenih osoba bilo ukupno 8.617.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, ukupan broj umirovljenika na području Županije u veljači 2022. godine iznosi je 80.759, od čega je 62.568 korisnika starosne mirovine, 5.161 korisnika invalidske mirovine te 13.030 korisnika obiteljske mirovine.

3.1.2.2. Broj i kategorije osoba s invaliditetom i posebnim potrebama (ranjive skupine)

Prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, na području Primorsko-goranske županije ima ukupno 30.353 osoba s invaliditetom.

Tablica 4. Stanovništvo s teškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti

SPOL	STAROSNE SKUPINE			UKUPNO
	0-19	20-59	60 i više	
sv.	2.964	12.089	15.300	30.353
m	1.859	6.647	7.098	15.604
ž	1.105	5.442	8.202	14.749

Izvor: Izvješće o osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj, HZJZ, rujan 2021.

Udio osoba s invaliditetom raste s kronološkom dobi pa tako udio osoba s invaliditetom u mlađoj dobnoj skupini iznosi 9,76%, zreloj 39,83%, a u staroj dobnoj skupini 50,41%.

3.1.2.3. Pokazatelji u odnosu na kategorije stanovništva planiranih za evakuiranje

U slučaju potrebe za evakuacijom potrebno je izvršiti evakuaciju pojedinih kategorija građana (majke s djecom mlađom od 10 godina, osobe mlađe od 15 godina, bolesne i nemoćne osobe te osobe starije od 70 godina), na području Županije.

Tablica 5. Kategorije stanovništva planiranih za evakuaciju

KATEGORIJA	BROJ STANOVNIKA
Djeca 0-9 godina starosti	21.370
Majke u pratinji djece od 0-9 godina starosti	14.247
Djeca od 10-14 godina starosti koja se evakuiraju bez roditelja	11.669
Osobe starije od 70 godina	46.693
Bolesni, invalidi i nemoćni	30.353

Izvor: Državni zavod za statistiku

3.1.2.4. Gustoća naseljenosti

Gustoća naseljenosti na području Županije iznosi 74,28 st/km², te je veća u odnosu na gustoći naseljenosti Republike Hrvatske koja iznosi 68,71 st/km².

3.1.3. Materijalna, kulturna i prirodna dobra te okoliš

3.1.3.1. Kulturna dobra

Kulturna dobra na području Županije prikazana su u tablici u nastavku.

Tablica 6. Kulturna dobra upisana u Registar kulture RH

GRAD/ OPĆINA	NAZIV ZAŠTIĆENOG KULTURNOG DOBRA	NASELJE	GOD. PROGLAŠENJA
POVIJESNE CJELINE – ETNOLOŠKA BAŠTINA			
Bakar	Etnološka zona prezidi (suhozid) Ruralna cjelina naselja Praputnjak Etnološka zona Praputnjak	Bakar Praputnjak Praputnjak	1972. 1974. 1975.
Kraljevica	Etnološka zona prezidi (suhozid) Etnološka zona tunere	Bakarac Bakarac	1972. 1975.
Viškovo	Ruralna cjelina – Brnasi	Viškovo	1978.
Crikvenica	Ruralna cjelina – Sopaljska	Crikvenica	1969.
Crikvenica	Etnološka zona – Kotor, Dolac, Draga Srednja, Zoričići	Crikvenica	1975.
Vinodolska	Ruralna cjelina – Belgrad	Grižane – Belgrad	1968.
Opatija	Ruralna cjelina naselja Mala Učka	Mala Učka	1976.
Matulji	Ruralna cjelina – Andrejići Ruralna cjelina naselja Veli Brgud	Rukavac Veli Brgud	1972. 1969.
Mošćenička Draga	Ruralna cjelina naselja Donji Kraj Etnološka zona Zagore Etnološka zona – Šimuni	Donji Kraj Zagore Zagore	1969. 1975. 1978.
Krk	Ruralna cjelina naselja Brzac Etnološka zona Kornić Ruralna cjelina naselja Linardići Ruralna cjelina naselja Milohnići Etnološka zona Poljica Ruralna cjelina naselja Vrh	Brzac Kornić Linardići Milohnići Poljica Vrh	1971. 1975. 1971. 1971. 1972. 1969.
Baška	Ruralna cjelina naselja Draga Bašćanska Etnološka zona – Sv. Juraj Ruralna cjelina naselja Jurandvor	Draga Bašćanska Draga Bašćanska Jurandvor	1972. 1978. 1973.
Dobrinj	Etnološka zona Čižići Ruračna cjelina naselja Dolovo Etnološka zona Dolovo Ruralna cjelina naselja Gabonjin Ruralna cjelina naselja Klimno Etnološka zona kras Ruralna cjelina naselja Županje	Čižići Dolovo Dolovo Gabonjin Klimno Kras Županje	1972. 1973. 1975. 1972. 1973. 1973. 1973.

Plan djelovanja civilne zaštite Primorsko-goransku županiju

GRAD/ OPĆINA	NAZIV ZAŠTIĆENOG KULTURNOG DOBRA	NASELJE	GOD. PROGLAŠENJA
Malinska-Dubašnica	Etnološka zona – Dubašnica Etnološka zona Sršići Etnološka zona Sveti Vid – Miholjece Ruralna cjelina naselja Sveti Vid – Miholjece	Malinska Sršići Sveti Vid – Miholjece Sveti Vid –	1972. 1976. 1975. 1976.
Punat	Ruralna cjelina naselja Punat	Punat	1968.
Vrbnik	Etnološka zona Risika Ruralna cjelina – Glavica Etnološka zona – Paprata Etnološka zona – Misučajnica	Risika Risika Risika Vrbnik	1975. 1976. 1976. 1976.
Mali Lošinj	Ruralna cjelina naselja Susak	Susak	1969.
Cres	Ruralna cjelina naselja Orlec Ruralna cjelina naselja Predošćica	Orlec Predošćica	1968. 1969.
Čabar	Ruralna cjelina naselja Prezid	Prezid	1970.
Delnice	Etnološka zona Velika Lešnica	Velika Lešnica	1976.
Brod Moravice	Etnološka zona – Sv. Andrija Ruralna cjelina naselja Colnari Ruralna cjelina naselja Delači Etnološka zona Delači, Maklen, Moravička Sela Etnološka zona Doluš Etnološka zona Gornji Kuti	Brod Moravice i Gornji Kuti Colnari Delači Delači, Maklen i Moravička Sela Doluš Gornji Kuti	1978. 1976. 1971. 1975. 1978. 1976.
POVIJESNE CJELINE – Arheološka baština			
Vinodolska	Starohrvatsko groblje Gorica – Stranče	Tribalj	1997.
Baška	Arheološki lokalitet – rimska grobnica	Baška	1970.
Omišalj	Arheološka zona Mirine	Omišalj	1972.
Mali Lošinj	Arheološki lokalitet Punta Križa Arheološki lokalitet – školjić Unije	Punta Križa Unije	2000. 1973.
Rab	Utvrda sv. Damjan Arheološki lokalitet – rt Glavina	Barbat na Rabu Rab	2000. 1971.
POVIJESNE CJELINE – Hidroarheološka baština			
Rijeka	Hidroarheološka zona – Riječka luka – rt Prklo	Rijeka	1967.
Krk	Hidroarheološka zona	Krk	
Baška	Hidroarheološki lokalitet – rt Dubno Hidroarheološka zona Draga Baščanska – Karlobag	Baška Draga Baščanska	
Punat	Hidroarheološki lokalitet - otok Galun	Stara Baška	
Mali Lošinj	Hidroarheološka zona – više lokaliteta Hidroarheološki nalaz Čikat Hidroarheološki lokalitet – poluotok Kolo Hidroarheološki lokalitet – rt Margarin	Ilovik, Osor, Susak i Unije Mali Lošinj Osor Susak	1967. 1972. 1972. 1972.
Cres	Hidroarheološki lokalitet – uvala Martinšćica Hidroarheološki lokalitet – rt Pernat Hidroarheološki lokalitet – rt Pernat	Martinšćica Pernat Pernat	1972. 1972. 1973.

Plan djelovanja civilne zaštite Primorsko-goransku županiju

GRAD/ OPĆINA	NAZIV ZAŠTIĆENOG KULTURNOG DOBRA	NASELJE	GOD. PROGLAŠENJA
Rab	Hidroarheološka zona	Supetarska Draga	1967.
POVIJESNE CJELINE – Memorijalna baština			
Bakar	Logor talijanski koncentracijski	Bakar	1971.
Jelenje	Groblje spomen žrtvama NOB-a	Podhum	1961.
Matulji	Urbanistička cjelina – spomen područje Dijelovi naselja popaljeni u ratu – brežuljak sa spomeničkim objektima	Lipa Rukavac	1966. 1969.
Mošćenička Draga	Mjesto desanta IV. armije JA 1945.	Brseč	1976.
Mali Lošinj	Uvala Plijeski	Mali Lošinj	1977.
Rab	Dio koncentracijskog logora Groblje koncentracijskog logora za civilne i vojne internirce	Kampor Kampor	1969. 1969.
Mrkopalj	Historijska staza NOR-a – Matić Poljana	Begovo Razdolje	1976.
POVIJESNE CJELINE – Profana baština			
Rijeka	Urbanistička cjelina Starog grada Urbanistička cjelina užeg centra Rijeke Urbanistička cjelina Trsata Zgrada Lazareta sv.Karla – kompleks Urbanistička cjelina Sušaka	Rijeka Rijeka Rijeka Rijeka Rijeka	1964. 1967. 1969. 1970. 1971.
Bakar	Povijesna urbanistička cjelina Bakra	Bakar	1968.
Kastav	Povijesna urbanistička cjelina Kastva	Kastav	1966.
Novi Vinodolski	Pov. – urb. cjelina – N. Vinodolskog	Novi Vinodolski	1968.
Opatija	Povijesna urbanistička cjelina Volosko Povijesna urbanistička cjelina Opatija Povijesna urbanistička cjelina Veprinca	Opatija Opatija Veprinac	1967. 1969. 1968.
Lovran	Povijesna jezgra Lovrana	Lovrana	1967.
Mošćenička Draga	Povijesna jezgra Brseča Povijesna urbanistička cjelina Mošćenica Povijesna urbanistička cjelina Mošćeničke Drage	Brseč Mošćenice Mošćenička Draga	1968. 1968. 1968.
Krk	Povijesna urbanistička cjelina Krka	Krk	1965.
Baška	Povijesna urbanistička cjelina Baške Povijesna jezgra naselja Batomalj	Baška Batomalj	1970. 1972.
Dobrinj	Povijesna urbanistička cjelina Dobrinja	Dobrinj	1969.
Omišalj	Povijesna urbanistička cjelina Omišlja	Omišalj	1968.
Vrbnik	Urbanistička cjelina Vrbnika	Vrbnik	1970.
Mali Lošinj	Povijesna urbanistička cjelina Malog Lošinja Povijesna urbanistička cjelina Osora Povijesna urbanistička cjelina Velog Lošinja	Mali Lošinj Osor Veli Lošinj	1973. 1968. 1969
Cres	Povijesna urbanistička cjelina Belog Povijesna urbanistička cjelina Cresa Povijesna urbanistička cjelina Lubenica	Beli Cres Lubenice	1969. 1967. 1970.

Plan djelovanja civilne zaštite Primorsko-goransku županiju

GRAD/ OPĆINA	NAZIV ZAŠTIĆENOG KULTURNOG DOBRA	NASELJE	GOD. PROGLAŠENJA
Rab	Povjesna urbanistička cjelina Raba	Rab	1966.
POVIJESNE GRAĐEVINE I KOMPLEKSI – Etnološka baština			
Čavle	Zgrada kamena, Čavle kbr. 65 Zgrada kamena, Čavle kbr.70 Zgrada kamena, Čavle kbr.166	Čavle Čavle Čavle	1975. 1975. 1975.
Viškovo	Zgrada Širola – Kovačić, Viškovo kbr. 233 (Brnasi) Zgrada Srok, Viškovo kbr. 234 (Brnasi)	Viškovo Viškovo	1978. 1978.
Crikvenica	Zgrada kamena, Braće Buchoffer kbr. 24 Toš Zgrada Jozе Lončarića	Crikvenica Dramalj Selce	1975. 1966. 1970.
Mošćenička Draga	Toš Toš, Mošćenice kbr. 31	Brseč Mošćenice	1969. 1970.
Baška	Stupa za sukno, mlin za žito	Draga Baščanska	1966.
Dobrinj	Toš s okolišem Zgrada stambena	Gostinjac	1975.
Malinska Dubašnica	Zgrada, dio stambenog objekta s okolišem	Sveti Vid – Miholjice	1976.
Omišalj	Skupina zgrada gospodarskih etnografskih objekata	Omišalj	1968.
Punat	Toš, Punat kbr. 703	Punat	1966.
Vrbnik	Zgrada i gospodarske zgrade s okolišem – Paprata	Risika	1975.
Cres	Toš, Orlec kbr. 7 Zgrada kamena, Orlec kbr. 14 Mlin za masline	Orlec Orlec Orlec	1969. 1969. 1969.
Čabar	Zgrada Marije i Antuna Vesel, Bratstva i jedinstva kbr. 36 Zgrada Ožbolt, Bratstva i jedinstva kbr. 50 Zgrada Lipovac, Bratstva i jedinstva kbr. 61 Zgrada Žagar, Bratstva i jedinstva kbr. 117	Prezid Prezid Prezid Prezid	1978. 1978. 1978. 1978.
Delnice	Zgrada stambena, Supilova kbr. 96	Delnice	1968.
Brod Moravice	Zgrada Ožanić – Žižek, Delači kbr. 8 Zgrada Delač Zgrada Mance, Kuti kbr. 21	Delači Delači Gornji Kuti	1971. 1974. 1975.
Skrad	Zgrada Lončarić	Skrad	1969.
POVIJESNE GRAĐEVINE I KOMPLEKSI – Memorijalna baština			

Plan djelovanja civilne zaštite Primorsko-goransku županiju

GRAD/ OPĆINA	NAZIV ZAŠTIĆENOG KULTURNOG DOBRA	NASELJE	GOD. PROGLAŠENJA
Rijeka	Zgrada rodna Lovre Milenića na Zametu Mjesto streljanja Rade Šupića – Orehovica Zgrada sjedišta međustrukovnog odbora URSSJ, Proleterskih brigada kbr. 7 Zgrada osnivanja prve mjesne organizacije KOJ za Sušak 1919., Račkoga kbr. 36 Kosturnica palih boraca NOR-a na Trsatu	Rijeka Rijeka Rijeka Rijeka Rijeka	1971. 1972. 1972. 1975. 1975.
Bakar	Zgrada u kojoj je 1927. bio zatvoren Josip Broz Zgrada rodna predratnog revolucionara Bože Vidasa Vuka Zgrada prva spaljena u Hrvatskom primorju za II. svjetskog rata	Bakar Hreljin Hreljin	1975. 1971. 1975.
Kraljevica	Mjesto sastanka 1925.-1926. s drugom Titom - Oštro	Kraljevica	1972.
Kostrena	Zgrada Kostrenske konferencije 1941. Zgrada u kojoj je 1941./1942. bila tehnika OK KPH za Hrvatsko primorje	Rožmanići Urinj	1971. 1971.
Viškovo	Zgrada tehnike Sloboda Propodjela oblasnog NOO-a 1944. Zgrada tehnike Pobjeda Propodjela oblasnog NOO-a 1944. – Benaši Zgrada rodna Ivana Matetića Ronjgova – Ronjgi	Kosi Marčelji Saršoni	1975. 1975. 1970.
Crikvenica	Zgrada rodna Nikole Cara Crnog Zgrada u kojoj je početkom rujna 1941. osnovan OK KPH za Hrvatsko primorje Mjesto sastanka s Radom Končarom 1941. - Borići Mjesto sastanka crikveničkih komunista	Crikvenica Crikvenica Selce Selce	1977. 1971. 1976.
Novi Vinodolski	Zgrada rodna narodnog heroja Anke Pađen Zgrada tiskare tehnike OK KPH 1941.	Crno Novi Vinodolski	1971.
Vinodolska	Zgrada rodna Josipa Pančića Zgrada rodna Tome Strižića	Bribir Bribir	
Matulji	Zgrada hapšenja Moše Albaharija i Miroslava Grakalića 7. srpnja 1942.	Kućeli	1976.
Mošćenička Draga	Zgrada rodna Eugena Kumičića	Brseč	1995.
Omišalj	Mjesto gdje je 1936. osnovan MK KPH za Sušak	Omišalj	1971.
Punat	Zgrada rodna revolucionara Petra Franolića	Punat	1970.
Mali Lošinj	Spomenik osloboodiocima	Veli Lošinj	1977.
Čabar	Zgrada drvena – Bolnica br. VII	Prezid	1976.

Plan djelovanja civilne zaštite Primorsko-goransku županiju

Plan djelovanja civilne zaštite Primorsko-goransku županiju

GRAD/ OPĆINA	NAZIV ZAŠTIĆENOG KULTURNOG DOBRA	NASELJE	GOD. PROGLAŠENJA
Opatija	Zgrada Zora Zgrada Villa Rozalija Casino di lettura Vila Muntz	Opatija Opatija Opatija Opatija	1970. 1972. 1997. 2001.
Krk	Kula šesterokutna – bastion Frankopanski kaštel Kasnoantički gradski bedem	Krk Krk Krk	1961. 1961. 2000.
Mali Lošinj	Gradska vijećnica Kompleks stambenih zgrada Zgrada "Zbirke Piperata"	Osor Osor Mali Lošinj	1964. 1998. 2000.
Cres	Palača Arsan- Petris Gradsko loža Kula mletačka Srednjovjekovni hospicij	Cres Cres Cres Cres	1961. 1964. 1964. 2001.
Rab	Palača kneževa Palača Nimira mala	Rab Rab	1961. 1961.
Delnice	Kaštel Zrinski	Brod na Kupi	1978.
POVIJESNE GRAĐEVINE I KOMPLEKSI – Sakralna baština			
Rijeka	Crkva sv. Jerolima Samostan bivši augustinski Sinagoga	Rijeka Rijeka Rijeka	1961. 1961. 1997.
Kastav	Crkva sv. Mihovila	Kastav	1975.
Crikvenica	Samostan bivši pavlinski (kaštel)	Crikvenica	1976.
Opatija	Crkva sv. Jakova	Opatija	1987.
Lovran	Crkva župna sv. Jurja Kapela sv. Trojstva	Lovran Lovran	1961. 1964.
Krk	Samostan – kompleks – Glavotok Crkva sv. Donata Samostan Franjevaca – Košljun Crkva Blažene Djevice Marije od Zdravlja Crkva sv. Kvirina Crkva (katedrala) Crkva. Sv Krševana	Brzac Kornić Krk Krk Krk Krk Milohnić	1972. 1961. 1961. 1961. 1961. 1961. 1961.
Baška	Crkva sv. Lucije s okolicom	Jurandvor	1973.
Dobrinj	Zvonik župne crkve	Dobrinj	1970.
Malinska Dubašnica	Samostan trećoredaca glagoljaša	Porat	1973.
Vrbnik	Crkva sv. Ivana Crkva sv. Jurja	Vrbnik Vrbnik	1971. 1976.
Mali Lošinj	Crkva Blažene Djevice Marije i samostan – ruševine – Bijar Crkva (katedrala) Kapela sv. Gaudencija Kapela sv. Jakova na groblju Biskupski dvor Opatija sv. Petra – ruševine	Osor Osor Osor Osor Osor Osor	1961. 1961. 1964. 1964. 1964. 1964.

GRAD/ OPĆINA	NAZIV ZAŠTIĆENOG KULTURNOG DOBRA	NASELJE	GOD. PROGLAŠENJA
Cres	Crkva (katedrala) Crkva i samostan sv. Franje Kapela sv. Izidora Crkva i samostan – ruševine Samostan i crkva sv. Jeronima Crkvica Sv. Duha	Cres Cres Cres Filوzić Martinšćica Cres	1961. 1964. 1964. 1961. 1961. 2001.
Rab	Crkva sv. Ivana – ruševine Crkva (katedrala) Kapela sv. Franje na groblju Zvonik "Veli" Samostan benediktinaca s crkvom sv. Petra	Rab Rab Rab Rab Supetarska Draga	1961. 1961. 1961. 1961. 1972.
Čabar	Crkva Blažene Djevice Marije "Majke Božje Svetogorskog"	Gerovo	2001.

3.1.3.2. Zaštićena područja prirode i šumske površine

Na području Županije zaštićena su ukupno 32 vrijedna područja: 1 strogi rezervat, 1 nacionalni park, 8 posebnih rezervata, jedan park prirode, 8 spomenika prirode, 4 značajna krajobraza, 5 park – šuma i 4 spomenika parkovne arhitekture. Ukupna površina zaštićenih dijelova prirode u Županiji iznosi 263,3 km², što čini 3,35 % njezine (kopnene i morske) površine. Ukupna površina kopnenog dijela zaštićenih područja je 218,54 km², odnosno 6,09 % ukupne površine kopna. Jedino morsko područje pod zaštitom je akvatorij otoka Prvića s Grgurovim kanalom, čija površina iznosi 44,76 km², odnosno 1,05 % ukupne površine mora u Županiji.

Tablica 7. Zaštićeni dijelovi prirode na području PGŽ

GRAD/ OPĆINA	NAZIV ZAŠTIĆENOG PODRUČJA PRIRODE	POVRŠINA (ha)	GOD. PROGLAŠENJA
POSEBNI REZERVAT			
POSEBNI REZERVAT – ORNITOLOŠKI			
Baška Vrbnik	Glavine – Mala luka	1143,07	1970.
Cres	Ornitološki rezervati na otoku Cresu	550	1986.
Cres	Mali bok – Koromačna	900	1986.
POSEBNI REZERVAT – BOTANIČKO – ZOOLOŠKI			
Baška Lopar	Otok Prvić	5760,19	1972.
POSEBNI REZERVAT ŠUMSKE VEGETACIJE			
Rab	Šuma Dundo	101,08	1949.
Delnice Lokve	Debela Lipa – Velika Rebar	125,01	1964.
Krk	Glavotok	1,57	1969.
Krk	Košljun	6	1969.

Plan djelovanja civilne zaštite Primorsko-goransku županiju

SPOMENIK PRIRODE			
SPOMENIK PRIRODE – GEOMORFOLOŠKI			
Lokve	Špilja Lokvarka		1961.
Klana	Ponor Gotovž		1969.
Rijeka	Zametska pećina		1981.
POJEDINAČNI PRIMJERAK DRVEĆA			
Vrbovsko	Stara tisa u Međedima		1965.
Cres	Stari hrast kod Svetog Petra		1997.
Crikvenica	Stari hrastovi u Guljanovom dolcu kod Crikvenice		2002.
ZNAČAJNI KRAJOBRAZ			
Vrbovsko	Kamačnik	83,53	2002.
Lopar	Lopar	100	1969.
Matulj	Lisina	1.436	1998.
Opatija			
Lanišće			
Skrad	Vražji prolaz i Zeleni vir	252	1962.
Delnice			
PARK-ŠUMA			
Delnice	Japlenški vrh	173	1953.
Lokve	Golubinjak	53	1955.
Rab	Komrčar	8	1965.
Mali Lošinj	Čikat	221	1992.
Mali Lošinj	Pod Javori	40	1993.
SPOMENIK PARKOVNE ARHITEKTURE			
Vrbovsko	Perivoj uz dvorac u Severinu na Kupi	6	1966.
Opatija	Perivoj Angiolina	2,7	1968.
Opatija	Perivoj Margarita	1,8	1968.
Opatija	Perivoj sv. Jakova	0,5	2010.

Izvor: Javna ustanova „Priroda“ za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Primorsko-goranske županije

Osim u zaštićena područja, velik dio vrijedne prirodne baštine Županije, uključen je i u Europsku ekološku mrežu Natura 2000. Ekološka mreža proglašena je 2013. godine u svrhu očuvanja i ostvarivanja povoljnog stanja divljih vrsta ptica i njihovih staništa, drugih divljih vrsta životinja i biljaka i njihovih staništa, kao i stanišnih tipova, a koji su od osobitog značaja za Europsku uniju i Republiku Hrvatsku. Ekološka mreža Natura 2000 na području Županije, obuhvaća 111 lokaliteta od kojih su 3 područja značajna za ptice (POP), a 108 područja je značajno za divlje vrste i stanišne tipove (POVS). Obuhvat ekološke mreže na kopnu obuhvaća gotovo 75% ukupne površine, a na moru 16% ukupne površine Županije.

Šumske površine zauzimaju najveći udio Županije, veći dio mikroregije Gorski kotar, sjeverni dio Priobalja te značajan dio otoka Cresa. Razgraničenje šumskih površina obavlja se temeljem kriterija o gospodarskoj i zaštitnoj funkciji šuma te njihovoj ulozi u očuvanju biološke raznolikosti, stvaranju socijalno-zdravstvenih i rekreativskih zona i trajne zaštite tla. Šumske površine razgraničuju se na: gospodarske šume (Š1), zaštitne šume (Š2) i šume posebne namjene (Š3). Gospodarske šume zauzimaju čak 75% svih šumskih površina na

razini Županije. One se uz očuvanje i unaprjeđenje njihovih općekorisnih funkcija koriste za proizvodnju drva i ostalih šumskih proizvoda. Zaštitne šume služe za zaštitu zemljišta, voda, naselja, objekata i ostale imovine, a zauzimaju 10% šumskih površina Županije. Šume posebne namjene zauzimaju 15 %, odnosno 32.150 hektara.

3.1.3.3. Vodoopskrbni objekti

Javna vodoopskrba na području Županije organizirana je putem vodoopskrbnih područja na kojima djelatnost javne vodoopskrbe obavlja 9 javnih isporučitelja vodne usluge.

Tablica 8. Javni isporučitelji vodne usluge i postotak priključenosti na vodoopskrbnu mrežu

JAVNI ISPORUČITELJ VODNE USLUGE	PODRUČJE OPSKRBE	PRIKLJUČENOST NA VODOOPSKRBNU MREŽU	IZVORIŠTA VODE/VODOZAHVAT
Vodovod i kanalizacija d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju Rijeka	Gradovi: Rijeka, Kastav, Bakar i Kraljevica; općine: Klana, Jelenje, Viškovo, Čavle i Kostrena	99,96%	Izvori Zvir, Zvir II, Rječina, Perilo, Dobra i Dobrica, bunari u Martinšćici
Liburnijske vode d.o.o. Ičići	Grad Opatija; općine: Matulji, Lovran i Mošćenička Draga	99,17%	Izvori Vela Učka, Mala Učka, tunel Učka, Rečina, Sredić + sustav Rijeka
VIO Žrnovnica Crikvenica Vinodol d. o. o.	Gradovi Crikvenica i Novi Vinodolski; Vinodolska općina	99,9%	Izvori u Novljanskoj Žrnovnici i bunari u Triblju
Ponikve voda d.o.o.	Grad Krk; općine: Omišalj, Malinska – Dubašnica, Punat, Vrbnik, Dobrinj i Baška	99,75%	Vodozahvat Ponikve, izvori i bunari u Baščanskoj kotlini (EB-1, EB-2, EB-3) bunari Paprati i Stara Baška + sustav Rijeka
Vodoopskrba i odvodnja Cres Lošinj d. o. o. Cres	Gradovi Cres i Lošinj	100%	Jezero Vrana
Vrelo d. o. o. Rab	Grad Rab; Općina Lopar	100%	Izvori i bunari na Rabu + Južni ogrank vodovoda Hrvatsko primorje
Komunalac – VIO d. o. o. Delnice	Grad Delnice; općine: Lokve, Fužine, Mropalj, Ravna Gora, Skrad i Brod Moravice	99%	Izvori Kupica, Mrzlica i niz drugih malih izvora (ukupno 16)
KD Čabranka d. o. o. Čabar	Grad Čabar	90%	Izvori Čabranka, Tropeti i niz drugih malih izvora (ukupno 17)
Vode Vrbovsko d. o. o.	Grad Vrbovsko	99%	Izvori Ribnjak, Javorova kosa, Draškovac i Topli potok

3.1.3.3.1 Priobalje

Vodoopskrbni sustav Rijeka obuhvaća područje gradova Rijeke, Kastva, Kraljevice i Bakra te općina Klana, Viškovo, Jelenje, Čavle i Kostrena. Sustav ima ukupno 1.011 km vodovodne mreže s nešto više od 40 tisuća priključaka, a opskrbuje više od 185 tisuća potrošača.

Vodoopskrbni sustav Opatija obuhvaća područje Grada Opatije, općina Matulji, Lovran i Mošćenička Draga. Potrebne količine vode osiguravaju se prvenstveno unutar sustava Opatija iz vlastitih izvorišta, a po potrebi i dobavom vode iz susjednih sustava – Rijeke i Ilirske Bistrike. Povećanjem stambenih i turističkih objekata, te nepovoljnim hidrauličkim uvjetima na području Općine Mošćenička Draga i viših zona na područja Grada Opatije (Poljane, Veprinac), pojavio se nedostatak vode u ljetnim mjesecima.

Vodoopskrbni sustav Novog Vinodolskog opskrbuje područje Grada Crikvenice, područja Grada Novog Vinodolskog i jugozapadno područje Vinodolske općine. Postojeće količine vode za sada zadovoljavaju potrebe, ali su na granici potreba. Izdašnost izvorišta Žrnovnica je u sušnim dugim ljetnim razdobljima problematična zbog malih dotoka. Glavni magistralni cjevovod nedostatnog je kapaciteta da bi zadovoljio potrebe postojećih potrošača. Pojedini dijelovi mreže zbog povišenih tlakova, starosti ili nekvalitetne mreže, imaju velike gubitke vode te su trenutno u fazi rekonstrukcije.

3.1.3.3.2 Otoci

Vodoopskrbni sustav otoka Krka opskrbuje se vodom za piće iz 6 vodoopskrbnih podsustava: Ponikve, Rijeka, Baška, Stara Baška, Dobrinj i Paprati. Izvorišta vode na Krku kvalitetom i količinom zadovoljavaju gotovo cijele godine, a problematično razdoblje je vrhunac turističke sezone kada se potrošnja vode poveća do 6 puta. U tom se razdoblju nedostajuće količine vode nadomještaju vodom iz vodoopskrbnog sustava Rijeka.

Vodoopskrbni sustav otoka Raba pokriva područje Grada Raba i Općine Lopar. Otok Rab nema dovoljnih količina vode u vlastitim izvorištima pa se sustav napaja s kopna (vode iz Like koje se iz vodne komore i preko uređaja za kondicioniranje Hrmotine vodovodom Hrvatsko primorje – Južni ogrank, transportiraju na Rab, Pag i u Karlobag). S kopna se na taj način trenutno može dobavljati do 125 l/s vode, a u ljetnim mjesecima, kada su potrebe za vodom veće, u sustav se uključuju pojedini lokalni bunari ukupne izdašnosti 53 l/s.

Sustav vodoopskrbe otoka Cresa i Lošinja potpuno je odvojen i neovisan, a od osobite je važnosti za razvoj otoka, iako još uvijek nije u potpunosti izgrađen. Potrebno je integrirati sustav vodoopskrbe u jedinstveni regionalni vodoopskrbni sustav zbog njegove ranjivosti jer se oslanja na jedan izvor i ima dugačak glavni dovodni cjevovod.

3.1.3.3.3 Gorski kotar

Područje Gorskog kotara vrlo je bogato pitkom vodom, ali je vodoopskrbna situacija na području Gorskog kotara nezadovoljavajuća. Opskra vodom je gotovo bez ikakvih rezervi pa je vrlo riskantna i neodrživa u slučaju kvara na sustavu, odnosno vodozahvatu. Pojedini dijelovi mreže nedovoljnog su kapaciteta, a do pojedinih zaseoka vodoopskrbna mreža nije izgrađena.

Na vodoopskrbnom području Grada Čabra unutar sustava vodoopskrbe nalazi se trenutno malo korisnika koji su raspoređeni na iznimno velikim udaljenostima.

Na vodoopskrbnom području Grada Vrbovskog izgrađena je iznimno razvedena mreža dužine oko 180 km, prosječne starosti oko 50-60 godina, s oko 2.600 priključaka. Izdašnost svih izvorišta zadovoljava potrebe cijelog područja, izuzev izvorišta Javorova kosa koji u ljetnom razdoblju (posebice ako su zimi nedostatne oborine) daje vrlo male količine vode, jedva dostaune za naselja koja nemaju zamjenske izvor opskrbe.

3.1.3.4. Poljoprivredne površine

Poljoprivredno zemljište zauzima tek 7% kopnene površine Županije, a najviše ga je na otoku Krku 13,6 %, a najmanje na Priobalu 3,4%. Razgraničenje namjene poljoprivrednih površina obavlja se na temelju vrednovanja zemljišta. Poljoprivredno tlo osnovne namjene dijeli se na: osobito vrijedno obradivo tlo (P1), vrijedno obradivo tlo (P2) te ostala obradiva tla (P3). Osobito vrijednoga obradivog tla je u pravilo izrazito malo. Samo 2% poljoprivrednih površina Županije spada u kategoriju kvalitetnog, osobito vrijednoga obradivog tla i to na otoku Krku (Vrbnik) te Priobalu. Većina poljoprivrednog tla na prostoru Županije je ostalo poljoprivredno tlo (P3), gotovo dvije trećine svih obradivih površina. Vrijedno obradivo tlo zauzima 33 % poljoprivrednih površina, a daleko najveći udio ima na otoku Rabu (75%).

Značajan udio u ukupnim kopnenim površinama Županije zauzimaju ostala poljoprivredna tla, šume i šumska zemljišta, čak 24,4% površina. Ove površine obuhvaćaju u pravilu neobrasla šumska zemljišta, šikare, kamenjare i poljoprivredno zemljište lošije kvalitete koje nije pogodno za ratarsku proizvodnju. Takvih vrsta tla najviše je na otocima te u Općini Viškovo.

3.1.3.5. Industrijski i drugi gospodarski objekti, operateri i područja postrojenja s opasnim tvarima te njihove tehnološke karakteristike i smještaj i posebnosti u odnosu na naselja

Prema podacima FINE, na području Primorsko-goranske županije u 2020. godini poslovalo je ukupno 11.461 subjekata u kojima je bilo zaposleno ukupno 61.359 osoba.

Najznačajnije djelatnosti na području Županije prema broju subjekata su trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala (20,2 %), stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (15,8%) i građevinarstvo (12,6%).

Najznačajnije djelatnosti na području Županije prema broju zaposlenih su prerađivačka industrija (19,1%), trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala sa (17,0%) i građevinarstvo (13,4%).

Udio obrtnika u ukupnom poduzetništvu Županije iznosi 44,25%. Najviše obrtnika se bavi uslužnim zanatstvom (oko 49%), nakon čega slijedi ugostiteljstvo i turizam (14%). Najmanje aktivnih obrta je u djelatnosti ribarstva, marikulture i poljodjelstva (5%).

Građevinska područja ili građevinska zemljišta gospodarskih zona se razlikuju prema interesu, odnosno važnosti namjene ili djelatnosti za potrebe stanovništva, zajednice i politike, ili prema značenju odnosno utjecaju na određeno područje. U oba slučaju mogu se rangirati kao: državna (nacionalna), županijska i lokalna građevinska područja.

Zone državnog značenja u Primorsko-goranskoj županiji se nalaze na spoju dviju nacionalnih okosnica razvijenog, priobalne i srednje Hrvatske, odnosno na potezu od granice sa Slovenijom do Ličko-senjske županije. To su: poslovna zona Miklavija (Općina Matulji), poslovno-proizvodna zona Kukuljanovo (Grad Bakar i Općina Čavle), proizvodna zona Rijeka (Grad Rijeka), proizvodna zona Urinj (Općina Kostrena i Grad Bakar) i proizvodna zona Omišalj (Općina Omišalj). Navedene zone su osim državnog i od županijskog značenja.

Zone županijskog značenja prepoznaju po tome što njihova gospodarska djelatnost prelazi okvire same općine ili grada i ima gospodarsko značenje za više jedinica lokalne samouprave u prvom redu kroz zapošljavanje stanovništva a posredno kroz izgradnju infrastrukture i objekata društvenog standarda. Zone županijskog značenja vezuje se uz prometne pravce sekundarnog značenja, a valja ih tražiti na sljedećim potezima

- Klana – Delnice (Lučice) – Novi Vinodolski: poslovno-proizvodna zona Klana (Klana), poslovna zona Delnice (Lučice), poslovna zona Novi Vinodolski (Kargač),
- Kraljevica – Fužine – Ravna Gora – Vrbovsko: poslovna zona Kraljevica (Kraljevica), poslovno-proizvodna zona Fužine (Fužine), poslovno-proizvodna zona Ravna Gora (Ravna Gora), poslovno-proizvodna zona Vrbovsko (Vrbovsko),
- Delnice – Gerovo – Čabar: poslovno-proizvodna zona Čabar (Gerovo).

Prostorne cjeline na kojima se mogu uspostaviti zone lokalnog značenja su sve ostale male ili mikro poslovne zone koje zadovoljavaju lokalne poduzetnike.

Popis pravnih subjekata i/ili objekata koji skladište, prerađuju, prometuju ili u tehnološkom procesu rabe zapaljive i plinovite tvari prema kategoriji ugroženosti od požara, nalazi se u tablici u nastavku.

Tablica 9. Popis pravnih subjekata i/ili objekata koji skladište, prerađuju, prometuju ili u tehnološkom procesu rabe zapaljive i plinovite tvari prema kategoriji ugroženosti od požara

PRAVNI SUBJEKT	LOKACIJA/OBJEKT I VRSTA TVARI	KATEGORIJA UGROŽENOSTI OD POŽARA
INA industrija nafte, Rafinerija Urinj	Urinj, Općina Kostrena; spremnici sirove nafte, postrojenja za preradu nafte, spremnici tekućih i plinovitih naftnih derivata, pretakališta, te transportni cjevovodi. Luka i pristanište za tankere.	I.a
Jadranski naftovod d.d. Zagreb, Terminal Omišalj	Omišalj, Općina Omišalj; pristanište za tankere, pretakalište, postrojenje i cjevovod za transport nafte.	I.e
Brodogradilište "Viktor Lenac" d.d., Rijeka	Martinščica; skladište zapaljivih tekućina, acetilenska stаница, spremnik tekućeg kisika, tehnički plinovi	I.e
Brodograđevna industrija "3. Maj" d.d. Rijeka	Liburnijska ulica, Grad Rijeka; skladište zapaljivih tekućina, acetilenska stаница, spremnik tekućeg kisika, tehnički plinovi	I. e
BINA ISTRA	Grad Opatija	II. a

Na području Županije veće količine upaljivih tekućina, plinova, eksplozivnih tvari i opasnih tvari skladište se na sljedećim lokacijama:

- tereti kojima se manipulira i koji se skladište u Luci su: generalni tereti i opasne tvari,
- JANAF d.d. Terminal Omišalj na kojem se skladište nafta i naftni derivati,
- INA Industrija nafte d.d., RN Rijeka na kojoj se skladište UNP, sirova nafta, proizvodi i poluproizvodi,
- komunalno poduzeće "Energo" sa postajom za opskrbu prijevoznih sredstava tekućim prirodnim plinom u ulici Milutina Barača,
- skladišta od zapaljivih tekućina i plinova u ulici Milutina Barača .
- brodogradilište "3. maj" sa lokacijom u Liburnijskoj ulici sa skladištem boja i lakova, acetilenskom stanicom, spremnikom tekućeg kisika i skladištem karbida,
- HŽ željeznički čvor Rijeka sa ranžirnim kolodvorom na kojemu se skladište vagon cisterne sa upaljivim tekućinama i plinovima koje nisu u poduzećima i koje čekaju na daljnji transport,
- Dezinsekcija sa skladištem otrova na lokaciji Veli vrh,
- KBC Rijeka sa spremnikom tekućeg kisika i posjedovanjem radioaktivnih tvari,
- INA d.d. sa svojim proizvodnim pogonom smještena izvan područja grada odnosno na Šoićima. Boce plina od 10 i 35 kg koje se tamo pune najčešće se koriste u stambenoj oblasti kako za grijanje tako i za kuhanje,
- Crodux plin d.o.o. u Industrijskoj zoni Kukuljanovo sa spremnicima UNP-a,
- postaje za opskrbu prijevoznih sredstava gorivom (INA d.d., CRODUX DERIVATI DVA d.o.o., Petrol d.o.o., Adria OIL d.o.o., LUKOIL Croatia d.o.o.),
- pogoni drvne industrije sa silosima za prikupljanje i deponiranje drvne prašine.

Eksplozivne tvari za potrebe gospodarske djelatnosti skladište se na području Županije u sljedećim objektima:

- Skladište eksploziva poduzeća „Viadukt“ kod mjesta Vrata,
- Skladište eksploziva poduzeća "Nobel" na području Lisca,
- Skladište eksploziva na području Grada Vrbovsko (PSRS 500 kg),
- Skladište eksploziva GP „Krk“ kod mjesta Garica.

3.1.3.6. Stambeni, poslovni, sportski, vjerski i kulturni objekti u kojima boravi i može biti ugrožen velik broj ljudi

Objekti na području Županije u kojima boravi i može biti ugrožen velik broj ljudi su sljedeći:

- hoteli i turistička naselja,
- kampovi (oko 45 kampova) i marine,
- trgovачki centri (oko 40 objekata),
- bolnice, lječilišta i domovi zdravlja,
- noćni i disco klubovi (14),
- domovi kulture i knjižnice,
- muzeji,
- sportski centri (stadioni, dvorane, bazeni),
- domovi umirovljenika,
- učenički domovi i domovi za djecu i mladež,
- osnovne škole s područnim školama,
- srednje škole,
- dječji vrtići,
- visokoškolske ustanove (sveučilište i veleučilište),
- zgrade lokalne i područne samouprave,
- zgrade državne uprave,
- zgrade pravosuđa (sudovi, odvjetništvo),
- zatvorene (podzemne i nadzemne) garaže,
- zgrade poslovne namjene,
- poslovne banke,
- visoki objekti preko 22 m bez obzira na namjenu,
- vjerski objekti,
- industrijski pogoni s većim brojem zaposlenih,
- autobusni i željeznički kolodvori.

3.1.3.7. Kapaciteti i drugi objekti za sklanjanje

Najveći broj skloništa u Primorsko-goranskoj županiji nalazi se na području Grada Rijeke. Podaci o popisu i točnoj lokaciji skloništa klasificirane su kao tajni podatak i nalaze se kod ovlaštene osobe u Gradu Rijeci – Odjelu za gradsku upravu i samoupravu.

3.1.3.8. Kapaciteti za zbrinjavanje (smještajni, sanitarni uvjeti i kapaciteti za pripremu hrane)

Pregled kapaciteta za zbrinjavanje (osiguranje hrane i smještaja) nalazi se u **PRILOGU 7.7.**

3.1.3.9. Zdravstveni kapaciteti (javni i privatni)

Zdravstvena zaštita na području Županije organizirana je na 3 osnovne razine: primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini te na razini zdravstvenih zavoda.

Osnovna djelatnost Doma zdravlja Primorsko-goranske županije je pružanje zdravstvenih usluga na nivou primarne zdravstvene zaštite što se provodi kroz opću / obiteljsku medicinu, pedijatriju, ginekologiju, dentalnu medicinu, patronažnu službu, medicinu rada, zdravstvenu njegu u kući, sanitetski prijevoz i laboratorijsku dijagnostiku. Uz ove djelatnosti Dom zdravlja pruža i određene usluge u okviru sekundarne zdravstvene zaštite – RTG dijagnostika, interna medicina, oftalmologija, pulmologija, urologija, psihijatrija, fizikalna medicina i rehabilitacija, opća kirurgija, oralna kirurgija, dentalna protetika i ortodoncija. Osim navedenih Dom zdravlja ima hemodijalizu na Rabu i Malom Lošinju, stacionar s 14 kreveta također na Malom Lošinju, te 5 mobilnih timova palijativne skrbi.

Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije je operativna zdravstvena ustanova u djelatnosti izvanbolničke hitne medicine koja osigurava pružanje izvanbolničke hitne medicinske pomoći na području Županije. To podrazumijeva provođenje mjera hitnog zdravstvenog zbrinjavanja naglo oboljele ili ozlijeđene osobe na mjestu akcidenta, osiguranje adekvatnog hitnog prijevoza takve osobe u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu, te njeno zdravstveno zbrinjavanje za vrijeme prijevoza. Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije ima ukupno 10 ispostava. Sjedište Zavoda je u Rijeci, gdje se nalazi uprava i Medicinska prijavno-dojavna jedinica. Ostale ispostave su raspoređene još u Cresu, Crikvenici, Čabru (Prezid), Delnicama, Krku, Malom Lošinju, Opatiji, Rabu i Vrbovskom.

Zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske Županije zdravstvena je ustanova koja provodi javnozdravstvenu djelatnost na području cijele Županije. Javnozdravstvena djelatnost obuhvaća epidemiološke mjere nadzora i intervencije, praćenja i analizu zaraznih i nezaraznih bolesti, nadzor nad zdravstvenom ispravnošću namirnica, vode i predmeta opće uporabe, kontinuirani monitoring kvalitete zraka, javnozdravstvenu mikrobiološku djelatnost, analizu zdravstvenih pokazatelja i rada u zdravstvu, preventivne i specifične mjere zdravstvene zaštite školske djece i studenata, provodi javnozdravstvene programe za unapređenje zdravlja stanovnika. Sjedište Zavoda je u Rijeci, a njegove su ispostave u Opatiji, Delnicama, Crikvenici, Rabu, Malom Lošinju i Krku.

Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije je operativna zdravstvena ustanova u djelatnosti izvanbolničke hitne medicine koja osigurava pružanje izvanbolničke hitne medicinske pomoći na području Županije. To podrazumijeva provođenje mjera hitnog zdravstvenog zbrinjavanja naglo oboljele ili ozlijeđene osobe na mjestu akcidenta,

osiguranje adekvatnog hitnog prijevoza takve osobe u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu, te njeno zdravstveno zbrinjavanje za vrijeme prijevoza. Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije ima ukupno 10 ispostava. Sjedište Zavoda je u Rijeci, Franje Čandeka 6/A, gdje se nalazi uprava i Medicinska prijavno-dojavna jedinica. Ostale ispostave su raspoređene još u Cresu, Crikvenici, Čabru (Prezid), Delnicama, Krku, Malom Lošinju, Opatiji, Rabu i Vrbovskom.

Klinički bolnički centar Rijeka jedan od pet kliničkih bolničkih centara u Hrvatskoj i centralna je bolnička ustanova na području Istre, Primorja, Like i Gorskog Kotara, koja medicinski skrbi za oko 600.000 stanovnika. Istovremeno, Klinički bolnički centar Rijeka nastavna je i znanstveno-istraživačka baza Medicinskog fakulteta i Fakulteta zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci. Uz upravu i administrativno-tehničke službe, sastoji se od 18 klinika, 6 kliničkih zavoda, 6 samostalnih zavoda, jednog samostalnog odjela i bolničke ljekarne. Ukupni kapacitet iznosi 1.069 bolesničkih postelja, a zaposleno je 3.493 djelatnika.

Na sekundarnoj razini zdravstvene djelatnosti obavljaju još:

- Psihijatrijska bolnica Rab,
- „Thalasotherapija“ Opatija – specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju bolesti srca, pluća i reumatizma,
- „Thalassotherapija“ Crikvenica - specijalna bolnica za rehabilitaciju,
- Psihijatrijska bolnica Lopača,
- Lječilište Veli Lošinj.

Osnivač navedenih ustanova je Primorsko-goranska županija, osim Psihijatrijske bolnice Lopača čiji je osnivač Grad Rijeka.

Od privatnih ustanova na području Županije koje obavljaju zdravstvenu djelatnost na sekundarnoj razini djeluju:

- Specijalna bolnica „Dr. Nemeć“,
- Specijalna bolnica Medico.

Na tercijarnoj razini, zdravstvenu djelatnost osim Kliničkog bolničkog centra Rijeka provodi Klinika za ortopediju Lovran čiji je osnivač također Republika Hrvatska.

3.1.4. Prometno tehnološka infrastruktura

Prometna mreža Županije odvija se: pomorskim, cestovnim, željezničkim i zračnim oblicima prometa. Od osobitog je značenja prometno povezivanje i integriranje sjeverno jadranskih otoka u prometni sustav Županije kroz linijski pomorski promet.

3.1.4.1. Cestovna infrastruktura

Cestovnu mrežu na području Županije čini sustav razvrstanih javnih cesta koje su kategorizirane kao: autoseste, državne ceste, županijske i lokalne ceste te ostale nerazvrstane ceste.

Tablica 10. Pregled prometne mreže autocesta na području PGŽ

BROJ CESTE	NAZIV CESTE
A6	Bosiljevo (čvorište Bosiljevo 2 (A1)) – Delnice – Rijeka (čvorište Orešovica, A7)
A7	Rupa (GP Rupa (granica RH/Slovenija)) – čvorište Matulji (A8) – čvorište Orešovica (A6) – Sv. Kuzam – Hreljin – Šmrka (DC8) – Novi Vinodolski – Žuta Lokva (A1)
A8	Kanfanar (čvorište Kanfanar (A9)) – Pazin – Lupoglav – Matulji (čvorište Matulji (A7))

Izvor: Odluka o razvrstavanju javnih cesta („Narodne novine“, broj 41/22)

Tablica 11. Pregled prometne mreže državnih cesta na području PGŽ

BROJ CESTE	NAZIV CESTE
DC 3	Goričan (GP Goričan (granica RH/Mađarska) – A4) – Hodošan (A4) – Čakovec – Varaždin – Breznički Hum – Popovac (A1) – Karlovac (DC1) – Rijeka (DC8)
DC 8	Brdce (GP Pasjak (granica RH/Slovenija)) – Matulji – Rijeka – Zadar – Split – Klek (GP Klek (granica RH/BiH)) – Imotica (GP Zaton Doli (granica RH/BiH)) – Dubrovnik – Pločice (GP Karasovići (granica RH/Crna Gora))
DC 32	Prezid (GP Prezid (granica RH/Slovenija)) – Delnice (DC3)
DC 40	Bakar (A7/ŽC5205) – Bakar (DC8)
DC 66	Pula (DC75/DC400) – Labin – Vozilići – Opatija (DC8)
DC 100	Porozina (trajektna luka) – Cres – Osor – Veli Lošinj
DC 101	Cres (DC100) – Merag (trajektna luka)
DC 102	Kraljevica (A7/DC8) – Krk – Jurandvor
DC 103	Omišalj (DC102 – zračna luka Rijeka)
DC 105	Lopar (trajektna luka) – Banjol – Barbat na Rabu (trajektna luka)
DC 203	Brod na Kupi (GP Brod na Kupi (granica RH/Slovenija)) – Delnice (DC3)
DC 305	Parg (DC32) – Čabar (ŽC5031)
DC 403	Rijeka (A7 – DC8)
DC 404	Rijeka (DC8 – A7)
DC 501	Krasica (DC3) – Hreljin – Jadranovo (DC8)

Izvor: Odluka o razvrstavanju javnih cesta („Narodne novine“, broj 41/22)

Tablica 12. Pregled prometne mreže županijskih cesta na području PGŽ

BROJ CESTE	NAZIV CESTE
ŽC 5012	Jelovice (GP Jelovice (granica RH/Slovenija)) – Vele Mune (LC58010)
ŽC 5015	Veli Brgud – Mali Brgud (ŽC5012/LC58015)
ŽC 5016	Mučići (DC8) – Klana (ŽC5017)
ŽC 5017	Lipa (DC8) – Klana (ŽC5016) – Marčelji (ŽC5023/ŽC5215) – Saršoni – A. G. Grada Rijeke
ŽC 5018	Kastav (ŽC5019/ŽC5047/ŽC5206) – A. G. Grada Rijeke
ŽC 5019	Jušići (DC8) – Kastav (ŽC5018/ŽC5047/ŽC5206)
ŽC 5020	Kastav (LC58018 – ŽC5021)
ŽC 5021	Kastav (ŽC5206) – Viškovo (ŽC5025)
ŽC 5022	Klana (LC58014 – ŽC5017)
ŽC 5023	Studena (LC58014) – Marčelji (ŽC5017/ŽC5215)
ŽC 5025	Marčelji (ŽC5017) – Viškovo – A. G. Grada Rijeke

Plan djelovanja civilne zaštite Primorsko-goransku županiju

BROJ CESTE	NAZIV CESTE
ŽC 5026	Jelenje (ŽC5055) – A. G. Grada Rijeke
ŽC 5027	Podkilavac – Dražice (ŽC5055)
ŽC 5028	Zastenice (ŽC5055) – Soboli (DC3)
ŽC 5030	Soboli (turistički lokalitet Platak – DC3)
ŽC 5031	Čabar (DC305) – Zamost – Hrvatsko
ŽC 5032	Crni Lug (DC32) – Krasica (DC3)
ŽC 5033	Gornji Ložac – Kuželj – Brod na Kupi – Brod Moravice – Donja Dobra (DC3)
ŽC 5034	Kupjak (DC3) – Ravna Gora – Vrbovsko (DC42)
ŽC 5036	Moravice (LC58030/LC58033) – Dokmanovići (DC3)
ŽC 5047	Vranja (A8/DC500) – Veprinac – Matulji (DC8) – Kastav (ŽC5018/ŽC5019/ŽC5206)
ŽC 5048	Veprinac (ŽC5047) – Ičići (DC66)
ŽC 5049	Dobreć – Lovran (ŽC5050)
ŽC 5050	Liganj (LC58041) – Lovran
ŽC 5051	A. G. Grada Rijeke – Opatija (DC66)
ŽC 5052	Rukavac (LC58016) – Mihotići (ŽC5047)
ŽC 5053	Mihotići (ŽC5047) – Opatija (ŽC5051)
ŽC 5055	Viškovo (ŽC5025) – Saršoni – Jelenje – Čavle (DC3)
ŽC 5056	Grobnik – Podrvanj (ŽC5055)
ŽC 5059	Škrljevo/Bakar (ŽC5205) – Krasica – Praputnjak – Hreljin (DC501)
ŽC 5060	Bakar – Praputnjak (ŽC5059)
ŽC 5062	Fužine (DC3) – Gornji Zagon – Bribir (DC99) – Bribir (DC99) – Selce (DC8)
ŽC 5063	Hreljin (DC501 – ŽC5068)
ŽC 5065	Kraljevica (DC8 – ŽC5189)
ŽC 5066	Kraljevica (kamp Oštroska – ŽC5189)
ŽC 5067	Homer – Sleme (DC3)
ŽC 5068	Sunger (ŽC5191) – Vrata (DC549) – Fužine (DC549) – Hreljin – Križišće (DC501)
ŽC 5069	Ravna Gora (ŽC5034) – Mrkopalj (ŽC5191)
ŽC 5082	Mošćenička Draga (DC66) – Mošćenice (LC58064)
ŽC 5083	Omišalj (LC58065 – DC102)
ŽC 5084	Sršići (DC102) – Njivice – Sršići (DC102)
ŽC 5086	Porat – Sveti Vid – Miholjice (DC102)
ŽC 5087	Malinska (ŽC5086) – Maršići – Kras – Šil
ŽC 5088	Jadranovo (DC8 – DC8)
ŽC 5089	Tribalj (DC99) – Crikvenica (ŽC5091)
ŽC 5090	Dramalj (DC8 – DC8)
ŽC 5091	Crikvenica (DC8 – DC8)
ŽC 5092	Selce (DC8 – DC8)
ŽC 5093	Gornji Zagon (ŽC5062) – Donji Zagon (ŽC5094)
ŽC 5094	Novi Vinodolski (DC8) – Bater – Jasenak (ŽC5191)
ŽC 5106	Vrh (LC58086/LC58090) – Krk (ŽC5131)
ŽC 5107	Kras (ŽC5087) – Lakmartin (DC102)
ŽC 5108	Kras (ŽC5107) – Vrbnik
ŽC 5109	Klenovica (DC8) – Smokvica Krmpotska (DC8/ŽC5110)
ŽC 5110	Smokvica Krmpotska (D8/ŽC5109) – Podbilo – Prokike (D23)
ŽC 5124	Cres (turističko naselje Stara Gavza – DC100)
ŽC 5125	Kornić (DC102) – Stara Baška
ŽC 5131	Krk (DC102 – DC102)
ŽC 5137	Vidovići (kamp Slatina) – Stivan (DC100)
ŽC 5138	Lopar (DC105 – turističko naselje San Marino)
ŽC 5139	Kampor – Barbat na Rabu (DC105)

BROJ CESTE	NAZIV CESTE
ŽC 5157	Ćunski (zračna luka Mali Lošinj – DC100)
ŽC 5158	Mali Lošinj (DC100 – trajektna luka)
ŽC 5159	Mali Lošinj (turističko naselje Čikat – DC100)
ŽC 5160	Mali Lošinj (ŽC5159 – turističko naselje Sunčana Uvala)
ŽC 5183	Vrbnik (ŽC5108 – DC102)
ŽC 5184	Lučice (DC3)
ŽC 5185	Mali Lug (DC32) – Zamost (ŽC5031)
ŽC 5189	Kraljevica (DC8 – DC102)
ŽC 5191	Lokve (DC3) – Mrkopalj – Begovo Razdolje – Jasenak (ŽC3254) – Jezerane (DC23)
ŽC 5205	Čavle (DC3) – Kukuljanovo – Bakar (A7/DC40)
ŽC 5206	Kastav (ŽC5018/ŽC5019/5047)
ŽC 5207	Kastav (ŽC5206) – A. G. Grada Rijeke (Kastav)
ŽC 5213	Bakar (DC8) – Bakar (trajektna luka zapad)
ŽC 5215	Marčelji (ŽC5023) – Viškovo – A. G. Grada Rijeke (Marinići)

Izvor: Odluka o razvrstavanju javnih cesta („Narodne novine“, broj 44/22)

Tablica 13. Pregled prometne mreže lokalnih cesta na području PGŽ

BROJ CESTE	NAZIV CESTE
LC 58001	Tropeti (DC305) – Gornji Žagari – Čabar (ŽC5031)
LC 58002	Tršće (DC32) – Vrhovci – Tršće (DC32)
LC 58003	Makov Hrib (DC32) – Crni Lazi – Tršće (DC32)
LC 58004	Selo – Tršće (DC32)
LC 58005	Vode – Smreče (DC32)
LC 58007	Gerovo (DC32) – Hrib
LC 58008	Male Mune – Vele Mune (ŽC5012)
LC 58009	Vele Mune (nerazvrstana cesta – ŽC5012)
LC 58010	Vele Mune (GP Vele Mune (granica RH/Slovenija) – ŽC5012)
LC 58011	Brdce – Pasjak (DC8)
LC 58012	Lipa (GP Lipa (granica RH/Slovenija) – ŽC5017)
LC 58013	Lipa (ŽC5017 – ŽC5017)
LC 58014	Lisac (GP HR/Slovenija) – Studena (ŽC5023)
LC 58015	Mali Brgud (ŽC5012/ŽC5015) – Mučići (DC8)
LC 58016	Jurdani (DC8) – Rukavac (ŽC5052)
LC 58018	Kastav (ŽC5020) – Sroki (ŽC5025)
LC 58019	Zoretići (nerazvrstana cesta – ŽC5055)
LC 58020	Lubarska (ŽC5055) – Lopača (ŽC5026)
LC 58021	Dražice (ŽC5055) – Soboli (ŽC5028)
LC 58022	Krivac (DC203) – Radočaj Brodski
LC 58023	Moravička Sela – Brod Moravice (ŽC5033)
LC 58024	Gornji Kuti – Brod Moravice (ŽC5033)
LC 58025	Brod Moravice (ŽC5033) – Razdrto
LC 58026	Brod Moravice (ŽC5033) – Donja Dobra (DC3)
LC 58027	Skrad (DC3) – Bukov Vrh
LC 58028	Podstena (DC3) – Divjake (LC58027)
LC 58029	Donja Dobra (LC58030) – Stari Lazi
LC 58030	Donja Dobra (DC3) – Moravice (ŽC5036/LC58033)
LC 58031	Zalesina (DC3) – Stari Laz (ŽC5069)
LC 58032	Blaževci (GP Blaževci (granica RH/Slovenija)) – Močile (DC3)
LC 58033	Moravice (ŽC5036/LC58030) – Vrbovsko (ŽC5034)
LC 58034	Vrbovsko (ŽC5034) – Vujnovići
LC 58035	Vrbovsko (ŽC5034 – željeznički kolodvor)

Plan djelovanja civilne zaštite Primorsko-goransku županiju

BROJ CESTE	NAZIV CESTE
LC 58036	Vrbovsko (DC42) – Hreljin Ogulinski (DC42)
LC 58037	Stubica (DC42) – Tuk
LC 58038	Vrbovsko (LC58036) – Hambarište (DC42)
LC 58039	Močile (DC3) – Strgari (LC58040)
LC 58040	Zdihovo (DC3) – Ponikve – Otok na Dobri (ŽC3175)
LC 58041	Lovrantska Draga – Liganj (ŽC5050)
LC 58043	Matulji (ŽC5047) – Kastav (DC304)
LC 58046	Marinići (LC58047) – A. G. Grada Rijeke
LC 58047	Marinići (ŽC5025) – A. G. Grada Rijeke
LC 58048	Marinići (ŽC5025) – A. G. Grada Rijeke
LC 58054	Kostrena (DC8 – DC8)
LC 58056	Ponikve – Škrljevo (LC58110)
LC 58057	Šmrika (DC8 – DC501)
LC 58058	Fužine (ŽC5062 – željeznički kolodvor)
LC 58060	Brestova Draga – Sunger (ŽC5191)
LC 58061	Mrkopalj (ŽC5069) – Begovo Razdolje
LC 58062	Musulini – Gomirje (DC42)
LC 58063	Gomirje (DC42 – željeznički kolodvor)
LC 58064	Mošćenice (ŽC5082) – Brseč (DC66)
LC 58065	Omišalj (ŽC5083 – DC102)
LC 58066	Sužan – Tribulje (LC58067)
LC 58067	Čižići – Klanice – Rasopasno (ŽC5087)
LC 58068	Klanice (LC58067) – Kras (ŽC5087)
LC 58069	Klimno – Hlapa (ŽC5087/LC58071)
LC 58070	Sveti Vid – Miholjice (ŽC5087) – Sveti Ivan (DC104)
LC 58071	Hlapa (ŽC5087/LC58069) – Risika (ŽC5108)
LC 58072	Grižane – Belgrad (nerazvrstana cesta – DC99)
LC 58073	Grižane – Belgrad (nerazvrstana cesta – DC99)
LC 58074	Grižane – Belgrad (DC99) – Crikvenica (LC58075)
LC 58075	Crikvenica (ŽC5089) – Grižane – Belgrad (DC99)
LC 58076	Grižane-Belgrad (LC58075 – nerazvrstana cesta)
LC 58077	Crikvenica (ŽC5091) – Grižane – Belgrad (DC99)
LC 58080	Bribir (nerazvrstana cesta – DC99)
LC 58081	Bribir (ŽC5062 – DC99)
LC 58082	Bribir (DC99 – nerazvrstana cesta)
LC 58083	Novi Vinodolski (ŽC5094) – Bater (ŽC5094)
LC 58084	Beli – Predošćica (DC100)
LC 58085	Brzac – Bajčići – Vrh (LC58090)
LC 58086	Milohnići (LC58085) – Vrh (ŽC5106/LC58090)
LC 58087	Skrbčići (DC104 – LC58086)
LC 58088	Pinezići – Skrbčići (DC104)
LC 58089	Milčetići (ŽC5086) – Sveti Ivan (LC58070)
LC 58090	Vrh (ŽC5106/L58086) – Lakmartin (DC102)
LC 58091	Kornić (nerazvrstana cesta – DC102/ŽC5125)
LC 58093	Valun – Orlec (DC100)
LC 58095	Cres (ŽC5124 – ŽC5124)
LC 58096	Loznati (DC100 – nerazvrstana cesta)
LC 58097	Orlec (DC100 – nerazvrstana cesta)
LC 58098	Batomalj – Jurandvor (DC102)
LC 58099	Ustrine (nerazvrstana cesta – DC100)
LC 58100	Vrana (DC100 – DC100)

BROJ CESTE	NAZIV CESTE
LC 58101	Osor (DC100) – Punta Križa (kamp Baldarin)
LC 58102	Iševnica (LC58022) – Žakrajc Brodski – Skrad (DC3)
LC 58103	Mali Lošinj (turističko naselje Artatore – DC100)
LC 58104	Supetarska Draga (nerazvrstana cesta – DC105)
LC 58105	Kampor (ŽC5139 – turističko naselje Suha Punta)
LC 58107	Kraljevica (DC8 – DC99)
LC 58108	Jušići (DC8) – Matulji (ŽC5047)
LC 58109	Klana (Drvna industrija – LC58014)
LC 58110	Čavle (DC3) – Škrljevo (ŽC5205)
LC 58111	Rupa (A7 – ŽC5017)
LC 58112	Bela Vodica (N. P. Rismjak) – Crni Lug (ŽC5032)
LC 58113	Delnice (DC203) – Dedin
LC 58115	Nerezine (DC100) – Sveti Jakov (DC100)
LC 58116	Delnice (DC3 – DC3)
LC 58117	Šmrika (DC102 – luka Črišnjeva)
LC 58118	Lič (ŽC5062 – nerazvrstana cesta)
LC 58119	Sužan (LC58067) – Soline (LC58069)

Izvor: Odluka o razvrstavanju javnih cesta („Narodne novine“, broj 44/21)

Ukupna duljina županijskih cesta iznosi 546,791 km, a lokalnih cesta 316,290 km.

Cestovna mreža ima prosječnu gustoću manju od one prosjeka Republike Hrvatske, uvezši u obzir konfiguraciju terena i neravnomernu naseljenost, također ima lošije tehničke elemente i često nedovoljnu propusnu moć posebni u turističkoj sezoni.

3.1.4.2. Željeznička infrastruktura

Željezničku infrastrukturu na području Županije čine dionice željezničkih pruga od značenja za međunarodni i lokalni promet.

Tablica 14. Prikaz željezničkih pruga na području PGŽ

BROJ PRUGE	NAZIV PRUGE	DULJINA PRUGE (km)
M202	Zagreb Glavni kolodvor – Karlovac – Rijeka	111,5
M203	Rijeka – Šapjane – Državna granica – (Istarska Bistrica)	30,9
M602	Škrljevo – Bakar	12,6
M603	Sušak-Pećine – Rijeka Brajdica	3,8
L212	Rijeka Brajdica – Rijeka	2,0
UKUPNO		160,8

Izvor: Uredba o razvrstavanju željezničkih pruga („Narodne novine“, broj 84/21)

Ukupna dužina željezničkih pruga na području Županije iznosi 160,8 km. Pruge M202 i M203, koje spajaju Rijeku sa Zagrebom, odnosno Republikom Slovenijom, nalaze se na trasi mediteranskog koridora koji Rijeku povezuje sa sustavom europskih željezničkih pravaca. Na području Županije nalazi se i 37 željezničko-cestovnih prijelaza.

3.1.4.3. Pomorski promet

Okosnicu pomorskog sustava Županije predstavlja luka Rijeka kao prometno, trgovačko, industrijsko i robno distribucijsko čvorište. Zahvaljujući svojem povoljnom geostrateškom položaju, luka Rijeka integrira željeznički, cestovni i pomorski promet u jedinstveni prometni sustav. Uz luku Rijeka, sustav pomorske infrastrukture Županije sačinjavaju i ostale luke otvorene za javni promet županijskog i lokalnog značenja te luke posebne namjene. Na području Županije razvrstane su ukupno 102 luke otvorene za javni promet. Prema veličini i značenju za RH, luke se razvrstavaju u 3 skupine: 1 luka od osobitog (međunarodnog) značenja za RH – luka Rijeka, 27 luka županijskog značenja, 74 luke lokalnog značenja.

Javni pomorski putnički prijevoz u Županiji čine 4 državne trajektne linije, 2 državne brzobrodske linije, 2 državne brodske linije i 2 županijske brodske linije.

3.1.4.1. Zračni promet

Na području Županije u stalnoj su funkciji 2 aerodroma: Zračna luka Rijeka te Zračno pristanište Mali Lošinj.

Zračna luka Rijeka najveći je i najznačajniji aerodrom u Županiji, smješten na administrativnom području Općine Omišalj. Registriran je za javni domaći i međunarodni promet i tehnički opremljen za prihvatanje većih zrakoplova.

Zračno pristanište Mali Lošinj registrirano je za javni domaći i međunarodni promet, tehnički je opremljeno za prihvatanje i otpremu manjih zrakoplova.

Na području Županije nalaze se i Zračno letjelište Unije i Zračno pristanište Grobnik. Zračno letjelište Unije od 2013. godine nema uporabnu dozvolu za održavanje zračnih linija te je u funkciji samo po posebnoj dozvoli, dok je Zračno pristanište Grobnik u funkciji sportskog aerodroma i u vlasništvu je MORH-a.

3.1.4.2. Dalekovodi i transformatorske stanice

Povoljan geostrateški položaj nominira Županiju i kao značajno energetsko čvorište. Zato su na području Županije smješteni brojni proizvodni energetski objekti te cijeli niz dalekovoda, naftovoda i plinovoda. Županijski energetski sustav u najvećoj mjeri (oko 80%) ostvaren je kao dio energetskog sustava RH.

Građevine energetske infrastrukture sa pripadajućim objektima uređajima i instalacijama:

- elektroenergetski objekti za proizvodnju električne energije:
  - Termoelektrana Rijeka,
  - Hidroelektrana Rijeka,
  - Hidroelektrana Vinodol (Tribalj),

- Crpna hidroelektrana Vinodol,
- Hidroelektrana Valići (vezana uz gradnju nove akumulacije Rječine
- "Kukuljani" i njene prioritetne namjene za vodoopskrbu),
- kombinirane energane na plin i/ili alternativno gorivo snage veće od 10 MW
- elektroenergetski objekti za prijenos električne energije:
  - transformacijski objekti:
    - TS Melina (400/220/110 kV),
    - TS Pehlin (220/110/35 kV),
  - svi dalekovodi naponske razine 380 (400) kV,
  - svi dalekovodi naponske razine 2x220 kV,
  - svi dalekovodi naponske razine 220 kV,
  - regionalni dispečerski centar prijenosne mreže Pehlin,
- sve elektrovoćne podstanice EVP 110/x kV.

Proizvodni kapaciteti Županije temelje se na električnoj energiji dobivenoj iz hidroelektrana koje godišnje proizvedu ukupno 210 GWh. Termoelektrana Rijeka koristi se samo u vršnom razdoblju kada moguća potrošnja prelazi granice dobave električne energije.

Postojeće hidroelektrane su HE Rijeka i HE Vinodol koje ostaju u funkciji uz mogućnosti rekonstrukcije i nadogradnje. Planirane hidroelektrane su Crpna hidroelektrane (CHE) Vinodol s pripadajućom akumulacijom te HE Valići s pripadajućom akumulacijom Kukuljani.

Prijenosnom sustavu na području Županije svojstven je prolaz dalekovoda najvišeg napona koji povezuju istočnu i sjeverozapadnu Hrvatsku sa zapadnim i južnim dijelom (Istra, Dalmacija), te dalekovodi koji povezuju elektroenergetski sustav Hrvatske s elektroenergetskim sustavom Slovenije. Zbog izrazito čvrstih prijenosnih veza, područje Županije jedno je od najsigurnije električnom energijom napajanih dijelova Republike Hrvatske. Prijenosna elektroenergetska mreža (ona nacionalnog značaja) ima naponsku razinu 110 kV i veću.

Distributivni sustav električne energije trajno se nadograđuje novim transformatorskim stanicama te poboljšava prijelazom s nadzemnih na podzemne kabelske vodove. Udio niskonaponske kabelske mreže iznosi 45% u odnosu na cijelokupnu mrežu niskog napona. Ukupan broj distribuiranih izvora energije je 177 izvora sa ukupnom instaliranom snagom od 12,36 MW.

Srednjenaponska i niskonaponska mreža opremljena je elementima automatizacije te je omogućeno daljinsko upravljanje TS 20/0,4 kV, daljinsko upravljanje prekidačima i rastavljačima u nadzemnoj mreži.

3.1.4.3. Telekomunikacijski sustavi

Građevine pošte, javne telekomunikacije, sustav radara, radio i TV sustav veza na području Županije uključuju:

- pošta:
  - Sortirnica Rijeka
- javne telekomunikacije:
  - elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema
- sustav radara:
  - Nacionalna središnjica za usklađivanje traganja i spašavanja na moru Rijeka,
  - Služba nadzora i upravljanja Rijeka,
  - Obalna radio postaja Rijeka Radio,
  - Antenski i građevinski objekti na kojima se nalaze instalirani radari,
  - Obalni sustav automatske identifikacije brodova – bazne postaje,
  - radio-komunikacijski sustavi na frekvencijskim pojasevima VHF i MF/HF,
- radio i TV sustav veza
  - RR odašiljač (postaja) Učka,
  - RR odašiljač Mali Lošinj II. (Umpiljak),
  - RR odašiljač Veli Lošinj (Pogled)
  - RR odašiljač Krk (Kras),
  - RR odašiljač Pulac(Rijeka),
  - RR odašiljač (postaja) Mirkovica,
  - TV i FM odašiljači i pretvarači
  - radijski koridori mikrovalnih veza:
    - Učka – Mirkovica/Pula/Buje/Martinšćica/Razomir/Krk – Kras/Rijeka – Trg Riječke rezolucije/Rijeka Kozala/Rijeka Pulac,
    - Mali Lošinj (Umpiljak) – Martinšćica/Veli Lošinj Pogeld/Unije/Susak /Zračna luka Mali Lošinj/Pag,
    - Veli Lošinj – Ilovik,
    - Krk Kras – Omišalj, Zračna luka Rijeka,
    - Pulac – Opatija/Veprinac,
    - Mirkovica – Zagreb/Stipanov Grič/Lička Plješevica/Bjelolasica.

3.1.4.4. Plinovodi i naftovodi

Transport prirodnog plina od ulaza u plinski transportni sustav do primopredajnih mjerno-reduktičkih stanica (MRS) distributera plina na području Županije, pod upravom je operatora Plinacro d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu.

Područjem Županije prolaze 3 magistralna plinovoda.

Tablica 15. Magistralni plinovodi na području PGŽ

NAZIV PLINOVODA (DN mm/bar)	DUŽINA UKUPNO (km)	DUŽINA PGŽ (km)
Magistralni plinovod Pula – Karlovac DN 500/75	191,28	101,82
Magistralni plinovod Zlobin – Omišalj DN 800/100	17,48	17,48
Magistralni plinovod MČS2 Rijeka Istok – MRS Rijeka Istok (Kukuljanovo) DN 500/75	5,95	5,95

U sklopu transportnog plinskog sustava, na području Županije nalaze se 3 mjerno-reduksijske stanice (MRS):

- MRS Rijeka Zapad (kapaciteta 100.000 m³/h),
- MRS Rijeka Istok (kapaciteta 200.000 m³/h),
- MRS Delnice (kapaciteta 8.000 m³/h).

Napajanje distributivne plinske mreže Županije osigurano je putem 4 MRS:

- MRS-1 Rijeka Zapad (Marčelji),
- MRS-2 Rijeka Istok (Kukuljanovo),
- MRS Kostrena,
- MRS Delnice.

Distributivna plinska mreža razvijena je na području gradova Rijeke, Bakra, Kraljevice te općina Čavle, Viškovo, Klana i Kostrena. U Gradu Kraljevici obavlja se distribucija miješanog plina do prelaska na prirodni plin, te je za potrebe Grada izgrađeno i odgovarajuće miješalište plina. Osim u spomenutim područjima u kojima se distribuira plin, istodobno uz radove na izgradnji kanalizacije i ostalih instalacija komunalne infrastrukture, djelomično je izgrađena plinska mreža u mjestima Kastav, Opatija, Crikvenica, Matulji i Jelenje.

Djelatnost distribucije plina na području Grada Rijeke i okolice obavlja tvrtka Energo d.o.o. za proizvodnju i distribuciju plina i toplinske energije.

3.1.4.5. Naftovodi

Pod sustavom naftovoda podrazumijeva se sustav Jadranskog naftovoda (JANAF-a), koji se sastoji od prihvatno-otpremnog terminala za naftu i naftne derive u Omišlu i cjevovodnog sustava za transport nafte i naftnih derivata prema rafinerijama u regiji.

Sa terminala za naftu i naftne derive u Omišlu sirova nafta se transportira magistralnim naftovodom za međunarodni transport Omišalj – Sisak, kojeg je sastavni dio i podmorska dionica otok Krk-kopno i magistralnim naftovodom Omišalj – Urinj (rafinerija nafte Urinj). Naftni derivati transportiraju se produktovodom Omišalj – Sisak – Slavonski Brod – Vinkovci – granica R. Srbije i produktovodom Omišalj – Urinj.

Prihvatno otpremni terminal u Omišlu predstavlja ishodišnu točku međunarodnog sustava transporta nafte kojima se nafta transportira domaćih i inozemnih rafinerija u istočnoj i

središnjoj Europi, a sastoji se od tankerskih priveza sa istakačkim rukama, sustava za prihvat, skladištenje i otpremu sirove nafte, sustava za prihvat, skladištenje i otpremu naftnih derivata i pratećih objekata infrastrukture.

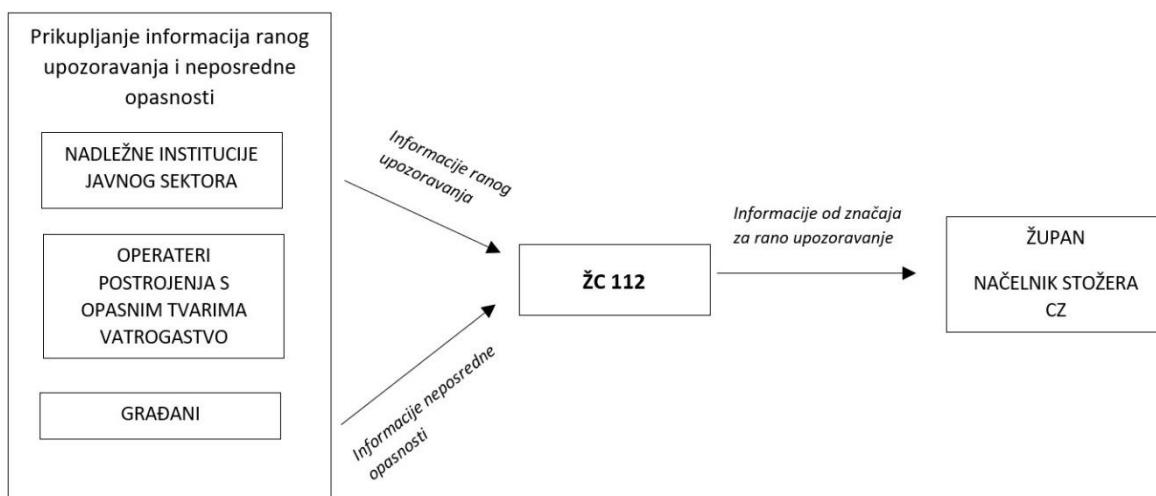
3.2. UPOZORAVANJE

Rano upozoravanje označava pružanje pravodobnih i učinkovitih informacija na temelju kojih nadležne institucije pokreću zajednice i pojedince izložene opasnostima na poduzimanje mjera za izbjegavanje ili smanjivanje rizika i provođenje pravodobnih priprema za učinkovit odgovor na prijetnje.

Informacije ranog upozoravanja prikupljaju sve institucije iz javnog sektora u području meteorologije, hidrologije i obrane od poplava, seismologije, javnog zdravstva, geologije i inspekcijske službe.

Informacije o neposrednoj opasnosti od nastanka nesreće čije posljedice mogu izazvati značajne posljedice po živote i zdravlje ljudi i štete na materijalnim dobrima i okolišu prikupljaju operateri postrojenja s opasnim tvarima i vatrogastvo.

Informacije ranog upozoravanja i neposredne opasnosti, u vremenu najpričinijem realnom, prenose se Područnom uredu civilne zaštite Rijeka koji preko ŽC 112 informacije o ranom upozoravanju dostavlja odgovornim osobama Županije, odnosno Županu (**PRILOG 9.**) i načelniku Stožera civilne zaštite (**PRILOG 1.**).

Slika 4. Shematski prikaz postupka primanja i prenošenja ranog upozoravanja i neposredne opasnosti

Na temelju dobivenih informacija, Župan/načelnik Stožera civilne zaštite nalaže pripravnost vlastitim operativnim snagama sustava civilne zaštite.

Tablica 16. Prikaz izvora upozoravanja, sadržaja, korisnika upozoravanja, mjera, snaga i sredstava po pojedinoj ugrozi

IZVANREDNI DOGAĐAJ	IZVOR UPOZORAVANJA	SADRŽAJ	KORISNICI UPOZORAVANJA	MJERE, SNAGE I SREDSTVA
POTRES	<ul style="list-style-type: none"> - Geofizički odsjek Prirodoslovno matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – Seizmološka služba RH – DC 112 - Područni ured civilne zaštite Rijeka, ŽC 112 - sve institucije i građani na pogodjenom i susjednim područjima 	<ul style="list-style-type: none"> - osnovni parametri potresa - prvi pouzdani podaci o potresu na pogodjenom području moguće je napraviti u vremenu od minimalno 30 min do maksimalno 3 sata 	<ul style="list-style-type: none"> - MUP, Ravnateljstvo civilne zaštite, Područni ured civilne zaštite Rijeka, - Primorsko-goranska županija - operativne snage sustava civilne zaštite Primorsko-goranske županije - stanovništvo ugroženog područja - javnost 	<ul style="list-style-type: none"> - mjere i snage utvrđene <i>Planom</i>, operativnim planovima sudionika i Standardnim operativnim postupcima za zaštitu i spašavanje iz ruševina - ljudski i materijalni resursi utvrđeni <i>Planom</i> - spašavanje, evakuacija, zbrinjavanje, prva medicinska pomoć i druga potrebna skrb, sanacija i dr. <p><i>Upozoravanje nije moguće provesti pravovremeno.</i></p>
EPIDEMIJE I PANDEMIJE	<ul style="list-style-type: none"> - Područni ured civilne zaštite Rijeka, Centar 112 - od građana - neposrednim uvidom na terenu - Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije 	<ul style="list-style-type: none"> - obavlještanje u slučaju pojave zarazne bolesti ljudi i zaraznih bolesti životinja 	<ul style="list-style-type: none"> - Područni ured civilne zaštite Rijeka, Centar 112 - ekipi hitne medicinske pomoći - Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije - Dom zdravlja Primorsko-goranske županije - KBC Rijeka 	<ul style="list-style-type: none"> - mjere i snage utvrđene <i>Planom</i> - mjere i snage utvrđene unutarnjim planovima operatera
EKSTREMNE TEMPERATURE	<ul style="list-style-type: none"> - Područni ured civilne zaštite Rijeka, Centar 112 - DHMZ 	<ul style="list-style-type: none"> - vrsta opasnosti - vremenske prognoze 	<ul style="list-style-type: none"> - Stožer civilne zaštite Primorsko-goranske županije - operativne snage civilne zaštite stanovništvo ugroženog područja - javnost 	<ul style="list-style-type: none"> - mjere i snage utvrđene <i>Planom</i> - ljudski i materijalni resursi utvrđeni <i>Planom</i> - spašavanje, evakuacija, zbrinjavanje, prva medicinska pomoć i druga potrebna skrb.

IZVANREDNI DOGAĐAJ	IZVOR UPOZORAVANJA	SADRŽAJ	KORISNICI UPOZORAVANJA	MJERE, SNAGE I SREDSTVA
				<i>Upozoravanje je moguće provesti pravovremeno.</i>
SNIJEG I LED	<ul style="list-style-type: none"> - Područni ured civilne zaštite Rijeka, Centar 112 - DHMZ 	<ul style="list-style-type: none"> - vrsta opasnosti - vremenske prognoze 	<ul style="list-style-type: none"> - Stožer civilne zaštite Primorsko-goranske županije - operativne snage civilne zaštite stanovništvo ugroženog područja - javnost 	<ul style="list-style-type: none"> - mjere i snage utvrđene Planom - ljudski i materijalni resursi utvrđeni Planom - spašavanje, evakuacija, zbrinjavanje, prva medicinska pomoć i druga potrebna skrb. - <i>Upozoravanje je moguće provesti pravovremeno.</i>
POŽARI OTVORENOG TIPOA	<ul style="list-style-type: none"> - MUP, Ravnateljstvo civilne zaštite, Područni ured civilne zaštite Rijeka, Služba civilne zaštite Gospić, Centar 112 - od građana - neposrednim uvidom na terenu - vatrogasne službe - policija 	<ul style="list-style-type: none"> - vrsta opasnosti - vremenske prognoze 	<ul style="list-style-type: none"> - Stožer civilne zaštite - operativne snage civilne zaštite stanovništvo ugroženog područja - javnost 	<ul style="list-style-type: none"> - mjere i snage utvrđene Planom - ljudski i materijalni resursi utvrđeni Planom - spašavanje, evakuacija, zbrinjavanje, prva medicinska pomoć i druga potrebna skrb, asanacija i drugo
TEHNIČKO-TEHNOLOŠKE NESREĆE S OPASNIM TVARIMA	<ul style="list-style-type: none"> - Područni ured civilne zaštite Rijeka, Centar 112 - pravne osobe koje rade s opasnim tvarima - operater - svjedoci nesreće 	<ul style="list-style-type: none"> - mjesto događaja - vrsta i količina opasne tvari te opasnosti koje prijete - podaci, procjene razvoja događaja - mjere civilne zaštite prema žurnosti poduzimanja 	<ul style="list-style-type: none"> - Stožer civilne zaštite Primorsko-goranske županije - operativne snage sustava civilne zaštite - pravne osobe za postupanje s opasnim tvarima - javnost - inspekcije nadležnih središnjih tijela državne uprave - Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja 	<ul style="list-style-type: none"> - mjere i snage utvrđene Planom - mjere i snage utvrđene operativnim planovima operatera - ljudski i materijalni resursi utvrđeni Planom - spašavanje, evakuacija, zbrinjavanje, prva medicinska pomoć i druga potrebna skrb.

IZVANREDNI DOGAĐAJ	IZVOR UPOZORAVANJA	SADRŽAJ	KORISNICI UPOZORAVANJA	MJERE, SNAGE I SREDSTVA
			<ul style="list-style-type: none"> - <i>Odluku o upozoravanju unutar postrojenja donose odgovorne osobe, a Odluku o javnom uzbunjivanju pročelnik Područnog ureda civilne zaštite uz konzultacije s operaterom i Županom</i> 	
POPLAVE (nastale izljevanjem kopnenih vodenih tijela/nastale pucanjem brana)	<ul style="list-style-type: none"> - DHMZ - Hrvatske vode, Centar obrane od poplave - Ministarstvo unutarnjih poslova, Ravnateljstvo civilne zaštite, Područni ured civilne zaštite Rijeka, Centar 112 - stanovništvo ugroženog područja 	<ul style="list-style-type: none"> - stanje vodostaja i protoka na vodotocima koji prolaze kroz Primorsko-goransku županiju - prognoza vodostaja - prognoza za padaline koje mogu dovesti do povećanja vodostaja 	<ul style="list-style-type: none"> - Hrvatske vode, Centar obrane od poplave - Područni ured civilne zaštite Rijeka, Centar 112 - Primorsko-goranska županija - operativne snage sustava civilne zaštite Primorsko-goranske županije - stanovništvo ugroženog područja - javnost 	<ul style="list-style-type: none"> - mjere i snage utvrđene Planom - ljudski i materijalni resursi utvrđeni Planom - spašavanje, evakuacija, zbrinjavanje, prva medicinska pomoći druga potrebna skrb. <i>Upozoravanje je moguće provesti pravovremeno osim kada se radi o bujičnim poplavama.</i>
VJETAR	<ul style="list-style-type: none"> - Područni ured civilne zaštite Rijeka, Centar 112 - DHMZ 	<ul style="list-style-type: none"> - vrsta opasnosti - vremenske prognoze 	<ul style="list-style-type: none"> - Stožer civilne zaštite Primorsko-goranske županije - operativne snage civilne zaštite stanovništvo ugroženog područja - javnost 	<ul style="list-style-type: none"> - mjere i snage utvrđene Planom - ljudski i materijalni resursi utvrđeni Planom - spašavanje, evakuacija, zbrinjavanje, prva medicinska pomoći i druga potrebna skrb. <i>Upozoravanje je moguće provesti pravovremeno.</i>

Odluku o uzbunjivanju stanovništva putem sirena, oglašavanjem znaka neposredne opasnosti ili upozorenja na nadolazeću opasnost, s priopćenjem za stanovništvo donosi Župan, a u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti načelnik Stožera civilne zaštite. Odluku o uzbunjivanju stanovništva, u slučaju žurnosti može donijeti pročelnik Područnog ureda civilne zaštite Rijeka ili osobe koje oni ovlaste u slučaju svoje odsutnosti ili spriječenosti.

Sustav za uzbunjivanje stanovništva putem sirena koristi se kod ugroze od poplava, požara, nesreća koje uključuju opasne tvari, ratnih opasnosti i terorističkog djelovanja.

Odluka o uzbunjivanju stanovništva donosi se na temelju:

- informacija ranog upozoravanja institucija iz javnog sektora u sklopu propisanog djelokruga u području meteorologije, hidrologije i obrane od poplava, ionizirajućeg zračenja, inspekcijske službe i institucija koje provode znanstvena istraživanja,
- informacija o neposrednoj opasnosti od nastanka nesreće koje prikupljaju operateri postrojenja s opasnim tvarima, hidroakumulacija, vatrogastvo,
- informacija koje prikupljaju Ministarstvo obrane i Ministarstvo unutarnjih poslova.

Kod ugroza od poplava izazvanih izlijevanjem kopnenih vodenih tijela informacije potrebne za donošenje odluke za uzbunjivanje stanovništva osiguravaju Hrvatske vode u skladu s Državnim planom obrane od poplava.

Ovlasti i postupci uzbunjivanja stanovništva kod nesreća koje uključuju opasne tvari, rušenja brane ili nasipa akumulacije i drugim slučajevima kada pravna osoba ima vlastite sirenе ili sustav uzbunjivanja, propisani su člankom 5. *Pravilnika o postupku uzbunjivanja stanovništva te pojedinačnim planovima za slučaj opasnosti (operativni, unutarnji i vanjski planovi zaštite i spašavanja)*. Znak neposredne opasnosti za navedene nesreće, oglašava pravna osoba čijom djelatnošću je uzrokovana nesreća te bez odlaganja obavještava Centar 112 i dostavlja priopćenje za stanovništvo. Centar 112 dalje postupa u skladu s aktom kojim se reguliraju aktivnosti Centra 112 i pravne osobe u takvim slučajevima.

Odluka o uzbunjivanju stanovništva (**PRILOG 35.**) s priopćenjem za stanovništvo upućuje se Centru 112/Operativnom centru civilne zaštite.

Centar 112 u provedbi uzbunjivanja sirenama postupa na sljedeći način:

- sustavom javnog uzbunjivanja emitira odgovarajući znak za uzbunjivanje,
- emitira priopćenje za stanovništvo putem elektroničkih sirena,
- nalaže oglašavanje odgovarajućeg znaka za uzbunjivanje pravnim osobama koje imaju sirenе ili sustave za uzbunjivanje, a nisu uvezane u sustav za daljinsko upravljanje sirenama iz centra 112.

Centar 112 u skladu s utvrđenim načinima komunikacije šalje priopćenje za stanovništvo:

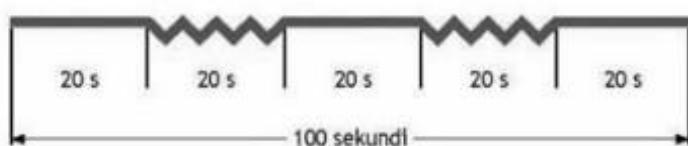
- Operativnom centru civilne zaštite,

- operativno-komunikacijskim centrima hitnih službi,
- Stožeru civilne zaštite Primorsko-goranske županije,
- Županu,
- pravnoj osobi koja posjeduje vlastiti sustav uzbunjivanja,
- vlasnicima ili korisnicima objekata koji su obvezni uspostaviti interni sustav za uzbunjivanje i obavlješćivanje
- elektroničkim medijima prema popisu koji je sastavni dio *Plana*.

Uzbunjivanje stanovništva u slučaju nadolazeće i neposredne opasnosti obavlja se propisanim jedinstvenim znakovima za uzbunjivanje prema *Uredbi o jedinstvenim znakovima za uzbunjivanje*.

ZNAKOVI ZA UZBUNJIVANJE STANOVNIŠTVA

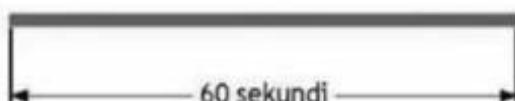
Upozorenje na nadolazeću opasnost

Neposredna opasnost

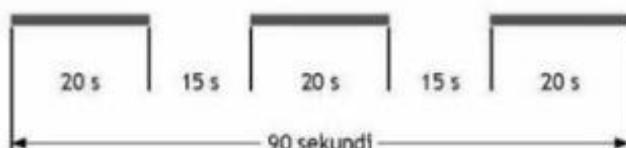

Prestanak opasnosti

ZNAK ZA UZBUNJIVANJE VATROGASNIH I DRUGIH POSTROJBI CIVILNE ZAŠTITE

Vatrogasnna uzbuna

Slika 5. Znakovi za uzbunjivanje stanovništva, vatrogasnih i drugih postrojbi civilne zaštite

Izvor: Uredba o jedinstvenim znakovima za uzbunjivanje („Narodne novine“, broj 61/16)

Za uzbunjivanje i obavješćivanje stanovništva koriste se:

- sirene,
- razglasni uređaji,
- elektronički mediji,
  - radio i televizijske postaje na nacionalnoj razini,
  - lokalne radio postaje i televizijske postaje,
  - web-stranice MUP-a – Ravnateljstvo civilne zaštite,
  - aplikacije za pametne telefone i druge uređaje,
- SMS poruke (nakon što se kod davatelja usluga).

Uz znakove za uzbunjivanje stanovništva u slučaju nadolazeće i neposredne opasnosti putem nadležnog Centra 112 daje se priopćenje za stanovništvo o vrsti opasnosti i mjerama koje je neophodno poduzeti.

Priopćenja za stanovništvo emitiraju se neposredno nakon danog znaka za uzbunjivanje putem sirena, razglasnih uređaja, elektroničkih medija te SMS poruka.

Uzbunjivanje vatrogasnih postrojbi obavlja se putem telekomunikacijskih sredstava, a kada to nije moguće znakom „vatrogasna uzbuna“.

Osiguranje uzbunjivanja osoba s invaliditetom na području Županije, odnosno na razini pojedine jedinice lokalne samouprave provoditi će se putem povjerenika civilne zaštite uz pomoć članova udruga. Povjerenici civilne zaštite će kao predstavnici naselja imati uvid o broju osoba s invaliditetom na svom području, te će se informacija o ranom upozoravanju moći provesti u realnom vremenu. Ukoliko je osobama s invaliditetom putem posebnih propisa dodijeljena osoba koja se brine za osobu s invaliditetom, ista će informaciju o ranom upozoravanju moći provesti u realnom vremenu.

Po prestanku opasnosti za stanovništvo, donositelj odluke je dužan Centru 112 dostaviti odluku o prestanku opasnosti s priopćenjem za stanovništvo.

3.3. PRIPRAVNOST

Pripravnost je stanje spremnosti operativnih snaga i sudionika sustava civilne zaštite za operativno djelovanje.

Kako je u Procjeni rizika navedeno, ugroze mogu biti predvidive (poplave, ekstremne temperature, snijeg i led, vjetar) i nepredvidive (potres, epidemije i pandemije, tehničko-tehnološke nesreće s opasnim tvarima, požari otvorenog tipa). Za slučaj predvidivih ugroza, župan uvodi pripravnost operativnih snaga sustava civilne zaštite, dok kod nepredvidivih ugroza, nakon što se dogode, župan aktivira sve potrebne snage civilne zaštite.

Pripravnost operativnih snaga sustava civilne zaštite nalaže Župan temeljem informacija u sustavu ranog upozoravanja o mogućnosti nastanka velike nesreće. U odsutnosti Župana pripravnost uvodi načelnik Stožera civilne zaštite.

Mjere pripravnosti za snage i sredstva koja se uključuju u civilnu zaštitu:

- obavljanje (upozorenje) pripadnicima operativnih snaga o mogućoj ugrozi,
- ograničenje udaljavanja iz mjesta stanovanja ili s radnog mjesta,
- uvođenje pasivnog dežurstva u pravnim osobama, udrugama od interesa za civilnu zaštitu, obrtnicima i fizičkim osobama s ciljem ocjene stanja i spremnosti ljudi te popunjenoći materijalno-tehničkim sredstvima,
- stalna dostupnost na telefon/mobitel,
- kontrola potrebnih materijalno-tehničkih sredstava i opreme,
- provedba pripravnosti putem telefona/mobitela, a u slučaju nemogućnosti korištenja telekomunikacija mjere pripravnosti naložiti putem teklića.

Pripravnost se uvodi operativnim snagama sustava civilne zaštite.

Operativne snage sustava civilne zaštite Županije su:

- Stožer civilne zaštite Primorsko-goranske županije,
- Vatrogasna zajednica Primorsko-goranske županije,
- Društvo crvenog križa Primorsko-goranske županije,
- Hrvatska gorska služba spašavanja – Stanica Rijeka i Stanica Delnice,
- Koordinator na lokaciji,
- Postrojba civilne zaštite specijalističke namjene za traganje i spašavanje iz ruševina Primorsko-goranske županije,
- Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite,
- Udruge.

Tijekom pripravnosti će se uvesti dežurstvo (aktivno) svih potrebnih operativnih snaga i provesti ocjena spremnosti i stanja materijalno tehničkih sredstava za djelovanje u slučaju određene ugroze (Stožer civilne zaštite, VZ PGŽ, DCK PGŽ, HGSS – Stanica Rijeka i Stanica Delnice, postrojbe civilne zaštite specijalističke namjene, udruge, koordinatori na lokaciji i pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite). Isto tako uvest će se pasivno dežurstvo u pravnim osobama od interesa za sustav civilne zaštite s ciljem ocjene stanja i spremnosti ljudi i popunjenoći materijalnim sredstvima (građevinske i komunalne tvrtke, tvrtke za prijevoz osoba i tereta, za osiguranje prehrane i smještaja, za distribuciju energenata i vode) i u udrugama građana.

- **Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.)**

Po upozorenju na dolazeću prijeteću opasnost, Župan nalaže pripravnost Stožera civilne zaštite na način da telefonom poziva direktno načelnika Stožera ili njegovog zamjenika.

Ukoliko postoji mogućnost prerastanja izvanrednog događaja u veliku nesreću, Župan nalogom (**PRILOG 26**), a sukladno Shemi mobilizacije Stožera civilne zaštite (**PRILOG 25.**), mobilizira Stožer civilne zaštite koji se upoznaje s trenutnom situacijom na terenu.

Sukladno razvoju situacije, župan na preporuku Stožera civilne zaštite uvodi pripravnost operativnih snaga civilne zaštite:

- temeljnih operativnih snaga: VZ PGŽ, HGSS – Stanice Rijeka i Stanice Delnice, DCK PGŽ (vrijeme pripravnosti 1 – 3 sata),
- ostale operativne snage: postrojbe civilne zaštite specijalističke namjene, pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite, koordinatori na lokaciji i udruge.

- **Vatrogasna zajednica Primorsko-goranske županije (**PRILOG 2.**)**

Županijski vatrogasni zapovjednik nakon dobivanja zahtjeva od strane Župana (u dogovoru sa Stožerom civilne zaštite), obavještava telefonom zapovjednike svih vatrogasnih postrojbi o nadolazećoj ugrozi te uvodi dodatna dežurstva uz podizanje gotovosti i pripremu materijalno-tehničkih sredstava. Ovisno o ugrozi saziva sastanak zapovjedništva Vatrogasne zajednice Primorsko-goranske županije kako bi se planirali udruženi resursi. Zahtjeva se uvođenje dežurstva i u dobrovoljnim vatrogasnim društvima.

- **Društvo Crvenog križa Primorsko-goranske županije (**PRILOG 3.**)**

Društvo Crvenog križa Primorsko-goranske županije djeluje u skladu sa zahtjevima Stožera civilne zaštite i koordinatora na lokaciji temeljem ovog *Plana* i sukladno vlastitom Operativnom planu civilne zaštite.

Župan putem načelnika Stožera poziva ravnatelja Društva Crvenog križa Primorsko-goranske županije ili njegovog zamjenika putem telefona direktno ili putem Županijskog centra 112 te ga obavještava o nastaloj ugrozi.

- **HGSS – Stanica Rijeka i Stanica Delnice (**PRILOG 4.**)**

Djeluje u skladu sa zahtjevima Stožera civilne zaštite i koordinatora na lokaciji temeljem ovog *Plana* i sukladno vlastitom Operativnom planu civilne zaštite.

Župan putem načelnika Stožera civilne zaštite poziva pročelnika HGSS – Stanice Rijeka i Stanice Delnica i obavještava je o nastaloj ugrozi.

- **Udruge (**PRILOG 5.**)**

Župan u dogovoru sa Stožerom civilne zaštite obavještava odgovorne osobe udruga od interesa za sustav civilne zaštite o nastaloj ugrozi i stavlja ih u stanje pripravnosti.

- **Postrojbe civilne zaštite specijalističke namjene (PRILOG 6.)**

Pripadnici postrojbe civilne zaštite pozivaju se telefonom, SMS porukom, sredstvima javnog priopćavanja odnosno uručenjem poziva od strane teklića sukladno nalogu Župana, a u dogovoru sa Stožerom civilne zaštite te se stavljuju u stanje pripravnosti.

- **Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite (PRILOG 7.)**

Župan u dogovoru sa Stožerom civilne zaštite obavještava odgovorne osobe pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite o nastaloj ugrozi i stavlja ih u stanje pripravnosti. Način priopćavanja informacija o stanju pripravnosti ostvaruje se telefonom, faksom, e-mailom, putem Centra 112 ili osobno.

- **Koordinatori na lokaciji (PRILOG 8.)**

Koordinatori na lokaciji određuju i upućuje na lokaciju načelnik Stožera civilne zaštite, sa zadaćom koordiniranja djelovanja različitih operativnih snaga sustava civilne zaštite i komuniciranja sa Stožerom civilne zaštite.

3.4. MOBILIZACIJA (AKTIVIRANJE) I NARASTANJE OPERATIVNIH SNAGA I DRUGIH SUDIONIKA CIVILNE ZAŠTITE

Aktiviranje podrazumijeva postupke pokretanja žurnih službi, operativnih snaga sustava civilne zaštite i građana na temelju relevantnih podataka sustava ranog upozoravanja kada izvanredni događaj ima tendenciju razvoja u veliku nesreću.

Aktiviranje operativnih snaga sustava civilne zaštite odlukom nalaže župan samostalno ili na prijedlog Stožera civilne zaštite i Područni ured civilne zaštite Rijeka preko Centra 112.

- **Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.)**

Mobilizaciju Stožera civilne zaštite nalaže župan, odnosno načelnik Stožera civilne zaštite.

Članovi Stožera civilne zaštite jedinice mobiliziraju se vlastitim kapacitetima nadležnih tijela, sukladno Shemi mobilizacije Stožera civilne zaštite (PRILOG 25.).

Članovi Stožera mobiliziraju se u pravilu putem fiksne ili mobilne telekomunikacijske mreže, a mobilizacijski poziv im se uručuje naknadno pri dolasku na zborno mjesto. Mobilizacija Stožera civilne zaštite može se izvršiti putem teklića.

Iznimno za mobiliziranje Stožera civilne zaštite može se koristiti Županijski centar 112 kao pričuvni kapacitet.

Mobilacijsko mjesto: Ured Županije na adresi Adamićeva 10/V, 51 000 Rijeka.

- **Vatrogasna zajednica Primorsko-goranske županije (PRILOG 2.)**

Zapovjedništva i postrojbe vatrogastva, kada u velikim nesrećama i katastrofama djeluju kao operativna snaga sustava civilne zaštite, mobiliziraju se sukladno odredbama posebnih

propisa kojima se uređuje područje vatrogastva, planovima djelovanja civilne zaštite, *Zakona*, vlastitih operativnih planova civilne zaštite te nalogu Stožera civilne zaštite.

Ukoliko zapovjednici postrojbi na terenu zahtijevaju dodatne vatrogasne snage, tada odluku o uključivanju većeg dijela postrojbi donosi zapovjednik Vatrogasne zajednice Primorsko-goranske županije, a na prijedlog voditelja intervencije. Ako zapovjednik vatrogasne intervencije ocjeni da raspoloživim sredstvima i snagama nije u mogućnosti uspješno obaviti intervenciju, o nastaloj situaciji odmah izvješćuje Županijskog vatrogasnog zapovjednika koji preuzima vođenje intervencije.

Obzirom da sukladno članku 92. Zakona o vatrogastvu („Narodne novine“, broj 125/19), zapovjednici imaju javne ovlasti koje su široke, potrebno je uspostaviti stalnu komunikaciju sa Stožerom civilne zaštite koji bi intervenirao u slučajevima kada se za to ukaže potreba kako bi se zapovjednicima na terenu pomoglo u izvršavanju zadaća.

- **Društvo Crvenog križa Primorsko-goranske županije (PRILOG 3.)**

Djeluje u skladu s zahtjevima Stožera civilne zaštite i koordinatora na lokaciji temeljem ovog *Plana* i sukladno vlastitom operativnom planu civilne zaštite.

Mobilizacija kapaciteta Društva Crvenog križa za sudjelovanje u provođenju mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama provodi se po nalogu načelnika Stožera civilne zaštite, koji im se u pravilu dostavlja putem nadležnog Centra 112.

- **HGSS – Stanica Rijeka i Stanica Delnice (PRILOG 4.)**

Djeluje u skladu s zahtjevima Stožera civilne zaštite i koordinatora na lokaciji temeljem ovog *Plana* i sukladno vlastitom operativnom planu civilne zaštite.

Mobilizacija kapaciteta Hrvatske gorske službe spašavanja za sudjelovanje u provođenju mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama provodi se po nalogu načelnika Stožera civilne zaštite, koji im se u pravilu dostavlja putem nadležnog Županijskog centra 112.

- **Udruge (PRILOG 5.)**

Članovi udruga mobiliziraju se na temelju naloga, zahtjeva i uputa Stožera civilne zaštite i koordinatora na lokaciji.

- **Postrojbe civilne zaštite specijalističke namjene (PRILOG 6.)**

Pozivanje i aktiviranje postrojbe civilne zaštite nalaže župan putem Županijskog Centra 112, putem telefonskih/mobilnih veza ili korištenjem tekličkog sustava.

- **Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite (PRILOG 7.)**

Pravne osobe za potrebe sustava civilne zaštite mobiliziraju se na temelju naloga Stožera civilne zaštite, a sukladno *Planu*, Odluci o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite te operativnim planovima civilne zaštite pravnih osoba.

Čelnik pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite dužan je izvijestiti Župana o mogućnostima za stavljanje na raspolaganje operativnih ljudskih i materijalno-tehničkih sredstava za provođenje mjera iz *Plana*.

- **Koordinator na lokaciji (PRILOG 8.)**

Koordinatorka na lokaciji Stožer civilne zaštite, nakon zaprimanja obavijesti o velikoj nesreći ili katastrofi, mobilizira odmah po saznanju i upućuje ga na mjesto incidenta prije dolaska operativnih snaga.

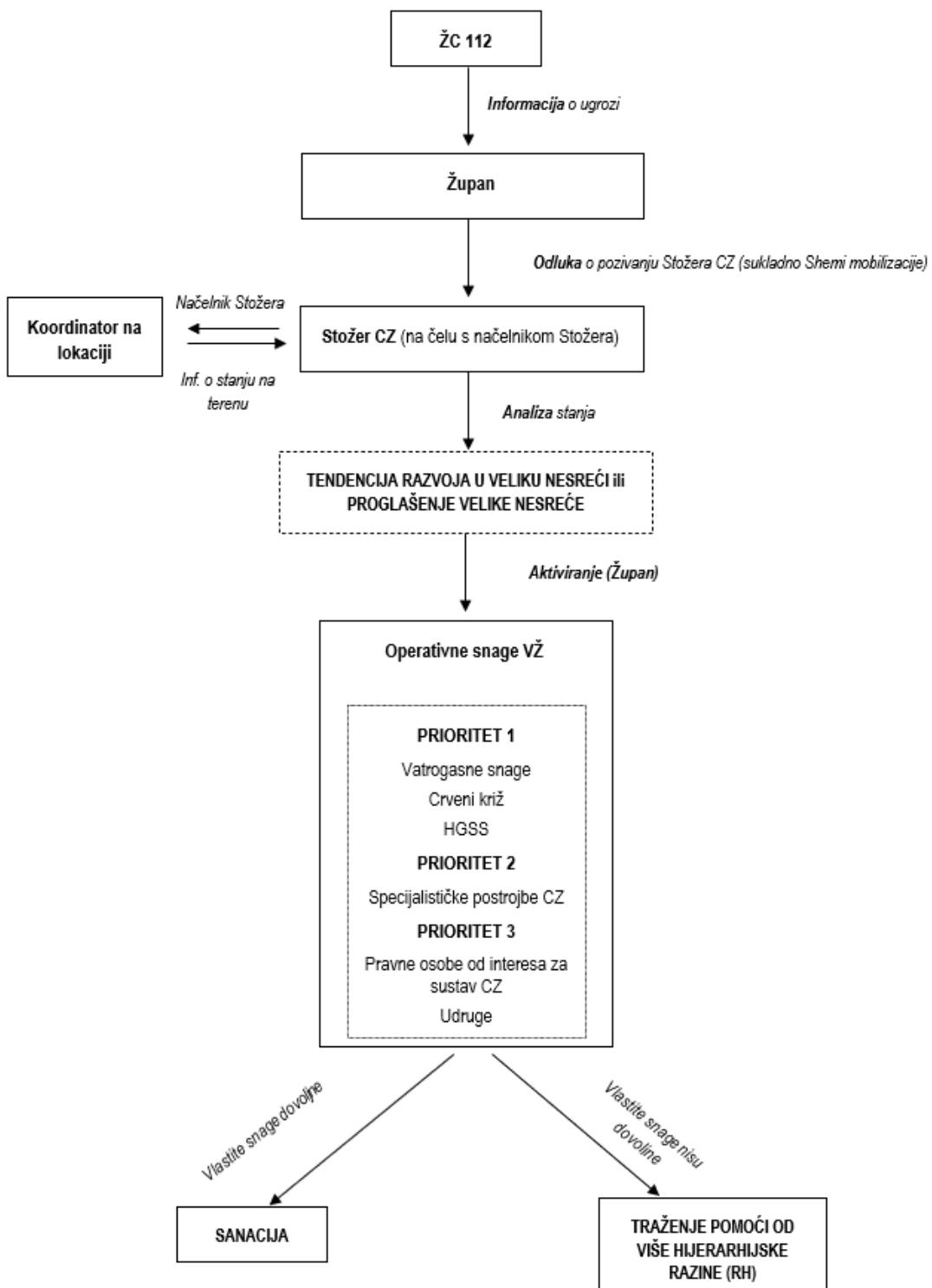
Tablica 17. Osnovni podaci o mobilizaciji operativnih snaga civilne zaštite PGŽ

OPERATIVNE SNAGE I SUDIONICI SUSTAVA CZ	VRIJEME TRAJANJA MOBILIZACIJE (AKTIVIRANJA)	IZVRŠITELJ	NAČIN MOBILIZACIJE	ZBORNO MJESTO
Župan	Odmah do 15 min	ŽC 112 Rijeka		
Stožer civilne zaštite Primorsko-goranske županije	operativne i taktičke razine: 30 min do 4 h strategijske razine: 2 h do 6h	Župan (nalogom u kojem je navedeno mjesto i vrijeme okupljanja)	Pozivanje članova telefonom, mobitelom ili e-mailom sukladno shemi mobilizacije Stožera koju donosi Župan (Prilog 3). U slučaju nemogućnosti aktiviranja na navedeni način, Župan telefonskim pozivom na broj 112 zahtjeva aktiviranje članova Stožera.	Ured Županije: Adamićeva 10/V, 51000 Rijeka <i>Po potrebi Stožer se može sastati i na drugim lokacijama, o čemu odlučuje načelnik Stožera.</i>
Operativne snage vatrogastva	Odmah do 1 h	Župan u dogовору са Stožerom CZ	Putem ŽC 112 Rijeka.	
Operativne snage Društva Crvenog križa PGŽ	Odmah do 3 h	Župan u dogовору са Stožerom CZ	Putem ŽC 112 Rijeka – sukladno vlastitim Operativnim planovima.	
Operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja, Stanice Rijeka i Delnice	Odmah do 3 h	Župan u dogовору са Stožerom CZ	Putem ŽC 112 Rijeka – sukladno vlastitim operativnim planovima.	
Postrojbe civilne zaštite specijalističke namjene	30 min do 12 h	Župan u dogовору са Stožerom CZ - temeljem naloga za mobilizaciju (<u>PRILOG 26</u>)	Korištenje teklića, poštom, telefonom, SMS-om, sredstvima javnog priopćavanja.	Skladište civilne zaštite Zone Rijeka, Franje Matkovića 7a, 51 000 Rijeka

Plan djelovanja civilne zaštite Primorsko-goransku županiju

OPERATIVNE SNAGE I SUDIONICI SUSTAVA CZ	VRIJEME TRAJANJA MOBILIZACIJE (AKTIVIRANJA)	IZVRŠITELJ	NAČIN MOBILIZACIJE	ZBORNO MJESTO
Udruge	1 h do nekoliko dana	Župan u dogovoru sa Stožerom CZ	Temeljem naloga, zahtjeva i uputa Stožera.	
Koordinator na lokaciji (kojeg određuje načelnik Stožera CZ ovisno o specifičnostima izvanrednog događaja; u pravilu iz sastava operativne snage sustava CZ koja ima vodeću ulogu u provedbi intervencije)	ODMAH	Načelnik Stožera CZ	Načelnik Stožera CZ upućuje ga na mjesto incidenta odmah po saznanju o izvanrednom događaju (prije dolaska operativnih snaga)- vlastitim kapacitetima nadležnih	
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite	1 h do nekoliko dana	Župan u dogovoru sa Stožerom CZ	Temeljem naloga za mobilizaciju koji sadrži mjesto i zadaće na kojima će pravna osoba biti angažirana i druge informacije od značaja za suradnju s drugim operativnim snagama na mjestu događaja (<u>PRILOG 27</u>). Sukladno Planu, Odluci o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite i vlastitim operativnim planovima.	

Slika 6. Narastanje operativnih snaga sustava civilne zaštite

Gotove snage se mogu odmah uključiti u provedbu mjera civilne zaštite, a za ostale snage teče vrijeme pripreme za mobilizaciju, u kojem se obavljaju neophodne radnje popune potrebnim sredstvima za uspješnu provedbu mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite.

3.4.1. Organizacija popune operativnih snaga civilne zaštite obveznicima i osobnim i skupnim materijalno-tehničkim sredstvima

Popuna operativnih snaga obveznicima vrši se:

- imenovanjem na dužnosti u Stožer civilne zaštite,
- na principu radne obveze za pravne osobe koje se poslovima civilne zaštite bave u redovitoj djelatnosti,
- određivanjem stručnih timova ili potrebitog broja zaposlenika ili članova udruge za izvršavanja dobivene zadaće u civilnoj zaštiti.

Organizacija popune osobnim i skupnim materijalno-tehničkim sredstvima

Stožer civilne zaštite

- članovi Stožera civilne zaštite popunjavaju se opremom i sredstvima za rad od stručnih službi Županije (sredstva veze, računalnu opremu i ostala sredstva za rad).

Ostale operativne snage (vatrogastvo, Crveni križ, HGSS)

- popunjavaju se materijalnim sredstvima, koje koriste i tijekom redovnih poslova iz svojih vlastitih izvora.

Pravne osobe i udruge građana od interesa za sustav civilne zaštite

- koriste opremu i sredstva vlastitih tvrtki te udruga, sukladno dobivenoj zadaći u civilnoj zaštiti.

Potrebna materijalno-tehnička sredstva osigurat će se i privremenim oduzimanjem pokretnine od pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite te od obrtnika i poljoprivrednih gospodarstava na području Županije.

3.4.2. Troškovi angažiranih pravnih osoba i redovnih službi aktiviranja snaga civilne zaštite

Privremeno oduzimanje (mobilizacija) navedenih pokretnina izvršit će se temeljem *Uredbe o načinu i uvjetima za ostvarivanje materijalnih prava mobiliziranih pripadnika postrojbi civilne zaštite za vrijeme sudjelovanja u aktivnostima u sustavu civilne zaštite* i *Uredbe o načinu utvrđivanja naknade za privremeno oduzete pokretnine radi provedbe mjera zaštite i spašavanja*.

Zapisnik o privremenom oduzimanju pokretnine i Zapisnik o povratu privremeno oduzete pokretnine nalaze se u **PRILOZIMA 29. i 30.**

Odgovorna osoba u pravnoj osobi radi ostvarivanja materijalnih prava za pravnu osobu, Županiji podnosi Zahtjev za naknadu za privremeno oduzetu pokretninu (**PRILOG 31.**).

4. GRAFIČKI DIO

- 4.1. Korištenje i namjena površina
- 4.2. Infrastrukturni sustavi – Elektroenergetika
- 4.3. Infrastrukturni sustavi – Cjevovodni transport nafte i plina
- 4.4. Infrastrukturni sustavi – Korištenje voda, vodoopskrba, odvodnja otpadnih voda i uređenje vodotoka i voda
- 4.5. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora – Zaštita prirodne baštine
- 4.6. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora – Zaštita kulturno povijesnog nasljeđa
- 4.7. Razmještaj operativnih snaga, mjesta zdravstvenog zbrinjavanja, mjesta zbrinjavanja i smještaja, lokacije područja postrojenje opasnih tvari

5. POSEBNI DIO

5.1. MJERE CIVILNE ZAŠTITE OD POTRESA

5.1.1. Organizacija spašavanja i raščišćavanja, zadaće sudionika i operativnih snaga civilne zaštite koje raspolažu kapacitetima za spašavanje iz ruševina

Prema Karti potresnih područja Republike Hrvatske za povratni period od 475 godina, područje Primorsko-goranske županije spada u područje s vršnim ubrzanjem od 0,6 g do 0,26 g, gdje je g ubrzanje polja sile teže i iznosi $9,81 \text{ m/s}^2$. Ovo ubrzanje odgovara potresu VI – VIII° MCS ljestvice.

Sukladno izrađenim proračunima u Procjeni rizika od velikih nesreća za Primorsko-goransku županiju, u najgorem mogućem slučaju (potres intenziteta VIII° po MCS ljestvici za vrijeme turističke sezone) mogu se očekivati sljedeće posljedice:

Tablica 18. Broj zatrpanih, ranjenih i poginulih, broj zgrada pojedinog stupnja oštećenja za svaku JLS u PGŽ

JLS	BROJ ZATRPANIH	BROJ RANJENIH	BROJ POGINULIH	BROJ ZGRADA BEZ OŠTEĆENJA	BROJ ZGRADA S NEZNATNIM OŠTEĆENJEM	BROJ ZGRADA S UMJERENIM OŠTEĆENJEM	BROJ ZGRADA S JAKIM OŠTEĆENJEM	BROJ ZGRADA S TOTALnim OŠTEĆENJEM I RUŠENJEM
Grad Bakar	181	148	21	459	1.500	1.202	613	103
Grad Cres	197	165	22	686	1.716	1.117	331	68
Grad Crikvenica	738	605	86	1.675	5.473	4.384	2.236	374
Grad Čabar	3.796	47	6	370	925	602	179	37
Grad Delnice	95	79	11	580	1.452	944	280	58
Grad Kastav	157	132	18	820	2.051	1.334	396	81
Grad Kraljevica	165	130	18	323	1.055	845	431	72
Grad Krk	294	247	34	1.212	3.032	1.973	585	121
Grad Mali Lošinj	29	18	1	2.147	1.649	273	94	0
Grad Novi Vinodolski	329	270	38	820	2.679	2.146	1.094	184
Grad Opatija	338	284	39	1.216	3.042	1.979	587	121
Grad Rab	402	338	46	1.347	3.370	2.193	650	134
Grad Rijeka	2.875	2.326	328	6.241	20.398	16.339	8.333	1.397
Grad Vrbovsko	78	66	9	563	1.407	916	271	56
Općina Baška	164	138	9	603	1.508	981	291	60
Općina Brod Moravice	13	11	2	120	301	196	58	12
Općina Čavle	154	127	18	374	1.224	981	500	84
Općina Dobrinj	128	104	15	518	1.694	1.357	692	116
Općina Fužine	38	31	4	144	470	376	192	33
Općina Jelenje	118	97	14	279	911	729	372	62
Općina Klana	43	35	5	103	337	270	138	23
Općina Kostrena	105	87	12	229	748	599	306	51
Općina Lokve	17	14	2	127	318	207	61	13
Općina Lopar	35	29	4	305	763	497	147	30
Općina Lovran	128	106	14	450	1.126	733	217	45
Općina Malinska-Dubašnica	184	154	21	1.296	3.243	2.110	626	129
Općina Matulji	269	221	31	597	1.950	1.562	797	134
Općina Mošćenička	61	50	7	221	553	360	107	22

JLS	BROJ ZATRPAJIH	BROJ RANJENIH	BROJ POGINULIH	BROJ ZGRADA BEZ OŠTEĆENJA	BROJ ZGRADA S NEZNATNIM OŠTEĆENJEM	BROJ ZGRADA S UMJERENIM OŠTEĆENJEM	BROJ ZGRADA S JAKIM OŠTEĆENJEM	BROJ ZGRADA S TOTALnim OŠTEĆENJEM I RUŠENJEM
Općina Mropalj	23	19	3	338	847	551	163	33
Općina Omišalj	117	96	14	453	1.479	1.185	604	101
Općina Punat	166	139	19	446	1.116	726	215	45
Općina Ravna Gora	36	30	4	228	571	371	110	23
Općina Skrad	17	14	2	128	320	208	62	13
Vinodolska općina	85	70	10	341	1.115	893	455	76
Općina Viškovo	247	202	29	722	2.358	1.889	963	162
Općina Vrbnik	27	22	3	171	558	447	228	38
UKUPNO	61.425	6.651	919	26.652	73.259	53.475	23.384	4.111

Nakon eliminacije direktnih (požar, plin i eksplozija) i sekundarnih (opasnosti koje ugrožavaju spasilačke epipe prilikom kretanja po ruševini, prilikom prodiranja u zatrpane dijelove ruševine, ali i u fazi samog spašavanja su voda, plin, električna energija, radioaktivnost, otrovne tvari, neeksplodirana sredstva i naknadna urušavanja) opasnosti i procjene oštećenja ruševine, mora se ustanoviti broj žrtava i njihova lokacija u srušenom objektu.

Do svih informacija o žrtvama dolazi se prikupljanjem informacija od zatečenih ljudi na mjestu intervencije i izviđanjem. Vođenje popisa nestalih obavljaju nadležni povjerenici civilne zaštite. Prikupljene informacije i podaci se analiziraju i voditelj intervencije na temelju njih donosi odluku o tehnikama rada i izboru opreme za najučinkovitije i najsigurnije ostvarivanje cilja, a to je spašavanje sa svim mjerama sigurnosti za spasitelje i žrtve.

Spašavanje iz ruševina se dijeli u sedam faza:

1. faza – oslobođanje površinskih žrtava: pretraga i pročešljavanje površine oko ruševine, istodobno izvlačenje i zbrinjavanje žrtava ovisno o ozljedama,
2. faza – pretraga u slabije oštećenim dijelovima objekta,
3. faza – detaljna pretraga s potražnim psima,
4. faza – detaljna pretraga aparatima za slušanje i aparatima za gledanje uz pomoć teleskopskih kamera u nedostupnim dijelovima ruševine: pretraživanje se temelji na rezultatima pretrage potražnih pasa,
5. faza – selektivno uklanjanje urušenih dijelova: prema rezultatima pretrage potražnih pasa i aparata za slušanje,
6. faza – potpuno uklanjanje ruševina: ljudstvom ili mehanizacijom,
7. faza – markacija ili označavanje urušenih pretraženih sektora i cijelog objekta: informacija za ostale epipe spasioca o opasnostima, odradjenim radnjama i pronađenim žrtvama na ruševini.

Organizacija raščišćavanja:

1. Župan/načelnik Stožera civilne zaštite poziva članove Stožera telefonom, e-mailom, mobitelom ili teklićima, a u iznimnim slučajevima preko ŽC 112 Rijeka sukladno Shemi mobilizacije Stožera civilne zaštite.
2. Načelnik Stožera civilne zaštite određuje koordinatora na lokaciji kojeg odmah upućuje na teren sa zadaćom koordiniranja djelovanja različitih operativnih snaga sustava civilne zaštite i komuniciranja sa Stožerom tijekom trajanja poduzimanja mjera i aktivnosti na otklanjanju posljedica.
3. Župan/načelnik Stožera civilne zaštite mobilizira članove postrojbi civilne zaštite korištenje teklića, poštom, telefonom, SMS-om, sredstvima javnog priopćavanja.
4. Stožer prikuplja informacije o:

- broju potpuno srušenih objekata i stanova,
- stanje školskih objekata, vrtića, društvenih domova, hotela, ugostiteljskih objekata, trgovačkih centara i sl. te utvrđuje broj osoba koje su boravile u objektima,
- o stanju prohodnosti prometnica,
- o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite.

5. Ovisno o prikupljenim informacijama Župan/načelnik Stožera civilne zaštite traži aktiviranje:

- operativnih snaga vatrogastva (VZ PGŽ),
- operativnih snaga HGSS-a (Stanice Rijeka i Stanice Delnica),
- operativnih snaga Crvenog križa (DCK PGŽ),
- pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite i udruga.

6. U komunikaciji s voditeljima intervencije na terenu i koordinatorom na lokaciji, Župan/načelnik Stožera civilne zaštite određuje prioritete u raščišćavanju:

- raščišćavanje objekata gdje boravi više ljudi (škole, vrtići, hoteli, kampovi, ugostiteljski objekti),
- osiguranje prohodnosti prometnica,
- pristup kritičnoj infrastrukturi,
- raščišćavanje ruševina obiteljskih kuća i stanova.

7. Nakon određivanja prioriteta voditelji/zapovjednici operativnih snaga raspoređuje pripadnike snaga prema utvrđenim prioritetima raščišćavanja.

8. Župan/načelnik Stožera civilne zaštite u suradnji s članovima Stožera organizira odvoz građevinskog otpada na za to predviđene lokacije. Izvršitelji su pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite (davatelji materijalno-tehničkih sredstava).

Zadaće sudionika i operativnih snaga civilne zaštite Primorsko-goranske županije koje sudjeluju u spašavanju i raščišćavanju ruševina prikazane su u sljedećoj tablici:

Tablica 19. Zadaće sudionika i operativnih snaga civilne zaštite na području PGŽ koje sudjeluju u spašavanju i raščišćavanju ruševina

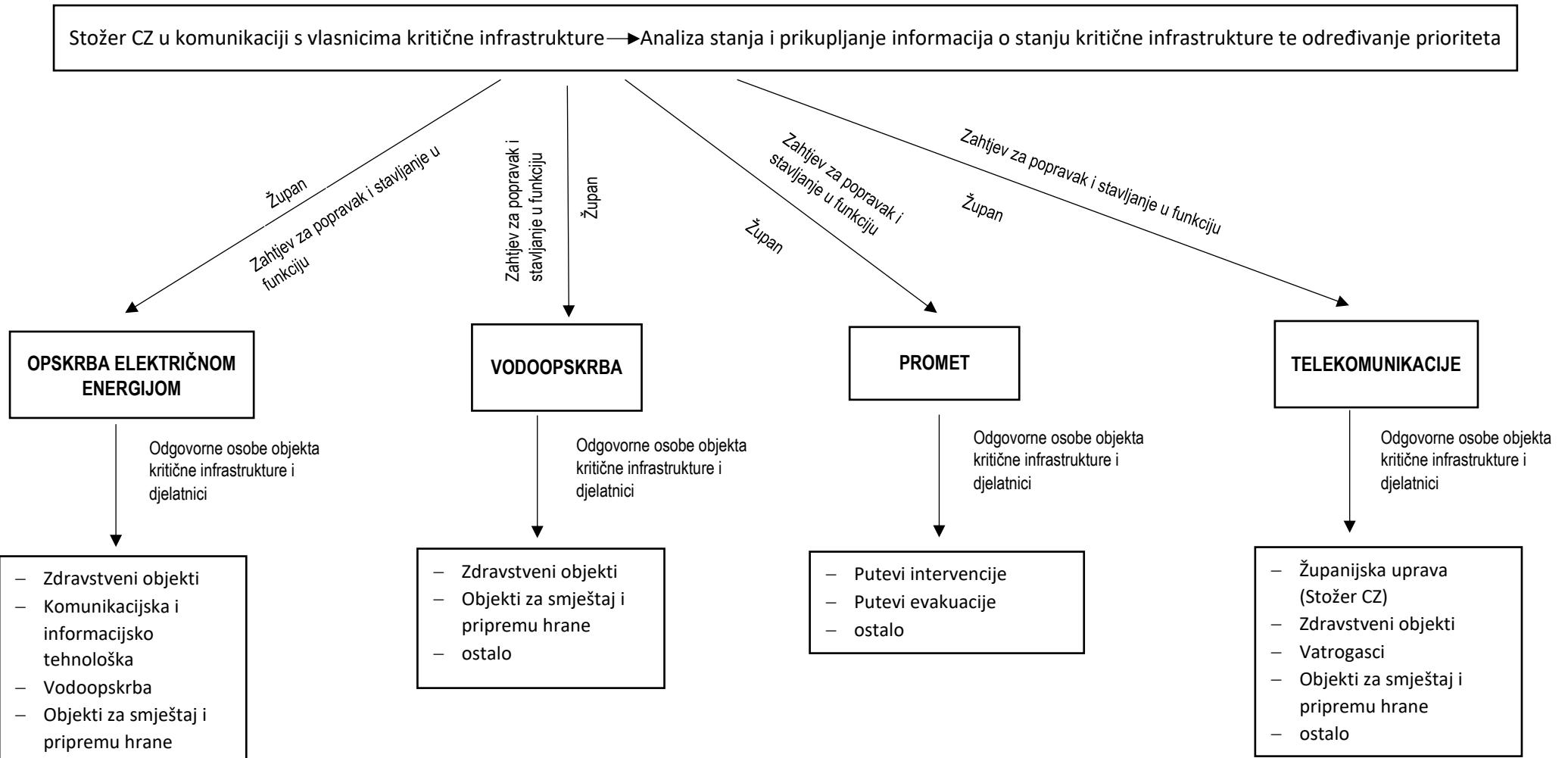
OPERATIVNE SNAGE I SUDIONICI SUSTAVA CZ	ZADAĆE (MJERE)	RESURSI
Stožer civilne zaštite	Nadzor i upravljanje provedbom mjera raščišćavanja i spašavanja iz ruševina.	<u>PRILOG 1.</u>
Koordinator na lokaciji	Koordiniranja djelovanja različitih operativnih snaga sustava civilne zaštite i komuniciranja sa Stožerom tijekom trajanja poduzimanja mjera i aktivnosti na otklanjanju posljedica.	<u>PRILOG 8.</u>
Postrojbe civilne zaštite specijalističke namjene	<p>Pomoć kod traženja i spašavanja nestalih ili ozljeđenih osoba.</p> <p>Sudjelovanje u pripremanju građana za osobnu i uzajamnu zaštitu te usklađuju provođenje mjera osobne i uzajamne zaštite.</p> <p>Sudjelovanje u organiziranju i provođenju evakuacije, sklanjanja, zbrinjavanja i drugih mjera civilne zaštite.</p> <p>Organizacija zaštite i spašavanje pripadnika ranjivih skupina.</p>	<u>PRILOG 6.</u>
Operativne snage vatrogastva	<p>Gašenje požara.</p> <p>Provjeta početne procjene.</p> <p>Površinsko traganje, lociranje i spašavanje žrtava iz ruševina.</p> <p>Pružanje prve pomoći do predaje na stručnu medicinsku skrb.</p> <p>Raščišćavanje ruševina i spašavanje preživjelih i ozljeđenih.</p> <p>Organizacija dobave pitke vode.</p> <p>Evakuacija stanovništva, životinja i kulturnih dobara.</p> <p>Osiguravanje pristupa objektima kritične infrastrukture.</p> <p>Osiguranje prohodnosti prometnica</p>	<u>PRILOG 2.</u>
Operativne snage Crvenog križa	<p>Evidentiranje unesrećenih, nestalih i poginulih osoba.</p> <p>Pružanje prve medicinske pomoći.</p> <p>Zadaće vezane uz evakuaciju i zbrinjavanje.</p>	<u>PRILOG 3.</u>
Operativne snage HGSS-a	Traženje i spašavanje nestalih ili ozljeđenih osoba	<u>PRILOG 4.</u>
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite	<p>Raščišćavanje prolaza i pristupa objektima, uklanjanje prepreka i raščišćavanje javnih površina i građevina.</p> <p>Odvoz građevinskog otpada na za to predviđene lokacije.</p> <p>Raščišćavanje ruševina strojevima.</p> <p>Intervencije na oštećenim mjestima vodovodne mreže.</p> <p>Zatvaranje dotoka vode dijelovima naselja ili pojedinih kuća gdje će se provoditi raščišćavanja ruševina.</p> <p>Briga o osiguranju vode piće i za gašenje požara u dijelovima u kojima je isključena vodovodna mreža.</p> <p>Održavanje kanalizacijske mreže.</p> <p>Raščišćavanje prolaza i pristupa objektima, uklanjanje prepreka i raščišćavanje javnih površina i građevina.</p> <p>Osiguravanje ljudstva i prometnih sredstava za prijevoz ljudi i materijalnih sredstava po zahtjevu Stožera civilne zaštite.</p> <p>Osiguranje hrane i smještaja za evakuirano/zbrinuto stanovništvo.</p> <p>Pomoć kod potrage i raščišćavanja ruševina (udruge).</p> <p>Zbrinjavanje živih i uginulih životinja u ugroženim područjima.</p> <p>Zbrinjavanje – evakuacija životinja iz ugroženih područja.</p> <p>Prevencija i suzbijanje zaraznih bolesti.</p>	<u>PRILOG 7.</u>

Uz navedene operativne snage Primorsko-goranske županije, u spašavanju i raščišćavanju ruševina sudjelovati će i snage civilne zaštite koje nisu u nadležnosti Županije, a koje će se po potrebi uključiti u civilnu zaštitu sukladno vlastitim Operativnim planovima.

Tablica 20. Zadaće snaga civilne zaštite koje nisu u nadležnosti Primorsko-goranske županije, a koje sudjeluju u spašavanju i raščišćavanju ruševina

OPERATIVNE SNAGE I SUDIONICI SUSTAVA CZ	ZADAĆE (MJERE)	RESURSI
Zdravstvene službe Zavod za hitnu medicinu PGŽ Dom zdravlja PGŽ Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ	Pružanje hitne medicinske pomoći ozlijedjenima. Zbrinjavanje teže ozlijedjenih osoba. Organizacija higijensko-epidemiološke zaštite, praćenje stanja i provođenje aktivnosti na sprječavanju nastanka ili širenja zaraznih bolesti	PRILOG 13.
Centri za socijalnu skrb (Rijeka s podružnicama, Opatija, Krk, Mali Lošinj, Cres, Crikvenica)	Pružanje psihološke pomoći unesrećenima.	PRILOG 15.
Poličijska uprava primorsko-goranska (11 policijskih postaja)	Donošenje odluka o zabrani cestovnog prometa radi zaštite sigurnosti na pogodjenom području. Uspostava alternativnih prometnih pravaca. Nadzor i čuvanje ugroženog područja. Osiguravanje područja intervencija.	PRILOG 16.
Hrvatske ceste d.d. PJ Rijeka, TI Rijeka	Ocjena stanja i funkcionalnosti prometa, komunikacijskih sustava i objekata. Raščišćavanje prolaza i pristupa objektima. Popravak prometne infrastrukture.	PRILOG 23.
HEP ODS d.o.o. Elektroprimorje Rijeka (pogoni Rijeka, Opatija, Skrad, Crikvenica, Krk, Mali Lošinj i Rab)	Osiguranje neprekidne isporuke električne energije. Isključivanje snabdijevanja električnom energijom dijelova naselja ili pojedinih kuća gdje će se provoditi raščišćavanja ruševina. Saniranje posljedica potresa na elektroenergetskim postrojenjima.	PRILOG 21.
Lokalna sredstva javnog priopćavanja	Informiranje stanovništva na ugroženom području.	PRILOG 24.

5.1.2. Organizacija zaštite objekata kritične infrastrukture i suradnja s pravnim osobama s ciljem osiguravanja kontinuiteta njihovog djelovanja

5.1.3. Organizacija gašenja požara (nositelji, zadaće, nadležnosti i usklađivanje)

Organizacija gašenja požara definirana je Zakonom o vatrogastvu („Narodne novine“, broj 125/19), a razrađena Planom zaštite od požara Primorsko-goranske županije.

Gašenje požara u nadležnosti je vatrogasnog zapovjednika na požarištu koji u slučaju potrebe može zatražiti angažman dodatnih vatrogasnih snaga (Vatrogasne zajednice susjednih županija) kao i žurnih službi (policija, hitna pomoć..).

Župan može angažmanom preostalih snaga civilne zaštite Primorsko-goranske županije osigurati logističku potporu vatrogasnim snagama na terenu, osigurati mehanizaciju za raščišćavanje (posljedice potresa), te provedbu potrebnih mjera izvan požarišta (obavješćivanje, evakuaciju, zbrinjavanja i slično).

Zadaće sudionika i operativnih snaga civilne zaštite Primorsko-goranske županije koje sudjeluju u gašenju požara prikazane su u sljedećoj tablici:

Tablica 21. Zadaće sudionika i operativnih snaga civilne zaštite na području PGŽ koje sudjeluju u gašenju požara

OPERATIVNE SNAGE I SUDIONICI SUSTAVA CZ	ZADAĆE (MJERE)	RESURSI
Stožer civilne zaštite	Analizira prema zahtjevu voditelja gašenja požara potrebu za angažmanom preostalih operativnih snaga na gašenju požara i sanaciji posljedica požara. Provjerava dostupnost ostalih snaga na području Županije. Procjenjuje dostatnost tih snaga te ih mobilizira po nalogu Župana.	<u>PRILOG 1.</u>
Operativne snage vatrogastva	Provredba mjera gašenja požara i mjera protupožarne prevencije.	<u>PRILOG 2.</u>
Tvrtke za vodoopskrbu	Osiguravaju potrebne količine i tlakove vode na mjestu požara ili mjestu punjenja cisterne.	<u>PRILOG 7.1.</u>

5.1.4. Organizacija reguliranja prometa i osiguranja tijekom intervencija (pregled prioritetnih korisnika – u suradnji s policijom)

Kod nastanka potresa jačeg intenziteta može doći do zastoja prometa zbog oštećenja cestovnih pravaca, odrona i zatrpananja koje nastaje uslijed rušenja objekata. Zbog navedenog snagama civilne zaštite će biti otežan dolazak na mjesto intervencije, a stanovništvu će biti otežana evakuacija. Potrebno je osigurati nesmetanu prometnu komunikaciju preusmjeravanjem prometa (obilazni pravci) i provedbu osiguranja istih.

Osiguranje obuhvaća postavljanje potrebne prometne signalizacije, fizička zatvaranja pojedinih pravaca i stvaranjem pješačkih zona, te osiguranje prometa od strane policijskih službenika.

Prioritet u komunikaciji prometnicama na području nastanka velike nesreće imaju žurne službe i operativne snage sustava civilne zaštite.

Zadaće sudionika i operativnih snaga civilne zaštite na području Primorsko-goranske županije koje sudjeluju u organizaciji reguliranja prometa i osiguranja tijekom intervencija prikazane su u sljedećoj tablici:

Tablica 22. Zadaće sudionika i operativnih snaga civilne zaštite na području PGŽ koje sudjeluju u organizaciji reguliranja prometa i osiguranja tijekom intervencija

OPERATIVNE SNAGE I SUDIONICI SUSTAVA CZ	ZADAĆE (MJERE)	RESURSI
Stožer civilne zaštite	Prikupljanje informacija o razmjerima velike nesreće i zahvaćenom prostoru. Ocjena stanja i funkcionalnosti prometa i komunikacijskih sustava i objekata – donošenje odluka o zabrani cestovnog prometa – uspostava alternativnih prometnih pravaca. Odlučuje o dostatnosti temeljnih snaga na području županije te mobilizira dopunske snage po nalogu Župana.	<u>PRILOG 1.</u>
Policjska uprava primorsko-goranska (11 policijskih postaja)	Osiguranje prostora oko mjesta na kojem je došlo do prekida prometa. Zabrana prometovanja prometnicama ili dijela prometnice na mjestima na kojima promet nije moguć. Ograničavanje kretanja stanovništva na području na kojem promet nije moguć.	<u>PRILOG 16.</u>
Pravne osobe od interesa za sustav CZ – davatelji MTS Hrvatske ceste d.d. PJ Rijeka, TI Rijeka Županijska uprava za ceste PGŽ	Pomoći kod raščišćavanja prometnica. Sanacija oštećenih prometnih pravaca.	<u>PRILOG 7.2.</u> <u>PRILOG 23.</u>

5.1.5. Organizacija pružanja medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja

Poslove javnog zdravstva na području Primorsko-goranske županije provodi Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije.

Na području Županije djeluje Dom zdravlja Primorsko-goranske županije (Ispostave Crikvenica, Čabar, Delnice, Krk, Mali Lošinj, Opatija, Rab, Rijeka i Vrbovsko) te Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije (Ispostave Cres, Crikvenica, Čabar (Prezid), Delnice, Krk, Mali Lošinj, Opatija, Rab i Vrbovsko).

Stožer civilne zaštite Primorsko-goranske županije u suradnji s djelatnicima zdravstvenih ustanova prikuplja informacije o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite, stanju medicinske opreme, zalihe lijekova i sanitetskog materijala.

Načelnik Stožera u suradnji sa ostalim članovima, a osobito članom iz područja zdravstva analizira dostatnost i mogućnost pružanja zdravstvene zaštite raspoloživih snaga.

Djelatnici zdravstvenih ustanova, vatrogasne snage, snage Crvenog križa pod rukovodstvom vatrogasnog zapovjednika na terenu (na nalog Župana) organiziraju prijevoz ozlijeđenih do mjesta za trijažu (domovi zdravlja).

Načelnik Stožera civilne zaštite u slučaju kada snage kojima raspolaže Županija nisu dostatne, po pribavljenoj prethodnoj suglasnosti Župana, šalje zahtjev za traženje pomoći Republici Hrvatskoj.

Tablica 23. Zadaće sudionika i operativnih snaga civilne zaštite na području PGŽ koje sudjeluju pružanju medicinske pomoći i medicinskom zbrinjavanju

OPERATIVNE SNAGE I SUDIONICI SUSTAVA CZ	ZADAĆE (MJERE)	RESURSI
Stožer civilne zaštite (u suradnji s djelatnicima zdravstvenih ustanova)	Prikupljanje informacije o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite. Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme i zaliha lijekova i sanitetskog materijala. Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite.	<u>PRILOG 1.</u>
Zavod za hitnu medicinu PGŽ	Pružanje prve pomoći, trijaža i prijevoz do bolničkog zbrinjavanja teško ozlijedjenih osoba.	<u>PRILOG 13.</u>
Dom zdravlja Primorsko-goranske županije	Trijaža i zbrinjavanje ozlijedjenih koji ne zahtijevaju hitnu njegu i nisu životno ugroženi.	<u>PRILOG 13.</u>
Ljekarne	Osiguranje dostačnih količina lijekova i medicinskog materijala.	<u>PRILOG 13.</u>
Operativne snage Crvenog križa	Podrška hitnoj medicinskoj pomoći. Sudjelovanje u prihvatu, smještaju, organizaciji života i poduzimanju drugih mjeru koje pridonose zbrinjavanju ugroženog i nastrandalog stanovništva.	<u>PRILOG 3.</u>

5.1.6. Organizacija pružanja veterinarske pomoći

Stožer civilne zaštite Primorsko-goranske županije suradnji s članovima lovačkih udruga prikupljaju podatke o stanju objekata za uzgoj životinja i o samim životnjama te analiziraju stanje stočnog fonda i mjere koje je potrebno poduzeti. Isto tako utvrđuju raspoložive punktove za smještaj životinja.

Članovi lovačkih udruga izrađuju popis životinja koje nisu pod nadzorom te pod rukovodstvom Župana odnosno Stožera civilne zaštite organiziraju prikupljanje životinja koje nisu pod nadzorom.

Veterinarska stanica Rijeka obavlja pregled povrijeđenih životinja i radi na prevenciji i suzbijanju zaraznih bolesti.

Načelnik Stožera civilne zaštite u slučaju kada snage kojima raspolaže Županija nisu dostatne, po pribavljenoj prethodnoj suglasnosti Župana, šalje zahtjev za traženje pomoći višoj razini (Republika Hrvatska).

Tablica 24. Zadaće sudionika i operativnih snaga civilne zaštite na području PGŽ koje sudjeluju pružanju veterinarske pomoći

OPERATIVNE SNAGE I SUDIONICI SUSTAVA CZ	ZADAĆE (MJERE)	RESURSI
Stožer civilne zaštite	Prikupljanje informacija o stanju objekata za uzgoj životinja i o životinjama koje su bez nadzora. Prikupljanje informacija o stanju objekata za uzgoj životinja. Utvrđivanje raspoloživih punktova za smještaj životinja.	<u>PRILOG 1.</u>
Veterinarska stanica Rijeka	Pregled povrijeđenih životinja. Prevencija i suzbijanje zaraznih bolesti.	<u>PRILOG 14.</u>
Udruge (lovačke)	Prikupljanje informacija o broju životinja. Sudjelovanje u organizaciji prikupljanja životinja bez nadzora. Pomoć pri prijevozu do klaonica.	<u>PRILOG 5.</u>

5.1.7. Organizacija provođenja evakuacije (pregled pravaca za evakuaciju građana i kretanje prioritetnih službi spašavanja kao i površina za prihvat stanovništva i postavljanje šatorskih naselja)

Cilj i zadaća evakuacije je prije svega organizirano i planski napustiti ugroženo područje, te što prije doći do mjesta prikupljanja, a potom zadanim pravcima stići do područja privremenog zbrinjavanja.

Prije početka evakuacije sve osobe koje se planiraju evakuirati, obavezno se moraju evidentirati (ime i prezime, ime i prezime njezinih roditelja, datum rođenja, adresa stanovanja, broj članova obitelji koji se evakuiraju – isti podaci i srodstvo). Isto tako, u evidencijske liste upisuje se vozilo kojim se osoba evakuira te mjesto na koje se evakuira, s naznakom mjesta prihvata.

Turisti, odnosno stranci s privremenim boravištem u Republici Hrvatskoj podliježu istim uvjetima, pravima i obvezama u svezi evakuacije kao i državljeni Republike Hrvatske. Obveza i dužnost odgovornih vlasti Republike Hrvatske je da odmah po saznanju da se među ugroženim stanovništvom nalaze strani državljeni izvijeste Ministarstvo vanjskih poslova RH.

Od ukupnog broja osoba dio njih će s evakuirati samoinicijativno, vlastitim prijevoznim sredstvima a dio organiziranim prijevozom.

Svi samoinicijativno evakuirani biti će proglašom obaviješteni o potrebi prijave članovima Crvenog križa u svrhu vođenja evidencija i eventualnog spajanja razdvojenih obitelji.

Obavijest o organiziranom provođenju evakuacije prenosi se sredstvima javnog priopćavanja i preko članova postrojbi civilne zaštite te udruga.

Tijekom pripreme za provođenje evakuacije određuju se prihvatna mjesta gdje će se obaviti popis stanovništva koje se organizirano evakuira te obavlja prihvat u prijevozna sredstva u svrhu vođenja urednih evidencija.

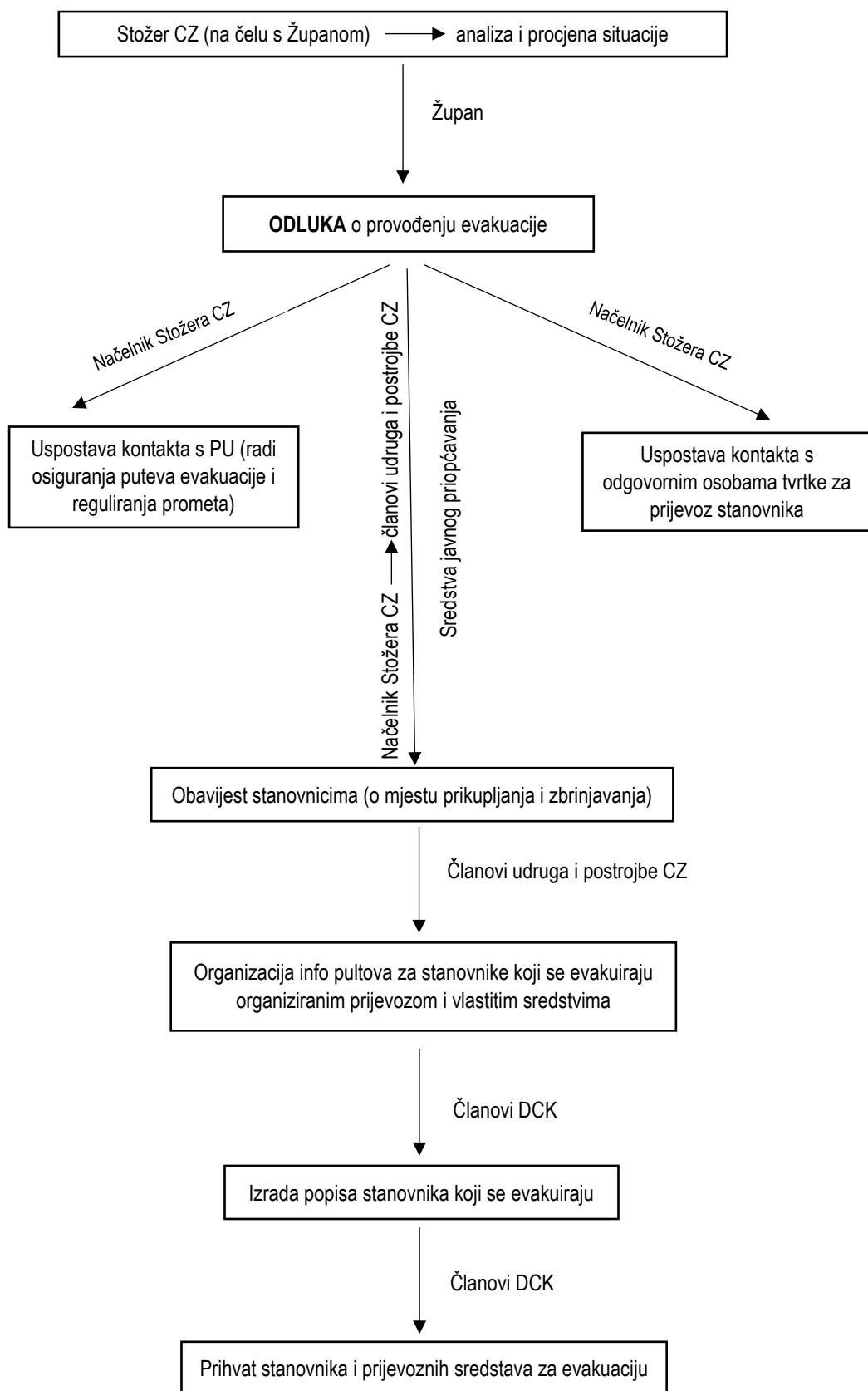
Tablica 25. Zadaće sudionika i operativnih snaga civilne zaštite na području PGŽ koje sudjeluju u organiziranom provođenju evakuacije

OPERATIVNE SNAGE I SUDIONICI SUSTAVA CZ	ZADAĆE (MJERE)	RESURSI
Stožer civilne zaštite	<p>Analizira i procjenjuje situaciju.</p> <p>Određuje pravce za evakuaciju i lokacije za prihvatanje stanovništva.</p> <p>Priprema obavijesti stanovništvu o evakuaciji.</p> <p>Obavlja nadzor i koordinaciju evakuacije.</p> <p>Definira potrebna prijevozna sredstva za provedbu evakuacije i listu posjednika vozila (vrsta, kapacitet prijevoza, adrese, telefoni i sl.).</p> <p>Predlaže Županu vrstu i količinu prijevoznih sredstava koja treba zatražiti od Župana.</p>	<u>PRILOG 1.</u>
Postrojbe civilne zaštite specijalističke namjene	<p>Provode logističko osiguranje prihvatih centara na ugroženom području i mjesta za privremeni boravak.</p> <p>Osiguravaju red i neophodne uvjete boravka na prihvatnim mjestima.</p> <p>Osiguravaju i nadziru nabavku i dostavu hrane, pića, osobnih i sanitarnih potrepština.</p> <p>Sudjeluju u provedbi evakuacije i prijenosu informacija stanovništvu</p>	<u>PRILOG 6.</u>
Zavod za hitnu medicinu PGŽ	<p>Pružanje prve medicinske pomoći ozlijedenim pri evakuaciji.</p> <p>Sanitetski prijevoz nepokretnim i oboljelim osobama.</p>	<u>PRILOG 13.</u>
Operativne snage Crvenog križa	<p>Pružanje medicinske pomoći ozlijedenim osobama.</p> <p>Pružanje psihološke pomoći.</p> <p>Logistički oslonac.</p> <p>Izrada popisa evakuiranih osoba.</p>	<u>PRILOG 3.</u>
Policijska uprava primorsko-goranska (11 policijskih postaja)	<p>Policijsko osiguranje tijekom provedbe evakuacije.</p> <p>Regulacija prometa tijekom evakuacije.</p>	<u>PRILOG 16.</u>
Pravne osobe za prijevoz evakuiranog stanovništva	<p>Osiguravanje prijevoznih sredstava za evakuaciju.</p> <p>Prijevoz osoba sa odredišta prihvata na mjesto privremenog boravka.</p>	<u>PRILOG 7.</u>
Udruge	<p>Potpore kod osiguranje prihvatih centara na ugroženom području i mjesta za privremeni boravak.</p> <p>Potpore kod i dostave hrane, pića, osobnih i sanitarnih potrepština.</p>	<u>PRILOG 15.</u>

Istovremeno s početkom provedbe evakuacije izvješćuju se nositelji provedbe privremenog zbrinjavanja koji će aktivirati svoje ekipe za prihvat evakuiranog stanovništva u predviđene objekte.

Ovisno o konkretnoj situaciji i ugrozi određuju se pravci evakuacije od mjesta okupljanja (prihvata) do mjesta zbrinjavanja. Svaka JLS određuje puteve evakuacije u svojim planovima djelovanja civilne zaštite.

5.1.7.1. Organizacija provođenja evakuacije

5.1.7.2. Pregled pravaca za evakuaciju građana i kretanje prioritetnih službi spašavanja

Ovisno o konkretnoj situaciji i ugrozi određuju se pravci evakuacije od mjesta okupljanja do mjesta zbrinjavanja stanovništva. Svaka JLS određuje puteve evakuacije u svojim planovima djelovanja civilne zaštite.

Evakuacija se u slučaju potrebe može vršiti i morskim putem.

5.1.7.3. Lokacije za prihvat stanovništva i postavljanje šatarskih naselja

5.1.7.3.1 Lokacije za prikupljanje stanovništva

Mjesta prikupljanja i prihvata ugroženog stanovništva utvrđuje svaka JLS za sebe u svojim planovima djelovanja civilne zaštite.

Stožer civilne zaštite Primorsko-goranske županije koristi iste u slučaju potrebe premještanja i evakuacije stanovništva iz jedne JLS u drugu.

Stožer civilne zaštite Primorsko-goranske županije raspolaze popisom svih mjesta okupljanja i mjesta zbrinjavanja na području Županije koje su im, na traženje, dužne poslati sve JLS.

5.1.7.3.2 Lokacije za podizanje šatarskih naselja

Mjesta za podizanje šatarskih naselja utvrđuje svaka JLS za sebe u svojim planovima djelovanja civilne zaštite i te podatke dužne su, na zahtjev, poslati Stožeru civilne zaštite Primorsko-goranske županije.

Ukoliko potreba za zbrinjavanjem premašuje iskazane mogućnosti smještanja u sportskim dvoranama, školskim i ugostiteljskim objektima moguće je formirati kamp naselja.

U slučaju potrebe za uspostavljanjem šatarskog naselja isto će se razvijati na sljedećim lokacijama, koje određuje Stožer civilne zaštite Primorsko-goranske županije, a ovisno o mjestu velike nesreće ili katastrofe:

- nogometni stadioni na području Županije.

5.1.7.4. Organizacija spašavanja i evakuacije osoba s invaliditetom i ostalih ranjivih skupina

Popis osoba s invaliditetom i osoba s poteškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti kao evidenciju ukrcanih u prijevozna sredstva vode članovi DCK PGŽ.

Kod odabira prijevoznog sredstva kojim će se obaviti evakuacija potrebno je uzeti u obzir samo sjedeća mjesta. Kod osoba s poteškoćama potrebno je predvidjeti barem 4 osobe po prijevoznom sredstvu koje će navedenima pomagati kod ulaska i izlaska te pri dolasku na

mjesto zbrinjavanja. Za evakuaciju navedenih skupina biti će nužno osigurati autobuse koji će ih u više tura prevesti do mjesta zbrinjavanja.

Evakuacija invalida: Sanitetska vozila doma zdravlja, pravne osobe za prijevoz stanovnika. Obilazak osoba s invaliditetom od strane članova DCK (po potrebi, uz pomoć članova udrugu) te upućivanje na mjesta zbrinjavanja (uručivanje letka s uputom za evakuaciju, mjestu zbrinjavanja i rasporedu unutar objekta).

5.1.8. Organizacija provođenja zbrinjavanja

Zbrinjavanje kao jedna od mjera civilne zaštite ima za cilj osiguranje adekvatnog smještaja i boravka evakuiranih osoba na neugroženom području (prihvatni centri) do prestanka okolnosti evakuacije, odnosno dok se ne stvore uvjeti za njihov povratak na raniju lokaciju ili povratak u mjesta prebivališta. Zbrinjavanje podrazumijeva osiguranje boravka, prehrane i najnužnije zdravstvene skrbi.

Potrebu za zbrinjavanjem stanovništva nakon evakuacije, utvrđuje Župan u suradnji sa Stožerom civilne zaštite Primorsko-goranske županije. Načelnik Stožera civilne zaštite uspostavlja kontakt s odgovornim osobama objekata za zabrinjavanje koji sukladno vlastitim operativnim planovima dovode u funkciju objekte za prijem ljudi u smislu organizacije prostora (informativni punkt, prostor za boravak, prostor za prehranu).

Stanovništvu se putem sredstava javnog priopćavanja daju sve relevantne informacije o postupku zbrinjavanja.

Ekipu za prihvat stanovnika u za to određene objekte sačinjavaju predstavnik Crvenog križa, socijalne službe i predstavnik objekta u koji se vrši smještaj.

Ekipa za prihvat i zbrinjavanje, vrši:

1. popis osoba koje se zbrinjavaju,
2. raspoređuje osobe po prostorijama i mjestima,
3. organizira medicinsku pomoć, psihosocijalnu i dr. pomoć,
4. organizira dostavu hrane, vode, higijenskih potrepština,
5. daje informacije o osobama na zbrinjavanju.

Privremeno smješteni stanovnici u objektima za zbrinjavanje dužni su pridržavati se kućnog reda koji određuje odgovorna osoba u samom objektu.

Ekipa za prihvat dužna je poduzeti mjere za prihvat i smještaj invalidnih osoba – priprema rampa za nepokretne osobe, sanitarnih čvorova i dr.

Za potrebe zbrinjavanja koristit će se objekti koje su pojedine JLS vlastitim planovima djelovanja civilne zaštite odredile kao mjesta zbrinjavanja. Prije svega smještaj se provodi u sportskim dvoranama na području određene JLS.

Ukoliko potreba za zbrinjavanjem premašuje iskazane mogućnosti smještanja u sportskim dvoranama utvrđuju se dodatni kapaciteti (društveni domovi, školski objekti, turistički objekti i dr.).

Koja će se mjesta zbrinjavanja koristiti ovisi o vrsti opasnosti, mjestu izbjijanja istih te broju ugroženih osoba.

Kada pojedina JLS nema dovoljno kapaciteta za zbrinjavanje svih evakuiranih stanovnika traži pomoć od Primorsko-goranske županije koja u kontaktu sa čelnikom susjedne JLS organizira zbrinjavanje u njihovim objektima.

Popis objekata za zbrinjavanje stanovništva i osiguranje prehrane na području Primorsko-goranske županije koji su određene Odlukom o pravnim osobama od interesa za sustav civilne zaštite Primorsko-goranske županije nalazi se u **PRILOGU 7.7.**

Tablica 26. Zadaće sudionika i operativnih snaga civilne zaštite na području PGŽ koje sudjeluju u zbrinjavanju stanovnika

OPERATIVNE SNAGE I SUDIONICI SUSTAVA CZ	ZADAĆE (MJERE)	RESURSI
Stožer civilne zaštite	Utvrđuju potrebu za zbrinjavanjem stanovništva. Definiraju objekte za zbrinjavanje i kontaktiraju s odgovornim osobama ovih objekata.	<u>PRILOG 1.</u>
Postrojbe civilne zaštite specijalističke namjene	Pomoć pri organiziraju razmještaja u objektima namijenjenim za smještaj evakuiranog stanovništva. Organiziraju postavljanje ležajeva, uređenje prostora, određuju dežurne osobe, organiziraju dobavu hrane i vode za piće.	<u>PRILOG 6.</u>
Operativne snage Crvenog križa	Pomoć pri organiziraju razmještaj u objektima namijenjenim za smještaj evakuiranog stanovništva. Organiziraju postavljanje ležajeva, uređenje prostora, određuju dežurne osobe, organiziraju dobavu hrane i vode za piće Vode evidenciju zbrinutog stanovništva.	<u>PRILOG 3.</u>
Centri za socijalnu skrb (Rijeka s podružnicama, Opatija, Krk, Mali Lošinj, Cres, Crikvenica)	Uspostavlja usku suradnju u provedbi zadaća s organizacijom Crvenog križa u materijalnom i drugom osiguranju potreba osoba koje podliježu zbrinjavanju.	<u>PRILOG 15.</u>
Dom zdravlja Primorsko-goranske županije	Pružaju zdravstvenu njegu osobama na zbrinjavanju, i upućuju prema potrebi u specijalizirane zdravstvene ustanove.	<u>PRILOG 13.</u>
Operativne snage vatrogastva	Sudjeluju u dobavi potrebnih količina pitke i tehničke vode (ukoliko nije objekt priključen na javnu mrežu ili se zbog određenih razloga voda ne smije koristiti), prijenosu bolesnih osoba u transportna sredstva, prijevozu i drugo.	<u>PRILOG 2.</u>
Udruge	Pomoć tijekom zbrinjavanja u podizanju šatorskih kapaciteta ukoliko postojeći kapaciteti u stacionarnim objektima nisu dostatni. Instaliranje potrebne opreme u objektima i druge poslove.	<u>PRILOG 5.</u>
Pravne osobe za smještaj i pripremu hrane	Osiguravaju smještaj stanovnika u za to predviđene objekte. Organiziraju i vrše pripremu hrane za osobe na zbrinjavanju.	<u>PRILOG 5.</u>

OPERATIVNE SNAGE I SUDIONICI SUSTAVA CZ	ZADAĆE (MJERE)	RESURSI
Sredstva javnog priopćavanja	Osiguravaju pravodobne i točne informacije osobama na zbrinjavanju i prenose obavijesti prema javnosti i rodbini.	<u>PRILOG 24.</u>

Nositelji veterinarskog zbrinjavanja na području Primorsko-goranske županije je Veterinarska stanica Rijeka s pripadajućim ambulantama (PRILOG 14).

Prikupljanje uginulih životinja vrši se preko veterinarske stanice uz pomoć komunalnih poduzeća (PRILOG 20.) vlasnika stoke, lovačkog društva i angažiranih građana.

Veterinarskom zbrinjavanju na području sa kojeg je izvršena evakuacija stanovništva podliježu sve kategorije domaćih životinja, smještajem na sigurna područja ili odvozom u najbližu klaonicu, prema procjeni veterinarske struke.

Osim nositelja u veterinarsko zbrinjavanje uključuju se vlasnici prometnih sredstava namijenjenih za prijevoz.

Vlasnici i imaoци stoke (životinja) sudjeluju angažiranjem vlastitih kapaciteta (traktori s prikolicama namijenjenim za prijevoz životinja).

5.1.9. Organizacija humane asanacije i identifikacija poginulih

Asanacija obuhvaća:

- identifikaciju poginulih.
- sanitarni nadzor nad ukapanjem mrtvih.
- osiguranje prostora za prikupljanje poginulih i druge provedbene aktivnosti.

Rukovođenje prikupljanjem informacija o poginulima i analizi stanja uporabljivosti mrtvačnica u naseljima na području Županije provodi načelnik Stožera civilne zaštite Primorsko-goranske županije u suradnji sa Stožerom civilne zaštite na lokalnoj razini.

Identifikacija i humana asanacija vršiti će po posebnim propisima (sudac, policijski službenici, liječnik).

Sahranjivanje poginulih vršiti će se na mjesnim grobljima po mjestu prebivališta poginulih.

Preuzimanje, opremanje, prijevoz, ukop stradalih te osiguranje prostora za prikupljanje poginulih i druge provedbene aktivnosti provode komunalne tvrtke.

Pogrebna poduzeća koja djeluju na području Županije prikazana su u PRILOGU 22.

5.1.10. Organizacija higijensko-epidemiološke zaštite

Područje pogođeno potresom pogodno je za širenje epidemija jer se brzo razmnožavaju njihovi prijenosnici, a nestaju i minimalni uvjeti za održanje potrebne higijene. U tim slučajevima mora se provesti higijensko-epidemiološka zaštita pogodenog područja.

Stožer prikuplja informacije o stanju higijensko-epidemiološke zaštite u suradnji sa zdravstvenim ustanovama te analizira stanje vodoopskrbnih objekata u suradnji sa odgovornim osobama objekata za vodoopskrbu.

Ovisno o situaciji na terenu Župan upućuje zahtjev Nastavnom zavodu za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije za analizu ispravnosti vode za piće.

Djelatnici tvrtki koje vrše vodoopskrbu (**PRILOG 19**) provode aktivnosti za stavljanje u funkciju vodoopskrbnog sustava i zaštitu voda.

U slučaju potrebe Župan upućuje zahtjev Nastavnom zavodu za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije i specijaliziranim tvrtkama za provedbu mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije.

5.1.11. Organizacija osiguravanja hrane i vode za piće

Stožer civilne zaštite Primorsko-goranske županije prikuplja informacije o stanju vodoopskrbnog sustava uz suradnju sa Nastavnim zavodom za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije. Na sjednicu Stožera potrebno pozvati predstavnika Zavoda.

Stožer određuje minimalne dnevne količine vode po osobi na prijedlog Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije.

Tvrte za vodoopskrbu po nalogu Župana rade na osiguranju pitke vode iz vodovodne mreže. Trgovine osiguravaju opskrbu flaširanom vodom. Ukoliko vodoopskrbi sustav nije u funkciji, do uspostave istog organizira se dovoz vode na punktove (JVP/DVD) po ugroženom području, a raspored određuje član Stožera za protupožarnu zaštitu.

Župan mobilizira pravne osobe za osiguranje prehrane i pripremu obroka (**PRILOG 7.7.**). Članovi postrojbe civilne zaštite (uz pomoć udrugu) sudjeluju u preuzimanju namirnica iz prodajnih i skladišnih prostora, prihvatu namirnica i pripremi obroka zajedno sa članovima Društva Crvenog križa.

Priprema hrane: Mesta za pripremu hrane su hoteli i ugostiteljski objekti, a glavni opskrbljivači na razini Primorsko-goranske županije definirani su Odlukom o pravnim osobama od interesa za sustav civilne zaštite Primorsko-goranske županije (**PRILOG 7.7.**).

5.1.12. Organizacija središta za informiranje stanovništva

O razmjerima nastalog štetnog događaja i mjerama koje se organizirano poduzimaju kako bi se štete svele na što manju moguću mjeru, stanovništvo u prvoj fazi informira Župan putem lokalnih medija.

Župan u dogовору са Stožerom civilне заštите određuje lokacije informativnih punktova на којима се усоставља 24-satno дејурство (djelatnici županijske uprave) zbog информирања stanovništва о trenutnoj ситуацији у циљу смањења осјећаја неsigurnosti и сузбијања панике.

5.1.13. Organizacija prihvata pomoći (u ljudstvu i materijalnim sredstvima)

Nakon procjene situacije, Župan će u slučaju potresa mobilizirati ljudstvo i materijalno-tehnička sredstva svih operativnih snaga i pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite na području Županije. Treba računati na to da će dio MTS biti onesposobljen, a potrebe za njima povećane. U tom slučaju, načelnik Stožera civilne zaštite (uz prethodno pribavljenu suglasnost Župana) traži pomoć više hijerarhijske razine (RH).

Organizacijom prihvata pomoći rukovodi Stožer civilne zaštite.

U slučaju potresa maksimalnog intenziteta očekuje se pomoć snaga sustava civilne zaštite Primorsko-goranske županije, i to:

SNAGE I OPREMA VIŠE HIJERARHIJSKE RAZINE	LOKACIJA PRIHVATA
Vatrogasne snage (VZ PGŽ)	Vatrogasni domovi
Lijekovi i sanitetski materijal	Dom zdravlja Primorsko-goranske županije, ambulante po ispostavama
Prehrambeni proizvodi	Objekti za pripremu hrane i lokacije za zbrinjavanje stanovnika (DCK uz pomoć članova udruga)

5.1.14. Organizacija pružanja psihološke pomoći

Organizaciju provedbe pružanja psihološke pomoći koordinira Župan na prijedlog Stožera civilne zaštite odnosno nadležnih medicinskih ustanova.

Za psihološku potporu operativnim snagama sustava civilne zaštite i stradalom stanovništvu zaduženo je Društvo Crvenog križa i centri za socijalnu skrb.

5.1.15. Zadaće Stožera civilne zaštite kada usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite u potresu

Zadaće Stožera civilne zaštite kada usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite u potresu uključuju:

- utvrđivanje opsega nesreće i težine štetnih posljedica,
- analizira potreban angažman operativnih snaga i pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite na organiziranom spašavanju zatrpanih, evakuaciji i zbrinjavanju stanovništva,
- provjerava prisutnost potrebnih snaga na području Županije, odlučuje o dostatnosti snaga za spašavanje iz ruševina, evakuaciju i zbrinjavanje,
- načelnik Stožera civilne zaštite uz prethodno pribavljenu suglasnost Župana, u slučaju kada su sve snage na području Županije mobilizirane, a istovremeno nedostatne, zahtjeva pomoć više hijerarhijske razine (RH),
- analizira funkcioniranje objekata kritične infrastrukture te određuje prioritete uključivanja funkcija kritične infrastrukture na isključenim dionicama,

- surađuje s pravnim osobama u svrhu što bržeg povratka u funkciju objekata kritične infrastrukture i objekata od javnog značaja,
- analizira mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite i koordinira provedbu mjera medicinskog zbrinjavanja te potrebe angažiranja dopunske pomoći s više hijerarhijske razine,
- analizira mogućnosti pružanja psihološke pomoći te potrebe angažiranja dopunske pomoći s više hijerarhijske razine,
- priprema obavijesti stanovništvu o evakuaciji i zbrinjavanju,
- uspostavlja kontakt sa susjednim JLS zbog utvrđivanja mogućnosti zbrinjavanja (kada postojeći kapaciteti nisu dostatni),
- određuje potrebna prijevozna sredstva za provedbu evakuacije i listu posjednika sa podacima za pozivanje (vrsta, kapacitet prijevoza, adrese, telefoni i sl.),
- obavlja nadzor i koordinaciju evakuacije i zbrinjavanja,
- određuje mjesta i kapacitete prihvata pomoći na području Županije,
- predlaže Županu mjesta za deponiranje građevinskog otpada,
- po nalogu Župana izvršava i druge potrebne zadaće.

5.2. MJERE CIVILNE ZAŠTITE OD EPIDEMIJA I PANDEMIJA

Epidemija zarazne bolesti je porast oboljenja od zarazne bolesti neuobičajen po broju slučajeva, vremenu, mjestu i zahvaćenom stanovništvu, te neuobičajeno povećanje broja oboljenja s komplikacijama ili smrtnim ishodom, kao i pojava dvaju ili više međusobno povezanih oboljenja od zarazne bolesti, koja se nikada ili više godina nisu pojavljivala na jednom području te pojava većeg broja oboljenja čiji je uzročnik nepoznat, a prati ih febrilno stanje.

Zaraženim područjem smatra se područje na kojem postoji jedan ili više izvora zaraze i na kojem postoje uvjeti za nastanak i širenje zaraze.

Ugroženim područjem smatra se područje na koje se može prenijeti zarazna bolest sa zaraženog područja i na kojem postoje uvjeti za širenje zaraze

Ministar nadležan za zdravstvo na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, posebnom odlukom proglašava epidemiju zarazne bolesti ili opasnost od epidemije zarazne bolesti te određuje zaraženo, odnosno ugroženo područje.

5.2.1. Organizacija preventivnih mjer za slučajeve epidemija i pandemija

Služba za epidemiologiju Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, sa sjedištem u Rijeci, pokriva u svom radu područje cijele Županije.

Služba za epidemiologiju Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije ima organiziran sustav trajne pripravnosti epidemiologa, a u cilju ranog otkrivanja izvora zaraze i putova prenošenja zaraze.

Preventivne mjeru će se poduzimati ovisno o uzročniku, odnosno o bolesti koja je izazvala epidemiju, a surađivati će sa:

- dežurnim epidemiologom Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo,
- sanitarnom inspekциjom,
- veterinarskom inspekциjom,
- preko ŽC 112 sa Stožerom civilne zaštite.

Zakonom o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Narodne novine“, broj 79/07, 113/08, 43/09, 130/17, 114/18, 47/20, 134/20, 143/21), propisane su posebne mjeru za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti čiji su nositelji:

- za rano otkrivanje izvora zaraze i putova širenja (NZJJZ PGŽ),
- laboratorijsko ispitivanje uzročnika (NZJJZ PGŽ),
- prijavljivanja (sve zdravstvene ustanove),
- prijevoz, izolacija i liječenje oboljelih (Dom zdravlja PGŽ)
- provođenje preventivne i obvezne preventivne DDD (ovlaštene pravne osobe, NZJJZ PGŽ),

- protuepidemijske DDD mjere (NZZJZ PGŽ),
- zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenicima i drugim osobama (NZZJZ PGŽ),
- zdravstveni odgoj (NZZJZ PGŽ),
- imunizacija, seroprofilaksa i hemoprofilaksa (NZZJZ PGŽ),
- informiranje zdravstvenih radnika i pučanstva (Krizni stožer Ministarstva zdravstva, NZZJZ PGŽ).

Izvršitelji provedbe organizacije preventivnih mjera za slučajeve epidemija i pandemija:

- Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (**PRILOG 13.**),
- Dom zdravlja Primorsko-goranske županije (**PRILOG 13.**),
- Veterinarske ustanove: Veterinarska stanica Rijeka (**PRILOG 14.**).

5.2.2. Organizacija provođenja kurativnih mjera u slučaju epidemija

Nositelji provođenja mjera biti će ekipe:

- Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (**PRILOG 13.**),
- Dom zdravlja Primorsko-goranske županije (**PRILOG 13.**),
- Veterinarske ustanove: Veterinarska stanica Rijeka (**PRILOG 14.**),
- Sanitarna inspekcija,
- Veterinarska inspekcija.

Nadležne službe u provođenju mjera mogu:

- spriječiti širenje zaraznih bolesti (u stambenim objektima, javnim prostorima, sredstvima javnog prijevoza i prijevoza namjernica) provedbom DDD postupaka,
- izolirati kliconoše,
- prijaviti zaraznu bolest,
- laboratorijski ispitati uzročnike zaraznih bolesti,
- odrediti mjesto za karantenu,
- pod nadzor staviti zdravlje zdravstvenih radnika koji skrbe za oboljele i koji rade u proizvodnji i distribuciji lijekova,
- provjeriti zdravlje osobama školskih, predškolskih i drugih ustanova gdje borave djeca,
- staviti pod zdravstveni nadzor osobe koje posluju sa namjernicama i koje se bave poslovima osobnih usluga (frizeri, za njegu lica i tijela),
- provoditi vakcinaciju,
- odrediti mjesto higijenskog odlaganja otpada,
- obaviti pogreb i iskopavanje umrlih (uz suglasnost nadležnog tijela za unutarnje poslove).

Uz zdravstvene i veterinarske ustanove, izvršitelj je i Policijska uprava primorsko-goranska s policijskim postajama kao snage za osiguranje reda i mira, osiguranje prometa, identifikaciju umrlih.

5.2.3. Organizacija sudjelovanja-uključivanja dodatnih operativnih snaga i nositelja u provođenju mjera naloženih od strane nadležnih službi

Ministar nadležan za zdravstvo na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, posebnom odlukom proglašava epidemiju zarazne bolesti ili opasnost od epidemije zarazne bolesti te određuje zaraženo, odnosno ugroženo područje.

Ukoliko zaraženo/ugroženo područje obuhvaća šire područje Primorsko-goranske županije odnosno više jedinica lokalne samouprave, Stožer civilne zaštite (na poziv Župana) prikuplja informacije, analizira i procjenjuje situaciju o stanju higijensko-epidemiološke zaštite na području Primorsko-goranske županije.

Kao operativno tijelo čiji su osnovni zadaci procjena stanja te usmjeravanje mjera i aktivnosti svih odgovornih subjekata na području Primorsko-goranske županije u slučaju pojave masovnih zaraznih bolesti bilo koje etiologije, uključujući i zoonoze, s ciljem što bržeg u učinkovitijeg sprječavanja, suzbijanja i otklanjanja štetnih posljedica nastalih pojavom epidemije osnovan je Stožer za zarazne bolesti Primorsko-goranske županije. Sjednice Stožera za zarazne bolesti Primorsko-goranske županije saziva predsjednik prema vlastitoj procjeni, te na zahtjev Župana ili zamjenika župana zaduženog za poslove zdravstva.

Župan aktivira Veterinarsku stanicu Rijeka te preko ŽC 112 Rijeka snage Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije.

Pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni radnici na području Županije obvezni su provoditi mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti.

Zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti koje se mogu prenijeti sa životinja na ljude provode pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni radnici, u suradnji s nadležnim tijelima utvrđenim propisima o veterinarskoj djelatnosti, a sastoje se od uzajamnog izvješćivanja o pojavi i kretanju tih bolesti te organiziranja i provedbe protuepidemijskih, higijenskih i drugih mjera za sprečavanje, odnosno suzbijanje određenih zaraznih bolesti.

Župan provodi:

- mobilizaciju zdravstvenih radnika i drugih osoba (preko ŽC 112 Rijeka),
- rekviziciju opreme, lijekova, medicinskih proizvoda, prijevoznih sredstava,
- određivanje privremene uporabe poslovnih i drugih prostorija za pružanje zdravstvene zaštite, izolaciju i liječenje (u dogovoru sa odgovornim osobama zdravstvenih institucija).

Preko ŽC 112 aktivira se i PU primorsko-goranska sa policijskim postajama za osiguranje reda i mira, osiguranje prometa.

Nastavni zavod za javno zdravstvo obvezan je informirati zdravstvene radnike i pučanstvo (preko sredstava javnog priopćavanja) o razlozima i načinu provedbe mjera za suzbijanje i sprečavanje zaraznih bolesti.

5.2.4. Organizacija provođenja asanacije s pregledom pravnih osoba koje mogu osigurati snage i sredstva za asanaciju

Operativne snage sustava civilne zaštite Primorsko-goranske županije i ostali sudionici u provođenju asanacije prikazani su u sljedećoj tablici:

Tablica 27. Zadaće sudionika sustava civilne zaštite u provođenju asanacije

OPERATIVNE SNAGE I SUDIONICI SUSTAVA CZ	ZADAĆE (MJERE)	RESURSI
OSNOVNI NOSITELJ ANIMALNE ASANACIJE NA PODRUČJU PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE		
Veterinarska stanica Rijeka	Planira, organizira, zapovijeda, uskladjuje i nadzire provođenje zadaća animalne asanacije terena	<u>PRILOG 14.</u>
OSNOVNI NOSITELJ HUMANE ASANACIJE NA PODRUČJU PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE		
Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ	Planira, organizira, zapovijeda, uskladjuje i nadzire provođenje zadaća humane asanacije.	<u>PRILOG 13.</u>
SNAGE KOJE DJELUJU NA PODRUČJU PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE		
Župan u suradnji sa Stožerom civilne zaštite	Planira, organizira, uskladjuje i nadzire provođenje zadaća asanacije.	<u>PRILOG 9.</u> <u>PRILOG 1.</u>
Pogrebna poduzeća na području Županije	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i rade na asanaciji terena, sahrani mrtvih	<u>PRILOG 22.</u>
MUP, Policijska uprava primorsko-goranska s policijskim postajama	Policjsko osiguranje tijekom provedbe asanacije. Regulacija prometa u ugroženom području.	<u>PRILOG 16.</u>

Sahranjivanje piginulih vršiti će se na mjesnim grobljima po mjestu prebivališta piginulih.

Lokacije za ukop životinjskih lešina odrediti će Župan svojom Odlukom uz suglasnost veterinarske službe.

5.3. MJERE CIVILNE ZAŠTITE OD EKSTREMNIH TEMPERATURA

5.3.1. Organizacija obavještavanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji sa Centrom 112)

Državni hidrometeorološki zavod (DHMZ) između ostalog provodi sljedeće aktivnosti:

- meteorološka motrenja (mreža postaja, radari i satelitske slike radne stanice),
- provjera kvalitete meteoroloških podataka,
- modeliranje atmosferskih procesa,
- vremenska analiza i prognoza,
- upozorenje na opasne meteorološke, hidrološke i njima srodne pojave.

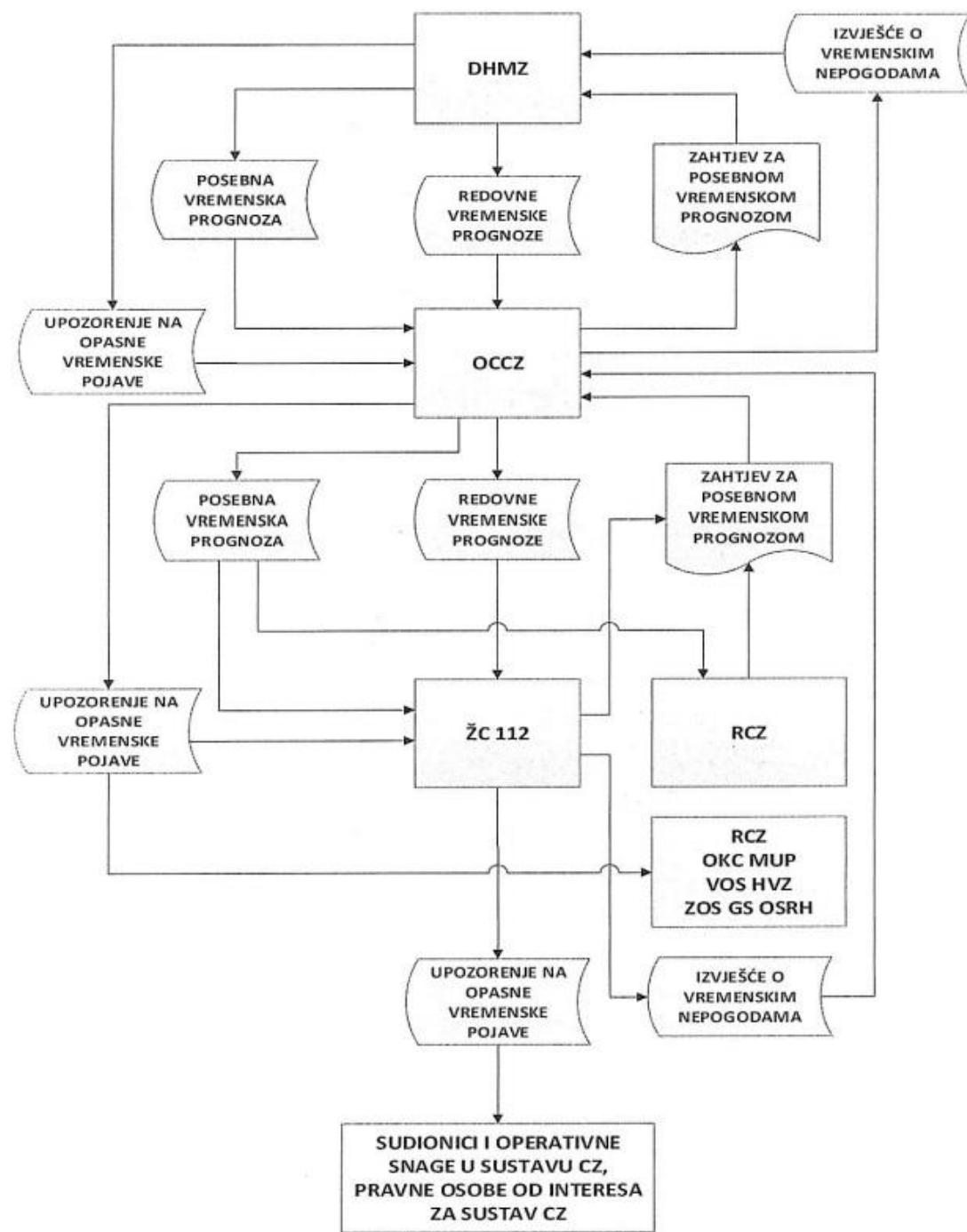
Odjel za vremenske analize i prognoze DHMZ-a dostavlja upozorenja, redovne i posebne vremenske prognoze Ravnateljstvu civilne zaštite, Službi 112 (DC 112) i Državnom vatrogasnog operativnog središtu (VOC). Upozorenje na opasne vremenske pojave dostavlja se u DC 112 po potrebi u bilo koje doba dana.

DC 112 dobivenu vremensku prognozu prosljeđuje u sve ŽC 112, VOC i nadležne službe Ravnateljstva civilne zaštite.

U slučaju izvanrednih okolnosti, a u cilju kvalitetne pripreme za provođenje mjera civilne zaštite, ŽC 112 može telefonskim putem uputiti dodatni zahtjev u DC 112 radi dobivanja redovnih prognoza za svoju regiju.

U slučaju velike nesreće, a u cilju kvalitetne pripreme za provođenje mjera civilne zaštite, ŽC 112 direktno se javljaju Odjelu za vremenske analize i prognoze DHMZ-a u Zagrebu radi dobivanja posebne vremenske prognoze.

ŽC 112 po dobivanju upozorenja od DC 112 odmah upozorava tijela regionalne i lokalne samouprave te privredne i društvene subjekte iz svog područja kojima bi najavljena nepogoda mogla izazvati negativne posljedice.

Slika 7. Prikaz komunikacijskog postupanja prilikom korištenja vremenskih prognoza DHMZ-a

Izvor: SOP za postupanje ŽC 112 prilikom korištenja vremenskih prognoza DHMZ-a

5.3.2. Organizacija provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica izvanrednih događaja iz ove kategorije ugroza

Nakon dobivanja informacija upozorenja o ekstremno visokim temperaturama od ŽC 112 Rijeka, Župan poziva članove Stožera civilne zaštite Primorsko-goranske županije.

Stožer prikuplja informacije o trenutnom stanju, o očekivanim temperaturama u narednom razdoblju, stanju vodoopskrbnog sustava te informacije o raspoloživosti zdravstvenih timova i kapaciteta.

Stožer preko člana zdravstvene ustanove je u stalnoj komunikaciji s odgovornim osobama zdravstvenih ustanova na području Županije (Zavod za hitnu medicinu, Dom zdravlja) te s obzirom na broj osoba koji je zatražio medicinsku pomoć i raspoloživost kapaciteta i osoblja traži pomoć Županije ukoliko je to potrebno.

Župan će u slučaju potrebe (kada su prijevozna sredstva zdravstvenih ustanova nedostatna) aktivirati pravne osobe od interesa za sustav CZ koje posjeduju prijevozna sredstva za prijevoz oboljelih u zdravstvene ustanove.

Ukoliko je zbog visokih temperatura koje traju veći broj dana došlo do prekida u vodoopskrbi, Župan u dogovoru sa Stožerom civilne zaštite definira punktove na kojima će se vršiti dostava vode za piće te aktivira vatrogasne snage koje će na ranije definirane punktove cisternama dostaviti vodu za stanovništvo na pogodjenom području Županije i turiste.

Istovremeno pravne osobe, vlasnici kritične infrastrukture za opskrbu vodom rade na tome da se osigura funkciranje vodoopskrbnog sustava te po potrebi pomažu kod dostave vode cisternama na punktovima za opskrbu.

Vodu za stanovnike koji nisu u mogućnosti doći na punktove (stari, bolesni, invalidi i sl.) dostaviti će (u dogovoru sa Stožerom civilne zaštite) pripadnici Društva Crvenog križa, članovi udruga i postrojbi civilne zaštite.

Upute za postupanje u slučaju pojave toplinskog vala, građanima će se prenositi preko sredstava javnog informiranja.

5.3.3. Pregled raspoloživih operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica ekstremno visokih temperatura s utvrđenim zadaćama

Zadaće sudionika sustava civilne zaštite u otklanjanju posljedica ekstremno visokih temperatura na području Županije prikazane su u sljedećoj tablici:

Tablica 28. Zadaće sudionika sustava civilne zaštite u otklanjanju posljedica ekstremno visokih temperatura

OPERATIVNE SNAGE I SUDIONICI SUSTAVA CZ	ZADAĆE (MJERE)	RESURSI
Stožer civilne zaštite	<p>Analizira i procjenjuje situaciju na temelju informacija dobivenih od DHMZ.</p> <p>Prikuplja informacije o raspoloživosti zdravstvenih kapaciteta na području Županije te o stanju medicinske opreme, zaliha lijekova i sanitetskog materijala.</p> <p>Prikuplja informacije o stanju vodoopskrbnog sustava.</p> <p>Definira punktove na kojima će se vršiti distribucija pitke vode za građane i turiste (u slučaju kada vodoopskrbni sustav ne funkcioniра).</p> <p>Predlaže Županu aktiviranje pravnih operativnih snaga za prijevoz bolesnih u zdravstvene ustanove.</p> <p>Načelnik Stožera civilne zaštite po potrebi traži pomoć više hijerarhijske razine.</p>	<u>PRILOG 1.</u>
Operativne snage vatrogastva	<p>Dostava vode cisternama do punktova koje definira Stožer civilne zaštite (u slučaju kada vodoopskrbni sustav ne funkcioniра).</p> <p>Sudjeluje u prijevozu bolesnih u zdravstvene ustanove.</p>	<u>PRILOG 2.</u>
Postrojbe civilne zaštite specijalističke namjene	Sudjeluju u organiziranju punktova za opskrbu vodom.	<u>PRILOG 6.</u>
Udruge	Pomoć u dostavi vode za stanovnike koji nisu u mogućnosti doći na punktove (stari, bolesni, invalidi i sl.).	<u>PRILOG 5.</u>
Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije Dom zdravlja Primorsko-goranske županije	<p>Pružanje prve medicinske pomoći.</p> <p>Sanitetski prijevoz nepokretnim i oboljelim osobama.</p>	<u>PRILOG 13.</u>
Operativne snage Crvenog križa	<p>Pružanje medicinske pomoći ozlijedešnim.</p> <p>Pružanje psihološke pomoći.</p> <p>Sudjeluju u dostavi vode za stanovnike koji nisu u mogućnosti doći na punktove (stari, bolesni, invalidi i sl.).</p> <p>Izrada uputa i obavijesti za provedbu mjera osobne zaštite.</p>	<u>PRILOG 3.</u>
Centri za socijalnu skrb (Rijeka s podružnicama, Opatija, Krk, Mali Lošinj, Cres, Crikvenica)	Uspostavlja usku suradnju u provedbi zadaća s organizacijom Crvenog križa u materijalnom i drugom osiguranju potreba osoba koje podliježu zbrinjavanju.	<u>PRILOG 15.</u>
Tvrtke za vodoopskrbu	Osiguranje funkciranja vodoopskrbnog sustava. Po potrebi pomažu kod dostave vode cisternama na punktovima za opskrbu.	<u>PRILOG 7.1.</u>
Autoprijevoznici	Osiguravanje prijevoznih sredstava za prijevoz osoba do zdravstvenih ustanova u susjednim JLS.	<u>PRILOG 7.3.</u>
Sredstva javnog priopćavanja	Informiranje stanovništva o vremenskim prilikama i mjerama koje moraju poduzeti.	<u>PRILOG 24.</u>

5.3.4. Organizacija i mogućnost pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja

Organizacija i mogućnost pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja opisana je u poglavlju 5.1.5. Kapaciteti za pružanje medicinske pomoći na području Primorsko-goranske županije prikazani su u PRILOGU 13.

5.4. MJERE CIVILNE ZAŠTITE OD SNIJEGA I LEDA, VJETRA

POSLJEDICE	
OLUJNI I ORKANSKI VJETAR	SNIJEG I LED
Štete u poljoprivredi – oštećenje poljoprivrednih kultura.	Problemi u odvijanju cestovnog prometa
Problemi u cestovnom i pomorskom prometu.	Izolacija područja i nemogućnost dolaska interventnih službi u slučaju kvarova na kritičnoj infrastrukturi
Materijalna šteta – oštećenje krovišta, fasada, automobila i sl.	Opterećenja na građevinskoj infrastrukturi (dalekovodi, zgrade i dr.)
Prekid u opskrbi električnom energijom	Uslijed duljeg zadržavanja snijega, moguće štete na poljoprivrednim površinama

5.4.1. Organizacija obavještavanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji sa komunikacijskim centrom 112)

Državni hidrometeorološki zavod (DHMZ) između ostalog provodi sljedeće aktivnosti:

- meteorološka motrenja (mreža postaja, radari i satelitske slike radne stanice),
- provjera kvalitete meteoroloških podataka,
- modeliranje atmosferskih procesa,
- vremenska analiza i prognoza,
- upozorenje na opasne meteorološke, hidrološke i njima srodne pojave.

Odjel za vremenske analize i prognoze DHMZ-a dostavlja upozorenja, redovne i posebne vremenske prognoze Ravnateljstvu civilne zaštite, Službi 112 (DC 112) i Državnom vatrogasnem operativnom središtu (VOS). Upozorenje na opasne vremenske pojave dostavlja se u DC 112 po potrebi u bilo koje doba dana.

DC 112 dobivenu vremensku prognozu prosljeđuje u sve ŽC 112, VOS i nadležne službe Ravnateljstva civilne zaštite.

U slučaju izvanrednih okolnosti, a u cilju kvalitetne pripreme za provođenje mjera CZ, ŽC 112 može telefonskim putem uputiti dodatni zahtjev u DC 112 radi dobivanja redovnih prognoza za svoju regiju.

U slučaju velike nesreće, a u cilju kvalitetne pripreme za provođenje mjera CZ, ŽC 112 direktno se javljaju Odjelu za vremenske analize i prognoze DHMZ-a, radi dobivanja posebne vremenske prognoze.

ŽC 112 po dobivanju upozorenja od DC 112 odmah upozorava tijela regionalne i lokalne samouprave te privredne i društvene subjekte iz svog područja kojima bi najavljeni nepogoda mogla izazvati negativne posljedice.

Obavijest sredstvima javnog priopćavanja daje Župan ili osoba koju ovlasti:

- stanje na pogođenom području,

- opasnosti za ljudi materijalna dobra i okoliš,
- mјere koje se poduzimaju,
- sudjelovanje i suradnja s operativnim snagama sustava civilne zaštite,
- pristup dodatnim informacijama,
- ostale činjenice u svezi sa specifičnim okolnostima događaja i dr.

5.4.2. Aktiviranje snaga, preventivne mјere i postupci

U slučaju jakog i olujnog vjetra ili velike količine snježnih nanosa Župan poziva Stožer civilne zaštite Primorsko-goranske županije.

Stožer prikuplja informacije i procjenjuje trenutnu situaciju, posebno o stanju prometa, vodoopskrbe, elektroopskrbe i sustava telekomunikacija u suradnji sa ŽC 112 Rijeka i vlasnicima kritične infrastrukture.

Postupak u slučaju jakog vjetra:

- već pri projektiranju i gradnji objekata voditi računa o mogućem učinku najjačih zabilježenih vjetrova na području i graditi u skladu s građevinarskim zahtjevima za takve uvjete,
- držati u pričuvi jače najlonske folije ili cerade, letve i čavle za privremenu sanaciju oštećenja na krovu ili za prekrivanje razbijenih prozorskih stakala,
- provjeriti da uz kuću ili drugi objekt ne raste slabo ukorijenjeno ili trulo stablo koje bi vjetar mogao srušiti ili mu lomiti grane,
- očistiti krovne oluke, dvorišne slivnike i internu kanalizaciju kako bi se osiguralo nesmetano otjecanje oborinskih voda u slučaju olujnog nevremena.
- pratiti informacije i prognoze o pojavi, mjestu i snazi jakih vjetrova ili nailasku oluje.

Jaka zima i snježne oborine ne mogu se spriječiti, ali pravilnim i pravovremenim postupanjem mogu se spriječiti ili bitno umanjiti posljedice koje te pojave mogu prouzročiti.

Stupnjevi pripravnosti:

Prvi stupanj pripravnosti nastupa s početkom zimske sezone.

Drugi stupanj pripravnosti kada temperatura zraka oscilira oko 0°C uz mogućnost oborina te pojave poledice.

Treći stupanj pripravnosti uvodi se u uvjetima dugotrajnih oborina.

Četvrti stupanj pripravnosti provodi se kada su snježne oborine praćene jakim vjetrom imaju karakter prirodnih nepogoda.

Postupak u slučaju snijega i poledice (za stanovnike):

- vlasnik ili korisnik stambenog ili poslovnog prostora dužan je redovito i pravovremeno održavati čistim od snijega i poledice pločnike ispred i pristupne putove do svog objekta,
- tvrtke i ustanove koje se nalaze na području Županije – održavanje prometnih površina za kretanje pješaka i biciklista, te parkirališta koja se nalaze u njihovom vlasništvu,
- vlasnici poslovnih prostora – obvezni su u vrijeme poledica i oborina (snijeg) posipavati, održavati i čistiti pješačke površine ispred poslovnih objekata, čistiti stepeništa i ulaze, uklanjati led i snijeg s krovova kada je narušena sigurnost prolaznika,
- građani su obvezni u vrijeme poledica i oborina posipavati, održavati i čistiti pješačke površine ispred stambenih objekata, čistiti stepeništa i ulaze u stambene zgrade, uklanjati led i snijeg s krovova kada je narušena sigurnost prolaznika.
- zimske službe će provoditi sve neophodne mjere za održavanja nerazvrstanih cesta i javnih prometnih površina u zimskim uvjetima te provoditi potrebne mjere u proglašenoj prirodnoj nepogodi kao i kod uvođenja četvrtog stupnja pripravnosti održavanja prometnica i prometnih površina u zimskim uvjetima,
- ukoliko je netko od stanovnika zbog obilnih snježnih padavina i neočišćenih putova ostao izoliran, a u hitnoj je situaciji (slučaj potrebe liječničke ili veterinarske pomoći, bolničkog liječenja, opskrbe neophodnim namirnicama ili emergencima i slično) potrebno je nazvati broj 112 s kojeg će se usklađivati pružanje potrebne pomoći.

5.4.3. Organizacija provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica izvanrednih događaja iz ove kategorije ugroza

Nakon dobivanja informacija upozorenja o opasnosti nastanka jakog vjetra odnosno snijega i leda na širem području Županije od ŽC 112 Rijeka, Župan poziva članove Stožera civilne zaštite Primorsko-goranske županije.

Stožer civilne zaštite prikuplja informacije o trenutnom stanju, o očekivanim oborinama u narednom razdoblju te o stanju:

- vodoopskrbnog sustava,
- prometnog sustava,
- sustava elektroopskrbe,
- telekomunikacijskog sustava.

Stožer prikuplja informacije o trenutnom stanju i funkciranju kritične infrastrukture (elektroopskrba, vodoopskrba, promet i telekomunikacije) te utvrđuje redoslijed stavljanja u potpunu funkciju:

KRITIČNA INFRASTRUKTURA	PRIORITETI
Opskrba električnom energijom	Telekomunikacijski ustav Zgrada županijske uprave Vodoopskrbi sustav Zdravstvene ustanove Vatrogasni domovi Objekti za pripremu hrane Škole, vrtići, društveni domovi i drugo
Telekomunikacijski sustav	Zgrada županijske uprave Vatrogasni domovi Zdravstvene ustanove Objekti za pripremu hrane Škole, vrtići, društveni domovi i drugo
Prometni sustav	Državne, županijske i lokalne ceste
Vodoopskrbni sustav	Zdravstvene ustanove Zgrada županijske uprave Objekti za pripremu hrane Vatrogasni domovi Škole, društveni domovi i drugo

Uz navedeno, Stožer civilne zaštite prikuplja informacije o stanju društvenih i stambenih objekata na ugroženom prostoru.

Prema nalogu Župan/načelnik Stožera civilne zaštite upućuje vlasnicima kritične infrastrukture zahtjev za popravak i stavljanje u funkciju sustava elektroopskrbe/vodoopskrbe/ telekomunikacija/prometa.

Stožer analizira trenutnu situaciju na pogodjenom području te utvrđuje redoslijed u privremenoj sanaciji oštećenja sljedećih objekata:

- zdravstvene ustanove,
- odgojno obrazovne ustanove,
- zgrada županijske uprave,
- vatrogasni domovi,
- privatni objekti prema stupnju oštećenja.

Župan po potrebi mobilizira pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite na području Primorsko-goranske županije.

Upute za postupanje u slučaju pojave jakog vjetra/snijega i leda, građanima će se prenositi preko sredstava javnog informiranja (**PRILOG 24.**).

5.4.4. Pregled raspoloživih operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica jakog vjetra/ snijega i leda s utvrđenim zadaćama

Zadaće sudionika sustava civilne zaštite u otklanjanju posljedica jakog vjetra/snjega i leda na području Županije prikazane su u sljedećoj tablici:

Tablica 29. Zadaće sudionika sustava civilne zaštite u otklanjanju posljedica vjetra/snjega i leda

OPERATIVNE SNAGE I SUDIONICI SUSTAVA CZ	ZADAĆE (MJERE)	RESURSI
Stožer civilne zaštite	<p>Analizira i procjenjuje situaciju na temelju informacija dobivenih od DHMZ (vjetar/snjeg i led).</p> <p>Prikuplja informacije o stanju objekata kritične infrastrukture (elektroopskrba, vodoopskrba, telekomunikacije, promet).</p> <p>Određuje prioritete stavljanja u funkciju objekata kritične infrastrukture.</p> <p>Definira punktove na kojima će se vršiti distribucija pitke vode za građane i turiste (u slučaju kada vodoopskrbni sustav ne funkcioniра).</p> <p>Predlaže Županu aktiviranje pravnih operativnih snaga kao pomoć kod otklanjanja posljedica olujnog i orkanskog vjetra/snjega i leda (vodovod, komunalne tvrtke).</p> <p>Načelnik Stožera civilne zaštite po potrebi traži pomoć više hijerarhijske razine</p>	<u>PRILOG 1.</u>
Koordinator na lokaciji	Koordiniranja djelovanja različitih operativnih snaga sustava civilne zaštite i komuniciranja sa Stožerom tijekom trajanja poduzimanja mjera i aktivnosti na otklanjanju posljedica.	<u>PRILOG 7.</u>
Postrojbe civilne zaštite specijalističke namjene	Sudjeluju u organiziraju i provođenju evakuacije, sklanjanja, zbrinjavanja i drugih mjera civilne zaštite. Organiziraju i provode zaštitu i spašavanje pripadnika ranjivih skupina.	<u>PRILOG 6.</u>
Operativne snage vatrogastva	<p>Dostava vode cisternama do punktova koje definira Stožer civilne zaštite (u slučaju kada vodoopskrbni sustav ne funkcioniра).</p> <p>U slučaju potrebe, provođenje mjera zaštite od požara.</p> <p>Pomoć kod raščićavanja prometnica – osiguranje prohodnosti (u slučaju vjetra).</p> <p>Po potrebi pružanje prve pomoći do predaje na stručnu medicinsku skrb.</p>	<u>PRILOG 2.</u>
Udruge	Pomoć u dostavi vode i hrane za stanovnike koji nisu u mogućnosti doći na punktove (stari, bolesni, invalidi i sl.).	<u>PRILOG 5.</u>
Tvrtke za vodoopskrbu	Osiguranje funkcioniranja vodoopskrbnog sustava. Po potrebi pomažu kod dostave vode cisternama na punktovima za opskrbu i dostavu vode za gašenje požara.	<u>PRILOG 7.1.</u>
HEP ODS d.o.o. Elektroprivreda Rijeka (pogoni Rijeka, Opatija, Skrad,	Saniranje posljedica olujnog i orkanskog vjetra na elektroenergetskim postrojenjima te osiguravaju isporuku električne energije.	<u>PRILOG 19.</u>

OPERATIVNE SNAGE I SUDIONICI SUSTAVA CZ	ZADAĆE (MJERE)	RESURSI
Crikvenica, Krk, Mali Lošinj i Rab)		
Komunalne i građevinske tvrtke	Osiguravaju MTS za raščićavanje prometnica i javnih površina u slučaju olujnog i orkanskog vjetra/ snijega i leda.	<u>PRILOG 7.2.</u>
Zdravstvene ustanove Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije Dom zdravlja Primorsko-goranske županije	Pružanje hitne medicinske pomoći ozlijeđenima. Zbrinjavanje teže ozlijeđenih osoba.	<u>PRILOG 13.</u>
Hrvatske ceste d.d. Županijska uprava za ceste Primorsko-goranske županije	Osiguravanje prohodnosti prometnica.	<u>PRILOG 23.</u>
Sredstva javnog priopćavanja	Informiranje stanovništva o vremenskim prilikama i mjerama koje moraju poduzeti.	<u>PRILOG 24.</u>

5.4.5. Organizacija provođenja asanacije terena

Stožer prikuplja informacije o naseljima u kojima se dogodila vremenska nepogoda i stanja na zahvaćenom području (prohodnost prometnica, stanje kritične infrastrukture, stanje društvenih objekata, stanje stambenih objekata, stanje poljoprivrednih površina).

Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije odgovoran je za provedbu asanacije terena u smislu higijensko-epidemiološke zaštite dok je Veterinarska stanica Rijeka (s pripadajućim ambulantama) odgovorna za provođenje animalne asanacije.

Župan upućuje zahtjev pravnim osobama nadležnim za održavanje cesta i javnih površina za čišćenje površina oko zdravstvenih ustanova, odgojno obrazovnih ustanova, javnih ustanova (komunalne tvrtke) i sl.

Komunalne tvrtke odgovorne su za čišćenje javnih površina od srušenih ili oštećenih objekata, stabala, srušenih stupova javne rasvjete i sl. te odvoz otpada na za to predviđene lokacije.

5.4.6. Organizacija pružanja medicinske i veterinarske pomoći

Organizacija pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja:

- Stožer civilne zaštite prikuplja informacije o stanju objekata za pružanje zdravstvenih usluga,
- Stožer civilne zaštite prikuplja informacije o stanju medicinske opreme i zaliha lijekova te sanitetskog materijala,
- prvu pomoć pružiti će Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije, Društvo Crvenog križa Primorsko-goranske županije,
- medicinsko zbrinjavanje provodit će ambulante Doma zdravlja Primorsko-goranske županije,

- psihološku potporu pružiti će djelatnici Centra za socijalnu skrb (Rijeka s podružnicama, Opatija, Krk, Mali Lošinj, Cres, Crikvenica).
- u slučaju potrebe, Župan traži pomoć više hijerarhijske razine.

Organizacija pružanja veterinarske pomoći:

- Stožer civilne zaštite prikuplja informacije o stanju objekata za uzgoj životinja i o stoci koja se našla izvan kontrole,
- Stožer civilne zaštite uz pomoć lovačkih udruga analizira stanje stočnog fonda i mјere koje je potrebno poduzeti,
- za praćenje stanja i provođenje aktivnosti na sprečavanju nastanka ili širenja zaraznih bolesti zadužena je Veterinarska stanica Rijeka (s pripadajućim ambulantama).

5.4.7. Financiranje provedbe aktivnosti

Zahtjeve za naknadu troškova angažiranja pravnih osoba i redovnih službi vršiti će se od strane davatelja usluga odnosno angažiranih pravnih osoba i redovnih službi prema nadležnom Stožeru civilne zaštite na nivou Primorsko-goranske županije.

5.5. MJERE CIVILNE ZAŠTITE OD POŽARA OTVORENOG PROSTORA

Organizacija gašenja požara definirana je Zakonom o vatrogastvu („Narodne novine“, broj 125/19), a razrađena Planom zaštite od požara Primorsko-goranske županije. Sukladno navedenom, gašenje požara je u organizacijskoj nadležnosti vatrogasnog zapovjednika na požarištu. U njegovoj nadležnosti je i angažman ostalih žurnih službi kao policije, hitne pomoći i slično.

5.5.1. Broj, veličina, smještaj i ustroj profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi

Na području Primorsko-goranske županije djeluju Javne vatrogasne postrojbe:

- JVP Grada Rijeke,
- JVP Opatija,
- JVP Grada Krka,
- JVP Grada Mali Lošinj,
- JVP Grada Delnice,
- JVP Grada Crikvenica.

Dobrovoljna vatrogasna društva Primorsko-goranske županije podijeljena su prema sljedećem rasporedu:

- Operativna zona Gorski kotar:
  - Požarno područje Gorski Kotar I – Delnice/Lokve:
    - DVD Brod na Kupi,
    - DVD Delnice,
    - DVD Lokve,
  - Požarno područje Gorski Kotar II – Vrbovsko:
    - DVD Blaževci,
    - DVD Gomirje,
    - DVD Jablan,
    - DVD Lukovdol,
    - DVD Severin na Kupi,
    - DVD Veliki Jadrič,
    - DVD Vrbovsko,
    - DVD Moravice,
  - Požarno područje Gorski Kotar III – Čabar
    - DVD Čabar,
    - DVD Gerovo,
    - DVD Plešce,
    - DVD Prezid,

- DVD Tršće,
- Požarno područje Gorski Kotar IV – Brod Moravice/Skrad
  - DVD Brod Moravice,
  - DVD Skrad,
- Požarno područje Gorski Kotar V – Ravna Gora
  - DVD Kupjak,
  - DVD Ravna Gora,
  - DVD Stara Sušica,
  - DVD Stari Laz,
- Požarno područje Gorski Kotar VI – Fužine/Mrkopalj
  - DVD Fužine,
  - DVD Lič,
  - DVD Mrkopalj,
  - DVD Sunger,
  - DVD Vrata,
- Operativna zona Primorje:
  - Požarno područje Primorje I – Rijeka
    - DVD Drenova,
    - DVD Sušak,
  - Požarno područje Primorje II – Lovran/Matulji/Mošćenička Draga/Opatija
    - DVD Učka,
    - DVD Sisol – Mošćenička Draga,
    - DVD Opatija,
    - DVD Lovran,
    - DVD Kras Šapjane,
  - Požarno područje Primorje III – Bakar/Kostrena/Kraljevica
    - DVD Zlobin,
  - Požarno područje Primorje IV – Bribir/Crikvenica/Novi Vinodolski
    - DVD San Marino – Novi Vinodolski,
    - DVD Crikvenica,
    - DVD Bribir,
  - Požarno područje Primorje V – Kastav/Klana/Viškovo
    - DVD Škalnica,
    - DVD Klana,

- DVD Kastav,
- DVD Halubjan,
- Požarno područje Primorje VI – Čavle/Jelenje
  - DVD Ivan Zoretić Španac Jelenje,
  - DVD Čavle,
- Operativna zona Otoci
  - Požarno područje – Otok Krk
    - DVD Vrbnik,
    - DVD Njivice,
    - DVD Malinska – Dubašnica,
    - DVD Krk,
    - DVD Dobrinj,
    - DVD Baška,
  - Požarno područje – Otok Rab
    - DVD Rab,
    - DVD Lopar,
  - Požarno područje – Otoci Cres I Lošinj
    - DVD „Lošinj“,
    - DVD „Susak“,
    - DVD Cres.

Temeljem Pravilnika o razvrstavanju građevina, građevinskih dijelova i prostora u kategorije ugroženosti od požara („Narodne novine“, broj 62/94, 32/97), MUP PU primorsko-goranska izvršio je razvrstavanje građevina i prostora na području županije, te je rješenjima naloženo da sljedeći subjekti moraju imati profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu:

- Profesionalna vatrogasna postrojba "Brodogradilište 3. Maj",
- Profesionalna vatrogasna postrojba "INA – Rafinerija nafte Rijeka"
- Profesionalna vatrogasna postrojba "Luka Rijeka"
- Profesionalna vatrogasna postrojba "JANAF d.d. – Omišalj",
- Zračna luka Rijeka d.o.o. – Spasilačko-vatrogasna služba.

Sve navedene postrojbe ustrojene su temeljem planova zaštite od požara matičnih subjekata. Tim planovima određen je broj djelatnika u postrojbi kao i neophodna oprema za normalno operativno djelovanje postrojbe.

Pregled materijalno-tehničkih sredstava, broj vatrogasaca i smještaj vatrogasnih postrojbi na području Primorsko-goranske županije nalazi se u **PRILOGU 2.**

5.5.2. Obavješćivanje

Sustav uključivanja vatrogasnih postrojbi u akciju gašenja požara temelji se na sustavu dojave požara.

Dojava požara vrši se pozivom na telefon u sustavu javne mreže na brojeve:

- 193 Javna vatrogasna postrojba Grada Rijeka (ŽVOC),
- 112 Županijski centar 112,
- 192 stalno Operativno dežurstvo Policijske uprave primorsko-goranske.

Dojava požara osigurava se primjenom:

- javne telefonske mreže za građanstvo,
- sustavom bežične veze za korisnike takvih sustava:
  - sve organizacione jedinice Policijske uprave primorsko-goranske,
  - sve vatrogasne postrojbe u gospodarstvu,
  - sva dobrovoljna vatrogasna društva,
  - osoblja HŽ-a,
  - svih plovila s radio uređajima u akvatoriju Županije,
  - motritelji područnih Šumarija,
  - osoblje zrakoplovnih klubova "Krila Kvarnera" i "Lošinj" izviđanjem iz zraka,
  - osoblje specijaliziranih poduzeća za čuvanje objekata,
  - putem ugrađenih sustava za indikaciju i dojavu požara.

Kod zaprimanja dojave požara odnosno obavijesti o događaju služujuće osobe dužne su prikupiti što je moguće više elemenata o samom događaju, a naročito:

- vrsta događaja,
- mjesto,
- vrsta objekta ili karakteristike područja,
- vrijeme pojave odnosno uočavanja događaja,
- intenzitet,
- podaci o ugroženim osobama,
- ime, prezime i/ili broj telefona dojavitelja,
- ostali podaci i saznanja koja mogu pospješiti efikasnost nastupa postrojbe, a do kojih je u fazi zaprimanja dojave požara, objektivno, moguće doći.

Ukoliko dojavu požara zaprimi stalno Operativno dežurstvo Policijske uprave primorsko-goranske ili Županijski Centar 112, istu informaciju sa svim elementima prethodno navedenim bez odlaganja prenosi Vatrogasnog operativnom centru JVP Rijeka (u dalnjem tekstu: ŽVOC).

Bez obzira kojem je tijelu državne uprave izvršena dojava požara ili akcidenta isto je dužno dojavu u cijelosti zaprimiti i istu promptno proslijediti dispečeru ŽVOC-a. Nije dopušteno upućivanje dojavitelja da nazove drugi telefonski broj i prekidanje već uspostavljene veze.

Po zaprimljenoj dojavi službujuća osoba ŽVOC-a o istoj izvješće službujućeg zapovjednika smjene postrojbe i upućuje na lice mjesta interventnu ekipu temeljem njegove prosudbe, a ukoliko je službujući zapovjednik smjene postrojbe trenutno nedostupan postupa prema razrađenim operativnim planovima za pojedine specifične intervencije. O učinjenom izvješće ili zapovjednika JVP Rijeka ili njegovog zamjenika i županijskog vatrogasnog zapovjednika.

Operativni djelatnik stalnog Operativnog dežurstva PU primorsko-goranske i dispečer ŽVOC-a, po poduzetim opisanim radnjama, o događaju izvješćuju službujuću osobu ŽC 112.

Dispečer ŽVOC-a održava stalnu vezu sa zapovjednikom epipe upućene na mjesto događaja i prema razvoju situacije, odnosno temeljem prosudbe istog, poduzima radnje neophodne za uključivanje dodatnih snaga u intervenciju ili za povlačenje dijela snaga ili cijele interventne epipe u bazu. O učinjenom izvješće ili zapovjednika JVP Rijeka ili njegovog zamjenika i županijskog vatrogasnog zapovjednika.

Pored opisanih načina, uzbunjivanje se može izvršiti i upotrebom sirena **(PRILOG 36.)** kojima upravlja Županijski Centar 112 prema posebnom naputku.

5.5.3. Sustav uključivanja vatrogasnih postrojbi i JLS u slučaju požara otvorenog prostora

Uzbunjivanje vatrogasaca vrši se zvukovno, radio vezom (vatrogasnii sustav radio veza), telefonom ili mobitelom.

Sustav uključivanja postrojbi u akciju gašenja požara provodi se po stupnjevima:

I. stupanj – nastanak požara

- Ukoliko se radi o požaru otvorenog prostora na mjesto događaja se u pravilu upućuje ekipa za gašenje jakosti jednog vatrogasnog odjeljenja teritorijalno nadležne vatrogasne postrojbe (JVP ili DVD). Ukoliko na lice mjesta izlazi ekipa JVP, dispečer ŽVOC-a stavlja u pripravnost, uzbunjuje i uključuje vatrogasnu postrojbu područnog dobrovoljnog vatrogasnog društva, a koje je najbliže mjestu izbjivanja požara.
- Dispečer ŽVOC o događaju izvješće PU P-G i ŽC 112 Rijeka.
- Akcijom gašenja požara na licu mjesta rukovodi voditelj odjeljenja, a voditelj smjene vatrogasne postaje putem dispečera prati tijek akcije gašenja i po potrebi se uključuje.
- Dobrovoljnim vatrogascima na akciji gašenja požara po dolasku na mjesto događaja rukovodi voditelj odjeljenja JVP.

II stupanj – širenje požara

- Ukoliko voditelj odjeljenja izvijesti o nemogućnosti provedbe učinkovite akcije gašenja na lice mjesta obavezno izlazi voditelj smjene JVP-a. Voditelj odjeljenja vatrogasne postaje procjenjuje situaciju na licu mjesta, pa ukoliko procjeni da su potrebne dodatne snage na gašenju požara u dogovoru sa voditeljem smjene vatrogasne postrojbe donosi odluku o dodatnoj opremi i ljudstvu koje se šalje na lice mjesta. U nedostatku snaga u matičnoj postaji, putem dispečera uključuju se neangažirane snage iz matične vatrogasne postaje i druge, događaju najbliže, vatrogasne postaje, a pristupiti će se uzbunjivanju dobrovoljnih vatrogasnih društva susjednih JLS-a sa područja Županije.
- Ako su širenjem požara ugrožene građevine u kojima stalno ne borave ljudi, dispečer ŽVOC-a će u granicama objektivnih mogućnosti stupiti u vezu s vlasnicima/korisnicima tih objekata radi upoznavanja istih sa događajem, te radi prikupljanja podataka koji mogu biti od važnosti za akciju gašenja (namjena, vrste i karakteristike uskladištene robe, količine sredstava za gašenje, postojanje instaliranih sustava veze i dr.).
- U tom stupnju rukovođenje akcijom gašenja na mjestu događaja preuzima voditelj smjene vatrogasne postaje, a koji je u stalnoj vezi s zapovjednikom smjene vatrogasne postrojbe koji po potrebi izlazi na lice mjesta.
- Ukoliko dođe do angažiranja DVD-a sa sjedištem van JLS-a na čijem je području došlo do požara, dispečer ŽVOC-a o poduzetom izvješćuje Operativno dežurstvo PU primorsko-goranske i ŽC 112. Pored pružene obavijesti dispečer ŽVOC-a će od ŽC 112 zatražiti da se o događaju izvijesti i mjesno nadležni Šumarsko-lovni inspektor.

III stupanj – daljnje širenje požara

- U slučaju eskalacije požara rukovođenje akcijom gašenja požara preuzima zapovjednik smjene vatrogasne postrojbe, a o poduzetom izvješćuje zapovjednika matične vatrogasne postrojbe i županijskog vatrogasnog zapovjednika.
- Ako požar i pored angažiranih snaga prijeti dalnjim širenjem, zapovjednik smjene vatrogasne postrojbe uključuje dodatne snage za gašenje požara bilo iz redova matične vatrogasne postrojbe ili iz DVD-a sa područja Županije koja do tada nisu uključena u akciju gašenja.
- Na zahtjev zapovjednika smjene vatrogasne postrojbe, dispečer ŽVOC-a o događaju izvješćuje odgovorne osobe u područnoj Šumariji i traži izlazak stručnih službi iste na lice mjesta.

Putem ŽC 112 o učinjenom se izvješćuje stručna služba nadležne Uprave šuma.

IV stupanj – širenje požara do proglašenja prirodne nepogode

- Požar otvorenog prostora/šume takvih razmjera da iziskuje angažiranje vatrogasnih postrojbi iz susjednih županija nije realno za očekivati na području Županije, a ovaj

stupanj karakterizira situacija kada istovremeno sa požarom III. stupnja na otvorenom prostoru i/ili šume izbije požar stambenog, javnog ili gospodarskog objekta ili izbije više istovremenih raznovrsnih požara koji zahtijevaju angažiranje cijele vatrogasne postrojbe.

- Rukovođenje akcijama gašenja u tom stupnju preuzima zapovjednik vatrogasne postrojbe u koordinaciji s županijskim vatrogasnim zapovjednikom.

U slučaju korištenja zrakoplova – letjelica za gašenje požara, postupa se po posebnom naputku MUP-a – MORH-a (naputak pohranjen kod dispečera ŽVOC-a).

Mjesto slijetanja osigurava PU primorsko-goranska.

V stupanj – širenje požara – proglašenje prirodne nepogode

- Ukoliko događaj poprimi obilježje prirodne nepogode, županijski vatrogasni zapovjednik predlaže Županu putem gradonačelnika/načelnika grada/općine (na čijem je području došlo do takvog događaja) proglašavanje događaja prirodnom nepogodom o čemu izvješće Glavnog vatrogasnog zapovjednika.
- Županijski vatrogasni zapovjednik, temeljem vlastite prosudbe, može tražiti dodatnu pomoć u ljudstvu i tehnici od strane drugih županijskih vatrogasnih zapovjedništava kao i snaga ustrojenih na nivou države. U ovoj fazi u akciju gašenja po potrebi se uključuju i sve druge strukture čije je angažiranje predviđeno na nivou dotičnog JLS-a za slučaj proglašavanja prirodne nepogode.
- Županijski vatrogasni zapovjednik o donesenoj odluci o angažiranju snaga s područja druge županije na području Primorsko goranske županije o poduzetom izvješće Župana, a u slučaju da je isti odsutan osobu koja ga zamjenjuje.
- Rukovođenje akcijom gašenja u pravilu preuzima glavni vatrogasni zapovjednik ili osoba koju on ovlasti. Do dolaska javnog vatrogasnog zapovjednika akcijom rukovodi županijski vatrogasni zapovjednik.

U slučaju korištenja zrakoplova postupa se po posebnom naputku (naputak je pohranjen kod dispečera VOC-a).

Mjesto vodozahvata na moru osigurava se plovilima PU primorsko-goranske i Lučke kapetanije.

Za potrebe nesmetane komunikacije između učesnika akcije gašenja požara i rukovodnog sastava, Planom zaštite od požara Primorsko-goranske županije određen je raspored radio veze po požarnim područjima Primorsko-goranske županije.

Za komunikaciju voditelja akcije gašenja požara sa zrakoplovom određen je 9. kanal i isti se ne smije koristiti u druge svrhe sve dok je zrakoplov uključen u akciju gašenja požara i dok se isti nalazi u zoni djelovanja.

5.5.3.1. Način zamjene vatrogasnih postrojbi sa novim postrojbama na gašenju požara

Zamjena vatrogasnih postrojbi sa novim postrojbama vrši se u sljedećim slučajevima:

- zamora postojećih, angažiranih snaga na gašenju požara,
- potrebe za dodatnim snagama na drugom požaru na području istog ili nekog drugog grada/općine, a moguća je zamjena s drugom formacijom,
- zahtjeva Glavnog vatrogasnog zapovjednika za dodjeljivanje određenog broja ljudstva i tehnike za gašenje drugog požara,
- pojedinačnog ili kolektivnog ozljeđivanja učesnika akcije gašenja (prometna nezgoda na putu do ili tijekom same intervencije, eksplozija, trovanje, urušavanje i drugi nepredvidivi događaji).

Rukovoditelj akcije gašenja požara u dogovoru sa rukovoditeljem višeg stupnja vrši zamjenu snaga angažiranih na akciji gašenja požara za slučaj zamora, za slučaj potrebe za dodatnim snagama na drugom požaru i za slučaj pojedinačnog ili kolektivnog ozljeđivanja učesnika akcije.

Zamjena snaga u slučaju zahtjeva Glavnog vatrogasnog zapovjednika za dodjeljivanje određenog broja ljudstva i tehnike, izvršava se prema odluci koju donosi županijski vatrogasni zapovjednik.

Zamjena vatrogasnih postrojba angažiranih na gašenju požara vrši se, u pravilu, na mjestu intervencije. Izuzetno, po odobrenju rukovoditelja višeg stupnja od rukovoditelja na licu mjesta, zamjena određenog broja vatrogasaca može se obaviti u sjedištu postrojbe.

Transport teško ozlijedenih vrši se vozilima HMP ili Doma zdravlja. Transport lakše ozlijedenih (ljudstvo za zamjeniti) i neodložnih za evakuaciju (dok još nema HMP) vrši se vozilima postrojbi.

5.5.4. Sustav motrenja otvorenih prostora

Tijekom godine se na području nadležne Uprave šuma za područje Primorsko-goranske županije provode preventivne mjere zaštite od požara koje obuhvaćaju plansku izradu/uspostavu/postavljanje:

- karte po stupnjevima ugroženosti šumskih površina,
- motrilacko-dojavne službe (motrilice i ophodnje) sa sistemom mobitel veze,
- prorjeđivanja, čišćenja i nege sastojina i čišćenja šumskih puteva i prosjeka,
- promidžbe (letci, plakati, informiranje posjetitelja i stanovnika),
- znakova zabrane loženja vatre i znakova upozorenja.

Sve jedinice lokalne uprave na području Županije donijele su Planove zaštite šuma od požara kojim je definiran sustav motrenja otvorenih prostora.

5.5.5. Način pozivanja i uključivanja stručnih službi u akciju gašenja požara

5.5.5.1. Postrojbe civilne zaštite

U slučajevima kada požar, eksplozija ili akcident poprimi razmjere prirodne nepogode i/ili prijeti opasnost da poprimi razmjere prirodne nepogode, županijski vatrogasni zapovjednik ili osoba koju on ovlasti može zahtijevati mobilizaciju postrojbi civilne zaštite.

U tom slučaju, angažira se Stožer civilne zaštite koji vrši mobilizaciju pripadnika civilne zaštite.

Kod slučajeva predviđenih za upotrebu postrojbi civilne zaštite mora izvršiti pravilnu procjenu zbog dinamike angažiranja postrojbe civilne zaštite vodeći računa o mobilizacijskom vremenu od najmanje 6 sati, a najviše 48 sati.

Prijevoz, hranu, napitke i vezu za postrojbe civilne zaštite rješava Stožer civilne zaštite.

Koordinaciju djelovanja osigurati na taj način da se zapovjedniku postrojbi civilne zaštite pridodaje jedan voditelj odjeljenja vatrogasne postrojbe. Ta osoba mora biti opremljena sa prijenosnom radio stanicom putem koje se omogućava učinkovita veza sa ostalim rukovodećim osobama u akciji gašenja požara.

5.5.5.2. Hrvatska vojska

Hrvatska vojska se kod pružanja pomoći u akciji gašenja požara uključuje sa ljudstvom (vojaci sa osobnom opremom) i za koje osigurava prijevoz do mjesta požara i za povratak postrojbi u vojarnu.

Postrojbe Hrvatske vojske uključuju se u akciju gašenja temeljem prosudbe županijskog vatrogasnog zapovjednika, a na način utvrđen posebnim naputkom.

Pozivanje se vrši putem Operativnog centra HV-a telefonom koji sa zahtjevom upoznaje za to određenog časnika.

Postrojbe HV-a raspolažu sa vlastitim sustavom veze.

Koordinaciju djelovanja osigurati na taj način da se zapovjedniku postrojbi HV-a pridoda jedan voditelj odjeljenja vatrogasne postrojbe. Ta osoba mora biti opremljena sa prijenosnom radio stanicom putem koje se omogućava učinkovita veza sa ostalim rukovodećim osobama u akciji gašenja požara.

HV osigurava napitke i hranu za svoje postrojbe neovisno o osiguranju iste od strane jedinice lokalne samouprave.

5.5.5.3. Distributeri energenata

Neposredno po primjeku obavijesti od rukovoditelja akcije gašenja požara sa mjesta događaja po potrebi u akciju gašenja požara uključuju se stručne službe distributera

energenata i to operatori prijenosnog i distribucijskog sustava HEP-a za zahvate na vodovima i visoko i niskonaponskim instalacijama električne energije, komunalna poduzeća za rad na vodovodnim instalacijama, specijalizirane tvrtke za slučaj intervencije na prijevoznim sredstvima kod transporta i skladištenja zapaljivih tekućina i plinova.

5.5.5.4. Komunalne tvrtke

Ovisno o razvoju situacije na mjestu događaja, a ako se ukaže potreba za uključenje neke od stručnih službi komunalnih poduzeća, dispečer ŽVOC-a iste alarmira putem ŽC 112. Komunalna poduzeća koja se prema ovom planu dužna sudjelovati u akciji jesu područna komunalna poduzeća za sve zahvate na vodovodnim instalacijama i pomoći u ljudstvu i tehnički kod raščišćavanja požarišta, a prema planovima zaštite od požara JLS-a na čijem je području izbio požar.

5.5.5.5. Pružanje hitne medicinske pomoći

Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije uključuje se u akciju gašenja požara:

- ukoliko se iz dojave o događaju može zaključiti da na licu mjesta ima povrijeđenih osoba,
- ukoliko rukovoditelj akcije gašenja procjeni da postoji opasnost od ozljeđivanja radi prisutnosti većeg broja osoba na mjestu kome se provodi akcija gašenja požara (gasitelja i/ili ostalih osoba) ili radi konfiguracije terena, specifičnosti objekta ili vremenskih uvjeta.

Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije uključuje se u akciju putem telefona po dispečeru ŽVOC-a i/ili korištenjem sustava bežične veze putem ŽC 112.

Dispečer ŽVOC-a ili dežurna osoba ŽC 112 dužni su kod upućivanja poziva službi za pružanje hitne medicinske pomoći iznijeti sve raspoložive podatke o stanju na mjestu događaja.

Služba za pružanje hitne medicinske pomoći temeljem informacije rukovoditelja akcije gašenja ili u dogовору s istim odlučuje o stavljanju u pripravnost bolnice i angažiranje drugih dodatnih snaga u ljudstvu i tehnički neophodnih za zbrinjavanje ozlijedjenih osoba (sanitetski prijevoz).

Medicinske ustanove koje se uključuju u sustav gašenja požara su:

- Dom zdravlja Primorsko-goranske županije (Ispostave Crikvenica, Čabar, Delnice, Krk, Mali Lošinj, Opatija, Rab, Rijeka i Vrbovsko),
- Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije (Ispostave Cres, Crikvenica, Čabar (Prezid), Delnice, Krk, Mali Lošinj, Opatija, Rab i Vrbovsko),
- KBC Rijeka (lokacije Rijeka, Sušak i Kantrida),
- Klinika za ortopediju Lovran.

5.5.5.6. Pravne osobe koje raspolažu s potrebnom opremom i mehanizacijom koja bi se mogla koristiti u većim požarima

Korištenje opreme i vozila posebne namjene, a koja bi mogla koristiti u gašenju požara ili kod havarija, a koja je u sastavu vatrogasnih postrojbi određeno je operativnim planovima djelovanja postrojbe za pojedine karakteristične slučajeve, kao što je intervencija na visokim objektima, gospodarskim objektima sa specifičnim tehnološkim procesima, potreba za žurnom izradom prolaza i pristupa požarištu.

Slučajevi u kojima se tretira uporaba opreme i vozila posebne namjene jesu oni kada je vatrogasna postrojba pored opreme s kojom raspolaže, prinuđena zatražiti pomoć drugih poduzeća ili službi u gradu/općini, a naročito kod intervencija na sljedećim objektima ili u sljedećim situacijama:

- intervencije u cestovnim i željezničkim tunelima,
- složene prometne nezgode kada su neophodne specijalne dizalice i/ili vozila za posipavanje kolnika,
- situacije u prometu kada je potrebna oprema za pretakanje opasnih medija na javnoj prometnoj površini (cestovnoj ili željezničkoj),
- kod urušavanja objekata,
- kada se ukaže potreba za rušenje objekta,
- kod raščićavanja prilaza požarom zahvaćenom i/ili ugroženom objektu,
- kod intervencije na plovnim objektima i/ili ispod površine,
- kod utvrđivanja prisutnosti otrova, jetkih i nagrizajućih tvari,
- kod utvrđivanja prisutnosti eksploziva i/ili eksplozivnih naprava,
- kod utvrđivanja prisutnosti radioaktivnih tvari,
- kod požara otvorenog prostora, a kada je zahvaćen veći kompleks sa otežanim pristupom i kada su ugroženi životi ljudi na teško pristupačnom mjestu.

Korištenje opreme i vozila posebne namjene osigurava se na način da se poziva rukovoditelj stručnih službi poduzeća ili ustanove koja s opremom raspolaže.

Poziv za pružanje ispomoći upućuje se putem dispečera ŽVOC-a i putem ŽC 112, a prema popisu u prilogu Plana zaštite od požara JLS-a na čijem je području došlo do događaja.

Popis dijela tvrtki koje raspolažu s teškom mehanizacijom na području Županije s vrstom poslova za koje se mogu angažirati navedeni su u sljedećoj tablici:

Tablica 30. Popis pravnih osoba s teškom mehanizacijom na području PGŽ koja bi se mogla koristiti u većim požarima

R.BR.	TVRTKA/TIJELO	OPIS POSLOVA I ZADATAKA	OPREMA I MEHANIZACIJA
1.	TTS team 24 d.o.o. Miroslava Krleže 4, 51000 Rijeka	Izvlačenje vozila Odvoz materijala	Buldožeri, rovokopači autodizalice i kamioni
2.	GP Krk d.d. Stjepana Radića 31, 51500 Krk	Ukrcaj i odvoz materijala, Izrada i čišćenje prolaza	Buldožeri, rovokopači i kamioni
3.	GP Rijeka d.d. Frana Supila 6, 51000 Rijeka	Ukrcaj i odvoz materijala, Izrada i čišćenje prolaza	Buldožeri, rovokopači i kamioni
4.	Ceste Rijeka d.o.o. Kukuljanovo 377, 51227 Kukuljanovo Industrijska zona	Izrada i čišćenje prolaza i pristupa	Buldožeri, rovokopači i kamioni
5.	MI TEH – Mihelčić tehnika d.o.o. Kukuljanovo 198, 51227 Kukuljanovo	Izrada i čišćenje prolaza i pristupa	Buldožeri, rovokopači i kamioni
6.	Novotehna d.d. Trg Grivica 4, 51000 Rijeka	Podupiranje oštećene konstrukcije	Buldožeri, rovokopači i kamioni
7.	Luka Rijeka d.d. Riva 1, 51000 Rijeka	Premještanje tereta i izvlačenje vozila	Autodizalice
8.	Bimont d.d. Ružičeva 19, 51000 Rijeka	Premještanje tereta i izvlačenje vozila	Autodizalice
9.	Hrvatske željeznice	Intervencije uz prugu i u tunelima	Šinsko vozilo (drezina)
10.	Jadranski pomorski servis d.d. Verdieuva 19, 51000 Rijeka	Prijevoz opreme Gašenje s mora	Remorkeri
11.	INA d.d., Rafinerija Rijeka Kostrena, Urinj bb, 51221 Kostrena	Pretakanje i prihvati zapaljivih tekućina	Autocisterne Pumpe
12.	Dezinsekcija d.o.o. Brajića 13, 51000 Rijeka	Prihvati kemikalija Gašenje s mora	Spremnici, pumpe Specijalna plovila
13.	Rijeka tank d.o.o. Bartola Kašića 8A, 51000 Rijeka	Prihvati zapaljivih tekućina i kemikalija	Autocisterne Spremnici, pumpe
14.	IND EKO d.o.o. Korzo 40/2, 51000 Rijeka	Pretakanje opasnih medija	Autocisterne Spremnici, pumpe
15.	Uprava šuma Delnice Supilova 32, 51300 Delnice	Izrada šumske prosjeku	Motorne pile
16.	Uprava šuma Senj Nikole Suzana 27, 53270 Senj	Izrada šumske prosjeku	Motorne pile
17.	Uprava šuma Buzet Naselje Goričica 2, 52420 Buzet	Izrada šumske prosjeku	Motorne pile
18.	TD Rijeka plus d.o.o. Fiumara 13, Rijeka 51000	Premještanje i odvoz vozila	Vozilo - pauk
19.	PU primorsko-goranska Žrtava fašizma 3, 51000 Rijeka	Uklanjanje eksplozivnih tvari	Oprema za rad sa eksplozivnim tvarima
20.	HGSS – Stanica Rijeka F. Matkovića 7/A, 51000 Rijeka	Spašavanje s nepristupačnih pozicija	Oprema za spašavanje
21.	HGSS – Stanica Delnice Supilova 138, 51300 Delnice	Spašavanje s nepristupačnih pozicija	Oprema za spašavanje
22.	Pilotski klub „Krla Kvarnera“ Soboli 53, 51219 Čavle	Avio navođenje	Zrakoplov za izviđanje
23.	Nobel d.o.o. Garići 28, 51216 Viškovo	Za potrebe miniranja	Oprema za miniranje

U prilozima Plana zaštite od požara Primorsko-goranske županije (po kojem će se navedene pravne osobe angažirati u slučaju požara), navedene su odgovorne osobe u tvrtkama, koje su ovlaštene za donošenje odluka i slanju potrebne opreme i mehanizacije na mjesto intervencije, kao i osnovni podaci za uspostavljanje žurnog kontakta.

Način angažiranja pravnih osoba je prema tržišnim uvjetima, odnosno u danom trenutku angažira se na gore opisani način oprema i mehanizacija prema njenoj raspoloživosti.

5.5.6. Uvjeti u kojima se županijski čelnici upoznaju s nastankom požara

Upoznavanje Župana i načelnika Stožera civilne zaštite Primorsko-goranske županije s nastalim požarom provodi se u sljedećim slučajevima:

- u slučaju požara, eksplozije i druge opasne situacije, a kada je došlo do stradanja više osoba,
- u slučaju požara i/ili eksplozije kada je nastupila materijalna šteta koja bitno remeti proizvodni proces u gospodarskim objektima ili kada je uslijed požara na duže vrijeme onemogućeno korištenje većeg stambenog objekta,
- u slučaju kada se na požaru na području Županije angažiraju javne vatrogasne postrojbe i/ili dobrovoljna vatrogasna društva sa sjedištem u drugim županijama,
- u slučaju kada se javne vatrogasne postrojbe i/ili dobrovoljna vatrogasna društva upućuju na akciju gašenja požara van područja županije,
- u slučaju kada se za potrebe akcije gašenja mora osigurati oprema, ljudstvo ili bilo koji drugi vid pomoći u nadležnosti županijskih struktura.

5.6. MJERE CIVILNE ZAŠTITE OD INDUSTRIJSKIH NESREĆA

5.6.1. Identifikacija zadaća operativnih snaga civilne zaštite koje su nepokriveni operativnim planovima pravnih i fizičkih osoba u kojima se obavlja proizvodnja, skladištenje, prerada, rukovanje, prijevoz, skupljanje i druge radnje s opasnim tvarima

Zadaće nepokriveni postojećim operativnim planovima pravnih osoba koje obavljaju djelatnost korištenjem opasnih tvari (niži razred postrojenja), odnosno unutarnjim planovima (viši razred postrojenja):

- evakuacija građana u slučaju neposredne opasnosti od opasne tvari,
- zbrinjavanje evakuiranih osoba,
- pružanje prve medicinske pomoći i zdravstveno zbrinjavanje povrijeđenih osoba,
- humana asanacija/dekontaminacija,
- gašenje požara u slučaju nedostatnih snaga i vršenje dekontaminacije,
- intervencija kod onečišćenja mora.

5.6.2. Identifikacija lokalnih resursa za pokrivanje nepokrivenih zadaća

Lokalni resursi za pokrivanje zadaća koje nisu pokriveni operativnim planovima operatera:

ZADAĆE	SNAGE
Gašenje požara	Vatrogasna zajednica PGŽ (prvi odgovor su vatrogasne postrojbe koje se nalaze bliže mjestu izvanrednog događaja)
Evakuacija	Stanovništvo (samoevakuacija). Postrojbe civilne zaštite JLS Postrojba civilne zaštite specijalističke namjene PGŽ. Društvo CK PGŽ. Pravne osobe za prijevoz stanovništva.
Zbrinjavanje evakuiranih osoba	Postrojbe civilne zaštite JLS Postrojba civilne zaštite specijalističke namjene PGŽ. Društvo CK PGŽ. Pravne osobe za osiguranje smještaja stanovništvu koje je potrebno zbrinuti.
Pružanje prve medicinske pomoći i zdravstveno zbrinjavanje povrijeđenih osoba	Zavod za hitnu medicinu PGŽ (pružanje prve medicinske pomoći). Dom zdravlja Primorsko-goranske županije (zbrinjavanje povrijeđenih osoba).
Humana asanacija/dekontaminacija	Humanu asanaciju i identifikaciju poginulih vršiti će po posebnim propisima (sudac, policijski službenici, liječnik); sahranjivanje poginulih vršiti će se na mjesnim grobljima po mjestu prebivališta poginulih – provode pogrebna poduzeća koja djeluju na području na kojem je došlo do izvanrednog događaja. Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite u segmentu zaštite okoliša i saniranja posljedica onečišćenja.
Intervencija kod onečišćenja mora	Županijski operativni centar.

Ovisno o vrsti nastalog izvanrednog događaja utvrđuje se ekspertni tim za provođenje stručne procjene posljedica te predlaganje mjera civilne zaštite i tehničkih intervencija.

Članovi ekspertnog tima (**PRILOG 11.:**):

- stručnjak zaposlen u pravnoj osobi koja koristi, skladišti, proizvodi ili prevozi opasne tvari,
- predstavnik JVP-a Rijeka,
- predstavnik zdravstvene ustanove.

Ekspertni tim stoji na dispoziciji Županu i Stožeru civilne zaštite.

U nastavku su navedeni postupci i mjere koje se provode u slučaju određenih ugroza koje su moguće na predmetnom području postrojenja.

5.6.2.1. Požar

Ako dođe do pojave dima ili vatre unutar građevine potrebno je:

- žurno napustiti ugroženi prostor izlaskom u vanjski prostor, izvan zone mogućeg urušavanja građevine,
- obavijestiti odgovorne osobe na lokaciji sukladno shemi obavlješćivanja,
- prije napuštanja prostorija, kada to okolnosti razvoja događaja dopuštaju, isključiti iz pogona uređaje i instalacije struje i plina,
- zatvoriti za sobom prozore i vrata prema putovima evakuacije,
- kod povećanih toplinskih isijavanja uslijed požara otkrivene dijelove tijela zaštititi pokrivanjem odjećom (po mogućnosti prethodno navlaženom),
- iz ugroženog prostora evakuirati se u pognutom položaju, kako bi površina tjelesnog izlaganja izvoru topline bila što manja,
- ako se ostane zarobljen unutar ugroženog prostora, brtvljenjem otvora između vrata i poda prostorije uporabom ručnika, pokrivača, odjeće ili drugih priručnih sredstava usporiti ulazak dima u prostoriju, otvoriti prozor i ostati u njegovoj blizini, a ako se prozor ne može otvoriti zaštititi se od dima udisanjem preko krpe ili maramice (po mogućnosti ovlažene),
- ako je požar u početnoj fazi, bez odlaganja pristupiti njegovom gašenju uporabom najbližih ručnih vatrogasnih aparata (ako se time ne ugrožava vlastiti ili tuđi život),
- ako se gašenje požara nastavlja uporabom hidranata, prije uporabe vode obvezno isključiti instalacije električne energije zbog opasnosti od električnog udara,
- ozlijedenim osobama pružiti prvu pomoć (osposobljeni djelatnici).

Ako dođe do pojave požara vanjskog prostora:

- započeti gašenje požara i spriječiti njegovo širenje,
- požar se gasi sredstvima za gašenje koja se dijele na:
  - glavno – voda,

- specijalna – pjena, ugljični dioksid, haloni, suhi prah,
- pomoćna – pokrivači, pjesak i ostala sredstva.
- isključiti električnu struju prije gašenja požara vodom ili pjenom,
- zaustaviti dotok gorive tvari do mjesta požara,
- ukloniti sve spremnike zapaljivih tvari i zapaljive tvari od mjesta nastanka požara, ako to nije moguće, potrebno ih je hladiti mlazom raspršene vode,
- poduzeti mjere osobne zaštite:
  - udaljiti se, što je moguće više, od mjesta nastanka požara,
  - u slučaju da dođe do otvaranja sigurnosnih ventila spremnika, potrebno se odmah udaljiti zbog mogućnosti eksplozije spremnika,
  - pri gašenju, upotrijebiti sredstva za osobnu zaštitu.

5.6.2.2. Eksplozija

Ako dođe do eksplozije potrebno je:

- žurno se zakloniti iza ili ispod čvršćih građevinskih konstrukcija, odnosno namještaja (ispod stolova, iza ormara, uz zid i sl.) zauzimajući čučeći ili ležeći položaj,
- po prestanku eksplozivnog udara odmah napustiti ugroženi prostor izlaskom u vanjski prostor – izvan zone mogućeg urušavanja građevine,
- po mogućnosti isključiti iz pogona uređaje i instalacije struje i plina, kako ne bi bili izvor nastanka novih eksplozija,
- ako se instalacije električne struje ili plina ne mogu isključiti unutar građevine, pozvati u pomoć dežurne službe distributera energenata da osiguraju ova isključenje na svojim opskrbnim mrežama.

5.6.2.3. Ispuštanje opasne tvari

U slučaju ispuštanja opasnih tvari iz spremnika potrebno je:

- žurno se evakuirati iz ugroženog prostora u vanjski otvoren prostor, podalje od mjesta opasnosti,
- ukoliko ima unesrećenih, pružiti prvu pomoć, ako je potrebno odvesti unesrećenog liječniku,
- što prije zatvoriti – sprječiti dalje istjecanje ili ekspandiranje opasne tvari – isključivo opremljeno i sposobljeno osoblje operatera,
- obavijestiti odgovorne osobe na lokaciji sukladno shemi obavješćivanja,
- koristiti odgovarajuću zaštitnu opremu (radno odijelo, gumene čizme, pvc rukavice, zaštitnu masku),
- u slučaju većih izlijevanja potrebno je prekinuti radni proces,
- u blizini mjesta ispuštanja ne pušiti, ne koristiti otvoreni plamen ili iskreće alate, ne uključivati električne uređaje,

- razlivene tekuće opasne tvari treba skupiti uz pomoć odgovarajućih priručnih sredstava (navedeni u sigurnosno-tehničkim listovima opasnih tvari),
- ne gaziti po ili dirati prolivene tvari te izbjegavati udisanje para, dima, ili praha na način da budete okrenuti uz vjetar,
- spriječiti istjecanje opasne tvari u kanalizaciju ili druge prostore ispod razine tla, brtvljenjem ili prekrivanjem ovih otvora,
- područje onečišćenja potrebno je izolirati te ne dozvoliti pristup neovlaštenim osobama,
- žurno obavijestiti druge unutar postrojenja, ako postoji mogućnost eskalacije, obavijestiti ŽC 112 i brzo angažiranje vanjskih žurnih i sanacijskih službi.

5.6.2.4. Evakuacija

Evakuacija će se provoditi:

- izvršiti uzbunjivanje svih zaposlenika i gostiju, te organizirano započeti evakuaciju,
- nadzirati i koordinirati sve aktivnosti tijekom evakuacije,
- izdavati naređenja i upute suradnicima sukladno razvoju situacije u evakuaciji,
- poduzimati dodatne mjere, ovisno o vrsti i intenzitetu opasnosti
- sprječavati svako samovoljno ponašanje zaposlenika/gostiju,
- pozivati druge javne službe ili ustanove za pomoć (medicinsku pomoć, vatrogasce, policiju),
- donositi odluke o poduzimanju mjera za spašavanje zaposlenike koji se nisu mogli evakuirati ili su se ozlijedili pri evakuaciji.

Odgovorni djelatnik za evakuaciju i spašavanje zaposlenika u objektu ili njegov zamjenik dužan je za vrijeme evakuacije izvršiti i sljedeće:

- provjeriti da li su svi zaposleni/gosti napustili svoja radna mjesta,
- kontinuirano poduzimati mjere sprječavanja panike,
- usmjeriti zaposlenike/goste prema izlazu i mjestu za okupljanje,
- okupiti zaposlenike a mjestu za okupljanje i provjeriti da li su svi evakuirani,
- spašavati i evakuirati ozlijedene zaposlenike/goste zajedno s ostalima.

5.6.3. Obveze pravne osobe u kojoj je došlo do nesreće, pregled sposobnosti

Obaveze pravnih osoba s opasnim tvarima propisane su odgovarajućim zakonskim i podzakonskim aktima, te njihovom internom dokumentacijom. Operateri imaju osposobljeno, opremljeno i uvježbano osoblje i adekvatan sustav nadzora i alarmiranja.

Odgovorna osoba operatera dužna je u slučaju nesreće obavijestiti ŽC 112 Rijeka koji će odmah mobilizirati žurne službe (vatrogasci, hitna medicinska pomoć, policija) te obavijestiti čelnike jedinice lokalne samouprave na kojoj se postrojenje nalazi te po potrebi i Župana (ukoliko se posljedice ne mogu sanirati snagama lokalne razine).

Obavijest koju odgovorna osoba na lokaciji područja postrojenja daje ŽC 112 sadrži sljedeće podatke:

- ime/naziv fizičke ili pravne osobe koja je dostavila obavijest,
- lokaciju akcidentnog događaja,
- vrijeme i datum akcidentnog događaja,
- opis, jačina i opseg akcidentnog događaja.

Operator će Županijskom centru 112 Rijeka dati procjenu razvoja izvanrednog događaja, mogućnosti eskalacije krize van perimetra postrojenja, koje ugroze prijete te strukturu potrebne pomoći. Pregled sposobnosti pravnih osoba koje koriste opasne tvari kao i njihove obveze u slučaju nesreće definirane su operativnim planovima pravnih osoba koje obavljaju djelatnost korištenjem opasnih tvari.

5.6.4. Pregled pravnih osoba, redovnih službi i drugih potrebnih kapaciteta za provođenje aktivnosti na zaštiti od rizika i opasnosti ove vrste, s posebno utvrđenim zadaćama za svaku od operativnih snaga i sudionika sustava civilne zaštite

U slučaju požara/eksplozije i nastanka vanloakcijskih posljedica, Župan će aktivirati sljedeće snage:

Tablica 31. Zadaće sudionika i operativnih snaga civilne zaštite na području PGŽ koje sudjeluju u slučaju industrijske nesreće

OPERATIVNE SNAGE I SUDIONICI SUSTAVA CZ	ZADAĆE (MJERE)	RESURSI
Stožer civilne zaštite	Analiziraju situaciju i sugeriraju Županu aktiviranje operativnih snaga sustava civilne zaštite. Utvrđuju potrebu za evakuacijom i zbrinjavanjem stanovništva. Definiraju objekte za zbrinjavanje i kontaktiraju s odgovornim osobama ovih objekata. Usklađuju i nadziru provođenje zadaća i mjera civilne zaštite.	<u>PRILOG 1.</u>
Ekspertni tim	Provođenje stručne prosudbe mogućih posljedica izvanrednog događaja i predlaganje mjera civilne zaštite i tehničkih mjera.	<u>PRILOG 11.</u>
Koordinator na lokaciji	Koordinira provedbu mjera civilne zaštite na području intervencije.	<u>PRILOG 7.</u>
Operativne snage vatrogastva	Gašenje požara, sanacija prosutih/prolivenih opasnih tvari. Lociranje i spašavanje ugroženog stanovništva. Pružanje prve pomoći do predaje na stručnu medicinsku skrb. Pomoć kod evakuacije stanovništva. Osiguravanje pristupa objektima kritične infrastrukture. Osiguranje prohodnosti prometnica (uz pomoć građevinskih tvrtki).	<u>PRILOG 2.</u>
Operativne snage Crvenog križa	Evidentiranje unesrećenih, nestalih i poginulih osoba. Pružanje prve medicinske pomoći.	<u>PRILOG 3.</u>

OPERATIVNE SNAGE I SUDIONICI SUSTAVA CZ	ZADAĆE (MJERE)	RESURSI
	Zadaće vezane uz evakuaciju i zbrinjavanje. Organiziranje dobrovoljnog davanja krvi.	
Postrojbe civilne zaštite specijalističke namjene	Pomoći pri evidentiranju unesrećenih, nestalih osoba. Pomoći kod provođenja evakuacije i privremenog smještaja stanovništva za zbrinjavanje. Logistika na mjestima prihvata. Pomoći pri asanaciji terena.	<u>PRILOG 6.</u>
Udruge	Pomoći poslovi kod raščišćavanja. Potpora u provođenju mjera evakuacije, spašavanja, prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva. Logistika na mjestima prihvata.	<u>PRILOG 5.</u>
Tvrtke za vodoopskrbu	Osiguravanje redovne isporuke pitke vode. Osiguravanje ljudstva i tehnike i rad na saniranju posljedica u slučaju industrijske nesreće po zahtjevu Župana.	<u>PRILOG 7.1.</u>
Komunalne i građevinske tvrtke	Usitnjavanje porušenih zidnih gromada na mjeru pogodnu za utovar i odvoženje na deponije. Ravnjanje terena radi lakšeg prometa i eventualnog podizanja šatorskih i drugih privremenih naselja. Odvoz građevinskog otpada na zato predviđene lokacije.	<u>PRILOG 7.2.</u>
Pravne osobe za osiguranje smještaja i hrane	Osiguranje smještaja i pripreme hrane za evakuirane i osobe.	<u>PRILOG 7.7.</u>
Sredstva javnog priopćavanja	Informiranje javnosti.	<u>PRILOG 24.</u>
Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije Dom zdravlja Primorsko-goranske županije	Pružanje prve medicinske pomoći i zdravstveno zbrinjavanje povrijeđenih osoba.	<u>PRILOG 13.</u>
HEP ODS d.o.o. Elektroprimorje Rijeka (pogoni Rijeka, Opatija, Skrad, Crikvenica, Krk, Mali Lošinj i Rab)	Osiguranje neprekidne isporuke električne energije. Sanacija posljedica industrijske nesreće na elektroenergetskim postrojenjima.	<u>PRILOG 19.</u>
ŽOC	Provedba postupaka i mjera predviđanja, sprječavanja, ograničavanja širenja, spremnosti za reagiranje po Planu intervencija kod iznenadnog onečišćenja mora.	<u>PRILOG 7.9.</u>
Policijska uprava primorsko-goranska (11 policijskih postaja)	Reguliranje prometa za vrijeme intervencije.	<u>PRILOG 16.</u>
Hrvatske ceste d.d. PJ Rijeka, TI Rijeka Županijska uprava za ceste Primorsko-goranske županije Ceste Rijeka d.o.o.	Ocjena stanja i funkcionalnosti prometa, komunikacijskih sustava i objekata. Popravak prometne infrastrukture.	<u>PRILOG 23.</u>
Centri za socijalnu skrb (Rijeka s podružnicama, Opatija, Krk, Mali Lošinj, Cres, Crikvenica)	Pružanje psihološke pomoći unesrećenima..	<u>PRILOG 15.</u>
Pogrebna poduzeća	Prijevoz pokojnika i obavljanje pogrebnih poslova.	<u>PRILOG 22.</u>

OPERATIVNE SNAGE I SUDIONICI SUSTAVA CZ	ZADAĆE (MJERE)	RESURSI
Dezinsekcija d.o.o. Rijeka IND EKO d.o.o. Rijeka Rijekatank d.o.o. Rijeka	Sanacija prolivenih opasnih tvari (na kopnu i moru).	<u>PRILOG 7.4.</u>
Autoprijevoznici	Osiguravanje prijevoznih sredstava za evakuaciju stanovništva.	<u>PRILOG 7.3.</u>

5.6.5. Gašenje požara

Stožer civilne zaštite Primorsko-goranske županije prikuplja informacije o požarnoj opasnosti, a za to je zadužen član Stožera za protupožarnu zaštitu.

Organizacija gašenja požara vršiti će se sukladno Planu zaštite od požara Primorsko-goranske županije.

Nositelj gašenja požara na području Primorsko-goranske županije Vatrogasna zajednica Primorsko-goranske županije, JVP Rijeka.

Ukoliko vatrogasni zapovjednik na terenu procjeni da postojeće snage kojima raspolaze Županija nisu dovoljne, preko načelnika Stožera civilne zaštite (po prethodno dobivenoj suglasnosti od strane Župana) traži se pomoći više hijerarhijske razine (RH).

5.6.6. Reguliranje prometa i osiguranja za vrijeme intervencija

Za prikupljanje informacija o stanju prohodnosti prometnica zadužen je član Stožera civilne zaštite, predstavnik Policijske uprave primorsko-goranske.

Organizaciju i reguliranje prometa te osiguranje za vrijeme intervencija razrađuje i provodi Policijska uprava primorsko-goranska (PP postaja nadležna za područje na kojem je došlo do izvanrednog događaja) u suradnji sa Stožerom civilne zaštite Primorsko-goranske županije, a prema potrebi zatražiti će se i ispomoći drugih policijskih uprava.

Ukoliko se procjeni da je potrebno obustaviti promet, Župan će od Policijske uprave primorsko-goranske zatražiti da se zabrani prometovanje pojedinim pravcima. Za predlaganje alternativnog pravca zadužen je stručni suradnik za promet u županijskoj upravi Primorsko-goranske županije i predstavnik PP nadležne za područje na kojem je došlo do izvanrednog događaja. Navedenu Odluku potrebno je dostaviti Županijskom centru 112 Rijeka radi javnog objavljivanja u medijima.

Prioritet u komunikaciji prometnicama na području velike nesreće imaju žurne službe, operativne snage, te pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite.

Županijska uprava za ceste Primorsko-goranske županije, Ceste Rijeka d.o.o. i Hrvatske ceste d.o.o., PJ Rijeka – tehnička ispostava Rijeka zaduženi su za ocjenu stanja i funkcionalnosti prometnica i komunikacijskih sustava i objekata.

5.6.7. Organizacija i mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći

Stožer prikuplja informacije o stanju objekata za pružanje zdravstvenih usluga, o stanju medicinske opreme i zaliha lijekova te sanitetskog materijala.

Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije sa svojim ispostavama (Cres, Crikvenica, Čabar (Prezid), Delnice, Krk, Mali Lošinj, Opatija, Rab i Vrbovsko) zadužen je za pružanje hitne medicinske pomoći ozlijeđenim osobama uz potporu Društva Crvenog križa Primorsko-goranske županije.

Operativne snage Crvenog križa zadužene su i za pružanje prve pomoći ozlijeđenim osobama prije dolaska hitne medicinske službe.

Medicinsku pomoć pruža i Dom zdravlja Primorsko-goranske županije (Isostave Crikvenica, Čabar, Delnice, Krk, Mali Lošinj, Opatija, Rab, Rijeka i Vrbovsko).

Zavod za hitnu medicinu i Dom zdravlja aktiviraju se preko ŽC 112 Rijeka.

Za provođenje higijensko epidemioloških mjera zadužen je Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije.

Za opskrbu sanitetskim materijalom i opremom zadužene su ispostave Doma zdravlja Primorsko-goranske županije te ljekarne na području Županije.

Za psihološku potporu operativnim snagama sustava civilne zaštite i stradalom stanovništvu zaduženo je Društvo Crvenog križa Primorsko-goranske županije i centri za socijalnu skrb (Rijeka s podružnicama, Opatija, Krk, Mali Lošinj, Cres, Crikvenica).

5.6.8. Organizacija humane asanacije

Asanacija obuhvaća:

- identifikaciju poginulih.
- sanitarni nadzor nad ukapanjem mrtvih.
- osiguranje prostora za prikupljanje poginulih i druge provedbene aktivnosti.

Rukovođenje prikupljanjem informacija o poginulima i analizi stanja uporabljivosti mrtvačnica u naseljima na području Županije provodi načelnik Stožera civilne zaštite Primorsko-goranske županije u suradnji sa Stožerom civilne zaštite na lokalnoj razini.

Identifikacija i humana asanacija vršiti će po posebnim propisima (sudac, policijski službenici, liječnik).

Sahranjivanje poginulih vršiti će se na mjesnim grobljima po mjestu prebivališta poginulih.

Preuzimanje, opremanje, prijevoz, ukop stradalih te osiguranje prostora za prikupljanje poginulih i druge provedbene aktivnosti provode komunalne tvrtke.

Pogrebna poduzeća koja djeluju na području Županije prikazana su u **PRILOGU 22.**

5.6.9. Organizacija veterinarske pomoći i animalne asanacije

Za pružanje veterinarske pomoći zadužena je Veterinarska stanica Rijeka (**PRILOG 14.**). U slučaju potrebe angažirala bi se i druge veterinarske ustanove s područja Županije.

Prikupljanje uginulih životinja vrši se preko veterinarske stanice uz pomoć komunalnih poduzeća (**PRILOG 20.**) vlasnika stoke, lovačkih društava i angažiranih građana.

Veterinarskom zbrinjavanju na području sa kojeg je izvršena evakuacija stanovništva podliježu sve kategorije domaćih životinja, smještajem na sigurna područja ili odvozom u najbližu klaonicu, prema procjeni veterinarske struke.

Osim nositelja u veterinarsko zbrinjavanje uključuju se vlasnici prometnih sredstava namijenjenih za prijevoz.

Lokacije za ukop životinjskih lešina odrediti će Župan svojom Odlukom uz suglasnost veterinarske službe.

5.6.10. Organizacija sklanjanja, evakuacije i zbrinjavanja ugroženog stanovništva

Prije početka evakuacije sve osobe koje se planiraju evakuirati, obavezno se moraju evidentirati (ime i prezime, ime i prezime njezinih roditelja, datum rođenja, adresa stanovanja, broj članova obitelji koji se evakuiraju – isti podaci i srodstvo). Isto tako, u evidencijske liste upisuje se vozilo kojim se osoba evakuira te mjesto na koje se evakuira, s naznakom mjesta prihvata.

Od ukupnog broja osoba dio njih će s evakuirati samoinicijativno, vlastitim prijevoznim sredstvima a dio organiziranim prijevozom.

Svi samoinicijativno evakuirani biti će proglašom obaviješteni o potrebi prijave članovima Crvenog križa u svrhu vođenja evidencija i eventualnog spajanja razdvojenih obitelji.

Obavijest o organiziranom provođenju evakuacije prenosi se sredstvima javnog priopćavanja i preko članova postrojbi civilne zaštite te udruga.

Tijekom pripreme za provođenje evakuacije određuju se prihvatna mjesta gdje će se obaviti popis stanovništva koje se organizirano evakuira te obavlja prihvat u prijevozna sredstva u svrhu vođenja urednih evidencija.

Istovremeno s početkom provedbe evakuacije izvješćuju se nositelji provedbe privremenog zbrinjavanja koji će aktivirati svoje ekipe za prihvat evakuiranog stanovništva u predviđene objekte.

Tablica 32. Zadaće sudionika i operativnih snaga civilne zaštite na području PGŽ koje sudjeluju u organiziranom provođenju evakuacije u slučaju industrijske nesreće

OPERATIVNE SNAGE I SUDIONICI SUSTAVA CZ	ZADAĆE (MJERE)	RESURSI
Stožer civilne zaštite	<p>Analizira i procjenjuje situaciju.</p> <p>Određuje pravce za evakuaciju i lokacije za prihvatanje stanovništva.</p> <p>Priprema obavijesti stanovništvu o evakuaciji.</p> <p>Obavlja nadzor i koordinaciju evakuacije.</p> <p>Definira potrebna prijevozna sredstva za provedbu evakuacije i listu posjednika vozila (vrsta, kapacitet prijevoza, adrese, telefoni i sl.).</p> <p>Predlaže Županu vrstu i količinu prijevoznih sredstava koja treba zatražiti od više hijerarhijske razine.</p> <p>Komunicira s odgovornim osobama za osiguranje hrane i smještaja za zbrinjavanje stanovništva.</p>	<u>PRILOG 1.</u>
Postrojbe civilne zaštite specijalističke namjene	<p>Provode logističko osiguranje prihvatih centara na ugroženom području i mjesta za privremeni boravak.</p> <p>Osiguravaju red i neophodne uvjete boravka na prihvatnim mjestima.</p> <p>Osiguravaju i nadziru nabavku i dostavu hrane, pića, osobnih i sanitarnih potrepština.</p> <p>Sudjeluju u provedbi evakuacije i prijenosu informacija stanovništvu.</p>	<u>PRILOG 6.</u>
Udruge	<p>Potpore kod logističkog osiguranje prihvatih centara na ugroženom području i mjesta za privremeni boravak.</p> <p>Potpore kod dostave hrane, pića, osobnih i sanitarnih potrepština.</p>	<u>PRILOG 5.</u>
Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije	<p>Pružanje prve medicinske pomoći ozlijeđenim pri evakuaciji.</p> <p>Sanitetski prijevoz nepokretnim i oboljelim osobama.</p>	<u>PRILOG 13.</u>
Operativne snage Crvenog križa	<p>Pružanje medicinske pomoći ozlijeđenim osobama.</p> <p>Pružanje psihološke pomoći.</p> <p>Logistički oslonac.</p> <p>Izrada popisa evakuiranih osoba i osoba na zbrinjavanju.</p>	<u>PRILOG 3.</u>
Policijska uprava primorsko-goranska (11 policijskih postaja)	<p>Policijsko osiguranje tijekom provedbe evakuacije.</p> <p>Regulacija prometa tijekom evakuacije.</p>	<u>PRILOG 16.</u>
Autoprijevoznici	<p>Osiguravanje prijevoznih sredstava za evakuaciju stanovništva.</p> <p>Prijevoz osoba sa odredišta prihvata na mjesto privremenog boravka.</p>	<u>PRILOG 7.3.</u>
Pravne osobe za osiguranje smještaja i hrane	<p>Osiguravaju smještaj stanovnika u za to predviđene objekte.</p> <p>Organiziraju i vrše pripremu hrane za osobe na zbrinjavanju.</p>	<u>PRILOG 7.7.</u>

5.6.11. Pregled prometnica po kojima je dozvoljen prijevoz opasnih tvari

Sukladno odredbama Odluke o određivanju parkirališnih mjeseta i ograničenjima za prijevoz opasnih tvari javnim cestama („Narodne novine“, broj 114/12), prijevoz opasnih tvari na području Primorsko-goranske županije dozvoljen je sljedećim prometnicama:

- A6 Čvorište Bosiljevo II (A1) – Delnice – Rijeka (čvorište Orešovica, A7),

- A7 GP Rupa (R. Slovenija) – Matulji – Orešovica – čvorište Sv. Kuzam (D8),
- Luka i rafinerije Rijeka - D404 – A7 – čvorište Orešovica, A6,
- Luka Bakar - Čvorište Sv. Kuzam (A7) – D8 – luka Bakar (Zapad).

Osim navedenim prometnim pravcima, iznimno je dopušten prijevoz u slučaju opskrbe gospodarskih subjekata, benzinskih postaja i stanovništva.

5.6.12. Popis morskih luka i luka na unutarnjim vodama u kojima se obavlja ukrcaj ili iskrcaj opasnih tvari

Opasne tvari mogu se prevoziti dijelom kojim upravlja Lučka uprava Rijeka.

Lučka uprava Rijeka:

- Bazen Rijeka,
- Bazen Bakar,
- Bazen Zamet,
- Bazen Omišalj,
- Istočno i zapadno sidrište luke Rijeka.

Rukovanje opasnim teretima u luci mora se obavljati sukladno važećim Pravilniku o rukovanju opasnim tvarima, uvjetima i načinu obavljanja prijevoza u pomorskom prometu, ukrcavanja i iskrcavanja opasnih tvari, rasutog i ostalog tereta u lukama, te načinu sprječavanja širenja isteklih ulja u lukama („Narodne novine“, broj 51/05, 127/10, 34/13, 88/13, 79/15, 53/16, 41/17, 23/20, 128/20) i Pravilniku kojim se određuju posebne sigurnosne, zaštitne i druge mjere kod rukovanja opasnim tvarima na lučkom području kojim upravlja Lučka uprava Rijeka (rujan, 2018.).

Prije uplovljavanja broda koji prevozi opasne ili onečišćujuće tvari, ili dovoza istih u luku s drugim vozilima, Lučkoj upravi mora se podnijeti pisana Deklaracija o opasnim ili onečišćujućim tvarima.

5.6.13. Organizacija spašavanja materijalnih dobara i sastavnica okoliša, obveze drugih operativnih snaga i sudionika sustava civilne zaštite, kao i provođenje mera osobne i uzajamne zaštite te djelovanje operativnih snaga u provođenju mera civilne zaštite

Za učinkovito provođenje mera civilne zaštite u slučaju industrijske nesreće, svaka pravna osoba (koja na svojoj lokaciji skladišti/manipulira opasnim tvarima u količinama iznad zakonski propisanih graničnih vrijednosti) dužna je izraditi vlastite planske dokumente (Procjena rizika i Operativni plan pravnih osoba koje obavljaju djelatnost korištenjem opasnih tvari odnosno Izvješće o sigurnosti i Unutarnji plan). Ovim dokumentima definirana je vrsta i količina opasnih tvari na lokaciji, analiza rizika (izračun zona ugroženosti i posljedice po ljude, materijalna i kulturna dobra i okoliš), vlastite snage kojima operater raspolaže te način postupanja u slučaju velike nesreće.

Svi zaposlenici operatera moraju biti upoznati s navedenim dokumentima i svojim obvezama u slučaju velike nesreće.

U slučaju izvanrednog događaja u području postrojenja koji prijeti velikom nesrećom, operater je preko odgovorno osobe dužan obavijestiti ŽC 112 Rijeka koji će aktivirati žurne službe i obavijestiti Župana. Župan aktivira Plan djelovanja civilne zaštite Primorsko-goranske županije/Vanjski plan zaštite i spašavanja u slučaju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari na lokacijama Omišalj (JANAF d.d.) i Kostrena (Rafinerija nafte Rijeka i Termoelektrana Rijeka) odnosno operativne snage sustava civilne zaštite na području Županije.

Tablica 33. Zadaće sudionika sustava civilne zaštite u organizaciji spašavanja materijalnih dobara i sastavnica okoliša i uzajamne zaštite

OPERATIVNE SNAGE I SUDIONICI SUSTAVA CZ	ZADAĆE (MJERE)	RESURSI
Stožer civilne zaštite	Predlaže Županu vrstu i količinu prijevoznih sredstava koja treba zatražiti od više hijerarhijske razine (ukoliko je to potrebno). Definira lokacije (i rezervne lokacije) za pohranu spašenih materijalnih dobara.	<u>PRILOG 1.</u>
Operativne snage vatrogastva	Osiguranje MTS i prijevoz materijalnih dobara na lokacije za pohranu spašenih materijalnih dobara.	<u>PRILOG 2.</u>
Operativne snage Crvenog križa	Izrada uputa i obavijesti za provedbu mjera osobne i uzajamne zaštite.	<u>PRILOG 3.</u>
Policijska uprava primorsko-goranska (11 policijskih postaja)	Policijsko osiguranje i regulacija prometa.	<u>PRILOG 16.</u>
Pravne osobe za osiguranje MTS (građevinske i komunalne tvrtke)	Osiguravanje prijevoznih sredstava i mehanizacije za prijevoz materijalnih dobara.	<u>PRILOG 7.2.</u>

5.6.14. Analiza postojećih operativnih planova pravnih i fizičkih osoba u kojima se obavlja proizvodnja, skladištenje, prerada, rukovanje, prijevoz, skupljanje i druge radnje s opasnim tvarima

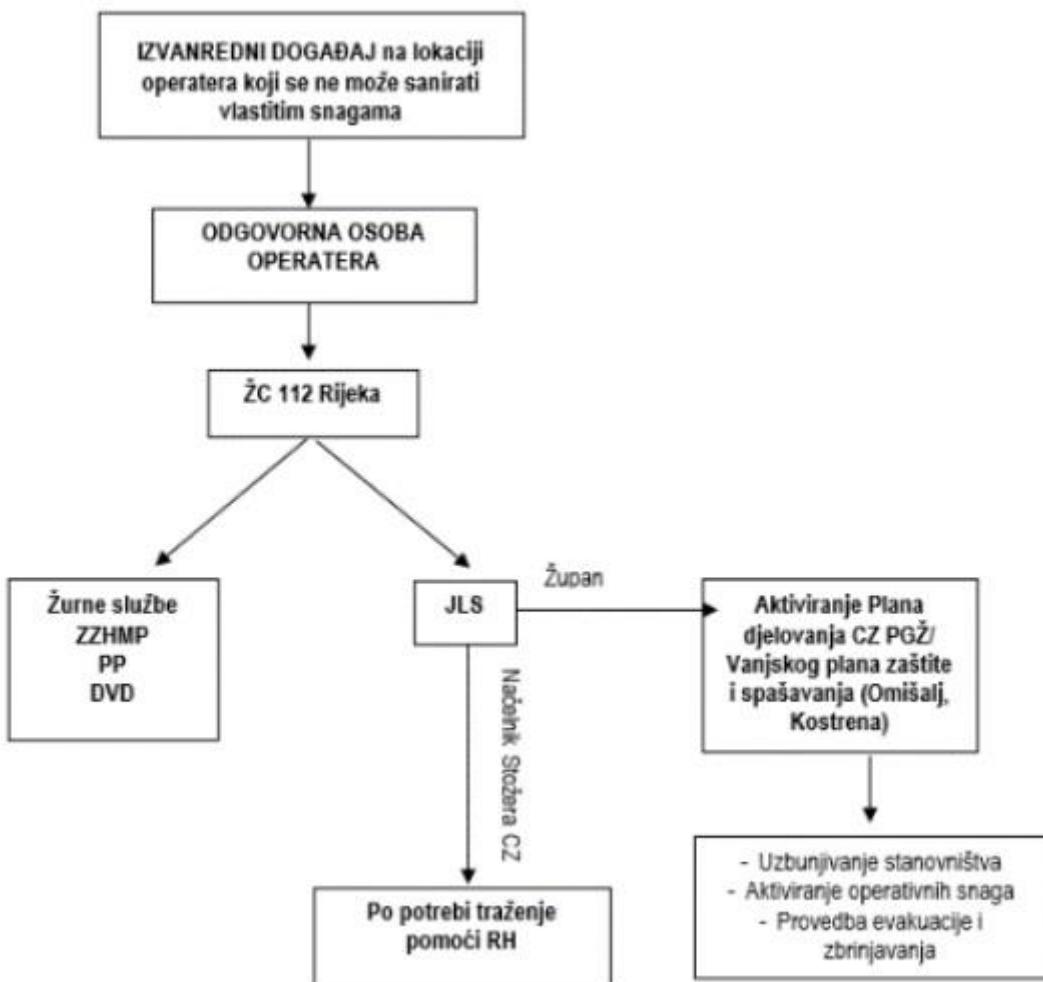
Pravne osobe na području Primorsko-goranske županije koje na svojim lokacijama skladište/manipuliraju opasnim tvarima čije količine prelaze granične vrijednosti definirane Uredbom o sprečavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari („Narodne novine“, broj 44/14, 31/17, 45/17) i koje su iz tog razloga obveznici izrade dokumenata iz područja civilne zaštite (Procjena rizika i Operativni plan pravnih osoba koje obavljaju djelatnost korištenjem opasnih tvari ako se radi o nižem razredu postrojenja, odnosno Izvješće o sigurnosti i Unutarnji plan ako se radi o višem razredu postrojenja) dužne su iste dostaviti Županiji za izradu ovog Plana.

5.6.15. Ustrojavanje operativnog dežurstva, prijema i prijenosa informacija, pozivanja osoba obavješćivanja i uzbunjivanja za potrebe provođenja Plana

Sukladno *Zakonu*, vlasnici i korisnici objekata u kojima se okuplja ili istodobno boravi više od 250 ljudi te odgojne, obrazovne, zdravstvene i druge ustanove, prometni terminali, sportske dvorane, stadioni, trgovački centri, hoteli, autokampovi, proizvodni prostori i slično, u kojima se zbog buke ili akustičke izolacije ne može osigurati dovoljna čujnost sustava za javno uzbunjivanje, dužni su uspostaviti i održavati odgovarajući interni sustav za uzbunjivanje i obavješćivanje te preko istog osigurati provedbu javnog uzbunjivanja i prijem priopćenja nadležnog ŽC 112 o vrsti opasnosti i mjerama za zaštitu koje je potrebno poduzeti.

Odlukom o osiguranju prijema priopćenja nadležnog ŽC 112 o vrsti opasnosti i mjerama koje je potrebno poduzeti određene su odgovorne osobe za prijem priopćenja ŽC 112 Rijeka o vrsti opasnosti i mjerama koje je potrebno poduzeti, te prenošenje istih na osoblje i ljude na lokaciji.

U slučaju izvanrednog događaja u području postrojenja koji prijeti velikom nesrećom, operater je preko odgovorno osobe dužan obavijestiti ŽC 112 Rijeka koji će aktivirati žurne službe i obavijestiti Župana. Župan aktivira Plan djelovanja civilne zaštite Primorsko-goranske županije ili Vanjski plan zaštite i spašavanja u slučaju nesreća koje uključuju opasne tvari na lokacijama Kostrena (INA d.d., RN Rijeka i HEP d.o.o., TE Rijeka) i Omišalj (JANAF d.d., Terminal Omišalj), odnosno operativne snage sustava civilne zaštite na području Primorsko-goranske županije.

Slika 8. Opća shema djelovanja i protoka informacija kod izvanrednog događaja (industrijska nesreća)

Za uzbunjivanje i obavješćivanje stanovništva koriste se:

- sirene (**PRILOG 36.**),
- razglasni uređaji,
- elektronički mediji:
  - radio i televizijske postaje koje imaju koncesiju za emitiranje na nacionalnoj razini,
  - lokalne radio postaje i televizijske postaje,
  - web-stranice MUP-a, Ravnateljstvo civilne zaštite,
  - aplikacije za pametne telefone i druge uređaje,
- SMS poruke (nakon što se za slanje SMS poruka ostvare uvjeti kod davatelja usluga).

Župan u dogовору са Stožerom civilne заštите одређује локације информативних punktova на којима се усоставља 24-satno dežurstvo (djelatnici županijske uprave) због информирања stanovništva о trenutnoj situaciji u cilju smanjenja osjećaja nesigurnosti i suzbijanja panike.

5.6.16. Upoznavanje stanovništva s postupcima u slučaju primjene dijela plana kojim je uređeno djelovanje u slučaju tehničko-tehnološke nesreće s opasnim tvarima u područjima postrojenja u kojima se obavlja proizvodnja, skladištenje, prerada, rukovanje, prijevoz, skupljanje i druge radnje s opasnim tvarima i u prometu

Upoznavanje stanovništva sa svim opasnostima kao i postupcima proizašlim iz cijelokupnog Plana djelovanja civilne zaštite vrši se na nekoliko razina:

- izdavanjem letaka koji se dijele kućanstvima na području na kojem postoje postrojenja s opasnim tvarima za koje se u slučaju izvanrednog događaja mogu očekivati negativne posljedice po stanovništvo i okoliš,
- postavljanjem plakata i info panoa na javnim mjestima,
- organiziranjem predavanja u osnovnim i srednjim školama,
- organiziranjem tribina zajedno s operaterima koje su namijenjene lokalnom stanovništvu koje je najugroženije u slučaju nastanka nesreće u postrojenju s opasnim tvarima.

5.6.17. Izvješćivanje javnosti o nastanku izvanrednog događaja i poduzetim mjerama

Iзвješće o nastanku izvanrednog događaja sastavlja Stožer civilne zaštite Primorsko-goranske županije. U izvješću se navodi:

- gdje, kad i kakav se iznenadni događaj dogodio,
- granice dosega negativnih učinaka,
- provedene mjere, mjere samozaštite i mjere organizirane zaštite koje će se provesti zbog ublažavanja posljedica.

Župan će navedeno izvješće objaviti putem sredstva javnog priopćavanja ([Prilog 24.](#)). Informiranje javnosti izvršavat će Župan sukladno zakonskim obvezama, a ono će biti istinito, pravovremeno i ciljano.

5.6.18. Financiranje provedbe aktivnosti

Zahtjeve za naknadu troškova angažiranja pravnih osoba i redovnih službi vršiti će se od strane davatelja usluga odnosno angažiranih pravnih osoba i redovnih službi prema nadležnom Stožeru civilne zaštite na nivou Primorsko-goranske županije. Naknadu štete prouzročene incidentima s opasnim tvarima snose uzročnici odnosno operateri postrojenja s opasnim tvarima.

5.7. MJERE CIVILNE ZAŠTITE OD POPLAVA

Na području Primorsko-goranske županije moguće su:

- poplave izazvane izlijevanjem kopnenih vodenih tijela,
- poplave nastale pucanjem brane.

Tehničko i gospodarsko održavanje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina kao i edukacija i osposobljavanje snaga sustava civilne zaštite Primorsko-goranske županije za spašavanje tijekom poplava osnovni su preduvjet izbjegavanja rizika od nastanka poplava velikih razmjera i katastrofalnih posljedica.

U slučaju dugotrajnih i obilnih padalina sva zaštitna infrastruktura predstavlja i kritična mjesta obrane od poplava jer će se nivo vode podići na opasnu razinu te nasipi mogu izgubiti svoju čvrstoću i nepropusnost. Ta kritična mjesta moraju se nadzirati i braniti te redovito pregledavati, a što je u nadležnosti Hrvatskih voda odnosno njihovih licenciranih društava koje vodno-gospodarsku infrastrukturu na području Županije odgovorno i kvalitetno održavaju. Ako im njihove angažirane snage nisu dostatne mogu zatražiti angažman operativnih snaga civilne zaštite Primorsko-goranske županije odnosno stanovništva iz ugroženog područja.

5.7.1. Organizacija provođenja obveza iz Državnog plana obrane od poplava (način suradnje s kapacitetima Hrvatskih voda) i Provedbenog plana obrane od poplava

Operativno upravljanje rizicima od poplava i neposredna provedba mjera obrane od poplava utvrđeno je Državnim planom obrane od poplava („Narodne novine“ broj 84/10), kojeg donosi Vlada RH, Glavnim provedbenim planom obrane od poplava (ožujak 2022. godine), kojeg donose Hrvatske vode. Svi tehnički i ostali elementi potrebni za upravljanje redovnom i izvanrednom obranom od poplava utvrđuju se Glavnim provedbenim planom obrane od poplava i provedbenim planovima obrane od poplava branjenih područja.

Državnim planom obrane od poplava uređuju se: teritorijalne jedinice za obranu od poplava, stupnjevi obrane od poplava, mjere obrane od poplava (uključivo i preventivne mjere), nositelje obrane od poplava, upravljanje obranom od poplava (s obvezama i pravima rukovoditelja obrane od poplava), sadržaj provedbenih planova obrane od poplava sustav za obavješćivanje i upozoravanje i sustav veza, mjere za obranu od leda na vodotocima.

Prema Državnom planu obrane od poplava („Narodne novine“ broj 84/10) i Pravilniku o granicama područja podslivova, malih slivova i sektora („Narodne novine“ broj 97/10, 31/13), područje Primorsko-goranske županije spada spada u sektor E – Sjeverni Jadran:

- branjeno područje 23: Područje malih slivova Kvarnersko primorje i otoci i Podvelebitsko primorje i otoci,

- branjeno područje 24: Područje malog sliva Gorski Kotar.

Stupnjevanje obrane od poplava:

1. Pripremno stanje

- početak i prestanak pripremnog stanja po dionicama određuje rukovoditelj obrane od poplava branjenog područja kad mjerodavni vodostaji ili protoci dosegnu razinu određenu provedbenim planom,
- rukovoditelji obrane od poplava dionica obavljaju pregled stanja vodotoka i zaštitnih vodnih građevina i procjenjuju slaba mjesta na dionicama za koje su imenovani, te vodočuvarama određuju obvezu stalnog nadzora i provođenje svih propisanih radnji.

2. Redovna obrana od poplava

- početak i prestanak redovite obrane od poplava na pojedinim dionicama proglašava rješenjem rukovoditelj obrane od poplava branjenog područja, kad mjerodavni vodostaji ili protoci dosegnu razinu određenu provedbenim planom,
- uspostavljaju se stalna dnevna dežurstva rukovoditelja obrane od poplava dionica, nadležnih centara obrane od poplava i sustava veza,
- izdaje se nalog za aktiviranje pravne osobe koja obavlja radove obrane od poplava na branjenom području,
- po potrebi se izvode interventni radovi na vodotocima i vodnim građevinama po nalogu rukovoditelja obrane od poplava branjenog područja.

3. Izvanredna obrana od poplava

- početak i prestanak izvanredne obrane od poplava na pojedinim dionicama proglašava rješenjem rukovoditelj obrane od poplava sektora, kad mjerodavni vodostaji ili protoci dosegnu razinu određenu provedbenim planom,
- rukovoditelj obrane od poplave sektora može proglašiti izvanrednu obranu od poplava i pri nižim vodostajima ili protocima, ako neposredno prijeti proboj, oštećenje i rušenje zaštitnih vodnih građevina,
- vrši se kontinuirani cjelodnevni obilazak dionica i uspostavlja cjelodnevno dežurstvo u nadležnom centru obrane od poplava,
- promptno se vrši sanacija kritičnih mjesta u sustavu obrane od poplava.

4. Izvanredno stanje

- najviši stupanj mjera obrane od poplava, kada neposredno prijeti prelijevanje, probaj ili rušenje zaštitnih vodnih građevina,
- izvanredno stanje na zaštitnim vodnim građevinama na pojedinim dionicama proglašava rješenjem rukovoditelj obrane od poplava sektora, a u hitnim slučajevima rukovoditelj obrane od poplava branjenog područja, kad vodostaji ili protoci dosegnu razinu određenu provedbenim planom, odnosno pri nižim vodostajima i protocima, ako neposredno prijeti probaj, rušenje ili prelijevanje zaštitnih vodnih građevina ili je do probaja, rušenja ili prelijevanja već došlo,

- izvanredno stanje na poplavom ugroženim područjima proglašava župan (na području jedne županije), dok katastrofu i veliku nesreću, na prijedlog ravnatelja Državne uprave za zaštitu i spašavanje može proglašiti Vlada Republike Hrvatske (na području dviju ili više županija),
- na zaštitnim vodnim građevinama na kojima je proglašeno izvanredno stanje provode se mjere izvanredne obrane od poplava u skladu s provedbenim planom obrane od poplava.

Za upravljanje obranom od poplava odgovorni su glavni rukovoditelj obrane od poplava, voditelj Glavnog centra obrane od poplava i rukovoditelji obrane od poplava teritorijalnih jedinica.

Nositelji zadaća obrane od poplava na području Primorsko-goranske županije su: Hrvatske vode, Primorsko-goranska županija (Župan) i Ravnateljstvo civilne zaštite.

Župan uvodi dežurstvo Stožera civilne zaštite Primorsko-goranske županije i nalaže aktivnosti na provedbi mjera obrane od poplava, na područjima svoje nadležnosti na inicijativu rukovoditelja obrane od poplava.

Stožer civilne zaštite održava stalnu vezu s rukovoditeljem obrane od poplava Hrvatskih voda mobilnom i fiksnom telefonijom direktno ili putem ŽC 112 Rijeka.

Za uzbunjivanje stanovništva zadužen je ŽC 112 Rijeka i zapovjednici vatrogasnih postrojbi.

Župan (na prijedlog Stožera) stavlja u pripravnost operativne snage i pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite te ih obavještava o mogućoj ispomoći nositelju obrane od poplava - Hrvatskim vodama.

Početak i prestanak redovne obrane od poplava na pojedinim dionicama proglašava rješenjem rukovoditelj obrane od poplava branjenog područja kad mjerodavni vodostaji ili protoci dosegnu razinu određenu provedbenim planom.

Rukovoditelj obrane od poplave sektora može proglašiti izvanrednu obranu od poplava i pri nižim vodostajima ili protocima, ako neposredno prijeti proboj, oštećenje i rušenje zaštitnih vodnih građevina.

Rukovoditelj obrane od poplava sektora odlučuje o uvođenju stalnih dežurstava imenovanih rukovoditelja obrane od poplava, obrambenih centara, sustava veza i ugovornih pravnih osoba – licenciranih društava nadležnih za ovo obrambeno područje.

Pri izvanrednoj obrani od poplava i izvanrednom stanju na zaštitnim vodnim građevinama nadležni rukovoditelj obrane od poplava može zatražiti od ugroženih jedinica lokalne/regionalne samouprave angažman operativnih snaga civilne zaštite, a pri izvanrednom stanju na zaštitnim vodnim građevinama i angažman ugroženog stanovništva na čuvanju i ojačavanju zaštitnih vodnih građevina. Sve troškove ovog angažmana snose Hrvatske vode.

Za ostvarivanje kvalitetne suradnje s Hrvatskim vodama ključne su informacije: gdje se dogodio prodor vode, koliko dodatnih snaga i koje sve namjenske snage je potrebno staviti na raspolaganje (mehanizacija, ljudstvo, ronioci). Stožer civilne zaštite Primorsko-goranske županije nakon primitka ključnih informacija usmjerava dio snaga na suzbijanje dalnjeg prodora vode sukladno uputama stručnjaka Hrvatskih voda, dok je drugi dio snaga civilne zaštite zadužen za evakuaciju i spašavanje stanovništva na pogodjenom području (već poplavljenom ili onom koje je u procesu plavljenja).

5.7.2. Organizacija i pregled obveza sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite koji se trebaju uključiti u obranu od poplava

Organizacijske jedinice Hrvatskih voda – vodnogospodarski odjeli i vodnogospodarske ispostave, kao i HEP proizvodnja, odgovorne su za stanje obrambenog sustava na slivnom području za koje su osnovane, odnosno koje pokrivaju svojom djelatnošću.

Trgovačka društva odgovorna su za stanje obrambenog sustava sukladno obvezama utvrđenim posebnim ugovorom s Hrvatskim vodama, ali i obvezama utvrđenim Glavnim provedbenim planom obrane od poplava, Provedbenim planom obrane od poplava branjenog područja 23 – Područje malih slivova Kvarnersko primorje i otoci i Podvelebitsko primorje i otoci i Provedbenim planom obrane od poplava branjenog područja 24 – Područje malog sliva Gorski Kotar. Angažiranje dodatnih snaga vršit će se po zahtjevu osnovnih nositelja za potrebe ojačavanja zaštitne infrastrukture ili po zahtjevu Župana vezano za saniranja posljedica nastalih poplavom. Sukladno Zakonu o vodama, općinski načelnici i gradonačelnici dužni su poduzeti sve mjere radi ograničavanja učinka velike nesreće ili katastrofe, uz upotrebu svih dostupnih resursa. Navedene aktivnosti čelnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave provode isključivo temeljem zahtjeva i prijedloga Hrvatskih voda.

Zadaća snaga civilne zaštite u segmentu sprječavanja prodora vode je ojačanje nasipa sa "zečjim nasipom" ili provođenjem zemljanih radova, saniranje oštećenja, nadvišenje nasipa i gradnja privremenih nasipa, stabilizacija obale, uklanjanje naplavina i čepova, provođenje aktivnosti crpljenja zaobalnih voda i sl. sukladno uputama stručnjaka iz Hrvatskih i to u slučaju da kapaciteti Hrvatskih voda nisu dostačni i da je Stožer civilne zaštite Primorsko-goranske županije dobio zahtjev za aktivacijom snaga i kapaciteta civilne zaštite na ugroženom području.

Provedbu mjera sklanjanja, evakuacije, spašavanja i zbrinjavanja iz poplavom neposredno ugroženog ili poplavljenog područja može se podijeliti po prioritetima:

- I. prioritet je sklanjanje i samozaštita (nakon iznenadnog probroja nasipa najbitnije je pravovremeno izvijestiti stanovništvo o situaciji te im dati upute da se sklone na više katove zgrada/kuća na području gdje je najveća opasnost od poplavnog vala do dolaska snaga civilne zaštite koje će provesti evakuaciju te da isključe električnu energiju i ostale instalacije poput plina),

- II. prioritet je evakuacija i pružanje pomoći ozlijedjenima – zone se određuju obzirom na visinu poplavnog vala a izvidi se u slučaju da postoji mogućnost obzirom na vremenske uvjete i doba dana provode helikopterima i dronovima, dok se u područjima gdje visina poplavne vode nije preko 0,5 m angažiraju snage civilne zaštite.
- III. prioritet je uklanjanje rizika što se odnosi na: isključivanje struje i plina u poplavnoj zoni kao i dodatno štićenje objekata kritične infrastrukture koji su najugroženiji poplavom,
- IV. prioritet je zbrinjavanje evakuiranog stanovništva (osiguravanje smještaja na nepoplavljenom području, osiguravanje hrane i pića, psihološka potpora),
- V. prioritet je sanacija poplavljenog područja i ona se provodi nakon povlačenja vode.

Tablica 34. Zadaće sudionika sustava civilne zaštite u provedbi obrane od poplava

OPERATIVNE SNAGE I SUDIONICI SUSTAVA CZ	ZADAĆE (MJERE)	RESURSI
Stožer civilne zaštite	Analizira i procjenjuje situaciju na temelju informacija dobivenih od Hrvatskih voda. Provjerava dostupnost traženih resursa na području Županije koje će se mobilizirati po nalogu Župana. Uvodi dežurstvo i nalaže aktivnosti na provedbi mjera obrane od poplava.	<u>PRILOG 1.</u>
Hrvatske vode	Nositelj svih radnji na obrani od poplava.	<u>PRILOG 17.</u>
Operativne snage vatrogastva	Ispumpavanje vode u poplavljenim prostorima. Spašavanje eventualno ugroženih ljudi i životinja. Utvrđivanje i sanacija nasipa, punjenje vreća s pijeskom, izrada prokopa. Sudjelovanje u eventualnoj evakuaciji stanovništva.	<u>PRILOG 2.</u>
Koordinator na lokaciji	Praćenje situacije, koordiniranje djelovanja različitih operativnih snaga sustava civilne zaštite i komuniciranja sa Stožerom tijekom trajanja poduzimanja mjera i aktivnosti na otklanjanju posljedica poplave.	<u>PRILOG 7.</u>
Postrojbe civilne zaštite specijalističke namjene	Sudjeluju u organiziranju i provođenju evakuacije, sklanjanja, zbrinjavanja i drugih mjera civilne zaštite. Pomoć kod sanacija nasipa, punjenje vreća s pijeskom, izrada prokopa.	<u>PRILOG 6.</u>
Operativne snage HGSS-a	Spašavanje na vodama. Pružanje medicinske pomoći.	<u>PRILOG 4.</u>
Operativne snage Crvenog križa	Sudjeluju u organiziranju i provođenju evakuacije, sklanjanja, zbrinjavanja i drugih mjera civilne zaštite. Organiziraju zaštitu i spašavanje pripadnika ranjivih skupina. Pomoć pri dostavi vode i hrane ugroženim domaćinstvima. Pružanje prve medicinske pomoći.	<u>PRILOG 3.</u>
Tvrtke za vodoopskrbu	Osiguravanje opskrbe pitkom vodom.	<u>PRILOG 7.1.</u>
Zdravstvene službe Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije	Pružanje prve medicinske pomoći ozlijedjenim osobama kao i angažiranim operativnim snagama. Opskrba sanitetskim materijalom, opremom i lijekovima. Zbrinjavanje ozlijedjenih u zdravstvene ustanove.	<u>PRILOG 13.</u>

OPERATIVNE SNAGE I SUDIONICI SUSTAVA CZ	ZADAĆE (MJERE)	RESURSI
Dom zdravlja Primorsko-goranske županije	Organizacija prevencije i suzbijanje zaraznih bolesti. - Kontrola ispravnosti vode za piće.	
Centri za socijalnu skrb	Pružaju pomoć starijim i nemoćnim osobama. Pružanje psihološke pomoći.	<u>PRILOG 15.</u>
Veterinarska stanica Rijeka	Zbrinjavanje-evakuacija životinja iz ugroženog područja. Prevencija i suzbijanje zaraznih bolesti.	<u>PRILOG 14.</u>
Udruge	Pomoć vatrogasnim snagama kod punjenja i postavljanja vreća s pijeskom. Pomoć kod evakuacije ranjivih skupina.	<u>PRILOG 5.</u>
Autoprijevoznici	Prijevoz osoba do mjesta privremenog zbrinjavanja.	<u>PRILOG 7.3.</u>
Pravne osobe za osiguranje smještaja i hrane	Osiguravanje kapaciteta za zbrinjavanja evakuiranog stanovništva. Osiguranje osnovnih namirnica za evakuirano stanovništvo.	<u>PRILOG 7.7.</u>
Komunalne i građevinske tvrtke	Utovar, istovar i dovoz materijala, radovi teškom mehanizacijom, ispumpavanje vode.	<u>PRILOG 7.2.</u>
Vlasnici kritične infrastrukture	Postupanje prema vlastitim unutarnjim planovima.	
Policjska uprava primorsko-goranska (11 policijskih postaja)	Reguliranje prometa za vrijeme intervencije.	<u>PRILOG 16.</u>
Građani	Pomoć kod provedbe obrane od poplava.	

Ukoliko bi za područje Županije, zbog posljedica izazvanih plavljenjem, bilo proglašeno stanje prirodne nepogode, nakon prestanka opasnosti koje su bile razlogom proglašenja prirodne nepogode, načelnik Stožera civilne zaštite Primorsko-goranske županije izvješćuje Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske i predlaže aktiviranje Povjerenstava za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na ugroženim područjima. Povjerenstva nastavljaju aktivnosti na popisu i procjeni šteta sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda („Narodne novine“, broj 16/19).

5.7.3. Načela za zaštitu ugroženih objekata kritične infrastrukture i obveze vlasnika kritične infrastrukture

Zaštita kritične infrastrukture označuje aktivnosti koje imaju za cilj osigurati funkcionalnost, neprekidno djelovanje i isporuku usluga/robe kritične infrastrukture te spriječiti ugrožavanje iste.

Zadaće vlasnika kritične infrastrukture u slučaju poplave prikazane su u sljedećoj tablici:

Tablica 35. Zadaće vlasnika kritične infrastrukture u provedbi obrane od poplava

OPERATIVNE SNAGE I SUDIONICI SUSTAVA CZ	ZADAĆE (MJERE)	RESURSI
HEP ODS d.o.o. Elektroprimorje Rijeka	Isključenje elektroenergetske mreže u popavljenom području kako ista ne bi pretrpjela veću štetu uslijed mogućih kratkih spojeva. Sanacija štete na elektroenergetskim objektima.	<u>PRILOG 19.</u>
Hrvatske ceste d.d. Županijska uprava za ceste Primorsko-goranske županije	Zatvaranje popavljenih cesta na pristupu u poplavljeno područje i obilježavanje obilaznih pravaca.	<u>PRILOG 23.</u>
Hrvatski telekom i operateri mobilne mreže	Popravak telefonske infrastrukture (područne centrale, mjesne centrale, repetitor, stupovi nadzemne telefonske mreže).	
Tvrte za osiguranje vodoopskrbe	Osiguranje redovne isporuke pitke vode.	<u>PRILOG 7.1.</u>

Po potrebi u ojačavanju zaštitne infrastrukture uključiti će se pravne osobe s građevinskom mehanizacijom. Pravne osobe s građevinskom mehanizacijom angažiraju se prema odluci Župana ili načelnika Stožera civilne zaštite.,

5.7.4. Organizacija pružanja drugih mjera civilne zaštite tijekom reagiranja sustava civilne zaštite u poplavama (uključujući evakuaciju i zbrinjavanje)

5.7.4.1. Pružanje prve medicinske pomoći unesrećenima

Poslove javnog zdravstva na području Primorsko-goranske županije provodi Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije.

Na području Županije djeluje Dom zdravlja Primorsko-goranske županije (Ispostave Crikvenica, Čabar, Deltice, Krk, Mali Lošinj, Opatija, Rab, Rijeka i Vrbovsko) te Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije (Ispostave Cres, Crikvenica, Čabar (Prezid), Deltice, Krk, Mali Lošinj, Opatija, Rab i Vrbovsko).

Stožer civilne zaštite Primorsko-goranske županije u suradnji s djelatnicima zdravstvenih ustanova prikuplja informacije o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite, stanju medicinske opreme, zalihe lijekova i sanitetskog materijala.

Načelnik Stožera civilne zaštite u suradnji sa ostalim članovima, a osobito članom iz područja zdravstva analizira dostatnost i mogućnost pružanja zdravstvene zaštite raspoloživih snaga.

Djelatnici zdravstvenih ustanova, vatrogasne snage, snage Crvenog križa pod rukovodstvom vatrogasnog zapovjednika na terenu (na nalog Župana), organiziraju prijevoz ozlijedenih do mjesta za trijažu (domovi zdravlja).

Opskrbu sanitetskim materijalom i opremom osiguravaju ispostave domova zdravlja i ljekarne na području Županije.

Za pružanje psihološke pomoći zaduženi su centri za socijalnu skrb na području Županije.

5.7.4.2. Organizacija pružanja veterinarske pomoći

Stožer civilne zaštite Primorsko-goranske županije u suradnji s članovima lovačkih udruga prikupljaju podatke o stanju objekata za uzgoj životinja i o samim životnjama te analiziraju stanje stočnog fonda i mjere koje je potrebno poduzeti. Isto tako utvrđuju raspoložive punktove za smještaj životinja.

Članovi udruga izrađuju popis životinja koje nisu pod nadzorom te pod rukovodstvom Župana odnosno Stožera civilne zaštite organiziraju prikupljanje životinja koje nisu pod nadzorom.

Veterinarska stanica Rijeka obavlja pregled povrijeđenih životinja i radi na prevenciji i suzbijanju zaraznih bolesti.

5.7.4.3. Upotreba raspoloživih materijalno-tehničkih sredstava za zaštitu od poplava

U zaštiti od poplava koristit će se:

- MTS vatrogasnih postrojbi VZ PGŽ,
- MTS licenciranih tvrtki Hrvatskih voda,
- MTS pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite – komunalne i građevinske tvrtke,
- MTS u vlasništvu građana.

5.7.4.4. Organizacija provođenja asanacije

Asanaciju terena će na području Primorsko-goranske županije provoditi komunalne tvrtke.

5.7.4.5. Organizacija provođenja evakuacije

Župan uz konzultaciju sa Stožerom civilne zaštite donosi Odluku o provođenju evakuacije stanovništva, materijalnih dobara i životinja s određenog područja ovisno o događaju.

Odluka se prenosi sredstvima javnog ili sredstvima lokalnog priopćavanja (**PRILOG 24.**), a može se prenijeti i sustavima za uzbunjivanje, davanjem znaka nadolazeća opasnost i govornim informacijama. Također Odluka se može prenijeti i putem članova postrojbi i udruga od interesa za sustav civilne zaštite (po potrebi).

Paralelno s dostavom obavijesti o provođenju evakuacije, pokreće se aktiviranje sustava evakuacije od Župana ili načelnika Stožera civilne zaštite i pravne osobe s prometnim sredstvima za prijevoz stanovništva kao i Policijske uprave primorsko goranske s pripadajućim policijskim postajama radi reguliranja prometa i osiguranja provođenja evakuacije te zaštite imovine osoba koje su napustile područje.

Evakuacija/samoevakuacija stanovništva započinje nakon utvrđene opasnosti i zapovijedi za evakuaciju od strane Župana. Evakuacija stanovništva provodit će se uglavnom osobnim vozilima građana.

Nakon mobilizacije, provođenje evakuacije izvršit će prijevoznici (**PRILOG 7.3.**). Pravce evakuacije zavisno od nastale situacije ugroženog područja odredit će Stožer civilne zaštite u suradnji s predstavnikom policije.

5.7.4.6. Organizacija zbrinjavanja stanovništva

Potrebu za zbrinjavanjem stanovništva nakon evakuacije, utvrđuje Župan u suradnji sa Stožerom civilne zaštite. Načelnik Stožera civilne zaštite uspostavlja kontakt s odgovornim osobama objekata za zabrinjavanje koji sukladno vlastitim Operativnim planovima dovode u funkciju objekte za prijem ljudi u smislu organizacije prostora (informativni punkt, prostor za boravak, prostor za prehranu).

Stanovništvu se preko djelatnika županijske uprave te putem sredstava javnog priopćavanja daju sve relevantne informacije o postupku zbrinjavanja.

U zbrinjavanju ugroženog i stradalog stanovništva angažirat će se:

- redovne zdravstvene institucije i ustanove (ZZHM PGŽ, Dom zdravlja PGŽ, ambulante, ljekarne),
- Društvo Crvenog križa PGŽ,
- Centri za socijalnu skrb (Rijeka s podružnicama, Opatija, Krk, Mali Lošinj, Cres, Crikvenica),
- ekipe za prihvat ugroženog stanovništva.

Ekipu za prihvat stanovnika u za to određene objekte sačinjavaju predstavnik Crvenog križa i predstavnik objekta u koji se vrši smještaj.

Ekipa za prihvat i zbrinjavanje, vrši:

- popis osoba koje se zbrinjavaju,
- raspoređuje osobe po prostorijama i mjestima,
- organizira medicinsku pomoć, psihosocijalnu i dr. pomoć,
- organizira dostavu hrane, vode, higijenskih potrepština,
- daje informacije o osobama na zbrinjavanju.

Popis objekata za zbrinjavanje stanovništva i osiguranje prehrane na području Primorsko-goranske županije nalazi se u **PRILOGU 7.7.**

U procesu zbrinjavanja sudjeluju i udruge kao potpora kod smještaja stanovnika u objekte za zbrinjavanje.

Nositelj veterinarskog zbrinjavanja je Veterinarska stanica Rijeka.

5.7.5. Reguliranje prometa i osiguranja za vrijeme intervencija

Kod nastanka poplave potrebno je osigurati nesmetanu prometnu komunikaciju preusmjeravanjem prometa (obilazni pravci) i provedbu osiguranja istih.

Osiguranje obuhvaća postavljanje potrebne prometne signalizacije, fizička zatvaranja pojedinih pravaca te osiguranje prometa od strane policijskih službenika.

Prioritet u komunikaciji prometnicama na području nastanka velike nesreće imaju žurne službe i operativne snage sustava civilne zaštite.

Za ocjenu stanja i funkcionalnosti prometa i komunikacijskih sustava i objekata zadužena je PU primorsko goranska s policijskim postajama nadležnim za područje ugroženo poplavom, Hrvatske ceste d.d., Županijska uprava za ceste Primorsko-goranske županije i Stožer civilne zaštite Primorsko-goranske županije koji definiraju prioritete u sanaciji prometnica.

Donošenje odluka o zabrani cestovnog prometa radi zaštite sigurnosti na pogođenom području u nadležnosti je PU primorsko goranske s policijskim postajama nadležnim za područje ugroženo poplavom.

Odgovorne osobe policijskih postaja definiraju alternativne pravce, osiguravaju područje intervencije i provode nadzor i čuvanje ugroženog područja.

5.7.6. Zadaće Stožera civilne zaštite kada usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite u poplavama

Zadaće Stožera civilne zaštite kada usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite u poplavama uključuju:

- prikupljanje informacija o razmjerima plavljenja i zahvaćenom području,
- analizira potreban angažman operativnih snaga i pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite na organiziranom spašavanju od poplave,
- ovisno o situaciji na terenu predlaže Županu mobilizaciju operativnih snaga i pravnih osoba u sustavu civilne zaštite,
- provjerava prisutnost potrebnih snaga na području Županije (ugroženo područje), odlučuje o dostatnosti snaga za spašavanje iz vode, evakuaciju i zbrinjavanje,
- analizira funkcioniranje objekata kritične infrastrukture (opskrba električnom energijom, vodom, objekti komunikacijske i informacijske tehnologije, prometni sustav) te određuje prioritete uključivanja funkcija kritične infrastrukture na isključenim dionicama,
- komunicira s PU primorsko-goranskim,
- analizira mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite i koordinira provedbu mjera medicinskog zbrinjavanja,
- obavlja nadzor i koordinaciju evakuacije i zbrinjavanja,

- analizira mogućnosti pružanja psihološke pomoći,
- uspostavlja kontakt sa susjednim JLS zbog utvrđivanja mogućnosti zbrinjavanja (kada postojeći kapaciteti nisu dostatni),
- određuje potrebna prijevozna sredstva za provedbu evakuacije i listu posjednika sa podacima za pozivanje (vrsta, kapacitet prijevoza, adrese, telefoni i sl.),
- načelnik Stožera civilne zaštite uz prethodno pribavljenu suglasnost Župana, u slučaju kada su sve snage na području Županije mobilizirane, a istovremeno nedostatne, zahtjeva pomoć više hijerarhijske razine (država),
- po nalogu Župana izvršava i druge potrebne zadaće.

5.7.7. Podmirivanje troškova angažiranih operativnih snaga sustava civilne zaštite

Stvarne nastale troškove operativnih snaga sustava civilne zaštite podmiruje razina koja ih je tražila, angažirala ili odobrila.

Hrvatske vode podmiruju sve troškove s njihove strane traženih i angažiranih snaga civilne zaštite nastale pri obrani i zaštiti zaštitne infrastrukture od poplava kopnenih vodnih tijela.

Jedinica lokalne/regionalne samouprave podmiruje iz vlastitog proračuna troškove, sa svoje strane angažiranih operativnih snaga, nastale provođenjem mjera civilne zaštite u poplavom ugroženom području (evakuacija, zbrinjavanje, osiguranje hrane i sl.).

Samoinicijativno sudjelovanje u provođenju mjera zaštite i obrane od poplava neće biti podmireno iz vanjskih izvora.

5.8. OSIGURAVANJE SPECIFIČNIH POTREBA OSOBA S INVALIDITETOM

Temeljem članka 25. Pravilnika o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihova donošenja („Narodne novine“ broj 66/21), planovi djelovanja civilne zaštite jedinica područnih (regionalnih) samouprava obvezno sadrže razradu zadovoljavanja potreba skupina ili kategorija osoba s invaliditetom,

Primorsko-goranska županija dužna je osigurati uzbunjivanje, evakuaciju i zbrinjavanje svojih stanovnika sa specifičnim potrebama svake osobe s invaliditetom, osobito gluhih, slijepih, gluhoslijepih, polupokretnih i nepokretnih osoba.

Posebno je potrebno razraditi način uzbunjivanja na način da se što je više moguće obuhvate pojedinačne potrebe osoba s invaliditetom kao i svih kapaciteta za smještaj osoba s invaliditetom, tako da se definiraju primjereni dopunski načini uzbunjivanja osoba s invaliditetom koji se razlikuju u odnosu na standardne, osobito po pitanju korištenja novih tehnologija i operativnih komunikacijskih postupaka, s naglaskom na prilagođavanje prijenosa informacija primjerih kategorijama invalidnosti osoba s invaliditetom.

Privremeni smještaj za osobe s invaliditetom nakon katastrofe mora biti dostupan i dizajniran na način da zadovolji njihove osnovne potrebe do trenutka osiguravanja uvjeta za njihov povratak na mjesta iz kojih su evakuirani odnosno prije nastupanja stanja velike nesreće i katastrofe potrebno je utvrditi najprimjerena mjesta i građevine za provođenje skrbi i osiguravanje hitnih potreba osoba s invaliditetom.

5.8.1. Informiranje

Nužno je redovno informirati osobe s invaliditetom o načinima na koje je moguće kontaktirati hitne službe.

Pored općih uputa o brojevima hitnih službi upućenih svim građanima, potrebno je informirati javnost o:

- mogućnosti slanja SMS poruka u rizičnoj situaciji na broj 112, koja je pružena osobama s oštećenjem sluha,
- aplikaciji e – dojava Ministarstva unutarnjih poslova (MUP),
- aplikaciji „Policija – sigurnost i povjerenje“ za upućivanje dojava policiji (osoba pametnim telefonom fotografira ili snimi događaj, pri čemu je poželjno imati uključene geografske koordinate – lokacija uređaja, kako bi se skratilo vrijeme potrebno za intervenciju; aplikacija služi i kao „poziv u pomoć“ ako se osoba izgubila i potrebno je organizirati traganje i spašavanje; aplikacija omogućava jednostavniju i bržu komunikaciju s policijom gluhim i nagluhim osobama te osobama s teškoćama u govoru; aplikacija je učinkovitija od slanja SMS poruke na broj 112 jer fotografija u pravilu daje više informacija u kraćem vremenu te može točno pokazati geografske coordinate; također, ako osoba s oštećenjem vida, bez pratnje, sumnja da predstoji opasnost ili je nastupio ugrožavajući događaj, može

fotografirati svoju okolinu te će policijski službenici moći brže procijeniti situaciju te radi li se o opasnosti i da li je potrebno žurno spašavanje).

Prilikom informiranja javnosti o mogućim opasnostima te postupanju u slučaju opasnosti, potrebno je voditi računa o svim vrstama invaliditeta.

Načini informiranja osoba s invaliditetom:

- televizijski prilozi i video spotovi (moraju biti detaljni, jasni s titlovima i prevedeni na znakovni jezik),
- informacije u tekstualnom obliku moraju biti dostupne na Brailleovom pismu,
- upute moraju biti vizualno uočljive i jednostavno razumljive.

5.8.2. Uzbunjivanje

Način uzbunjivanja potrebno je razraditi tako da se, što je više moguće, obuhvate pojedinačne potrebe osoba s invaliditetom, da se definiraju primjereni dopunski načini uzbunjivanja koji se razlikuju u odnosu na standardne, osobito po pitanju korištenja novih tehnologija i operativnih komunikacijskih postupaka, s naglaskom na prilagođavanje prijenosa informacija primjerih kategorijama invalidnosti osoba s invaliditetom.

5.8.2.1. Standardni način uzbunjivanja

Uzbunjivanje i obavlješćivanje je skretanje pozornosti na opasnost korištenjem propisanih znakova za uzbunjivanje te pružanje pravodobnih i nužnih informacija radi poduzimanja aktivnosti za učinkovitu zaštitu.

Uzbunjivanje stanovništva provodit će se sukladno Pravilniku o postupku uzbunjivanja stanovništva („Narodne Novine“ broj 69/16).

5.8.2.2. Dopunski načini uzbunjivanja

Obuhvaćaju načine javnog uzbunjivanja, uporabu novih tehnologija i novih komunikacijskih postupaka, s naglaskom na prilagođavanje prijenosa informacija primjerih kategorijama invaliditeta.

U slučaju nastanka rizične situacije, osobe s invaliditetom trebaju sljedeće informacije o evakuaciji:

- obavlješćivanje (koja je hitna situacija?),
- traženje evakuacijskog puta (gdje je izlaz?),
- način kretanja evakuacijskim putem (sam, sam s pomagalom, sam s pomagačem?),
- pomoći druge osobe (tko? što? gdje? kada? kako?).

U slučaju predstojeće opasnosti upozorenja treba prilagoditi svim vrstama invaliditeta, da bi svaka osoba mogla jednakost ostvariti pravo da bude zaštićena i spašena.

Metode uzbunjivanja trebaju se razvijati tako da svi građani mogu imati informaciju bitnu za donošenje prikladnih i odgovornih odluka i akcija. U tu svrhu upozorenja moraju biti upućena u svim mogućim oblicima – zvučni signali, vizualni signali, tekstualne obavijesti i sl.

Sredstva javnog informiranja moraju prilagoditi prijenose svim vrstama invaliditeta o tome te obavijestiti javnost.

Preporučuje se da osobe s invaliditetom posjeduju dodatne uređaje upozorenja kako bi lakše skrenuli pozornost na sebe u hitnih slučajevima. Mobiteli, vibracijske naprave i glasne zviždaljke su učinkoviti alati za skretanje pozornosti ili za kontaktiranje hitnog osoblja.

Također, kao i kod informiranja osoba s invaliditetom:

- televizijski prilozi i video spotovi (moraju biti detaljni, jasni s titlovima i prevedeni na znakovni jezik),
- informacije u tekstualnom obliku moraju biti dostupne na Brailleovom pismu,
- upute moraju biti vizualno uočljive i jednostavno razumljive.

5.8.3. Evakuacija, hitan prijevoz, utočište i rehabilitacija

Evakuaciju, hitan prijevoz, utočište i rehabilitaciju osoba s invaliditetom u velikoj nesreći treba provoditi korištenjem svih kapaciteta koji trebaju biti prilagođeni specifičnim potrebama osoba s invaliditetom.

5.8.3.1. Evakuacija

Prilikom evakuacije osobe s invaliditetom potrebno je predstaviti se osobi kojoj se pruža pomoć (npr. slijepoj osobi reći da se radi o zaposleniku hitne službe, osobi s intelektualnim teškoćama objasniti zašto je došao policijski službenik i što će se dalje događati).

Tijekom pružanja pomoći treba voditi računa o različitim vrstama invaliditeta (o načinu nošenja, uspostavljanju komunikacije i sl.)

Uvijek je potrebno pitati da li osoba treba pomoći ili ne, a ako osoba koja pruža pomoć nije upućena u načine komunikacije i pružanje pomoći osobi s invaliditetom, potrebno je zatražiti upute od same osobe kako joj pružati pomoć. Kod pružanja pomoći treba biti svjestan vlastitih sposobnosti i mogućnosti kako se osobu s invaliditetom ne bi stavilo u veću opasnost.

Uvijek je potrebno povjeriti da li je osoba s invaliditetom razumjela upute – nedostatne ili pogrešno prenesene ili shvaćene informacije mogu biti pogubne.

JLS hitnim službama treba dostaviti popis osoba s invaliditetom sa svojeg područja, koji će sadržavati važne upute vezane uz mjesto boravišta te stupanj i vrstu invaliditeta osobe, sukladno članku 16. stavku 4. Zakona o registru osoba s invaliditetom („Narodne novine“, broj 64/01).

S obzirom na barijere koje osobe s invaliditetom imaju prilikom postupka civilne zaštite, nužno je provjeriti jesu li spašene sve osobe, uzimajući u obzir osobe za koje je moguće da nisu čule znakove upozorenja i osobe ograničene pokretljivosti.

Također, potrebno je pružiti pomoć psima vodičima, terapijskim te rehabilitacijskim psima u suradnji s vlasnikom psa.

Ako je osobi s invaliditetom potrebna pomoć prilikom spašavanja, opseg takve pomoći treba biti naveden u *osobnom planu za evakuaciju u hitnim slučajevima, odnosno u evakuacijskom planu s obzirom na vrstu invaliditeta*. Cilj osobnog plana za evakuaciju je pružiti pogodjenim osobama sve potrebne informacije da mogu upravljati svojim spašavanje. Plan mora sadržavati broj pomagača te vrste metoda koje se primjenjuju prilikom spašavanja.

Moguć je razvoj privremene imobilnosti osobe s invaliditetom što može otežati evakuaciju. Da bi bio djelotvoran, plan za evakuaciju ovisi o mogućnostima pomagača za spašavanje da odgovore brzo i učinkovito.

Prilikom evakuacije osoba s invaliditetom bitno je planiranje mjera i aktivnosti u izvanrednim stanjima ili katastrofama, to obuhvaća pripremu službi i operativnih snaga sustava civilne zaštite za rad s osobama s invaliditetom u prirodnim katastrofama i onima uzrokovanim ljudskim djelovanjem, potporu osobama s invaliditetom u pripremi za katastrofu, edukaciju i informiranje kako bi se osiguralo da su službenici hitnih službi pripadnici operativnih snaga sustava civilne zaštite u potpunosti spremni za rješavanje potreba osoba s invaliditetom u slučaju izvanrednog stanja.

5.8.3.2. Hitan prijevoz

Prilikom provođenja evakuacije ili hitnog postupanja, za osobu s invaliditetom, ako je to potrebno, ovisno o vrsti invaliditeta potrebno je osigurati odgovarajuće transportno vozilo.

5.8.3.3. Utočište

JLP(R)S mora pripremiti kapacitete za zbrinjavanje sukladno potrebama osobama s invaliditetom sukladno *Pravilniku o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti („Narodne novine“, broj 78/13)*.

5.8.3.4. Rehabilitacija

JLP(R)S u suradnji s nadležnim službama, zdravstvenim ustanovama i centrima za socijalnu skrb, prilikom velike nesreće i katastrofe, mora osigurati osobama s invaliditetom svu potrebnu zdravstvenu i psihološku pomoć.

5.8.4. Mjere i aktivnosti spašavanja osoba s invaliditetom u velikoj nesreći i katastrofi s nositeljima obaveza

R. BR.	VRSTA INVALIDITETA I OPIS POTEŠKOĆA	MJERE I AKTIVNOSTI	OPIS MJERE I AKTIVNOSTI	NOSITELJI OBAVEZA
1.	<p>Osobe ograničene pokretljivosti</p> <p>Aktivnosti koje su zahtjevne osobama ograničene pokretljivosti uključuju hodanje, kretanje po stepenicama, stajanje, plivanje, dohvaćanje stvari koje su na standardnim visinama, fina motorika ruku, kretanje uskim prostorima te kretanje kroz neravne prostore</p>	<p>Uzbunjivanje</p> <p>Evakuacija</p>	<ul style="list-style-type: none"> – osobe ograničene pokretljivosti mogu čuti standardni alarm i glasovne objave putem javnim sustava informiranja te mogu vidjeti aktivirane vizualne uređaje uzbunjivanja koji upozoravaju na opasnost i potrebu za evakuacijom – nije potrebno dodatno planiranje i posebna prilagodba za tu funkciju. 	<ul style="list-style-type: none"> – MUP, Ravnateljstvo civilne zaštite, Područni ured civilne zaštite Rijeka (PRILOG 10.) – Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) – Mediji javnog priopćavanja (PRILOG 24.) – Vatrogasna zajednica Primorsko-goranske županije (PRILOG 2.) – Njegovatelj
			<ul style="list-style-type: none"> – osobe ovise o pomoći drugih u kretanju prema izlazu ili sigurnoj zoni – upoznati osobu s pristupačnim putem kretanja iz građevine u kojoj se nalazi ili opasne zone – ako nema pristupačnih puteva, potrebno je isplanirati alternativne rute i metode evakuacije – korištenje pomagala prilikom evakuacije: rampa, stepenice, dizalo (ako je njegova upotreba dozvoljena), evakuacijska stolica, dizalica, uređaji za spuštanje po stepenicama, invalidska kolica – ako pomagala nisu dostupa, osobu se može evakuirati koristeći tehnikе nošenja uz pomoć pomagača – potrebno je osigurati adekvatno transportno vozilo 	<ul style="list-style-type: none"> – Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Društvo Crvenog križa Primorsko-goranske županije (PRILOG 3.) – HGSS – Stanica Rijeka i Stanica Delnice (PRILOG 4.) – Vatrogasna zajednica Primorsko-goranske županije (PRILOG 2.) – Njegovatelj – Susjedi
		<p>Zbrinjavanje</p>	<ul style="list-style-type: none"> – osobu je potrebno zbrinuti u adekvatnu medicinsku ustanovu ako je ozlijedena, ovisno o stupnju ozljede – osobu je potrebno privremeno zbrinuti u objekat koji zadovoljava potrebe s obzirom na vrstu invaliditeta – u slučaju nemogućnosti povratka na mjesto prebivališta, nakon velike nesreće osobi je potrebno osigurati privremeni smještaj 	<ul style="list-style-type: none"> – Primorsko-goranska županija (PRILOG 10.) – kapaciteti za smještaj i zbrinjavanje (PRILOG 7.7.) – kapaciteti za privremeni smještaj (PRILOG 7.7.) – Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.)

R. BR.	VRSTA INVALIDITETA I OPIS POTEŠKOĆA	MJERE I AKTIVNOSTI	OPIS MJERE I AKTIVNOSTI	NOSITELJI OBAVEZA
		Pružanje medicinske i psihološke pomoći	<ul style="list-style-type: none"> – osobi je potrebno osigurati adekvatnu medicinsku skrb, liječenje i lijekove – osobi je potrebno osigurati adekvatnu psihološku pomoć 	<ul style="list-style-type: none"> – Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Dom zdravlja Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Centri za socijalnu skrb (PRILOG 15.) – Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Dom zdravlja Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Centri za socijalnu skrb (PRILOG 15.)
2.	<p>Slijepe i slabovidne osobe Mnoge slijepe osobe se oslanjaju na njihov osjet dodira i sluha da bi percipirali svoju okolinu. Prilikom kretanja često se osobe s vidnim oštećenjima koriste štapom ili imaju psa vodiča koji može doživjeti stres u kriznim situacijama i nepredvidivo reagirati</p>	<p>Uzbunjivanje</p> <p>Evakuacija</p>	<ul style="list-style-type: none"> – slijepe i slabovidne osobe mogu čuti standardni protupožarni alarm u objektu i glasovne objave putem javnim sustava informiranja koji upozoravaju a opasnost i potrebu za evakuacijom – u tom području nije potrebna posebna prilagodba <ul style="list-style-type: none"> – omogućiti nesmetano kretanje bez pomoći drugih prema izlazu ili sigurnoj zoni – osobu je potrebno upoznati s pristupačnim putem kretanja ili alternativnom rутom – oznake na izlazu iz građevina moraju sadržavati taktilne oznake i biti prikladno postavljene kako bi slijepoj i slabovidnoj osobi bile dostupne iz svih smjerova – pristupačan put kretanja potrebno je označiti taktilnom međunarodnom oznakom za pristupačnost 	<ul style="list-style-type: none"> – MUP, Ravnateljstvo civilne zaštite, Područni ured civilne zaštite Rijeka (PRILOG 10.) – Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) – Mediji javnog priopćavanja (PRILOG 24.) – Vatrogasna zajednica Primorsko-goranske županije (PRILOG 2.) – Njegovatelj – Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Društvo Crvenog križa Primorsko-goranske županije (PRILOG 3.) – HGSS – Stanica Rijeka i Stanica Delnice (PRILOG 4.) – Vatrogasna zajednica Primorsko-goranske županije (PRILOG 2.) – Njegovatelj

R. BR.	VRSTA INVALIDITETA I OPIS POTEŠKOĆA	MJERE I AKTIVNOSTI	OPIS MJERE I AKTIVNOSTI	NOSITELJI OBAVEZA
			<ul style="list-style-type: none"> – preporučuje se vođenje osobe kroz pristupačan put kretanja – planovi objekata moraju biti postavljeni na vidljiva mesta, izvedeni u različitim formatima i visokog kontrasta, označeni Brailleovim pismom ili taktilnim znakovima – osobe zadužene za sigurnost objekta moraju usmjeriti osobe s invaliditetom prema pristupačnim evakuacijskim putevima – koristiti tehnologiju „zvukovi usmjerenjavanja“ koja je dizajnirana da navodi ljudе – kako bi evakuacija bila što lakša potrebno je: postaviti rukohvate, podne obloge različitih tekstura, boje u kontrastu, obilježja dobre gradnje – potrebno je provjeriti da li se osoba sama može kretati evakuacijskim putem – osigurati osobi pomoć pri kretanju, podrška – prilikom pristupanja slijepoj ili slabovidnoj osobi, potrebno se najaviti, predstaviti te pitati kako se može pomoći – potrebno je održavati komunikaciju prilikom kretanja tako da se opisuju fizičke barijere u prostoru i daju smjernice za kretanje – u slučaju da slijepa ili slabovidna osoba ima psa vodiča, važno je da se psa ne ometa u radu 	<ul style="list-style-type: none"> – Susjedi
		Zbrinjavanje	<ul style="list-style-type: none"> – osobu je potrebno zbrinuti u adekvatnu medicinsku ustanovu ako je ozljeđena, ovisno o stupnju ozljede – osobu je potrebno privremeno zbrinuti u objekat koji zadovoljava potrebe s obzirom na vrstu invaliditeta – u slučaju nemogućnosti povratka na mjesto prebivališta, nakon velike nesreće osobi je potrebno osigurati privremeni smještaj 	<ul style="list-style-type: none"> – Primorsko-goranska županija (PRILOG 10.) – kapaciteti za smještaj i zbrinjavanje (PRILOG 7.7.) – kapaciteti za privremeni smještaj (PRILOG 7.7.) – Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.)

R. BR.	VRSTA INVALIDITETA I OPIS POTEŠKOĆA	MJERE I AKTIVNOSTI	OPIS MJERE I AKTIVNOSTI	NOSITELJI OBAVEZA
		Pružanje medicinske i psihološke pomoći	<ul style="list-style-type: none"> – osobi je potrebno osigurati adekvatnu medicinsku skrb, liječenje i lijekove – osobi je potrebno osigurati adekvatnu psihološku pomoć 	<ul style="list-style-type: none"> – Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Dom zdravlja Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Centri za socijalnu skrb (PRILOG 15.) – Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Dom zdravlja Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Centri za socijalnu skrb (PRILOG 15.)
3.	Osobe s teškoćama govora Zakašnjeli razvoj govora Nedovoljno razvijeni govor Alalija – negovorenje Dislalija – neispravan izgovor glasova Mucanje – poremećaj tečnosti u govoru ili prijelazni poremećaj u komunikativnoj upotrebi jezika	Uzbunjivanje Evakuacija	<ul style="list-style-type: none"> – osobe s teškoćama u govoru mogu čuti standardni protupožarni alarm u objektu i glasovne objave putem javnih sustava informiranja koji upozoravaju na opasnost i potrebu za evakuacijom – u tom području nije potrebna posebna prilagodba <ul style="list-style-type: none"> – osoba s teškoćama u govoru može koristiti bilo koja standardna sredstva izlaska iz objekta i evakuacije – potrebno je da planovi s lokacijama i rutom evakuacijskog puta budu jednostavnii za primjenu i dostupni svim korisnicima objekta – nakon što su osobe s govornim teškoćama obaviještene o kriznoj situaciji, mogu čitati i slijediti standardne oznake za smjer i izlaz – pomoći pri evakuaciji u pravilu nije potrebna jer jednom kada je osoba obaviještena, može pratiti znakove za izlaz 	<ul style="list-style-type: none"> – MUP, Ravnateljstvo civilne zaštite, Područni ured civilne zaštite Rijeka (PRILOG 10.) – Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) – Mediji javnog priopćavanja (PRILOG 24.) – Vatrogasna zajednica Primorsko-goranske županije (PRILOG 2.) – Njegovatelj – Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Društvo Crvenog križa Primorsko-goranske županije (PRILOG 3.) – HGSS – Stanica Rijeka i Stanica Delnice (PRILOG 4.) – Vatrogasna zajednica Primorsko-goranske županije (PRILOG 2.) – Njegovatelj

R. BR.	VRSTA INVALIDITETA I OPIS POTEŠKOĆA	MJERE I AKTIVNOSTI	OPIS MJERE I AKTIVNOSTI	NOSITELJI OBAVEZA
	Brzopletost – kaotični, brzi prijelazi s jedne misli na drugu		<ul style="list-style-type: none"> – kod pružanja pomoći potrebno je održavati kontakt očima da bi se dobila povratna informacija o razumijevanju uputa ili koristiti papir i olovku za jasniju komunikaciju 	<ul style="list-style-type: none"> – Susjedi
	Bradilalija – patološki usporen govor			
	Afazija – nesposobnost upotrebe jezika, posljedica moždanog udara		<ul style="list-style-type: none"> – osobu je potrebno zbrinuti u adekvatnu medicinsku ustanovu ako je ozljeđena, ovisno o stupnju ozljede – osobu je potrebno privremeno zbrinuti u objekat koji zadovoljava potrebe s obzirom na vrstu invaliditeta – u slučaju nemogućnosti povratka na mjesto prebivališta, nakon velike nesreće osobi je potrebno osigurati privremeni smještaj 	<ul style="list-style-type: none"> – Primorsko-goranska županija (PRILOG 10.) – kapaciteti za smještaj i zbrinjavanje (PRILOG 7.7.) – kapaciteti za privremeni smještaj (PRILOG 7.7.) – Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Dom zdravlja Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Centri za socijalnu skrb (PRILOG 15.)
	Posebne jezične teškoće – jezične vještine disproportionalno siromašnije u odnosu na dob djeteta			
	Govorni negativizam – prekid govora s okolinom		<p>Pružanje medicinske i psihološke pomoći</p> <ul style="list-style-type: none"> – osobi je potrebno osigurati adekvatnu medicinsku skrb, liječenje i lijekove – osobi je potrebno osigurati adekvatnu psihološku pomoć 	<ul style="list-style-type: none"> – Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Dom zdravlja Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Centri za socijalnu skrb (PRILOG 15.)
	Gluhe i nagluhe osobe Unutar populacije sa slušnim poteškoćama, velika većina su nagluhe osobe, samo mali postotak čine gluhe osobe	Uzbunjivanje	<ul style="list-style-type: none"> – gluhe i nagluhe osobe ne mogu čuti alarme i zvučne upute o opasnosti i potrebi evakuacije – vizualna upozorenja koja prate zvučna su rijetka ali ni ona ne mogu gluhoj i/ili nagluhoj osobi dati informacije o kojoj vrsti opasnosti se radi ili na koji način je potrebno napustiti zgradu – poželjan je svaki dodatan način obavještavanja: e – mail, vibracijski dojavljivač, tekst na ekranu na kojem 	<ul style="list-style-type: none"> – MUP, Ravnateljstvo civilne zaštite, Područni ured civilne zaštite Rijeka (PRILOG 10.) – Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) – Mediji javnog priopćavanja (PRILOG 24.) – Vatrogasna zajednica Primorsko-goranske županije (PRILOG 2.) – Njegovatelj

R. BR.	VRSTA INVALIDITETA I OPIS POTEŠKOĆA	MJERE I AKTIVNOSTI	OPIS MJERE I AKTIVNOSTI	NOSITELJI OBAVEZA
	<p>Starije osobe čine više od polovice svih osoba s oštećenjem sluha</p> <p>Blaga nagluhost (od 26 do 40 dB)</p> <p>Umjerena nagluhost (od 41 do 55 dB)</p> <p>Umjerenog teška nagluhost (od 56 do 70 dB)</p> <p>Teška nagluhost (od 71 do 90 dB)</p> <p>Gluhoća (91 dB i više)</p> <p>Jednostrano oštećenje sluha</p> <p>Prelingvalna gluhoća</p> <p>Najteže posljedice oštećenja sluha manifestiraju se u području jezika i govora, što je oštećenje sluha veće to su veće jezične i gororne teškoće</p>	<p>Evakuacija</p>	<ul style="list-style-type: none"> – se emitiraju oglasne poruke, paljenje i gašenje svjetla i sl.) – potrebno je razvijati bazu gluhih i nagluhih osoba kako bi se upozorenja o opasnostima mogla slati na mobilni telefon putem poruke – ako osobe ne reagiraju na logičan način ili nisu svjesne alarma – potrebno im je objasniti znakovima ili pisanom bilješkom – gluhe osobe mogu obavijesti službe za spašavanje slanjem SMS poruke o rizičnoj situaciji na broj 112 – upozorenja i informacije koje se daju putem televizije potrebno je istovremeno tekstualno ispisati na ekranu i prevoditi na znakovni jezik <ul style="list-style-type: none"> – osobe s oštećenjem sluha mogu pratiti i čitati znakove za izlaz te je potrebno da tekstovi i oznake budu vidljive, jasne i jednostavne, da bi se njima osobe s oštećenjem sluha tijekom evakuacije mogle služiti bez poteškoća – u evakuacijski plan moraju biti uključena vizualna upozorenja, a nagluhe osobe moraju biti informirane o njihovim pozicijama, pravovremeno prije nastanka opasnosti – kada su osobe s oštećenjem sluha unaprijed upoznate s postupkom evakuacije i vizualno obaviještene o opasnosti, spremne su postupiti u skladu sa standardnim postupkom evakuacije te je rizik od tragičnih posljedica manji – komunikacija gluhih i nagluhih osoba odvija se čitanjem s usana i znakovnim jezikom ali čitanje s usana može biti problematično jer je samo 30% glasova jasno raspoznatljivo, stoga gluhe i nagluhe osobe moraju vidjeti lice osobe koja govori 	<ul style="list-style-type: none"> – Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Društvo Crvenog križa Primorsko-goranske županije (PRILOG 3.) – HGSS – Stanica Rijeka i Stanica Delnice (PRILOG 4.) – Vatrogasna zajednica Primorsko-goranske županije (PRILOG 2.) – Njegovatelj – Susjedi

R. BR.	VRSTA INVALIDITETA I OPIS POTEŠKOĆA	MJERE I AKTIVNOSTI	OPIS MJERE I AKTIVNOSTI	NOSITELJI OBAVEZA
	<p>- gluhe i nagluhe osobe često govore nazalno ili atonalno, a govor gluhih osoba najčešće je teže razumljiv ili potpuno nerazumljiv osobama koje nemaju iskustva s tom populacijom</p>		<ul style="list-style-type: none"> - u komunikaciji licem u lice treba govoriti razgovijetno i umjerenom brzinom, te koristiti mimiku lica i pokrete rukama - potrebno je utvrditi da je osoba razumjela upozorenja i upute - može se koristi pisana komunikacija – papir i olovka ili poruke na mobitelu 	
		Zbrinjavanje	<ul style="list-style-type: none"> - osobu je potrebno zbrinuti u adekvatnu medicinsku ustanovu ako je ozlijedena, ovisno o stupnju ozljede - osobu je potrebno privremeno zbrinuti u objekat koji zadovoljava potrebe s obzirom na vrstu invaliditeta - u slučaju nemogućnosti povratka na mjesto prebivališta, nakon velike nesreće osobi je potrebno osigurati privremeni smještaj 	<ul style="list-style-type: none"> - Primorsko-goranska županija (PRILOG 10.) - kapaciteti za smještaj i zbrinjavanje (PRILOG 7.7.) - kapaciteti za privremeni smještaj (PRILOG 7.7.) - Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) - Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) - Dom zdravlja Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) - Centri za socijalnu skrb (PRILOG 15.)
		Pružanje medicinske i psihološke pomoći	<ul style="list-style-type: none"> - osobi je potrebno osigurati adekvatnu medicinsku skrb, liječenje i lijekove - osobi je potrebno osigurati adekvatnu psihološku pomoć 	<ul style="list-style-type: none"> - Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) - Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) - Dom zdravlja Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) - Centri za socijalnu skrb (PRILOG 15.)
5.	Osobe s intelektualnim i mentalnim teškoćama Mentalna retardacija je ispodprosječna	Uzbunjivanje	<ul style="list-style-type: none"> - evakuacijski planovi i upute za spašavanje zahtijevaju sposobnost osobe da procesuira i razumije informaciju da bi se mogla zaštiti i spasiti prilikom opasnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - MUP, Ravnateljstvo civilne zaštite, Područni ured civilne zaštite Rijeka (PRILOG 10.) - Stožer civilne zaštite (PRILOG 1.) - Mediji javnog priopćavanja (PRILOG 24.)

R. BR.	VRSTA INVALIDITETA I OPIS POTEŠKOĆA	MJERE I AKTIVNOSTI	OPIS MJERE I AKTIVNOSTI	NOSITELJI OBAVEZA
	<p>intelektualna sposobnost prisutna od rođenja ili rane dječje dobi</p> <p>Ljudi s mentalnom retardacijom imaju manju intelektualnu razvijenost nego što je normalno i poteškoće u učenju i socijalnoj prilagodbi. Približno 3% opće populacije ima mentalnu (duševnu) retardaciju.</p>	Evakuacija	<ul style="list-style-type: none"> – mentalne i intelektualne teškoće onemogućuju osobi adekvatno procesuiranje i/ili razumijevanje informacija, teško shvaćaju što se događa prilikom evakuacije ili nemaju istu percepciju rizika – iako osobe s intelektualnim oštećenjima mogu percipirati alarne i znakove upozorenja, potrebno ih je upoznati sa značajem te svrhom alarma i znakova informacije o nadolazećoj opasnosti i upute o postupanju za slučaj opasnosti potrebno je učiniti što jednostavnijima – potrebno je koristiti jednostavan jezik – moguće je korištenje slika radi prikazivanja evakuacije ako će slike olakšati razumijevanje 	<ul style="list-style-type: none"> – Vatrogasna zajednica Primorsko-goranske županije (PRILOG 2.) – Njegovatelj
			<ul style="list-style-type: none"> – potrebno je utvrditi da osoba s intelektualnim teškoćama razumije informacije koje prima i da zna postupiti sukladno njima – prilikom davanja uputa osobama s mentalnim i intelektualnim teškoćama treba uzeti u obzir da mogu biti dezorientirane, da možda ne razumiju stanje opasnosti te da mogu imati snažne emocionalne reakcije i/ili se ponašati nasilno, mogu biti pod stresom, bježati ususret opasnosti, neočekivano reagirati te mogu odbijati slušanje uputa – potrebno je upute davati korak po korak, strpljivo te po potrebi ponoviti više puta – potrebno je biti siguran da osoba s mentalnim i intelektualnim teškoćama mogu pronaći izlaz u slučaju opasnosti, jednostavnije upute na zidu ili podu koje upućuju na smjer izlaza mogu znatno olakšati snalaženje – evakuaciju osoba s težim intelektualnim i tjelesnim teškoćama moraju provoditi osobe educirane za rad s 	<ul style="list-style-type: none"> – Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Društvo Crvenog križa Primorsko-goranske županije (PRILOG 3.) – HGSS – Stanica Rijeka i Stanica Delnice (PRILOG 4.) – Vatrogasna zajednica Primorsko-goranske županije (PRILOG 2.) – Njegovatelj – Susjedi

R. BR.	VRSTA INVALIDITETA I OPIS POTEŠKOĆA	MJERE I AKTIVNOSTI	OPIS MJERE I AKTIVNOSTI	NOSITELJI OBAVEZA
			takvom grupom ljudi uz pomoć operativnih snaga civilne zaštite	
		Zbrinjavanje	<ul style="list-style-type: none"> – osobu je potrebno zbrinuti u adekvatnu medicinsku ustanovu ako je ozlijedena, ovisno o stupnju ozljede – osobu je potrebno privremeno zbrinuti u objekat koji zadovoljava potrebe s obzirom na vrstu invaliditeta – u slučaju nemogućnosti povratka na mjesto prebivališta, nakon velike nesreće osobi je potrebno osigurati privremeni smještaj 	<ul style="list-style-type: none"> – Primorsko-goranska županija (PRILOG 10.) – kapaciteti za smještaj i zbrinjavanje (PRILOG 7.7.) – kapaciteti za privremeni smještaj (PRILOG 7.7.) – Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Dom zdravlja Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Centri za socijalnu skrb (PRILOG 15.)
		Pružanje medicinske i psihološke pomoći	<ul style="list-style-type: none"> – osobi je potrebno osigurati adekvatnu medicinsku skrb, liječenje i lijekove – osobi je potrebno osigurati adekvatnu psihološku pomoć 	<ul style="list-style-type: none"> – Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Dom zdravlja Primorsko-goranske županije (PRILOG 13.) – Centri za socijalnu skrb (PRILOG 15.)

5.9.NAČIN ZAHTJEVANJA I PRUŽANJA POMOĆI IZMEĐU RAZLIČITIH HIJERARHIJSKIH RAZINA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE U VELIKOJ NESREĆI I KATASTROFI

U slučaju velike nesreće kada su prethodno upotrijebljene sve sposobnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite Primorsko-goranske županije i iskorišteni svi raspoloživi kapaciteti ili ako su oni nedostatni za učinkovitost spašavanja, Primorsko-goranska županija odnosno Stožer civilne zaštite upućuje zahtjev kojim traži pomoć više hijerarhijske razine, odnosno Republike Hrvatske.

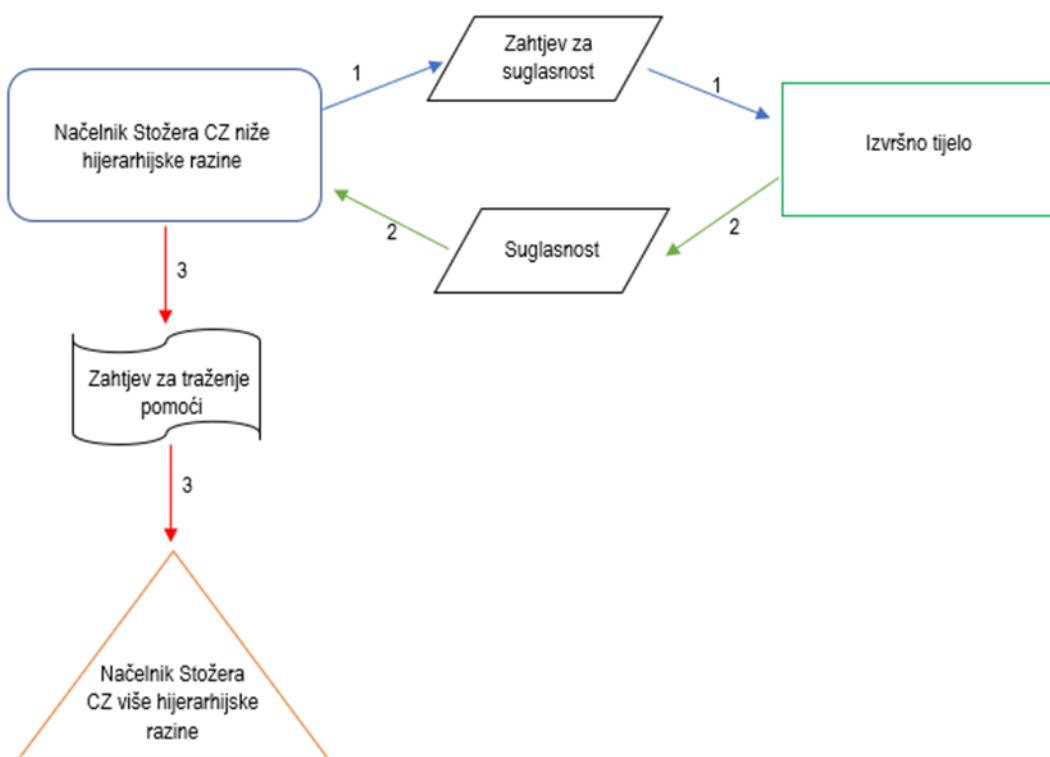
Načelnik Stožera civilne zaštite, po pribavljenoj prethodnoj suglasnosti Župana, šalje Republici Hrvatskoj zahtjev za traženje pomoći. Sadržaj zahtjeva nalazi se u **PRILOGU 32.**

Zahtjev kojim se traži pomoć podnosi se samo u izvanrednim situacijama kada se utvrdi:

- stvarni manjak u potrebnim operativnim kapacitetima za učinkovito spašavanje u slučaju velike nesreće,
- izraženim velikim nedostatcima u sposobljenosti ili opremljenosti te kompetencijama/stručnosti operativnih snaga koji značajno umanjuju njihovu operativnu spremnost za uspješno djelovanje u velikoj nesreći, koje se utvrđuju po svakoj komponenti sustava i zapisnički konstatiraju,
- kao zamjena lokalno angažiranih operativnih snaga nakon 24 sata njihovog besprekidnog djelovanja u velikoj nesreći, s time da se nakon odmora od 12 sati ponovo uključe u sanaciju posljedica izvanrednog događaja.

Odgovor na zaprimljeni zahtjev za traženje pomoći, načelnik Stožera civilne zaštite RH mora dati unutar 3 sata od zaprimanja istog.

Na sljedećoj slici prikazan je dijagram tijeka informacija pripreme i slanja zahtjeva kojim se traži pomoć.

faze 1 i 2 – postupak pribavljanja prethodne suglasnosti izvršnog tijela na nacrt zahtjeva kojim se traži pomoć više hijerarhijske razine sustava civilne zaštite

faza 3 – procesuiranje zahtjeva o traženju pomoći.

Slika 9. Dijagram tijeka informacija pripreme i slanja zahtjeva kojim se traži pomoć

Kada Županija dobije pomoć od RH, obavezna je sa svojim operativnim snagama nastaviti s djelovanjem na sanaciji posljedica izvanrednog događaja.

Načelnik Stožera civilne zaštite može iznimno, u slučaju hitnosti zatražiti i usmeno (neposredno osobnom komunikacijom, telefonski, radio vezom i na drugi raspoloživ način) suglasnost Župana na prijedlog zahtjeva kojim se traži pomoć od RH o čemu se u dnevniku rada registrira službena zabilješka, a obvezno se dostavlja i u pismenom obliku u roku 3 sata od pribavljenje usmene suglasnosti.